

Lietuvos Respublikos Seimo *trečioji sesija*

2021 m. spalio 12 d.
100 ir 101 posėdžiai

Stenogramos

53

E. leidinį parengė

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO KANCELIARIJOS
DOKUMENTŲ DEPARTAMENTO STENOGRAMŲ SKYRIUS

Elektroninis leidinys leidžiamas nuo 2016 m. lapkričio 14 d.

TURINYS

III (RUDENS) SESIJA

Rytinis posėdis Nr. 100 (2021 m. spalio 12 d.)

Informaciniai pranešimai	9
Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. spalio 12 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas	9
Konstitucijos 67, 119, 122, 124, 141 ir 143 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-640(2) svarstymas	11
Seimo nario J. Sabatausko kalba	12
Seimo nario J. Razmos kalba	13
Seimo nario V. Ažuolo kalba	13
Seimo nario A. Butkevičiaus kalba	13
Seimo nario V. Fiodorovo kalba	14
Seimo nario E. Gentvilo kalba	15
Seimo nario A. Kupčinsko kalba	15
Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo Nr. IX-1165 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-764(2) ir Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5, 21, 49 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-765(2) svarstymas	17
Seimo nario Ž. Pavilionio kalba	17
Seimo narės L. L. Andrikienės kalba	18
Seimo nario E. Zingerio kalba	18
Vienkartinės išmokos pasiskiepijus vakcina nuo COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) įstatymo projekto Nr. XIVP-910 pateikimas (M. Navickienė)	19
Vienkartinės išmokos nuo COVID-19 (koronaviruso infekcijos) pasiskiepijusiems asmenims, skirtos vakcinacijai skatinti ir COVID-19 pandemijos padariniams mažinti, įstatymo projekto Nr. XIVP-767(2) pateikimas (A. Veryga)	26
Konstitucijos 67, 119, 122, 124, 141 ir 143 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-640(2) svarstymo tęsinys	29
Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo Nr. IX-1165 pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-764(2) ir Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5, 21, 49 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-765(2) svarstymo tęsinys	29
Vienkartinės išmokos pasiskiepijus vakcina nuo COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) įstatymo projekto Nr. XIVP-910 pateikimo tęsinys	30
Vienkartinės išmokos nuo COVID-19 (koronaviruso infekcijos) pasiskiepijusiems asmenims, skirtos vakcinacijai skatinti ir COVID-19 pandemijos padariniams mažinti, įstatymo projekto Nr. XIVP-767(2) pateikimo tęsinys	30
Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 2, 4, 14, 17, 18 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-716(2)ES svarstymas	30
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 8 d. nutarimo Nr. XIV-57 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-858(5) priėmimas	31
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. XIV-84 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-860 priėmimas	31
Seimo rezoliucijos „Dėl tėvų teisių užtikrinimo švietimo sistemoje“ projekto Nr. XIVP-774 pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas (A. Kubilienė)	31
Seimo nario A. Gedvilo kalba	34
Seimo nario R. Šarknicko kalba	34

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-864 pateikimo tęsinys (J. Jarutis)	37
Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 2, 4, 14, 17, 18 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-716(2)ES svarstymo tęsinys	41
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 8 d. nutarimo Nr. XIV-57 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-858(5) priėmimo tęsinys	41
Šio nutarimo priėmimas	41
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. XIV-84 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-860 priėmimo tęsinys	41
Šio nutarimo priėmimas	41
Seimo rezoliucijos „Dėl tėvų teisių užtikrinimo švietimo sistemoje“ projekto Nr. XIVP-774 priėmimo tęsinys	41
Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-864 pateikimo tęsinys	42

Vakarinis posėdis Nr. 101 (2021 m. spalio 12 d.)

Vyriausybės pusvalandis

Energetikos ministro D. Kreivio pranešimas	44
Energetikos ministro D. Kreivio atsakymai į Seimo narių klausimus	45
Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos pirmininko R. Pociaus pranešimas (nuotoliniu būdu)	49
Kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 4, 5, 8 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-5322 svarstymas	50
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. lapkričio 2 d. nutarimo Nr. IX-2532 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIP-4403(2) svarstymas	51
Vidaus tarnybos statuto priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-649 pateikimas (A. Valinskas)	51
Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 18 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-5306 ir Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo Nr. VIII-1708 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-5307 svarstymas	52
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. kovo 10 d. nutarimo Nr. XIV-186 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-924(2) ir Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-927 pateikimas, svarstymas ir priėmimas (J. Razma)	53
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Igno Meškausko peticijos“ projekto Nr. XIVP-901(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	53
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Algimanto Miškinio peticijos“ projekto Nr. XIVP-902(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	54
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Vaido Veličkos peticijos“ projekto Nr. XIVP-903(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	54
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Thaddeuso Stommos peticijos“ projekto Nr. XIVP-906(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	55

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Roberto Radzivano peticijos“ projekto Nr. XIVP-907(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	55
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Ernesto Jasaičio peticijos“ projekto Nr. XIVP-904(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	55
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Arūno Sodonio peticijos“ projekto Nr. XIVP-905(2) pateikimas, svarstymas ir priėmimas (E. Pupinis)	56
Vienartinės išmokos pasiskiepijus vakcina nuo COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) įstatymo projekto Nr. XIVP-910(2) svarstymas ir priėmimas	56
Seimo narės I. Kačinskaitės-Urbonienės kalba	56
Seimo nario A. Syso kalba	57
Seimo nario P. Gražulio kalba	58
Seimo nario K. Masiulio kalba	59
Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 18 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5306 ir Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo Nr. VIII-1708 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5307 svarstymo tęsinys	66
Kultūros centrų įstatymo 4, 5, 8 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5322 svarstymo tęsinys	68
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. lapkričio 2 d. nutarimo Nr. IX-2532 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIIIIP-4403(2) svarstymo tęsinys	68
Vidaus tarnybos statuto priedo pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-649 pateikimo tęsinys	68
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. kovo 10 d. nutarimo Nr. XIV-186 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-924(2) priėmimo tęsinys	68
Šio nutarimo priėmimas	69
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Igno Meškausko peticijos“ projekto Nr. XIVP-901(2) priėmimo tęsinys	69
Šio nutarimo priėmimas	69
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Algimanto Miškinio peticijos“ projekto Nr. XIVP-902(2) priėmimo tęsinys	69
Šio nutarimo priėmimas	69
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Vaido Veličkos peticijos“ projekto Nr. XIVP-903(2) priėmimo tęsinys	69
Šio nutarimo priėmimas	69
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Thaddeuso Stommos peticijos“ projekto Nr. XIVP-906(2) priėmimo tęsinys	69
Šio nutarimo priėmimas	69
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Roberto Radzivano peticijos“ projekto Nr. XIVP-907(2) priėmimo tęsinys	70
Šio nutarimo priėmimas	70
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Ernesto Jasaičio peticijos“ projekto Nr. XIVP-904(2) priėmimo tęsinys	70
Šio nutarimo priėmimas	70
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Arūno Sodonio peticijos“ projekto Nr. XIVP-905(2) priėmimo tęsinys	70
Šio nutarimo priėmimas	70
Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projekto Nr. XIVP-927 priėmimo tęsinys	70
Šio nutarimo priėmimas	71

Darbo kodekso 112 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-843 pateikimas (V. Čmilytė-Nielsen)	71
Pagalbinio apvaisinimo įstatymo Nr. XII-2608 1, 2, 3, 4, 8, 9, 10 straipsnių pakeitimo ir papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-879 pateikimas (V. Čmilytė-Nielsen)	74
Įstatymo „Dėl Globalios su aukščiau mokslu susijusių kvalifikacijų pripažinimo konvencijos ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-707(2) svarstymas	77
Įstatymo „Dėl Belgijos Karalystės, Bulgarijos Respublikos, Čekijos Respublikos, Danijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Estijos Respublikos, Airijos, Graikijos Respublikos, Ispanijos Karalystės, Prancūzijos Respublikos, Kroatijos Respublikos, Italijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, Vengrijos, Maltos Respublikos, Nyderlandų Karalystės, Austrijos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Portugalijos Respublikos, Rumunijos, Slovėnijos Respublikos, Slovakijos Respublikos ir Suomijos Respublikos susitarimą, kuriuo iš dalies keičiamas susitarimas dėl įnašų į Bendrą pertvarkymo fondą pervedimo ir sujungimo, ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-782(2) svarstymas	77
Įstatymo „Dėl Belgijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Estijos Respublikos, Airijos, Graikijos Respublikos, Ispanijos Karalystės, Prancūzijos Respublikos, Italijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, Maltos Respublikos, Nyderlandų Karalystės, Austrijos Respublikos, Portugalijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos, Slovakijos Respublikos ir Suomijos Respublikos susitarimo, kuriuo iš dalies keičiama Europos stabilumo mechanizmo steigimo sutartis, ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-783(2) svarstymas	78
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Kosovo Respublikos sutarties dėl pajamų dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo ir vengimo prevencijos ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-798(2) svarstymas	78
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18, 37 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-912 pateikimas (A. Dulkys)	78
Civilinio kodekso 3.246, 3.250, 3.253, 3.254, 3.254 ¹ , 3.257, 3.261, 3.262, 3.264, 3.268, 3.269 ir 3.276 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4820, Civilinio proceso kodekso 494, 496 ¹ , 500 ir 501 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4821 ir Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 30, 36, 36 ⁵ ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIII-4822 pateikimas (V. Augienė)	83
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. IX-1553 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-815 pateikimas (T. Tomilinas)	85
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-821 pateikimas (I. Kačinskaitė-Urbonienė)	89
Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-816 pateikimas (T. Tomilinas)	92
Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 18 ¹ straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIVP-882 pateikimas (A. Kupčinskas)	92
Profesionaliojo scenos meno įstatymo IX-2257 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-911 pateikimas (V. Juozapaitis)	94
Įstatymo „Dėl Globalios su aukščiau mokslu susijusių kvalifikacijų pripažinimo konvencijos ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-707(2) svarstymo tęsinys	95
Įstatymo „Dėl Belgijos Karalystės, Bulgarijos Respublikos, Čekijos Respublikos, Danijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Estijos Respublikos, Airijos, Graikijos Respublikos, Ispanijos Karalystės, Prancūzijos Respublikos, Kroatijos Respublikos, Italijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, Vengrijos, Maltos Respublikos, Nyderlandų Karalystės, Austrijos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Portugalijos Respublikos, Rumunijos, Slovėnijos Respublikos, Slovakijos Respublikos ir Suomijos Respublikos susitarimą, kuriuo iš dalies keičiamas susitarimas dėl įnašų į Bendrą pertvarkymo fondą pervedimo ir sujungimo, ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-782(2) svarstymo tęsinys	95

Įstatymo „Dėl Belgijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Estijos Respublikos, Airijos, Graikijos Respublikos, Ispanijos Karalystės, Prancūzijos Respublikos, Italijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, Maltos Respublikos, Nyderlandų Karalystės, Austrijos Respublikos, Portugalijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos, Slovakijos Respublikos ir Suomijos Respublikos susitarimo, kuriuo iš dalies keičiama Europos stabilumo mechanizmo steigimo sutartis, ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-783(2) svarstymo tęsinys	95
Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Kosovo Respublikos sutarties dėl pajamų dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo ir vengimo prevencijos ratifikavimo“ projekto Nr. XIVP-798(2) svarstymo tęsinys	96
Civilinio kodekso 3.246, 3.250, 3.253, 3.254, 3.254 ¹ , 3.257, 3.261, 3.262, 3.264, 3.268, 3.269 ir 3.276 ¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4820, Civilinio proceso kodekso 494, 496 ¹ , 500 ir 501 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4821 ir Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 30, 36, 36 ⁵ ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIIIP-4822 pateikimo tęsinys	96
Darbo kodekso 112 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-843 pateikimo tęsinys	96
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18, 37 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-912 pateikimo tęsinys	96
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. IX-1553 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-815 pateikimo tęsinys	97
Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-821 pateikimo tęsinys	97
Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-816 pateikimo tęsinys	98
Pagalbinio apvaisinimo įstatymo Nr. XII-2608 1, 2, 3, 4, 8, 9, 10 straipsnių pakeitimo ir papildymo 15 ¹ straipsniu įstatymo projekto Nr. XIVP-879 pateikimo tęsinys	98
Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 18 ¹ straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto Nr. XIVP-882 pateikimo tęsinys	98
Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-911 pateikimo tęsinys	99
Vienartinės išmokos pasiskiepijus vakcina nuo COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) įstatymo projekto Nr. XIVP-910(2) priėmimo tęsinys	99
Šio įstatymo priėmimas	99

Seimo narių pareiškimai

Seimo nario R. Vaitkaus pareiškimas	99
Seimo nario M. Puidoko pareiškimas	100
Seimo nario V. Valkiūno pareiškimas	100
ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ	101

SANTRUMPOS

- DPF* – Darbo partijos frakcija
DFVL – Demokratų frakcija „Vardan Lietuvos“
LF – Laisvės frakcija
LRF – Lietuvos regionų frakcija
LSDPF – Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija
LSF – Liberalų sąjūdžio frakcija
LVŽSF – Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija
MSNG – Mišri Seimo narių grupė
TS-LKDF – Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija
- A – alternatyvus teisės aktas
ES – su Europos Sąjungos teise susijęs teisės aktas
GR – Respublikos Prezidento grąžintas Seimui pakartotinai svarstyti įstatymas
VK – su Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės rekomendacijų įgyvendinimu susijęs teisės aktas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS RYTINIO POSĖDŽIO NR. 100 STENOGRAMA

2021 m. spalio 12 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkė V. ČMILYTĖ-NIELSEN
ir Seimo Pirmininko pirmasis pavaduotojas J. RAZMA*

PIRMININKĖ (V. ČMILYTĖ-NIELSEN). Labas rytas, gerbiamieji kolegos! Pradedame spalio 12 dienos, antradienio, rytinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Kviečiu užimti savo vietas ir registruotis.

Užsiregistravo 117 Seimo narių. Gerbiami kolegos, labai norėčiau paprašyti jūsų dėmesio. Spalio 1 dieną netekome Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro, tapytojo V. Kolesnikovo. Vytautas buvo atsidavęs Lietuvos Persitvarkymo Sąjūdžio Alytuje dalyvis, taip pat aktyviai veikė kultūros, švietimo ir mokslo srityse. Ypač daug pastangų signataras skyrė kultūros paveldo išsaugojimui ateities kartoms. Kviečiu tylos minute pagerbti Lietuvos Nepriklausomybės Akto signataro V. Kolesnikovo atminimą.

Tylos minutė

Dėkoju.

Gerbiami kolegos, turėjome gražų gimtadienį ir norėtume pasveikinti J. Varžgalį su jubiliejumi. (*Plojimai*)

Taip pat A. Matulas per šoninį mikrofoną.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, savaitgalį mūsų kolegė V. Giraitytė sukūrė šeimą, todėl, miela Vaida, Sveikatos reikalų komiteto vardu sveikiname tave, linkime santarvės, darnos šeimoje ir vaikučių pabiručių aplink pečių eiles tris. (*Plojimai*) Sveikiname!

PIRMININKĖ. Sveikiname. Taip pat A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Labas rytas, gerbiami kolegos, gerbiama Seimo Pirmininke. Noriu pasakyti, kad 15 metų Seimo krepšinio komanda nepatyrė rimtesnių pergalių džiaugsmo. Net buvo juokaujama, kad jeigu kas nors nepatiria pergalių, kvieskite Seimo komandą. Galiu pasakyti, kad praėjusį savaitgalį Baltijos Asamblėjos turnyre Lietuvos parlamentarai nugalėjo savo kolegas estus ir latvius. Valio! (*Balsai salėje, plojimai*)

PIRMININKĖ. Dėkoju visiems kolegoms už sugrąžintą pergalę.

10.04 val.

Informaciniai pranešimai

Prieš pereidami prie darbotvarkės, taip pat turime patvirtinti balsų skaičiavimo grupę, tai yra R. Baškienė iš Demokratų frakcijos „Vardan Lietuvos“, I. Kačinskaitė-Urbonienė, Darbo partijos frakcija, D. Kepenis, Lietuvos valstiečių ir žaliųjų sąjungos frakcija, V. Kernagis, Tėvynės sąjungos-Lietuvos krikščionių demokratų frakcija, M. Matijošaitis, Laisvės frakcija, Č. Olševskis, Lietuvos regionų frakcija, E. Sabutis, Lietuvos socialdemokratų partijos frakcija, ir J. Varkalys, Liberalų sąjūdžio frakcija.

10.04 val.

Seniūnų sueigos patikslintos 2021 m. spalio 12 d. (antradienio) posėdžių darbotvarkės tikslinimas ir tvirtinimas

Darbotvarkės 1 klausimas – darbotvarkės tvirtinimas. P. Gražulis dėl darbotvarkės.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiama Pirmininke, šiandien yra įtrauktas klausimas dėl Konstitucijos pataisos, tai yra dėl tiesioginių merų rinkimų. Tačiau aš klausi, kodėl nėra įtrauktas klausimas

mas dėl asmenų, kurie nušalinti apkaltos būdu. Tiesiog Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas S. Šedbaras paaiškino, kad komitetas yra apsvaustęs ir šitą klausimą galima traukti į darbotvarkę. Tai aš siūlyčiau kartu abi Konstitucijos pataisas įtraukti. Kiek jūs galite apgaudinėti Europos Tarybą? Pateikimo stadijoje pritarė jau penktą kartą, o paskui vėl numeta į šiukšlyną tą Konstitucijos pataisą.

PIRMININKĖ. S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (TS-LKDF). Norėčiau paaiškinti kolegai Petrui ir visiems kitiems. Projektas komitete yra visiškai suderintas su ekspertais, pasirinktas variantas, kuris tikrai turėtų visus tenkinti, tačiau yra Teisingumo ministerijos Vyriausybės atstovės prie Europos Žmogaus Teisių Teismo labai didelis prašymas, jau nuo pavasario, sulaukti Europos Žmogaus Teisių Teismo didžiosios kolegijos sprendimų N. Venckienės byloje, kad neiškiltų tam tikrų problemų, dėl kurių reikėtų kažkokiu būdu, kokį leidžia Konstitucija, koreguoti šį projektą. Mes geranoriškai pritarėme tokiam prašymui ir laukiame Didžiosios kolegijos sprendimo, kuris, kaip ir turėjo būti rugsėjį, dabar jau spalį. Tai tokia situacija.

PIRMININKĖ. Dėkoju už komentarą. S. Skvernelis dėl darbotvarkės.

S. SKVERNELIS (DFVL). Dėl darbotvarkės. Aš frakcijos vardu siūlyčiau išbraukti Pagalbinio apvaisinimo įstatymo projektą Nr. XIVP-879.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Daugiau pasiūlymų nėra gauta. Balsuodami turime apsispręsti dėl frakcijos siūlymo išbraukti 2-14 klausimą – Pagalbinio apvaisinimo įstatymo projekto pateikimą. Kas pritaria šiam siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Dėl vedimo tvarkos R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Taip, dėl vedimo tvarkos. Ačiū, gerbiama Seimo Pirmininke. Tai būtų pirmą kartą istorijoje, Violeta, ko gero, patikslins mane ir pasakys, ar aš teisus, ar ne, kada neįtraukiama į plenarinių posėdžių darbotvarkę klausimas todėl, kad kažkokie atstovai prie Vyriausybės paprašė, kad nesvarstytų. Kolegos, jūs esate parlamentas ir parlamentas apsisprendžia, o ne Vyriausybės atstovai prie Europos Žmogaus Teisių Teismo gali mums pasakyti, kada galime svarstyti klausimą. Kas čia per dalykai vyksta? Per 30 metų nėra to buvę. Tai gal ji tegu raštu parašo prašymą ir įpareigoja Seimo narius. Seimo nariams (...) įsipareigoti kažką įtraukti ar neįtraukti. Gerbiamieji, per 30 metų nėra šito dalyko buvę mūsų parlamente. Tai yra normalus Seimo nario prašymas, mes svarstome. Gal Didžioji kolegija priims sprendimą po dvejų, trejų metų, o gal visas teismas išmirs, tai dar lauksime pusę metų?! Pirmininke, jūs nejuokaukite dėl šitų dalykų.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Remigijau, jums kiekvienas kartas yra kaip pirmas kartas istorijoje. (Juokas, plojimai salėje) J. Džiugelis dėl darbotvarkės.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Labai ačiū. Gerbiami kolegos, išgirdome siūlymą išbraukti pagalbinį apvaisinimą...

PIRMININKĖ. Prašom tylos.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, išgirdome siūlymą išbraukti pagalbinį apvaisinimą. Bet iš tiesų būtų svarbu išgirsti argumentus, nes Teisės departamento pasiūlymai yra, klausimas yra ypač svarbus žmonėms, kurie negali susilaukti vaikų, teikia Seimo Pirmininkė, ir jau ne pirmą kartą, šitą pasiūlymą. Tiesiog atsistoti prie mikrofono ir išbraukti – tai nėra argumentas. Aš tikrai kviečiu visas frakcijas nepritarti arba poną S. Skvernelį pasakyti aiškius argumentus, kodėl tas klausimas turėtų būti nesvarstomas.

PIRMININKĖ. Dėkoju, kolega. Seimas balsuodamas apsispręs dėl pasiūlymo. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiama Pirmininke, aš kalbėjau frakcijos vardu...

PIRMININKĖ. Dėkoju.

P. GRAŽULIS (LRF). ...ir prašiau įtraukti klausimą dėl Konstitucijos pataisos į darbotvarkę. Kaip jūs girdėjote, Teisės ir teisėtvarkos komiteto pirmininkas S. Šedbaras pasakė, kad komitetas apsvaustė, yra pasiruošta, o ten kažkokia mergelė parašė kokį raštą, neparašė, tai, man atrodo, ne Seimo reikalas.

PIRMININKĖ. Gerbiamas Petrai, prašom pasakyti numerį įstatymo projekto, dėl kurio jūs norėtumėte, kad Seimas apsispręstų.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Dėl Konstitucijos pataisos, kai apkaltos būdu nušalinti pareigūnai negali užimti pareigų visą gyvenimą. Čia klausimas apie dešimt metų.

PIRMININKĖ. Gera, mes pasitiksinsime numerį.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Gera, ačiū.

PIRMININKĖ. Pirmiausia dabar apsisprendžiame dėl S. Skvernelio vadovaujamos frakcijos siūlymo išbraukti iš darbotvarkės Pagalbinio apvaisinimo įstatymą. Kas pritariate šiam siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 120: už – 49, prieš – 47, susilaikė 24. Pasiūlymui nepritarta, klausimas lieka šios dienos darbotvarkėje.

A. Navickas dėl vedimo tvarkos.

A. NAVICKAS (*TS-LKDF*). Aš tik norėjau sureaguoti į P. Gražulio pasakymą apie kažkokią mergele. Nežinau, ar tinka toks kalbėjimas. Man atrodo, jūs galėtumėte įspėti Seimo narį, kad jis taip nekalbėtų.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Dabar turime apsispręsti dėl P. Gražulio prašymo frakcijos vardu įtraukti į šios dienos darbotvarkę klausimą, kurio numerio jis, deja, negalėjo pasakyti, bet mes visi jį žinome. Taigi apsisprendžiame dėl jo. Kas pritariate P. Gražulio siūlymui, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 116: už – 48, prieš – 47, susilaikė 21. Pasiūlymui nepritarta.

Prašom. **A. Skardžius**.

A. SKARDŽIUS (*DPF*). Ačiū, Pirmininke. Aš dėl jūsų replikos dėl numerio, kad ir jūs, sakykime, didmeistrė, šachmatininkė, turbūt neišvardintumėte visų šios dienos darbotvarkės numerių atmintinai. Tam yra garbingas sekretoriatas, visą laiką gali padėti Seimo nariams.

PIRMININKĖ. Ačiū už pastabą. Bet, matote, reikalas tas, kad sekretoriatui taip pat surinkti tą informaciją reikia šiek tiek laiko, o balsuoti turime dabar, iš karto. Paprastai Seimo nariai patys žino numerius klausimų, dėl kurių išsako prašymus.

R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Ačiū, gerbiama kandidatė į prezidentus. Kaip matote, vis dėlto tikrai buvo čia pirmas kartas. (*Šūksniai, plojimai*) Kaip aš ir sakiau, galite jį sakyti, kaip jūs norite, bet kaip kandidatė į prezidentus turėtumėte žinoti, kad žmogaus teisės yra aukščiau visko. Kai jūs, būdama kandidatė į prezidentus, Seimo Pirmininkė, su kortežu šeštadieniais trankotės po Lietuvą, agituodama už savo partijos narius, išleisdama mokesčių mokėtojų pinigų 7 tūkst. eurų, ką kainavo jums atvykimas į Šilalę, tai jūs kažkodėl moralės nematote.

Aš dar kartą pasakau. Tai, ką aš išsakiau dėl Konstitucijos pataisos, aš buvau teisus – pirmą kartą mūsų parlamente gali būti nesvarstomas klausimas todėl, kad valstybės atstovai prie Europos Žmogaus Teisių Teismo ir prie Vyriausybės gali stabdyti klausimo įtraukimą į darbotvarkę. Gėda jums kaip kandidatėi į prezidentus!

PIRMININKĖ. Gerbiamas kolega, ne jūs mane paskirsite kandidatėi į kokius nors postus. Gal baigiame šią diskusiją.

Gerbiami kolegos, ar galėtume apsispręsti dėl darbotvarkės? Ar galime pritarti darbotvarkei bendru sutarimu? Reikalaujate balsuoti. Kas pritariate darbotvarkei, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Balsavo 125: už – 89, prieš – 4, susilaikė 32. Darbotvarkei pritarta.

10.15 val.

Konstitucijos 67, 119, 122, 124, 141 ir 143 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-640(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-2 klausimas – Konstitucijos 67, 119, 122, 124, 141 ir 143 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-640(2). Svarstymo stadija. Kviečiu komiteto pranešėjus. Pirmasis kalbės S. Šedbaras.

S. ŠEDBARAS (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, tai labai svarbus, esminis apsisprendimas šiandien, linkiu visiems susikaupti ir teisingai balsuoti. Pataisa susijusi su tiesioginiais merų rinki-

mais. Komitetas, atsižvelgęs į Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto teikiamą išvadą, tik padaręs redakcines pastabas, rugsėjo 15 dieną pritarė iniciatorių pateiktam Konstitucijos pataisų projektui. Balsavimo rezultatai buvo tokie: už tai, kad būtų pritarta šiai Konstitucijos pataisai, kelių straipsnių pataisoms, buvo 7 balsai, alternatyviai balsuojant už tai, kad būtų grąžinta iniciatoriams tobulinti, buvo 1 balsas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu R. Jušką, kad pristatytų komiteto išvadą dėl šio projekto.

R. JUŠKA (LSF). Laba diena, gerbiama Pirmininke, kolegos. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas yra papildomas komitetas ir svarstė rugpjūčio 11 dieną. Sprendimas – iš esmės pritariti įstatymo projektui. Už balsavo 5, susilaikė 1, balsavo prieš 1.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Komitetų nuomonės pristatytos. Diskusija. Diskusijoje užsirašė kalbėti Seimo nariai. Pirmasis frakcijos vardu kalba J. Sabatauskas. Prašom.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, šiandien svarstome Konstitucijos pataisą dėl, paprasčiau tariant, tiesioginių merų rinkimų. Šią pataisą pateikusi valdančioji dauguma, galima sakyti, pateikė gana skubotą projektą ir atidžiau išanalizavus vis dėlto reikia pasakyti kai kuriuos dalykus, kurie yra praleisti ir kurie prašyte prašosi, Konstitucija prašosi, kad būtų įvardinta tai, ko nepamatė autoriai.

Vertinant Konstitucinio Teismo doktriną, Konstitucinis Teismas ne kartą pažymėjo, kad savivaldybių tarybų ir vykdomųjų organų santykiai grindžiami vykdomųjų organų atskaitingumu. Iš 119 straipsnio išbraukus 4 dalį, kurioje pasakyta, kad taryba sudaro jai atskaitingus vykdomuosius organus, tampa nebeaišku, jeigu skaitome tekstą, kas sudaro ir kokius vykdomuosius organus savivaldybėje, ką sudaro taryba, ką sudaro meras. Plius nėra niekaip nustatytas tiesiogiai renkamo mero ir savivaldybės tarybos santykis. Pagal Konstituciją tampa aišku, kad atsiranda dvi atstovaujamosios institucijos, be savivaldybės tarybos – taip pat dar ir meras. Šiuo atveju matome, kad tikrai yra spraga.

Kitas momentas: Konstitucinis Teismas konstatuoja, tai yra ir Vietos savivaldos įstatyme, kad išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija yra nustatyta 40 straipsnio 1 dalyje, 41 straipsnio 2 dalyje, 47 straipsnio 2 dalyje, 121 straipsnio 1 ir 2 dalyse bei 122 straipsnyje. Pagal Konstitucinio Teismo doktriną niekas ir niekam negali perleisti paprastų ordinarių įstatymų tų išimtinių kompetencijų. Autoriai neišvengė, kad reikėtų apie tai kalbėti. Taigi atsiradus dviem savivaldybės atstovaujamosioms institucijoms – merui ir tarybai – tampa akivaizdu, kad meras kaip ir nėra vykdomoji institucija, nors iš autorių teko girdėti, žinoma, neoficialiai, koks galimas būtų modelis. Todėl aš anksčiau ir komitete, ir per valdybą esu minėjęs, kad vis tik labai svarbu matyti Vietos savivaldos įstatymo pataisas.

Dar lieka neaiškus tas mero santykis su taryba, kaip aš minėjau, būtent dėl tų išimtinių ir kitų kompetencijų. Vis tik Konstitucija reikalauja, kad pataisos užtikrintų teisinį tikrumą, teisinį saugumą, tvarumą, kad atitiktų protingumą, proporcingumą, teisėtų lūkesčių ir stabilumo ir kitus konstitucinius principus, todėl konstituciškai neaptarti dviejų atstovaujamųjų savivaldos politinių institucijų santykiai negarantuoja nei teisinio stabilumo, nei aiškumo ir tvarumo. Juk pagal Konstitucinio Teismo išplėtotą doktriną visi renkami savivaldos atstovaujamieji organai, tai yra institucijos – taryba ar meras – turi savivaldos reikaluose pagal... paprastas tas pataisas, kaip ir lygias teises. Tad šių teisių problema taip pat turi būti konstituciškai aptarta.

Deja, situacija tokia, kad pagal to paties Konstitucinio Teismo 2014 metų sausio mėnesio nutarimą Seimas jokiaje stadijoje, nei svarstymo, nei priėmimo stadijoje, negali taisyti Konstitucijos pataisų projekto, kurį pateikė iniciatoriai. Aš turiu omeny, esminių pataisų negali būti, išskyrus technines, redakcinio pobūdžio pataisas, ištaisant klaidas. Aišku, čia lieka spragų, bet, įvertinus Seimo statuto nustatytas procedūras, jeigu Seime šios Konstitucijos pataisos nesulauktų pritarimo, pagal Konstituciją galima pateikti kitą projektą tik po metų. Vadinasi, 2022 metais, jeigu tai būtų ši spalį arba tada, kai bus balsavimas lapkritį, ar dar kitą kartą. Aišku, savivaldos rinkimų data turi būti paskelbta prieš pusę metų. Vadinasi, jeigu bus nepritarta, nebus tiesioginių merų rinkimų.

Todėl Socialdemokratų partijos frakcija, nepaisydama to, kad mūsų projektui buvo nepritarta, ir įvertinusi, kad yra nemažai spragų šiame projekte, vis tik renkasi mažesnę blogį, kad tiesioginiai merų rinkimai įvyktų. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. J. Razma.

J. RAZMA (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, manau, svarstome šios dienos svarbiausią projektą – Konstitucijos pataisas. Puikiai žinome visuomenės lūkesčius, susijusius su tiesioginių merų rinkimų įteisinimu. Aš labai tikiuosi, kad mes šiandien vieningai pasisakysime už tiesioginių merų rinkimų įteisinimą šiuo projektu. Jis yra gana bendro pobūdžio ir leidžia paskui įstatyme įgyvendinti bet kokią mero statusą. Čia yra tam tikras testas mūsų politinei brandai, gebėjimui pasiekti kompromisą, kai puikiai suprantame, jog atskiros partijos ir frakcijos turi šiek tiek skirtingą matymą dėl merų statuso. Konstitucijos pataisa bandydami kurį nors statuso variantą šiek tiek įteisinti, mes būtume iš karto pasmerkti nesėkmei. Labai gaila, kad kolega Julius taip bando ieškoti kokių nors slykų šiame gražiame Konstitucijos pataisos dirvone. Tikrai nebus problemų, jeigu mes čia nepasakome detaliau apie tą mero statusą, apie tai, kas formuoja vykdomąją valdžią. Yra Konstitucijoje įtvirtinti bendri demokratinio valdymo principai ir aš manau, kad jie visada duos įstatymui rėmus ir mes tikrai įstatymo lygiu visas tas detales išspręsimė. Žinoma, nereikia atidėlioti ir pradėti diskusijos dėl įstatymo turinio, dėl mero statuso ir aš kviesčiau tai darant tikrai nuoširdžiai pasižiūrėti, kokia yra situacija su dabartiniu merų statusu ne tik tose savivaldybėse, kuriose merai yra su savo ryškia dauguma, kur yra valdančiojoje koalicijoje, – ten, man atrodo, kokią mero statusą beįtvirtintum, viskas bus gerai, bet pasižiūrėkime ir į tas savivaldybes, kaip, sakykime, Plungė, Kretingos rajonas, Klaipėdos rajonas, Radviliškis, kuriose merai neturi savivaldybės taryboje valdančiosios koalicijos. Svarstydami būsimą mero statusą įstatyme ieškokime geriausių variantų, kaip tokiomis aplinkybėmis savivalda galėtų efektyviausiai funkcionuoti, nes tokios situacijos, kokią mero statusą beįtvirtintum, teoriškai bus galimos.

Tad linkiu šiandien mums dėl pateikto projekto balsuoti gana vieningai. Nors šiandien užtenka paprastos balsų daugumos, bet parodykime visuomenei, kad tikrai yra reikalinga konstitucinė balsų dauguma, kuri tikrai bus reikalinga per pirmą ir antrą priėmimą, kad visuomenei neliktų abejonių, jog tas tiesioginių mero rinkimų įtvirtinimas tikrai bus. Mūsų frakcija bus tikrai gana vieninga tuo klausimu, dalyvausime gausiai ir maksimaliai prisidėsime, kad tiesioginiai merų rinkimai būtų įtvirtinti. O toliau, kolegos, nuoširdžiai sėskime, kalbėkimės dėl mero statuso. Dėl mero rinkimų įstatymo ypatingų diskusijų nereikia, iš esmės tinka ir tai, kas dabar įstatymuose yra. Bet dėl būsimos statuso tikrai reikia nuoširdžiai pasikalbėti ir rasti geriausią variantą. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu V. Ažuolą.

V. AŽUOLAS (*LVŽSF*). Iš tikrųjų šioje situacijoje ko reikia žmonėms? Iš daugelio žmonių, kurių bepakraustum, kurią sistemą jie palaiko, 80–90 % žmonių atsako, kad dabartinę sistemą, kokie yra tiesioginiai mero rinkimai, ir tą mero statusą, kuris yra dabar. Daugelis žmonių tai sako. Žinoma, tai nėra naudinga valdantiesiems, nes valdantieji žino, kad tokių mero rinkimų, kokie yra dabar, daug rinkimų neužsitikrins. Deja, bet taip yra. Čia ir prasideda tada gudrybės – dabar atnešame konstitucines pataisas, kurios kaip ir įtvirtina tam tikrus momentus, kaip turėtų būti vykdomi tie rinkimai, bet viską nulems poįstatyminiai (...), kurie lemia, koks bus mero statusas, kaip jis bus renkamas ir kokia bus visa eiga. Tad, jeigu mes būtume norėję padaryti taip, kaip yra dabar, buvo galima atnešti Konstitucijos pataisas ir kartu užregistruoti įstatymų projektus, kurie įtvirtintų dabartinę mero situaciją ir statusą po tiesioginių mero rinkimų. Bet kas atsitiks? Teoriškai mes kaip ir patvirtinsime Konstitucijos pakeitimus, turėsime galimybę tiesiogiai rinkti merą, bet kaip tas meras bus ir kokios bus jo pareigos, nuspręsimė daug vėliau. Bet aš tikrai neatmetu galimybės, kad gali atsitikti taip, kad teoriškai jį galėsime rinkti tiesiogiai, o praktiškai jis taps galbūt administracijos direktoriumi, galbūt dar kažkuo, bet jis neturės tokių galių, kokias turi dabar. Iš tikrųjų tik laikas parodys, kokie tikrieji valdančiųjų tikslai: ar įtvirtinti dabartinę situaciją, kokia buvo iki šiol, ar įtvirtinti sau naudingą situaciją, kuri naudinga jų kandidatams. Tai tik laikas parodys.

PIRMININKĖ. Kviečiu A. Butkevičių.

A. BUTKEVIČIUS (*DFVL*). Gerbiama Seimo Pirmininke, gerbiami kolegos, aš norėčiau pratęsti gerbiamo V. Ažuolo mintį, kad svarstant Konstitucijos pakeitimo įstatymo projektą tikriausiai nebūtų kilę jokių ginčų, nereikalingų diskusijų, jeigu būtų paruošti ir kartu pateikti visi kiti lydimie-

ji įstatymų projektai, kuriuose mes tikrai galėtume matyti, koks yra mero statusas: ar jis bus renkamas tiesiogiai, ar bus renkamas tarybos, ar tikrai bus įteisintas tarybos pirmininko statusas, ar tikrai bus aiškiai apibrėžti mero, tarybos narių įgaliojimai, pareigos ir atsakomybė.

Pastaruoju metu vis girdima, kad gal reikėtų grįžti prie to laikotarpio, kai Lietuvoje buvo atkurta nepriklausomybė 1990 metais ir tuo metu buvo merai, valdytojai, dar viršaičiai ir tarybos pirmininkas. Pavyzdžiui, aš Vilkaviškio rajone buvau išrinktas tuo metu į tarybą, aš buvau Vilkaviškio rajono valdytojo pavaduotojas, atsakingas už ekonomiką ir finansus. Galiu pasakyti, kadencijos pradžioje tarp rajono valdytojo ir tarybos pirmininko, kol santykiai buvo normalūs, kol tik tam tikromis veiklos sritimis buvo pasidalinę, nekildavo jokios įtampos. Praėjus tam tikram laikotarpiui atsirado įtampa tarp rajono valdytojo ir tarybos pirmininko vien tik dėl to, kad neišku, kuris yra stipresnis, politiškai galingesnis ir kuris turi didesnę įtaką netgi priimant sprendimus, kuriuos lyg ir priklausytų priimti ir merui sprendžiant netgi ūkines problemas. Būdavo gražiausia, kad rajono tarybos pirmininkas skambina kaip rajono valdytojo pavaduotojui – ateik, reikia aptarti tam tikrus gyvenimiškus klausimus. Po pokalbio, diskusijos išeinant sakydavo: žiūrėk, kad nesužinotų valdytojas (aišku, miestuose tuo metu buvo merai), kad mes buvome susitikę ir ką kalbėjome.

Tai savotiškai sukurdavo tam tikrą nesveiką aplinką arba atmosferą toje savivaldybėje arba net pačioje taryboje, kai reikėdavo paruošti atskirus projektus, kuriuos tarybos nariai svarstydavo ir priimdavo. Vis dėlto šiandien mes išsamaus atsakymo ir neturime, kokių kelių mes esame pasiruošę eiti, bet pradėdame nuo pačios viršūnės, norėdami kuo greičiau priimti Konstitucijos pakeitimo įstatymo projektą.

Taip pat, aišku, dar vieną aspektą norėčiau paliesti, kad pastaruoju metu dažnai supainiojamos mero ir administracijos direktoriaus pareigos. Paprasčiausiai kai kas per daug sureikšmina administracijos direktoriaus pareigas arba netgi jo galią politinėje veikloje. Administracijos direktorius pagal nusistovėjusią tarptautinę praktiką yra atsakingas už mero pateiktą ketverių metų programą, kurią turi įgyvendinti administracija. Administracijos direktorius yra atsakingas už mero ketverių metų programos, kurioje atsispindi jo duoti pažadai rinkėjams, įgyvendinimą.

Jeigu visos tos funkcijos, įgaliojimai, atsakomybė ir pareigos būtų aiškiai apibrėžtos tam tikruose įstatymų projektuose ir jie šiandien būtų pateikti su Konstitucijos pataisa, tai aš manau, kad tikrai diskusija būtų ir platesnė, ir išsamesnė, ir nekiltų tokių abejonių, kas bus po to, jeigu mes pritarsime šiai Konstitucijos pataisai. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu V. Fiodorovą.

V. FIODOROVAS (DPF). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiami kolegos, nepasakysiu turbūt nieko naujo, bet atvejis toks, kad esame verčiami balsuoti už tai, ko nematome. Vieni šiandien balsuos už tai, ką jie įsivaizduoja, o kiti nebalsuos vien todėl, kad galvoja, kad kitų jų kolegų fantazijos gali būti per lakios. Ir tik todėl, kad nematome šiandien projekto.

Lyg ir gerai tokiu pasiūlymu įtvirtinti tiesioginius merų rinkimus, bet dar pateikimo stadijoje mes prašėme valdančiųjų kartu su šiuo projektu pateikti ir Vietos savivaldos įstatymo projektą. Į tai atsižvelgta nebuvo. Buvo žadamos diskusijos dar iki svarstymo, bet vietoj to girdime tik višas konservatorių fantazijas, kurios iš esmės skiriasi nuo didesnės daugumos Seimo narių nuomonės, koks turėtų būti meras.

Ir taip, atrodo, kad visuomenė tikrai nori tiesioginių mero rinkimų, ir taip, jei šiandien mes balsuosime prieš, didesnė tikimybė, kad jų nebus. Paprasčiausiai nespėsime. Tam pritarti negaliu. Todėl šiandien frakcija balsuos avansu. Avansu, nes tikime, kad Seimo Pirmininkė įsiklausys į Seimo narių nuomones, ne tik į didžiųjų koalicijos partnerių užgaidas. Tikiuosi, kad iki pirmo balsavimo priėmimo stadijoje matysime projektą, nes kitu atveju balsuoti ir dar kartą balsuoti už merą iš fantazijų srities negalėsime.

Palaikome Lietuvos savivaldybių asociacijos, o kartu ir rinkėjų norą rinkti merus tiesiogiai. Turbūt sunkiai rastume žmogų, kuris norėtų, kad jo mieste miesto ar rajono meras vėl būtų renkamas pagal sąrašą. Tokios patirties jau turėjome. Turėjome daug, kai žmonių interesus nustelbdavo politiniai žaidimai, o rinkėjai, galima sakyti, rinkdavo katę maiše ir ją turėdavo ištverti ne

vienerius metus. Esame už tiesioginius mero rinkimus, bet ne už fantazijų merą. Todėl šiandien balsuosime avansu.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu E. Gentvilą.

E. GENTVILAS (LSF). Sveiki, kolegos. O aš šiandien balsuosiu ne avansu, o iš įsitikinimo, kad reikalingas ir vienintelis galimas būtent toks kompromisinis variantas.

Bet grįžkime į praeitį, prisiminkime, kada buvo įteisinti tiesioginiai mero rinkimai, tai yra 2014 metais. Ir gal kam nors keistai atrodo, pats būdamas *fanas* tiesioginių mero rinkimų turiu priminti – 2014 metais Liberalų sąjūdžio frakcija vieningai susilaikė. Mes nebalsavome už tą projektą, kuris įteisina tiesioginius merų rinkimus, sakydami, kad reikalinga Konstitucijos pataisa. Deja, tada skubant, artėjant 2015 metų savivaldos ir merų rinkimams, buvo neįsiklausyta, gal ir objektyviai laiko pritrūko, ir be Konstitucijos pataisos buvo pakeistas įstatymas, numatantis tiesioginius merų rinkimus.

Štai šiandien ir turime tam tikrą sumaištį po Konstitucinio Teismo sprendimo. Jis man atrodo visiškai logiškas ir tinkamai paaiškinantis situaciją. Tiesioginiai merų rinkimai turi būti įtvirtinti Konstitucijoje. Gaila, reikia pripažinti, kad jeigu šiandien mes bandytume apibrėžti mero statusą Konstitucijos tekste, mums nepavyktų ar vienu, ar kitu, ar dar kokiu nors kitu atveju surinkti 94 balsų. Todėl pradiniai variantai ir Socialdemokratų frakcijos, ir Konservatorių frakcijos negali šiandien gulti į Konstitucijos tekstą, nes tai reikštų, kad nesurinktume 94 balsų, ir tai reikštų, kad grįžtume prie merų rinkimų savivaldybių tarybose.

Todėl ir gimsta šis kompromisas Seimo Pirmininkės daugiausia iniciatyva sukvietus frakcijų atstovus, kad Konstitucijos tekstas yra pakankamai abstraktus, nekonkretizuojantis mero statuso, ir tai yra šiandien vienintelė galimybė išspręsti vertybę, kurią kuria tiesioginiai merų rinkimai. Noriu pasakyti, kad tai yra vertybė ir politinei bendruomenei, ir visai Lietuvos visuomenei. Žmonės teigiamai vertina tiesioginius mero rinkimus. Mes turime atsiliepti į tuos lūkesčius ir įteisinti tiesioginius merų rinkimus Konstitucijoje, o štai po to jau laukia tikrai rimtas darbas ieškant kompromiso. Čia tikrai neturėsime laužyti rankų vieni kitiems priimdami įstatymą, apibrėždami mero statusą. Aš iš anksto galiu pasakyti, kad neturiu garantuoto, ryškaus apsisprendimo. Mano manymu, tiek vienoks mero statuso modelis, tiek kitoks turi ir plusų, ir minusų. Šiandieninė situacija daugelyje savivaldybių, kurios čia paminėtos, ne visos dar paminėtos, tikrai rodo nevisišką tobulumą dabar galiojančio mero statuso, todėl turime sėsti ir svarstyti.

Kita vertus, labai noriu padėkoti Socialdemokratų frakcijai, kuri, turėdama kitą nuomonę, turėdama praėjusį projektą, kurį teikė pačioje pradžioje dėl mero statuso apibrėžimo jau Konstitucijos tekste, vis dėlto šiandien supranta, kad mes turime išsaugoti tą vertybę – tiesioginius mero rinkimus įtvirtinti Konstitucijoje kad ir tokia nuosaikia, mažiau apibrėžta nuostata, kuri šiandien ir yra teikiama. Todėl siūlau ir šiandien, ir kitose stadijose balsuoti už šitą Konstitucijos pataisą, kaip atliepiančią visuomenės ir politinės bendruomenės lūkesčius. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Ir paskutinis kalbės A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, pirmiausia noriu padėkoti mūsų Seimo Pirmininkei, kuri ėmėsi iniciatyvos ir subūrė visų frakcijų atstovus po Konstitucinio Teismo išaiškinimo, tai yra dėl tiesioginių mero rinkimų ir jų įtvirtinimo Konstitucijoje, nes, kaip kolega Eugenijus minėjo, 2014 metais buvo paknopstomis sprendžiamas šis klausimas ir paknopstomis daromo darbo velnias naudą gaudo. Galima sakyti, kad turbūt labai logiška, kad grįžtame atgal į Seimo salę po Konstitucinio Teismo išaiškinimo ir, bent jau man antrą kadenciją esant Seime, turbūt iš visų, faktiškai daugelio kolegų buvo girdėti, kad tai, kas yra dabar, kaip surašyta Vietos savivaldos įstatyme, niekaip neatitinka Konstitucijos normų. Natūralu, kad mes turime tą klaidą ištaisyti, geriau, kaip sakoma, vėliau ištaisyti klaidą, negu likti klaidoje. Bet kartu sprendžiant Konstitucijos apibrėžimo klausimus, panašu, kad mes kol kas randame bendrą formuluoatę, kuri galėtų tenkinti visas puses ir surinkti tą konstitucinę daugumą. Aišku, visi turi minty, kas bus toliau, kaip bus mero pareigybė ir statusas apibrėžiamas Vietos savivaldos įstatyme. Čia tikrai reikia pripažinti, kad fantazijai vietos yra gana daug, vieni, kurie dirba vietos savivaldoje, nori įtvirtinti savo galias, kiti mato kitus veikiančius modelius ir galbūt kaimyninėje Lenkijoje, kur yra labai aiškiai

atidalinta vykdomoji ir atstovaujamoji valdžia. Tą patį sako ir mūsų Konstitucinis Teismas, kad negali būti sulietos atstovaujamoji ir vykdomoji valdžia, kad visų tarybos narių mandatai yra lygūs, tai yra kad tarybos nariai, kaip ir Seimo nariai, turi tas pačias teises ir negali turėti išskirtinių pareigybų ar funkcijų. O dabartiniame Vietos savivaldos įstatyme yra užprogramuota, kad meras, palyginti su kitais tarybos nariais, turi išskirtinį statusą ir išskirtines teises. Todėl logiška yra galvoti, kaip ir sakė gerbiamas kolega A. Butkevičius, kad turbūt turės atsirasti tarybos pirmininkas, nes kitaip neatskirsiame atstovaujamosios ir vykdomosios valdžios. Panašiai tas modelis egzistuoja ir Seime, ir Vyriausybėje, nieko naujo neišrasime dėl atstovaujamosios ir vykdomosios valdžios. Tą sako ir Vienos konvencija.

Taip pat Konstitucinis Teismas pasisakė, kad vis dėlto vienasmenio pareigūno statusas turi būti ribojamas, tai yra kaip ir Prezidento, aišku, čia kaip ir mums apsispręsti, ar tai bus kelios kadencijos, ar modelis dukart keturi, ar dukart penki, ar triskart keturi, tai tų modelių aplinkui Europos Sąjungos valstybėse mes rasime įvairių.

Tikrai palinkėčiau, kad sprendami šį klausimą mes galbūt atsiribotume nuo asmeninių patirčių ar sąsajų su vienu ar kitu regionu, kaip tvarkosi Lietuvoje. Tikrai pažiūrėtume plačiau. Ir norėtusi, kad tai, kas būtų įtvirtinta Vietos savivaldos įstatyme, jau nebūtų kaitaliojama ateityje, nes tų patirčių per 30 nepriklausomybės metų mes su vietos savivalda turėjome įvairių. Aš linkėčiau, kad išsprendę šį klausimą mes kalbėtume apie antro lygio savivaldą, kuri Lietuvoje apskritai nėra apibrėžta ir faktiškai neegzistuoja, bet labiau kreiptume dėmesį į vietos bendruomenės teises, jų atstovavimą, jų galimybes tvarkytis savarankiškai ir spręsti vietos bendruomenių ir gyventojų klausimus, taip pat ir atitikti jų lūkesčius. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Visi užsirašę kalbėti diskusijoje pasisakė.

Motyvai. Už norėtų kalbėti D. Griškevičius. Prašom, Domai.

D. GRIŠKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju už žodį. Kolegos jau daug už ir prieš išsakė, bet, manau, šiandien aš balsuosiu už, nes tiesiog turbūt kad neturime kito pasirinkimo, jeigu norime tiesioginių merų rinkimų, ko nori ir didžioji dauguma Lietuvos gyventojų. Bet vis dėlto reikia atkreipti dėmesį į tai, kad bijau, yra toks vidinis baimės jausmas, kad gali būti, kad tas tiesioginių merų rinkimų galutinis variantas, kai bus priimtose kitos pataisos, nebus tai, ko tikisi mūsų visuomenė.

Todėl tikiuosi, kad šis mano nerimo balsas, pasisakymas toks ir liks, ir Seimui vis dėlto pavyks susitarti, kokios yra mero galios, koks yra jo santykis su taryba, ar tai yra administratorius, ar tai koks kitoks pareigūnas, bet viliuosi, kad prieš finalinę balsavimą mes jau turėsime ne kažkokią gražią idėją, lakstančią pievose, kaip mes kiekvienas skirtingai įsivaizduojame ją atrodančią, bet jau konkretų projektą, kaip tie tiesioginiai merų rinkimai bus įgyvendinti būtent teisių ir pareigų aspektu.

Pakartosiu. Tikiuosi, kad šis mano nuogąstavimas ir liks nuogąstavimu, bet šiandien, žinoma, balsuosiu už.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Prieš kalba V. Bakas.

V. BAKAS (DFVL). Tiesioginiai merų rinkimai įstatyme buvo įtvirtinti 2014 metais ir visuomenė šį žingsnį sveikino kaip stiprinantį savivaldą. Tuo metu beveik 80 % visuomenės pasisakė už, daugiau nei 80 Seimo narių balsavo už. Deja, šiandien mes žengiame žingsnį atgal ir silpniname savivaldą – grįžtame septynerius metus atgal. Siūlome įtvirtinti tokią fasadinę nuostatą, iš kurios nėra aišku, ką gali meras, kokia jo vieta savivaldos institucijų sistemoje. Jeigu taryba yra miesto, miesto mažas parlamentas... Įsivaizduokite, jeigu dabar Konstitucija nenumatyta mūsų Seimo Pirmininko įgaliojimų, kas tuo metu atsitiktų?

Pavyzdys, koks yra siūlomas absurdas. Pavyzdžiui, Vilniuje per praėjusius rinkimus mero rinkimuose nugalėjęs kandidatas sulaukė 100 tūkst. balsų, tuo tarpu paskutinis sąrašo žmogus, kuris pateko į tarybą, surinko vos porą tūkstančių. Mes čia sulyginame šituos žmones. Aš manyčiau, iš tikrųjų mūsų iššūkis ir galimybės turėtų būti stiprinti savivaldą.

Aš negalėčiau palaikyti projekto, kuris nubloškia mūsų demokratijos pasiekimus atgal į praeitį mažiausiai septynerius metus. Keisdami Konstituciją mes tikrai galime sustiprinti savivaldą, sustiprinti antro lygio savivaldą ir nustatyti tiesioginių rinkimų būdu renkamo mero įgaliojimus.

Toks įstatymas būtų prasmingas. Dabar šitas projektas sukuria tokį visišką teisinį neapibrėžtumą, kuris reiškia ne ką kita kaip tam tikrą fasadinę demokratiją.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Balsuosime dėl šio projekto numatytu laiku. Balsuoti skirtas laikas yra nuo 11 val. 40 min.

10.49 val.

Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo Nr. IX-1165 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-764(2), Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5, 21, 49 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-765(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 1-3.1, 1-3.2 klausimai – Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo Nr. IX-1165 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-764(2) ir lydimasis. Kviečiu komitetų pranešėjus.

Pirmasis – Valstybės valdymo ir savivaldybių komiteto pranešėjas E. Sabutis.

E. SABUTIS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiami kolegos, leiskite pristatyti komiteto nuomonę dėl abiejų įstatymų projektų. Kaip žinote, Užsienio reikalų komitetas parengė, tačiau Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas patobulino Seimo atstovų įstatymo projektą. Labai trumpai – numatė, kad Seimo atstovai ir atstovų pavaduotojai galėtų būti ne tik Europos Sąjungoje, kaip buvo siūloma iki šiol, bet ir Seimo atstovas užsienio valstybėje ir jo pavaduotojo pareigybė. Norime atkreipti dėmesį, kad, komiteto nuomone, Seimo atstovo pavaduotojo pareigybė būtų steigama pagal poreikį ir pačios atstovų pareigybės taip pat būtų steigiamos pagal poreikį ir Seimo kanceliarijos finansines galimybes. Taip pat pagal įstatymą numatėme Seimo atstovų atranką.

Atitinkamai lydimajame Valstybės tarnybos įstatymo projekte dėl Seimo atstovo ir pavaduotojo pareigybės sistemiškai atsižvelgėme į jiems keliamus reikalavimus ir priskiriamos, viena pakopa priskiriamos, aukštesnės, nei buvo projekte, pareigybių grupės. Abiem įstatymų projektams Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas pritarė bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte komiteto išvadas ir dėl pagrindinio, ir dėl lydimąjo. Dabar noriu pakviesti Europos reikalų komiteto išvadą pristatyti, jeigu galėtų, A. Lydeką. Ir Europos reikalų komiteto, ir, matyt, Užsienio reikalų komiteto išvadą taip pat. *(Balsai salėje)*

A. LYDEKA (LSF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiamieji Seimo nariai, iš pradžių pristatysiu Užsienio reikalų komiteto išvadą. Užsienio reikalų komitetas buvo papildomas komitetas ir, atidžiai išnagrinėjęs, pritarė šiam įstatymo projektui, turiu omeny, Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo pakeitimo įstatymui. Balsavimo rezultatai: už – 6, prieš – 1, susilaikė 1.

Lygiai tokiu pat rezultatu Užsienio reikalų komitetas pritarė ir kitam įstatymo projektui, tai yra Valstybės tarnybos įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektui. Iš karto pristaciau abu.

Taip pat, jeigu galima, pristatysiu Europos reikalų komiteto, kaip papildomo komiteto, išvadą. Europos reikalų komitetas bendru sutarimu pritarė Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo pakeitimo įstatymo projektui ir taip pat bendru sutarimu pritarė ir kitam įstatymui, tai yra Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo kelių straipsnių pakeitimo įstatymui. Tiek vienam, tiek kitam pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūs pristatėte abiejų komitetų išvadas. Dabar norėčiau pakviesti diskutuoti užsirašiusį Ž. Pavilionį.

Ž. PAVILIONIS (TS-LKDF). Labai ačiū Pirmininke, aš tiesiog norėjau pasinaudoti šia proga ir padėkoti visiems kolegoms, Vyriausybei, visiems teisininkams, ir Vyriausybės, ir mūsų, ir visiems komitetams – ir VVSK, ir Europos reikalų komitetui, ir, aišku, mūsų komiteto nariams, kad taip vieningai visų partijų pritarimu mes judame į priekį su šiuo įstatymu. Tiesiog dar kartą noriu priminti, kad būtent Seimas paklojo mūsų užsienio politikos pamatus. Tokie kaip aš ir kiti diplomatai buvo sukurti Seimo Užsienio reikalų komitete.

Seimo indėlis buvo milžiniškas stojant mums į Europos Sąjungą ir NATO. Ir dabar, kai jau esame įstoję į šiuo klubus, nepamirškime tos parlamentinės diplomatijos. Mes labai dažnai iškeliamė aukštus reikalavimus savo diplomatom, bet padarykime savo darbą – dirbkime su tais parlamentais tiesiogiai: ne tik žodžiais, bet ir savo veiksmais, kūnais, tai šis įstatymas ir įgalina.

Tikrai labai norėčiau, kad taip pat vieningai, labai gražiai sutartume dėl šių pakeitimų. Dar kartą ačiū jums visiems.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Kviečiu L. L. Andrikienę.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamoji Pirmininke. Kolegos, mes visi puikiai žinome, kad remdamiesi svarstomo įstatymo pakeitimais galėtume turėti Seimo atstovą mūsų ambasadoje Vašingtone. Jo pagrindinė funkcija būtų darbas su Jungtinių Amerikos Valstijų Kongresu. Klausydama kolegų pasisakymų, kai šį klausimą svarstėme Užsienio reikalų komitete, klausimų ir tam tikrų abejonių, aš vis tik noriu pasakyti, kad šis sprendimas, šis įstatymo pakeitimas yra iš tikrųjų labai reikalingas. Galiu tai drąsiai sakyti po savo trijų kadencijų Europos Parlamente, matydama Lietuvos Respublikos Seimo atstovo darbą toje institucijoje. Įvertinus Jungtinių Amerikos Valstijų svarbą, JAV Kongreso dydį, turėti savo atstovą ten yra ne prabanga, bet būtinybė.

Ir paskutinis dalykas. Pretendentas į atstovo pareigas bus atrenkamas iš Seimo kanceliarijos karjeros valstybės tarnautojų. Seimo kanceliarijos karjeros valstybės tarnautojas į pareigas bus perkliamas trejiems metams su galimybe pratęsti jo kadenciją vieną kartą vieniems metams. Tai, gi, tai puiki galimybė ir Seimo kanceliarijos darbuotojams įgyti naujo patyrimo. Kviečiu balsuoti už šį įstatymo pakeitimo projektą. Dar kartą kviečiu abejojančius ir tuos, kurie Užsienio reikalų komitete balsavo prieš, pakeisti savo nuomonę. Dėkui.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Taip pat norėčiau pakviesti E. Zingerį, jis irgi buvo užsirašęs diskutuoti.

E. ZINGERIS (TS-LKDF). Didžiai gerbiami bičiuliai, gerbiama Seimo Pirmininke, daugiau nei pusė Seimo yra užsirašę į draugystės su Jungtinių Amerikos Valstijų Kongresu grupę, tai yra iškiliausi mūsų kairės, dešinės, centro, Liberalų partijos, kitų partijų atstovai. Pažiūrėję, kas vyksta kitose ambasadose, matome daugybę žmonių, dirbančių su Kongresu. Jeigu mes iki šiol turime neužbaigtą iki galo geopolitinę architektūrą Lietuvos, Latvijos, Estijos, Lenkijos saugumo prasme, tai Kongresas yra šio saugumo šaltinis. Tikra demokratija, ne tik Prezidento ofisas, ne tik administracija, bet Amerikos išrinkti politikai lemia Amerikos politikos kryptis. Todėl šio vieno žmogaus skyrimas yra pavėlavusi būtinybė. Ž. Pavilionis, komiteto pirmininkas, galėtų patvirtinti, buvome susitikę su Taivano atstovybe. Jie pasakė, kad pas juos virš 10 žmonių dirba su Amerikos Kongresu, 200 Amerikos kongresmenų yra Taivano grupėje, 200 Amerikos Kongreso narių yra Taivano draugystės grupėje. Jie lemia Taivano apsaugą nuo galimos grėsmės.

Todėl aš siūlyčiau šį pavėluotą sprendimą daryti, tai yra visiškai aiški logika, mes turime puikiai dirbančią vieną mūsų atstovę Briuselyje prie Europos Parlamento ir turėtume bent vieną, aš sakau, bent vieną, nes tai yra minimumas, atstovą, dirbantį su Amerikos Kongresu, kuriame yra virš 400 kongresmenų ir virš 100 senatorių. Aš tikrai raginu daryti šį žingsnį ir raginu tai daryti Amerikos draugų grupės vardu. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Visi norintys pasisakyti diskusijoje pasisakė. Dėl motyvų už kalbės A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiama Laima pabrėžė, kad tai yra būdas pasisemti papildomos patirties kanceliarijos darbuotojams, tai, matyt, neturėtų būti pagrindinis argumentas, tik vienas iš jų. Valstybės valdymo ir savivaldybių komitete svarstėme šį klausimą, buvo girdimi keli pagrindiniai aspektai, juos kolegos jau iš dalies aptarė. Pirmiausia dėl atstovų skaičiaus, nes mes šiandien kalbame apie atstovą Jungtinių Amerikos Valstijų Kongrese. Buvo sutarta, kad vis dėlto ten nėra jokių apribojimų, teisės aktas nenumato jokių apribojimų. Tai yra tik pirmas žingsnis ir jeigu mes matysime poreikį, galime plėsti šią schemą į kitas šalis ir nebūtinai po vieną atstovą.

Taip pat antrasis diskusijų sulaukęs klausimas buvo atrankos būdas dėl vidinių resursų. Vėlgi, man atrodo, su kolegomis sutarėme, kad pasirinktas gana teisingas kelias dėl to, kad ta atranka būtų vykdoma iš kanceliarijos darbuotojų, nes tai yra Seimo atstovas. Manau, kad tai yra geras būdas ir Žygimanto patirtis šioje vietoje iš diplomatinės tarnybos vis dėlto yra teisinga. Turime tikrai unikalią galimybę perkelti šią patirtį į Lietuvą ir plėtoti savotišką diplomatiją, ir megzti santykius – tikrai kviečiu kolegas palaikyti šį sprendimą, jis nėra uždantis kelius, kaip minėjau, nei plėsti šią schemą į kitas šalis numatyta, nei yra kokių nors apribojimų dėl atstovų skaičiaus. Tai tikrai sprendimas, kuris yra laiku, kaip minėjo mūsų kolega E. Zingeris, o gal netgi pavėluotas.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Apsisprendime dėl šio klausimo balsuoti numatytu laiku.

11.01 val.

Vienartinės išmokos pasiskiepijus vakcina nuo COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) įstatymo projektas Nr. XIVP-910 (pateikimas)

Kitas darbotvarkės 1-4 klausimas – Vienartinės išmokos pasiskiepijus vakcina nuo COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) įstatymo projektas Nr. XIVP-910. Jį teikia ministrė M. Navickienė.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiami kolegos, teikiu jums projektą dėl Lietuvos Respublikos vienartinės išmokos pasiskiepijus vakcina nuo COVID-19 ligos. Šis projektas teikiamas tikrai ne iš didelio džiaugsmo, labiau iš realybės jausmo arba iš realybės suvokimo, kur šiandien esame. Sprendimas galbūt nėra tobulas ir etikos prasme. Klausimų yra, bet manome, kad turime priimti visus reikiamus sprendimus tam, kad kuo daugiau žmonių, ypač iš tos rizikos grupės, kurioje yra ir 75+ žmonės, būtų apsaugoti ir mes patirtume kuo mažiau tų žmonių netekčių.

Projektas yra teikiamas būtent dabar, nes buvo svarstymų ir rugpjūčio mėnesį, ir anksčiau, ir premjerė buvo pasisakiusi, kad toks projektas ar tokia priemonė nebūtų tabu, jeigu būtų skiepjimosi tempas lėtesnis. Rugpjūčio mėnesį mes tikrai matėme gana gerą skiepjimosi lygmenį tarp tos amžiaus kategorijos žmonių ir jeigu ne kai kurie visuomenėje atpažįstamų žmonių garsūs ir skambūs pareiškimai, galbūt tokį tempą turėtume ir iki šiol, bet, deja, neturime.

Užsiminsiu apie keletą skaičių. Būtent 80+ amžiaus grupės žmonių mes turime apie 160 tūkst. ir daugiau nei 30 % tos grupės žmonių imunitetas mums nėra žinomas. Jeigu kalbėtume apie šiek tiek jaunesnę žmonių kategoriją – 75–79 metų, tos kategorijos žmonių yra apie 100 tūkst. ir tarp jų yra 25 % žmonių, kurių imunitetas mums nėra žinomas. Lyginant su 65+, skaičiai yra dvigubai didesni todėl, kad toje kategorijoje tik 15 % žmonių yra mums nežinomo imuniteto lygio.

Kalbant apie mirčių riziką taip pat matome, kad nuo 75+, ypač 80-mečiai ir vyresni, matome dvigubą šuolį – dvigubai daugiau mirčių ištinka žmones, kurie yra 75+. Tikrai turime argumentų, kodėl pasirinkome būtent šią amžiaus kategoriją, ir manome, kad ši priemonė turėtų būti tikslinga, nutaikyta į tuos žmones. Jeigu jau kitomis priemonėmis mums nepavyksta tų žmonių motyvuoti ir argumentuoti, kodėl skiepytis yra būtina dėl savęs ir savo artimųjų, teikiame ir šią priemonę, tikėdamiesi, kad bent dalį žmonių tai padės įtikinti priimti sprendimą pasiskiepyti.

Plačiau apie patį projektą, kam ir kokia yra siūloma išmoka. Išmokos dydis yra 100 eurų. Preliminariais skaičiavimais tai galėtų kainuoti apie 27 mln. eurų. Šios lėšos jau yra suplanuotos valstybės biudžete. Išmokos būtų mokamos tiems 75+ asmenims, kurie pasiskiepijo pagal visą skiepavimo schemą nuo rugsėjo 1 dienos iki lapkričio 30 dienos arba jau yra pasiskiepiję ir iki kovo 31 dienos pasiskiepys stiprinančiąja trečiąja vakcinos doze.

Vadinasi, šis projektas yra skirtas ir tiems žmonėms, kurie jau šiandien yra priėmę be materialinės paskatos saugodami save ir aplinkinius sprendimą pasiskiepyti. Sulaukę ekspertų rekomendacijos dėl trečiosios dozės, priėmėme tokį sprendimą, kad už tuos sprendimus, kuriuos žmogus priima šiandien rūpindamasis savo sveikata, nepaisant to, ar jis yra pasiskiepijęs, ar ne, jis galėtų gauti šią papildomą materialinę paskatą.

Taip pat svarbu paminėti, kad pagal projektą asmuo galės gauti tik vieną išmoką. Taip pat svarbu paminėti ir tai, kad išmoka būtų automatiškai mokama per „Sodrą“. Ją išmokėtų „Sodros“ sistema, nereikėtų teikti jokių papildomų prašymų.

„Sodra“ asmenims išmokėtų išmoką tokia tvarka. Jeigu asmeniui „Sodra“ yra mokėjusi į jo sąskaitą bent vieną „Sodros“ mokamą išmoką, tai jam ta išmoka būtų išmokėta kitą kalendorinį mėnesį, einantį po to kalendorinio mėnesio, per kurį jis pasiskiepijo įstatymo nustatyta tvarka arba abiem dozėmis, arba viena stiprinančiąja. Jeigu asmeniui „Sodra“ nebuvo mokėjusi į sąskaitą jokios „Sodros“ mokamos išmokos, tai jam išmoka būtų išmokėta ne vėliau kaip iki balandžio 30 dienos.

Prašome Seimo šį įstatymą svarstyti skubos tvarka, nes sprendimus norime priimti kuo greičiau, kad šita priemonė kuo greičiau atliktų savo misiją, ir mes matytume kuo daugiau vakcinuo-

tų pagyvenusių žmonių. Taip pat noriu akcentuoti kai ką svarbaus, kad žmonės negalvotų, kad išmoka jiems priklausys tik nuo įstatymo priėmimo, nes įstatyme yra nustatyta, kad ir tie žmonės, kurie jau nuo rugsėjo 1 dienos priėmė sprendimą skiepytis, galės šią išmoką gauti. Žinoma, jeigu, kolegos Seimo nariai, pritarsite, kad tokia priemonė šiandien galėtų mums padėti išgelbėti daugiau gyvybių. Ačiū.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti Seimo narių. Pirmasis klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiama ministre, ar jūs čia gudraujate, ar vis dėlto pakeitėte nuomonę? Jūs pasakėte, kad skubos tvarka, visur parašyta – ypatingos...

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ypatingos skubos tvarka.

A. SYSAS (LSDPF). Jūs pasakėte skubos tvarka. Mano klausimas. Nurodykite priežastį, kodėl reikia ypatingos skubos, nes Konstitucinis Teismas yra pasakęs, kokiais atvejais yra ypatinga skuba, taip sakant, motyvuodama mus pritarti šiam siūlymui. Nors ir kaip skaitytume Konstitucinio Teismo išvadą dėl skubos, niekaip tai nepatenka, nes problema sprendžiama arti dvejų metų – tai ne nauja problema ir nenukrito vakar ar šiandien.

Kitas klausimas. Kodėl šitą klausimą pristatote jūs, nors tai yra grynai sveikatos klausimas, o dėl užkrečiamųjų ligų, kur bus kalbama apie dirbančius žmones, kad jie turės testuotis ir mokėti pinigų, tai grynai darbiniai santykiai, pristatys sveikatos ministras? Pinigai šitam klausimui spręsti yra iš socialinių pinigėlių, ne iš sveikatos, ten žmonės neskatinami dirbti, daromos kliūtys, o čia tiems, kurie nesiskiepija, primokama. Kaip paaiškinsite šitą kalambūrą, kuris yra šiandien mūsų įstatymuose? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū jums, gerbiamas Algi. Man atrodo, dėl ypatingos skubos tikrai procedūrų laikomasi, o tikslas yra, kad įstatymas kuo greičiau įsigaliotų ir mes galėtume žmonėms suteikti aiškumą, kad yra priimta šita priemonė, kad ji yra, kad ji jau gali skatinti žmones priimti sprendimus.

Dabar kodėl teikia Socialinės apsaugos ir darbo ministerija? Išmokos bus mokamos ir administruojamos per „Sodrą“, na ir akivaizdu, kad tai yra Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos interesų lauke. O pinigai yra skiriami papildomai iš valstybės biudžeto.

PIRMININKĖ. Klausia M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiama ministre, iš tikrųjų kalbant apie šį siūlymą, iš žmonių, visų pirma senjorų, kilo labai daug klausimų, kad vis dėlto yra tam tikras žmonių suskirstymas. Tai yra pirmas klausimas.

Ir antras klausimas, kaip vis dėlto yra su tais žmonėmis, kurie jau yra pasiskiepiję du kartus. Tikrai nemaža dalis tų senjorų neketina skiepytis trečią arba ketvirtą sykį, bet galvoja, kad įvykdė tą savo prievolę, kad būtų saugesnėje grupėje. Taigi susidaro labai neteisinga situacija, kad jie yra išskiriami ir jokios tos išmokos negauna pagal jūsų siūlomą projektą.

Ar jūs ketintumėte koreguoti ir taisyti šią situaciją, nes žmonių, kurie kreipiasi, būtent tų daugybės senjorų atveju yra įvardijama, kad jie laiko tai neteisinga. Kaip jūs pakomentuotumėte?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū jums, kolega, už klausimą. Man atrodo, kad ir kokį tu sprendimą priimtum dėl vienos grupės išskyrimo iš kitų, ar tai būtų 75+, ar 85+, ar 65+, vis tiek bus išskyrimas iš kitų grupių – iš 45+, iš 25+ ir taip toliau, ir panašiai. Dėl išskyrimo, man atrodo, ši problema yra atliepiama būtent per taiklumą ir tikslingumą priemonės suplanavimo, kai matai, kuri grupė iš tikrųjų patiria pačią didžiausią riziką sirgti ir mirti, dvigubai didesnę negu visos kitos.

Dabar kalbant apie paskatą trečiam skiepui, aš galbūt nesutikčiau, nes, atvirkščiai, manau, kad žmonės, kurie pasiskiepijo dviem dozėmis, jiems pagal ekspertų rekomendacijas priklausytų ir yra rekomenduojama ta trečioji vakcinos palaikomoji jau suformuoto imuniteto dozė. Man atrodo, jeigu žmogus priėmė sprendimą pasirūpinti savimi, kai buvo laikas, ir pasiskiepijo abiem vakcinos dozėmis, tai tikrai išlaikys interesą ir tęsti, ir stiprinti tą imunitetą. Manau, kad sprendimą žmonės, kurie yra jau linkę savimi pasirūpinti ir jau pasiskiepiję, dėl trečiosios dozės tikrai priims palankų ir kartu gaus papildomą paskatą – 100 eurų už priimtą sprendimą, kurį padarys artimiausiu metu.

PIRMININKĖ. Klausia A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (DPF). Ačiū, Pirmininke. Gerbiamieji, panašu, kad valstybė pradeda išsižadėti viešojo sektoriaus funkcijų ir bando orientuotis į komercinių veiklų įteisinimą. Senjorai išmoka

vadina ne tik pakiša, bet ir per menka, kad būtų verta reaguoti, ir norėdami pasibranginti nori užduoti jums klausimą. Ministre, ar išmoka nesikeis ir nepadidės iki 500? Taip pat klausia, kas bus atsakingas ir kokia bus kompensacija atsiradus įtartinėms nepageidaujamiems reiškiniams? Ar taip pat bus apmokama iš valstybės lėšų, o gal patirtą žalą kompensuos vakcinos gamintojas ar Europos Bendrija? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš norėčiau paklausti, kas priimtų atsakomybę už tai, už savo žodžius, ypač kai esi nuomonės formuotojas, galintis padaryti įtaką žmogaus apsisprendimui, kai žmogus priima sprendimą nesiskiepyti ir dėl šito sprendimo miršta. Man atrodo, mes šiais laikais labai mažai kalbame apie savo pačių kalbėjimo atsakomybę, o turėtume daryti ir tai.

O iš jūsų klausimo, kurį jūs paklausėte čia apie komercines, nekomercines nuostatas, taip ir nesupratau, ar jums atrodo, kad projektas blogas ar kad suma per maža.

PIRMININKĖ. Klausia A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiama ministre, aš turiu keletą klausimų.

Vienas toks esminis. Kodėl taip ilgai delsėte, o dabar jau norite per vieną dieną priimti sprendimą, nes mūsų siūlymas buvo užregistruotas dar rugpjūčio viduryje?

Kitas klausimas. Kas taip esmingai pasikeitė supratime apie diskriminaciją, jeigu dėl projekto, kuris buvo platesnis, platesnio amžiaus grupė, Seimo kanceliarijos Teisės departamentas turėjo pastabą dėl konstitucingumo, jums susiaurinus nuostatą, pastabų kaip jau ir neliko dėl konstitucingumo? Tai kas čia tokio valstybėje pasikeitė per porą mėnesių, Konstitucijoje, gal aš ko nežinau?

Ir dėl amžiaus grupės. Kiek aš pasižiūrėjau statistiką, tai keturis kartus paauga mirtingumas peržengus 60 metų ribą. Jūs minite du kartus perėjus į 70, 75, tai manau, kad logika, kur pradeda drastiškai augti mirtingumas, nuo tos ribos siūlyti tokią kompensaciją. Ar jūs nemanote?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū už klausimus. Dėl delsimo aš jau pasakiau projekto pristatymo pradžioje. Rugpjūčio mėnesį mes turėjome tikrai gana gerus skiepijimosi tempus net ir šioje pačioje rizikingiausioje grupėje žmonių, kurie turi didžiausią galimybę sirgti, gulėti reanimacijoje ir numirti.

Dabar dėl Teisės departamento ar teisės aiškintojų aš atsakyti į klausimą negaliu. Bet jeigu jūs klausiate, kas pasikeitė, tai pasikeitė labai paprastas dalykas: vakcinavimosi tempas nuo rugpjūčio mėnesio labai stipriai sulėtėjo, ir man atrodo, kad ne be tam tikrų viešosios opinijos skleidėjų, kurie reiškia nepasitikėjimą ar tai procesu, ar tai vakcinavimo buvimu apskritai. Tai darė realią įtaką, realią įtaką, kuri menkino visų kitų turimų priemonių sprendimui priimti įtaką tam, kad galėtų tas tempas toks, koks buvo rugpjūtį, išsilaikyti ilgesnį laiką. Tai jeigu apie tai, kas pasikeitė, pasikeitė vakcinavimosi tempas ir šiandieniniai tiek imunizavimo, tiek reanimacijos lovų, tiek mirčių statistikos duomenys rodo, kad sprendimą mes privalome priimti ir privalome jį priimti greitai, nes efektas gali būti tikrai tada, jeigu mes žmonėms pasakome, kad štai yra laikotarpis, per kurį jūs priimate sprendimą, nes žinome, kad po to ir imunitetui susiformuoti reikalingas tam tikras ilgesnis laikas. Mes siūlome laiką, per kurį priėmus sprendimą jį gautų papildomą materialinę paskatą. Tikrai nesijaučiu, kad teikiu čia kokį nors idealų sprendimą. Jeigu galėčiau, neteikčiau. Bet man atrodo, kad mes sutariame, kad sprendimą priimti vis tiek reikia, nes turime padaryti viską.

PIRMININKĖ. Klausia M. Danielė.

M. DANIELĖ (LF). Labai ačiū, ministre, už pristatymą. Aš norėčiau paklausti, ar yra kokių nors duomenų, kurie parodytų, kad būtent pinigai yra ta skatinanti priemonė, kurios dabar reikia, nes kai kalbame apie priežastis, kodėl seni žmonės nesiskiepija, tai galėtų būti šalutinio poveikio baimė, kurią tarsi turėtų išspręsti tas žalos be kaltės atlyginimas, kuris jau yra pateiktas Seime, ir lankymas namuose yra tikrai tokia stipri priemonė, padedanti žmonėms, kurie ir sunkiau juda, kurie yra labiau priklausomi nuo jaunesnių šeimos narių, tie jaunesni šeimos nariai dėl vieno ar kitų priežasčių neveža jų, neregistruoja skiepytis. Sakysim, kodėl mes manome, kad šitos priemonės reikia ir ar paskaičiuotas tas galimos naudos ir žalos santykis, nes vis tiek kalbame apie išmokas, premijas antivakseriams tam tikra prasme, tiems, kurie nepasiskiepijo laiku?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiama kolege. Aš tikrai pritarčiau dėl to aspekto, kad lankymas namuose, lankomoji priežiūra, didesnis specialistų įsitraukimas ne tik artimųjų, kurie lanko ir galimai daro, ypač 80+, galbūt šiek tiek ir kitokią įtaką priimti sprendimą nesiskie-

pyti, kad tie žmonės, kurie rūpinasi pagyvenusiais asmenimis, galėtų efektyviau galbūt atlikti tą darbą – raginti skiepytis. Tą irgi turime daryti. Aš manau, kad, tarkime, Skandinavijos šalyse, kur yra labai išplėtos tos paslaugos ne tik aprūpinti maistu ar vaistais, bet lygiai taip pat ir skiepų klausimas, kur yra profilaktiniai dėl komplikacijų, galbūt su tokių darbuotojų, tokių specialistų pagalba pasiekia didesnę efektyvumą negu mes. Mes apskritai dėl profilaktinių skiepų tikrai neturime didelio procento tarp pagyvenusių asmenų, na, nėra tos vakcinavimosi kultūros kol kas, kad mes galėtume sakyti, kad esame labai pažengę toje vietoje, bet eiti ta kryptimi tikrai turime. Šita priemonė būtų kaip viena iš papildomų, kuri galėtų turėti paskatą. Pinigines priemones taiko įvairios šalys, tikrai taiko ir Jungtinės Amerikos Valstijos, taip pat čia paminėčiau Švedijos pavyzdį, kur buvo, rodos, Lundo universitete atliktas tyrimas, kad paskata, kuri siekia, rodos, 20 eurų, padarė pozityvią įtaką bent 4 % asmenų. Vadinasi, kaip motyvuojanti priemonė jinai gali veikti. Aišku, žiūrėsime, kaip ji veiks Lietuvoje. Bet aš manau, kad jeigu turime bent menkiausią galimybę kad ir 1 %, kad ir keletą procentų paskatinti ir apsaugoti, geriau tai padarykime ir priimkime tą sprendimą, negu jo nepriimkime.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Gerbiami kolegos, klausimams skirtas laikas baigėsi. Aš noriu atsklausti Seimo, ar galime dar pratęsti 10 minučių, kad užsirašę galėtų paklausti? Dėkoju. (*Balsai salėje*) Be sąlygų. Jeigu Seimas pritarė dar pratęsti 10 minučių, tai tuomet pratęsiame. Klausia K. Vilkauskas.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Kolegos jau minėjo – konstitucinės teisinės valstybės principai neatsiejami nuo teisingumo. Šitas projektas iš tikrųjų man irgi šiuo atveju kelia didelių abejonių, bet norėčiau paklausti. Dabar jūs numatote tų išmokų laiką, dabar jūs naudosite resursus, tai yra ta suma, kurią naudosite. Ir jeigu bus labai mažas procentas, yra tikimybė pagal žmonių nuomonę, ar nevertėtų geriau padėti kitaip, tai yra įdėti būtent į medicininių paslaugų teikimą pagyvenusiems žmonėms, kurie skundžiasi, kad negali patekti, turi įvairių lėtinų susirgimų? Galbūt tai būtų efektyvesnė priemonė? Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Jeigu taikant šią priemonę mes turėsime mažesnę skaičių besivakcinuojančių žmonių, tai maksimumas, kuris yra galimas, yra 27 mln., bet išmoka bus skiriama pagal faktą. Tai tiek, kiek ateis žmonių, tiek valstybės resursų ir kainuos šita priemonė. Mes tai pamatysime tik pasibaigus balandžio mėnesiui. O kalbant apie medicininės paskatas, Sveikatos apsaugos ministerija taip pat yra nustačiusi priedus ir šeimos gydytojams, ir kitiems, kurie rūpinasi, kad žmonės priimtų sprendimą vakcinuotis.

PIRMININKĖ. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiama Pirmininke. Gerbiama ministre, ar galite man atsakyti, kas atsakys ir prisiims atsakomybę už kitas mirtis, kai mes turime ženkliai didesnius skaičius, už kitas? Ir dabar mes sakome, kad skiepai padės. Jūs galite man pasakyti, ar tikrai skiepai taip padeda, kad mes dabar mokėsime po 100 eurų ir rezultatas bus ženkliai geresnis? Paimkime statistiką. Mes matome, lygiai taip pat serga ir pasiskiepiję, galbūt tikrai lengvesne forma, gali būti, gali mai. Būtų labai gerai, kad jūs paneigtumėte mano faktus. Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Man atrodo, kad mes turėtume prisiimti atsakomybę už didesnę kitų mirčių skaičių tuo atveju, jeigu nepadarytume visko, kad kovidu sergantys žmonės neužgultų visų reanimacijos lovų, neperimtų visų kitų medicininių paslaugų tikrai kovidui gydyti. Tokiu atveju mes nebūtume padarę visko, kad tai neatsitiktų. Čia aš matau savo atsakomybę ne tik kaip ministrės, bet ir kaip parlamento narės, ir aš matau mūsų visų atsakomybę, kad padarytume viską, kad kuo daugiau žmonių priimtų sprendimą vakcinuotis, stipriai nesirgtų, negulėtų reanimacijos lovose, paliktų galimybę gydytis žmonėms, kurie serga kitomis ligomis, ir, be abejo, kad turėtume mažesnę mirčių skaičių.

PIRMININKĖ. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiama ministre, aš girdžiu jūsų žinią Lietuvai, kad kalti nuomonių lyderiai, kurie formuoja neigiamą nuomonę apie skiepus. Asmeniškai aš palaikysiu jus sunkiu momentu ir nebandysiu čia postringauti apie gerą ar blogą pandemijos valdymą, tačiau mano klausimas yra toks. Ar jums neatrodo, kad nuomonių lyderių (ir aš čia kalbu ne apie poną P. Gražulį, kuris man yra joks nuomonių lyderis, bet, pavyzdžiui, apie poną I. Vėgėlę) galimybės įtikinti žmones yra susijusios su skaidrios, nešališkos diskusijos stoka Seime, mano galva. Susiforma-

vo tam tikra pasaulėžiūra apie skiepus. Taip, ji egzistuoja. Man ji nepatinka, lygiai taip pat kaip ir jums, bet ji egzistuoja. Ir, pavyzdžiui, iš šios tribūnos konkrečiai aš net negirdėjau, kai vyko riaušės prie Seimo, aš negirdėjau nė vieno pasisakymo tądien rūpima tema apie skiepus. Todėl mano klausimas: ar jums neatrodo, kad vengimas Seimui įsitraukti į...

PIRMININKĖ. Kolega, laikas.

T. TOMILINAS (DFVL). ...šitą diskusiją ir yra problema, kurią jūs bandote spręsti? Netgi ne jūsų srities klausimas.

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Aš manau, kad parlamento įsitraukimas yra svarbus. Aš dėkoju už tai, kad jūs suprantate momento svarbą. Ir tą palaikymą, net kartais turint skirtingus požiūrius į kitus priimamus valdymo sprendimus, aš tikrai vertinu, bet man atrodo, kad mes parlamente tikrai diskutuojame tais klausimais ir turime skirtingas nuomones. Vieni turi vienokias, kiti štai kaukę nusiėmę sėdi net burnos neužsidengę ir kažkodėl mes toleruojame tuos dalykus. Čia tokia gal ironija, bet, man atrodo, parlamente mes diskutuojame. Jeigu jau mes turime svorį visuomenėje ir mūsų žodis yra girdimas, bet kalbame dalykus, kurie gali pakeisti žmogaus nuomonę ir įtikinti nesiskiepyti, man atrodo, tai yra labai didelė atsakomybė, tenkanti tiems žmonėms.

PIRMININKĖ. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamoji Seimo Pirmininke. Gerbiama kolege Monika, noriu pasiteirauti, ar nemanote, kad tokia priemonė gali kaip tik sulėtinti skiepijimosi ar vakcinavimo tempus? Nes gali susiformuoti nuomonė ir aš tikrai matau tą riziką, kad žmonės pradės skiepytis tik tuo atveju, jeigu gaus vienkartinę išmoką. Kalbu ne tik apie senjorų grupę, bet ir apie kur kas platesnę masę žmonių, kurie taip pat yra pasiskiepiję, tarkime, dviem dozėmis ir turėtų gauti tą stiprinamąją dozę. Mano supratimu, tokios labai siauros grupelės išskyrimas gali sukelti kaip tik neigiamą efektą. Čia galėčiau net palyginti: būtų kas nors panašaus, jeigu, tarkime, vaiko pinigus pradėtume mokėti tik paskiepytiems tėvams.

Man atrodo, kad reikėtų galvoti apie galbūt kitokias priemones. Ar nesvarstėte už tuos pačius pinigus panaudoti taiklesnių priemonių senjorų vakcinavimui skatinti?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Labai ačiū jums, gerbiama Ieva. Man atrodo, kad visos priemonės yra diskutuotinos, jeigu jos gali turėti poveikį. Apie visas galime kalbėti, apie visus pasiūlymus, kuriuos turime, nes šiandien yra svarbu vakcinuoti kuo didesnę kiekį žmonių. Rezultatai yra prasti. Situacija tikrai nėra gera. Ne tik ši, bet ir visos kitos idėjos, visi kiti siūlymai tikrai galėtų būti svarstomi.

Dabar ar sulėtins, ar demotyvuos kitas grupės skiepytis, aš nemanau. Pagrindimas, kodėl yra būtent ši tikslinė grupė ir kodėl dabar, tiek ekspertų nuomonė, tiek statistikos akivaizdūs duomenys rodo, yra pamatuotas. Darydamas pamatuotą sprendimą, net ir darydamas kompromisą, suprantu, kad tai turi ir tam tikrų etinių iššūkių, ir jeigu būtų geras vakcinavimosi tempas, neteiktum tokio projekto. Tai mes abi turbūt puikiai suprantame. Svarstyti reikia visus projektus, kurie gali pastiprinti vakcinacijos procesą. Bet argumentų, kodėl pasirinka būtent ši grupė ir būtent dabar, taip pat turime gana svarių.

PIRMININKĖ. Klausia R. Žemaitaitis.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiama ministre. Cituoju jus, kad nesuklysciau. Jūs pasakėte: jeigu aš galėčiau, aš tokio projekto neteikčiau. Prisiimti atsakomybę už užimtas liginines turėtume mes visi, influenceriai. Gerbiama ministre, suprantu, kad jūs to projekto tikrai neteiktumėte, nes kaip žmogus suprantate, kad *durnesnio* įstatymo, ko gero, negali būti. Kaip jūs vertinate: prieš tris savaites renginyje – filmo „Šuolis“ pristatyme dalyvavo Prezidentas G. Nausėda, kandidatė į prezidentus ir dabartinė Seimo Pirmininkė V. Čmilytė-Nielsen, kartu dalyvavo kultūros ministras S. Kairys. Kaip jūs manote, ar tokie pavyzdžiai, kai žmonės dalyvauja filmo pristatymuose, dalyvauja 200 žmonių ir visi sėdi be kaukių draugiškai susėdę, ar tai yra tinkamas pavyzdys šiandien šiuo metu siūlyti senjorams po 100 eurų nusipirkti savo sveikatą?

M. NAVICKIENĖ (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, pradėsiu nuo to, kad renginiai yra leidžiami. Jie turi būti organizuojami laikantis visų saugumo reikalavimų. Žmonės turi būti su kaukėmis, turi būti laikomasi viso reglamentavimo. (*Balsai salėje*) Aš čia nenoriu leisti į kažkokių pavienių renginių analizes, man atrodo, kad žmonės gana saugiai savimi rūpinasi.

Dabar kalbant apie atsakomybę. Aš kalbu apie atsakomybę, kurią mes turime turėti sergantiems žmonėms, kurie pasirenka nesiskiepti todėl, kad yra įtikinti kažkokių kalbų, kažkokių postringavimų: pagrįstų, nepagrįstų – jau niekas nebegalvoja. Bet išgirsta šiek tiek dvejonės ir priima sprendimą nesiskiepyti. Ir tada kas atsitinka? Tada žmogus suserga ir numiršta. Tai kas tada yra atsakingas? (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Klausia D. Kepenis.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Dėkoju, Pirmininke. Miela ministre, kaip žinote, jeigu palygintume praeusių metų situaciją su šių metų, pernai dar nebuvo skiepų šiuo metu, o dabar, kaip žinome, 70 % paskiepyta, bet kartu su jais išaugo ir žala, atsirandanti po skiepų, mirčių pradėjo dažnėti. Gal reikėtų kalbėti ne apie kokias nors dovanėles, bet apie draudimą, apie žmonių apdraudimą nuo nelaimių. Jeigu žmonės žinotų, kad jie yra apdrausti, jie ir žymiai drąsiau eitų skiepytis. Tai pirmas dalykas.

Antras dalykas. Yra tūkstančiai žmonių, kurie kasdien rūpinasi savo natūraliu imunitetu. Galbūt būtų teisinga, kad šiems žmonėms pradėtume kompensuoti abonementus į sporto įrenginius, jie juk perka sportinę aprangą, dalyvauja renginiuose, turi išlaidų, aukoja savo laiką kiekvieną dieną. Nuo to ir pradėkime, kad tie žmonės, kurie rūpinasi, būtų skatinami, o ne apskritai taškomos dovanėlės į kairę ir į dešinę. Ačiū.

M. NAVICKIENĖ (*TS-LKDF*). Pone Kepeni, šiaip aš labiausiai norėčiau, kad valstybės biudžeto netekimus kompensuotų būtent tokie kalbėtojai, neatsakingi kalbėtojai, kurie padeda visuomenei dvejoti skiepų nauda. (*Balsai salėje*)

PIRMININKĖ. Gerbiama ministre, jūs atsakėte į klausimus, buvome pratęse klausti skirtą laiką, dėkoju jums už pristatymą.

Motyvai. Už kalbės A. Veryga.

A. VERYGA (*LVŽSF*). Dėkoju, Pirmininke. Gerbiama ministre, jūs išsisukote nuo mano klausimo ir neatsakėte, kas pasikeitė Konstitucijoje. Aš neklausiau, kas pasikeitė kovidų situacijoje, aš klausiau, kas pasikeitė Konstitucijoje, kad siauresnis projektas jau yra įvertintas kaip neprieštaraujantis, o platesnis – kaip prieštaraujantis. Tik toks buvo mano pastebėjimas. Aš manau, kad ši priemonė, kurią jūs teikiate, yra reikalinga. Dar daugiau, tikrai raginu kolegas balsuoti už šitą projektą, lygiai taip pat siūlau balsuoti ir už mūsų anksčiau teiktą projektą, juos sujungti tam, kad būtų išvengta būtent šios įvardintos diskriminacijos, nes mūsų projektuose yra pateikti siūlymai ir dėl asmenų, kurie yra ne tik pagal amžių apibrėžti, bet ir tie, kurie turi sunkių lėtinių ligų. Kviečiu palaikyti šitą projektą. Lygiai taip pat kviečiu palaikyti ir projektą, kuris bus po to.

PIRMININKĖ. Dėkoju. Motyvai prieš – A. Sysas. Toliau posėdžiui pirmininkaus pirmasis pavaduotojas J. Razma.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, Pirmininke. Aš manau, kad šitas įstatymas demoralizuoja visuomenę. Kyla labai daug klausimų, kodėl tik 100 eurų, kodėl ne 200 ar daugiau, kodėl nuo 75-erių. Visi tie skaičiai kinta, nenorinčių skiepytis ir nesiskiepijančių yra visose grupėse. Aš manau, kad visus 75 metų, iš jų apie 70 % paskiepyta, jūs paliekate kvailio vietoj. Manau, ateis toks laikas, kai reikės skiepytis trečiąją vakcina, o gal reikės ir ketvirtąją, mes juk nežinome naujų atmainų, kaip mutuos. Jeigu kiekvieną kartą reikės atidarinti valstybės piniginę vien todėl, kad pralaužtume dabar užtvanką ir paleistume tuos 100 eurų, tai ne tas būdas, kuris pirmiausia suvienys visuomenę, padarys mus sąmoningesnius ir bendruomeniškesnius.

Jeigu mes norime tikrai gyventi be karantino, neuždaryti, tai tik per sąmonę mes galime tai padaryti, per pinigus vargu bau ar kada galėjote ką nors nupirkti. Ne paslaptis turbūt daugeliui Seimo narių, kas domisi šia tema, buvo skambučių iš tų pačių, kurie nori numirti neskiepyti, kaip jie save įvardija, paprasčiausiai pasakė, ar tokios sumos, ar net didesnės sumos, jie vis tiek liks prie savo įsitikinimų. Tai ką mes darysime su tais žmonėmis? Manau, kad išleidžiate džiną iš butelio. Taip, pasekmė bus labai prasta, kalbant apie donorystę, apie kraujo davimą ir apie visa kita, kur paprasčiausiai reikia empatijos, savanoriškumo ir kitų dalykų.

PIRMININKAS (**J. RAZMA**, *TS-LKDF*). Dėl motyvų pasisakė. Dabar kol kas stabtelsime prie šio projekto ir balsuosime nustatytu laiku. Tiksliau, balsavimo laikas akivaizdžiai pasislinks apie 10–15 minučių, nes dabar dar suteiksime galimybę pateikti savo projektą A. Verygai.

Darbotvarkės 1-5 klausimas – Vienkartinės išmokos nuo COVID-19 pasiskiepijusiems asmenims, skirtos vakcinacijai skatinti ir COVID-19 pandemijos padariniams mažinti, įstatymo projektas Nr. XIVP-767(2). Aš pranešėjo truputį atsiprašau. Per šoninį mikrofoną prašo žodžio P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Gerbiamieji, ar jums neaišku? Klausykit, žmonės nepasitiki Vyriausybę ir nepasitiki šitomis vakcinomis. Tuo labiau, kai jūs dabar pasiūlysite 100 eurų, tai pagalvos, visai kažkokias nesąmones leidžia į kūną, kad reikia net mokėti. Man atrodo, turi keistis Vyriausybė ir tada keisis visuomenės požiūris į vakciną.

PIRMININKAS. Kalbame toliau dėl motyvų. Jau tos kalbos baigėsi. Dabar dar V. Aleknaitė-Abramikienė.

V. ALEKNAITĖ-ABRAMIKIENĖ (*TS-LKDF*). Gerbiami kolegos, atidžiai sekiau šitą posėdį būdama savo kabinete ir norėčiau atsakyti gerbiavam R. Žemaitaičiui dėl kino filmo „Šuolis“ premjeros, kurioje dalyvavo valstybės vadovai, taip pat ir man teko dalyvauti, ir kurioje mes buvome be kaukių. Noriu pasakyti, kad tuo laiku nebuvo operacijų vadovo įsakymo, kad kaukės privalomos, todėl žmonės pasinaudojo galimybe būti be kaukių.

Be to, ten buvo įleidžiami tik tie, kurie yra visiškai paskiepyti ir turėjo galimybių pasus. Nereikėtų to renginio lyginti su tais, kurie įvyko vėliau, kai operacijų vadovo sprendimai jau buvo kitokie. Ačiū.

PIRMININKAS. Ne kaukių temą mes nagrinėjame, bet jeigu ją palietėte, aš pastebėsiu, kad bent trys Seimo nariai, tai yra M. Puidokas, A. Gedvilas ir D. Kepenis, nedėvi kaukių, o naudoja tik skydelius. Per praėjusią Vyriausybės valandą aš sveikatos apsaugos ministro paklausiau, ar skydeliai atstoja kaukes, buvo pasakyta, kad ne. Aš tada dar kartą kreipiuosi į Etikos ir procedūrų komisiją, kad dėl trijų minėtų Seimo narių būtų išsiaiškinta, ar tai lemia medicininės priežastys, kurios kartais leidžia nedėvėti kaukių, ar vis dėlto čia yra pažeidimo atvejis.

Dabar prašau pranešėją pristatyti projektą. (*Balsas salėje: „Pirmininke! Jurgi!“*) Gal leisime pranešėjui. (*Balsai salėje*) Tikrai, gerbiamas Remigijau, nebėtęskime diskusijos apie tą renginį. (*Balsai salėje*) Gerai. R. Žemaitaitis, kurio pavardė buvo paminėta.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Pirmininke, ačiū jums. Dabar kolegė, kuri kalbasi su A. Matulu. Gerbiama kolege, į jus aš replikuojau, kad jūs žinotumėte... Jūs pasiskaitykite, ką jūsų ministrė Monika pateikė. Pateikė projektą, kad kompensuotų senjorams, kuriems yra daugiau nei 65 metai, skirti po 100 eurų vienkartinę išmoką nuo rugpjūčio 16 dienos. Nesvarbu, kad operacijų vadovas rekomendavo nešioti kaukę. Šita kompensacija skirta nuo rugpjūčio 18 dienos.

Dar, gerbiama kolege, aš jums pacituoju, ką pasakė ministrė, kad influenceriai turi prisiimti atsakomybę. Jūsų konservatorė ar Konservatorių partijos narė, ar I. Šimonytės rėmėja A. Grigaliūnienė organizavo labai didelį renginį Valdovų rūmuose. Ten dalyvavo daugiau nei 150 žmonių.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega!

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). Palaukite, pirmininke. Aš pareplikuosiu dėl jos renginių ir dėl kaukių nedėvėjimo. Jinai kaukių nedėvėjo. Tai yra dalyvavo jūsų, konservatorių, elito žmogus. Tai, kai jūs norite apšikti visus kitus Seimo narius, kad jie nedėvi kaukių, pasižiūrėkite, ką daro elitas renginiuose. Žmonės prarado pasitikėjimą todėl, kad mes leidžiame organizuoti renginius.

Baisiausia yra tai, kad ministras ir Nacionalinis visuomenės sveikatos centras šiandien išaiškino, kad tai buvo furšetas. Vadinasi, mielieji mano, šiandien visi Seime, kurie esame čia, turime kavą...

PIRMININKAS. Ačiū.

R. ŽEMAITAITIS (*LRF*). ...obuolį arba dar, galime kaukių nedėvėti, gerbiamas pirmininke.

PIRMININKAS. D. Kepenis. Tuoj įjungsiu.

D. KEPENIS (*LVŽSF*). Ačiū. Štai jutube yra filmukas, kaip Raseiniuose žmogus su skydeliu bandė įeiti į „Maximos“ parduotuvę. Jam neleido ir atvažiavo keturi policininkai, ir pagaliau įrodė, kad, pasirodo, galima naudotis ir skydeliu. Taigi įsijunkite jutubą (ten Žemaitis įdėjo) ir matysite, kad Lietuvoje žmonės susitvarko, savireguliacija vyksta. Ačiū.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, Etikos ir procedūrų komisijoje visa tai ir bus galima išsiaiškinti. (*Balsai salėje*) M. Puidokas. Prašom.

M. PUIDOKAS (*DPF*). Dėkui, kad ir man suteikėte galimybę pasisakyti. Kalbant apie veido apsauginius skydelius, tiek jūs, tiek ministras nenurodėte jokie įstatymo potvarkio arba ministro

nutarimo, kuriuo būtų įvardinta, kad būtent šita apsaugos priemonė yra negaliojanti. Jūs mus mitydavote su šitais apsauginiais skydeliais visą laiką, bet nė karto nepateikėte jokio raštiško įrodymo, kad su jais negalima būti. Ir apskritai visą laiką buvome su jais, o šiandien pirma diena, kai jūs pasakote staiga, kad su jais negalima būti. Aš šiuo atveju būnu kartais taip, kartais kitaip, bet aš tikrai nematau problemos, kadangi nėra raštiškai įvardinta, kad tai yra ta priemonė, kurios negalima naudoti.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, tuos momentus ir bus proga išsiaiškinti Etikos ir procedūrų komisijoje. Šiaip ne aš nustatau, o operacijų vadovas savo įsakymais. Tęsiame posėdį. Aš atsiprašau pranešėjo, kuris čia kankinasi ir laukia, kada jam bus leista kalbėti. Prašau.

11.41 val.

Vienkartinės išmokos nuo COVID-19 (koronaviruso infekcijos) pasiskiepijusiems asmenims, skirtos vakcinacijai skatinti ir COVID-19 pandemijos padariniams mažinti, įstatymo projektas Nr. XIVP-767(2) (pateikimas)

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, aš suprantu, kad kiekvienas į šitą priemonę – vienkartinę kompensaciją žiūrime turbūt iš šiek tiek skirtingo kampo, skirtingų pozicijų, bet aš pabandysiu vis dėlto įtikinti jus, kad šita priemonė yra reikalinga.

Pirmiausia tai nėra tiesiog išmoka, susijusi, sakykim, su gyventojų pajamomis ir dėl kurios reikėtų ieškoti tokios pat logikos arba tokio paties supratimo, pavyzdžiui, kaip dėl pensijų didinimo ar kokių nors kitų išmokų, kurios yra susijusios su žmonių pajamomis. Šita priemonė yra tikrai labai netradicinė, bet turbūt sutiksite, kad ir pati situacija yra visiškai netradicinė. Ar mes norime, ar nenorime, deja, bet turime labai nemažą dalį nepasiskiepijusių rizikos grupės asmenų, kuriems rizika žūti užsikrėtus kovidine infekcija pati didžiausia, todėl mūsų teikiame įstatymo projekte siūlome nustatyti, kad tokią išmoką galėtų gauti asmenys, kurie sulaukė 65 metų arba vyresnio amžiaus.

Matome Seimo Teisės departamento išvadą, jis išsakė tam tikrus pastebėjimus dėl galimos diskriminacijos. To aš klausiau ir gerbiamos ministrės prieš tai pristatančios klausimą dėl vyresnės amžiaus grupės, kas pasikeitė Konstitucijoje, nes buvo toks įrašytas galimas prieštaravimas, mes išplėtėme grupę ir įrašėme ir asmenis, kurie yra sergantys sunkiomis lėtinėmis ligomis. Tą sąrašą turėtų tvirtinti ministras.

Vis dėlto manau, kad šioje labai netradicinėje situacijoje reikia ir tikrai netradicinių priemonių. Išmoka yra tokia priemonė. Dar daugiau – tikrai rasime ne vieną mokslinę publikaciją, kuri aiškiai rodo, kad dalį asmenų tai veikia kaip paskatinimas. Tai tikrai nepaveiks visų žmonių, kurie, kaip jūs teisingai ir minėjote, turi savų įsitikinimų, turi savų nusistatymų, gana kategoriškų nusistatymų, bet ir nėra tokios vienos priemonės, kuri tinka visiems. Aš manau, kad mes turime ieškoti visų įmanomų priemonių.

Kai kurie kolegos išsakė tokį kaip ir prieštaravimą, kad reikia ne mokėjimo, bet reikia tiesiog apsaugos žmonėms arba žalos atlyginimo. Aš tik noriu kolegoms priminti, kad Seime yra ir toks įstatymo projektas jau pateiktas ir jis yra pradėtas svarstyti. Tai bus dar viena priemonė, kuri galbūt padės sukurti dalies žmonių pasitikėjimą vakcinomis.

Aš noriu paraginti jus visus balsuoti už šitą priemonę ir balsuoti už platesnį variantą. Aš tikiuosi, kad bus pritarimas ir šitam projektui, o komitetas svarstydamas galės juos abu sujungti. Manau, kai tai būtų logiška padaryti, juo labiau kad mūsų projektas buvo registruotas dar rugpjūčio vidury. Tikrai nesutiksiu su ministre, kad būtent dabar ta situacija paaiškėjo tokia, kad senjorai nesiskiepija. Dar vasaros pradžioje buvo aišku, kad senjorų vakcinacija yra sustojusi, todėl ministerija ir perėjo prie jaunesnių žmonių vakcinacijos. Kviečiu palaikyti šį projektą.

PIRMININKAS. Ačiū už pateikimą. Klausiančių netrūksta. Pirmasis klausia M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiamas pranešėjau, iš tikrųjų užduosiu jums panašų klausimą kaip ir ministrei. Tai tikrai, mRNR vakcinų kūrėjo R. Melouno nuomone, jomis skiepyti reikėtų pirmiausia ir tikslingiausia rizikos grupių asmenis, senjorus, ypač nutukimą turinčius asmenis ir kitus. Bet ar vis dėlto su šiuo siūlymu mes nesukuriame tam tikrą dviprasmišką situaciją, kai nesivadovaujame Švedijos sėkminga patirtimi, kai Švedijoje edukavimu ir prievartos nebuvimu žmo-

nės nebuvo atstumti nuo skiepijimosi, tie, kurie priklauso rizikos grupėms. O šiuo atveju duodami 100 eurų tiems žmonėms, kurie dabar ryšis pasiskiepyti, mes kaip ir nuskriaudžiame visus tuos senjorus ir žmones, kurie jau yra du kartus pasiskiepiję.

Daugybė senjorų kreipėsi į mane. Jie teigia, kad mes tikrai pasiskiepijome du kartus, bet trečią, ketvirtą kartą neketiname to daryti. Kad tokia pataisa tikrai būtų neteisinga ir juos nuskriaustų. Ką jūs manote ir ar ketinate pakoreguoti savo teikiamą projektą, kad ir tie žmonės, senjorai, kurie yra pasiskiepiję du kartus, taip pat gautų tą išmoką?

A. VERYGA (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą. Su dalimi pastebėjimo tikrai sutinku. Ir ne tik Švedija sugebėjo paskiepyti faktiškai 100 % rizikos grupės asmenų, tą pavyko padaryti Islandijai, Danijai, rodos, Maltai. Deja, bet mes laiko atgal nebeatsuksime.

Ir aš turėjau labai skeptišką požiūrį į galimybių pasą kaip į priemonę, kuri yra labai netaikli, kuri pirmiausia veikia jaunus žmones, kuri priešina visuomenei. Bet manau, kad mes tiesiog gaištame laiką, kalbėdami apie tai, ko mes negalime jau pakeisti. Juk mes negalime laiko atsukti atgal ir padaryti, kad nebūtų galimybių paso, kad Vyriausybė kokį nors kitą sprendimą priimtų. Dabar turime tokią situaciją, kokią turime. Senjorai yra nepasiskiepyti ir reikia galvoti, ką daryti.

Maža to, aš tiesiog pakartosiu, Mindaugai, dėl paties, kaip pasakius, tikslumo, tos priemonės taiklumo. Ji nėra kaip kažkokia teisybės paieška. Kai mes kalbame apskritai apie socialines išmokas, apie pensijas, apie kokias nors kitas, mes ieškome to vadinamojo socialinio taiklumo, žiūrėdami į pajamas ir panašius dalykus. Čia yra tokia tikrai pozityviai diskriminacinė priemonė, kuri turi paskatinti ateiti nepasiskiepijusius žmones.

Tiesą sakant, mūsų projekte yra registruotas jau siūlymas ne tik išplėsti grupę asmenimis, kurie turi sunkių lėtinių ligų, bet ir įrašyti, kad pasiskiepijantiems pagal visą vakcinacijos planą, tai reiškia, jeigu, tarkime, trečia vakcinos dozė būtų įtraukta į vakcinacijos planą, tai pagal mūsų siūlymą jiems taip pat galiotų ši išmoka. Bet, kaip ir sakiau, ta trečia dozė turi būti įtraukta, patvirtinta ir įtraukta į vakcinacijos planą, tada tai galiotų.

PIRMININKAS. Klausia V. Ažuolas.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas kolega, kaip jūs iš tikrųjų vertinate dabartinių valdančiųjų vadinamąjį prievartos taikymo metodą. Dabar botago ir pyrago principas gaunamas. Jūs siūlote pyragą, valdantieji siūlo botagą. Tai kaip elgtis tam pensininkui, kuriam ir botagas, ir pyragas kartu. Bet iš tikrųjų liūdniausia yra tai, kad jis nusivilia ne dėl to, kad jam, taip sakant, ar botagą, ar pyragą siūlo, o dėl to, kad jis negauna kitų sveikatos paslaugų. Pavyzdžiui, kosminės eilės, daktarai gydo telefonu, užsirašyti, kažkur papulti neįmanoma. Kaip jūs galvojate, gal būtų kryptingiau tą 30 mln. eurų, kur dabar planuojama po 100 eurų išleisti, gal tuos 30 mln. skirti gydymo įstaigoms ir toms paslaugoms užtikrinti, kad jas būtų galima greičiau gauti ir žmonės nemirtų nuo kitų ligų, o ne nuo kovidų?

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū, kolega, už klausimą. Pirmiausia, manau, tikrai tų 30 mln. eurų ar 27 mln. eurų, kur skaičiuoja, tai čia kitam projektui, anksčiau buvusiam, tikrai nereikės, nes neatėis tas 100 % likusių neskiepytų ir tikrai tokių išmokų *de facto* realiai nebus. Būtų labai gerai, jeigu tai paskatintų bent 10 % tų dar neskiepytų žmonių ateiti. Kitus veikia kiti motyvai. Mes juos esame siūlę: ir atvažiavimą iki namų, ir šeimos gydytojo skatinimą, ir visus kitus mechanizmus. Tai jie vienas kitam neprieštarauja.

O dėl to prievartinio mechanizmo, tai čia jau nebe savo nuomonę pasakysiu, bet dabar jau atsiranda ir mokslinių publikacijų, kurios aiškiai rodo, kad tas spaudimo mechanizmas kai kur suveikė kaip skatinantis, bet paskatino ne visai tas grupes, kurias reikėjo, bet sukūrė labai didelę priešpriešą. Tarptautiniai ekspertai dabar jau tikrai labai rimtai kalba, kad tai gali griauti pasitikėjimą ir kitomis vakcinomis, ne tik kovidine vakcina. Bet, aišku, laiko, kaip aš sakiau, mes atgal nebeatsuksime ir Vyriausybė turi stengtis pasitikėjimą atkurti bent jau tokia priemone.

PIRMININKAS. Klausia L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Kartu su skiepais atsirado daugiau atvejų ir mirčių, tai jūsų frakcijos kolegos pareiškimas šiame posėdyje. Jūs puikiai žinote, kaip ir aš, kad nėra politikų nekaltų žodžių, taip pat žinote, kad norint mokėti nuo 65+ žmonėms nemažai reikėtų papildomų lėšų iš biudžeto. Ar negalvojate, kad galėtų asmenims šiame tarpe nuo 65 ir 75 metų skiepus apmokėti jūsų

frakcija arba net ir partija, kuri nuolatos skleidžia melą apie skiepus ir jų žalą žmonėms, trikdydama rimtį ir susitelkimą?

A. VERYGA (LVŽSF). Ačiū, kolega, už klausimą. Bet, žinote, mes abu esame psichiatrai ir manau, kad mes turėtume tikrai ne kelti temperatūrą visuomenėje, o galvoti, kaip ją sumažinti. Ar tai, ką jūs pasakėte, prisideda prie kokio nors sutarimo šioje salėje? Man atrodo, kad tai vėl pila žibalą į ugnį, kur aš nematau jokio reikalo tą daryti. Kas iš to, kad mes čia ginčijamės apie tokius dalykus. Puikiai suprantame, kad tai yra tiesiog politiniai *pasišpilkavimai*, ir aš nepritariu nei Dainiaus pasakymui, nei jūsų pasakymui nepritariu. Manau, kad reikia tiesiog racionaliai galvojant susitarti, nesiginčyti. Aš tikiuosi, kad jūs racionaliai pasielgsite balsuodami už šį projektą, kad nebus čia partiškumų, politiškumų. Aš įžiūriu tam tikrą diskriminaciją toje pačioje Teisės departamento išvadoje. Kodėl ji yra kitokia dėl kitos politinės jėgos pateikto projekto, nors jis yra siauresnis konstitucine prasme žiūrint? Manau, kad *nesišpilkukime*, nesipykime, o tiesiog priimkime sprendimus, nes to skaldymo visuomenėje ir taip jau yra per daug.

PIRMININKAS. Klausia L. Savickas.

A. VERYGA (LVŽSF). Atsisako Lukas.

PIRMININKAS. Tada klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas kolega, noriu paklausti. Prašom pasakyti, dėl kokių priežasčių nėra patvirtintas ligų sąrašas, dėl ko galbūt negalėtų ir pasiskiepyti? Nes to ligų sąrašo... Kiek Sveikatos ministerijos mes klausėme, tai jie tik alergiją įvardino. Bet mes žinome, kad kai kurie medikai tikrai nerekomenduoja skiepytis. Ar jums neatrodo, pusantrų metų jau praėjo, kai mes kalbame apie šį kovidą... Kodėl taip ilgai mes neturime šito sąrašo ir neturi šeimos gydytojai sąrašo? Ačiū.

A. VERYGA (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą, bet bijau, kad aš nebesu toje pozicijoje, kad galėčiau į jį jums atsakyti. Negaliu pasakyti, kodėl nėra patvirtintas sąrašas, nes tokį sąrašą turėtų padaryti ministras, patvirtinti. Aš jau to padaryti jokiais aplinkybėmis negaliu. Galiu tik teoriškai pasvarstyti, kodėl jo nėra išsamaus. Tai pirmiausia dėl to, kad šios vakcinos yra vis dėlto naujos ir dalis informacijos apie tai, ką galima, ko negalima jomis skiepyti, renkama dabar ir dabar yra registruojami visi nepageidaujami pašaliniai poveikiai, yra farmakologinio budrumo sistema, kuri įpareigoja kiekvieną mediką, o net ir žmogų, kuris patiria tam tikrus nepageidaujamus reiškinius, apie tai pranešti. Gal tų duomenų yra nepakankamai? Nežinau, aš negaliu atsakyti. Kažkokie, matyt, yra, galbūt, tikiuosi, kad yra objektyvūs dalykai, dėl kurių, kaip jūs sakote, nėra įtrauktos kitos ligos. Tai tiesiog, nežinau, mano pasvarstymas toks labiau teorinis.

PIRMININKAS. Paskutinis klausia A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamas kolega, gerbiamas buvęs ministras, mano klausimas būtų, kiek, jūs manote, žmonių pasiskiepys priėmus ar prieš tai siūlytą Vyriausybės projektą, ar jūsų, skiriant šituos 100 eurų? Galite pasakyti kaip vis dėlto ketverius metus vadovavęs sveikatos apsaugai, išmanantis skaičius, išmanantis tendencijas, tai kiek statote? Pavyzdžiui, 75 metų amžiaus dabar nepasiskiepijė, kaip sakė ministrė, 25 %. Tai bent pusė pasiskiepys ar ne?

A. VERYGA (LVŽSF). Labai ačiū už klausimą. Nesu labai azartiškas, kad mėgčiau statyti ant skaičių. Bet jeigu kalbant rimtai, dabar kolegė Ligita kaip tik rodė vieną iš apklausų, rodos, Klaipėdos internetiniame portale, kur žmonės atsakinėjo, ar jie skiepytųsi. Jeigu neklystu, buvo apie 11 % nurodžiusių, kad jiems suveiktų. Aš manau, tai yra visai neblogas procentas. Kaip žinote, kaip ir sakiau, nėra vienos priemonės, kuri visiems suveiktų. Pas dalį senjorų tiesiog reikia atvažiuoti į namus, nes jie neturi su kuo atvykti iki vakcinacijos vietos. 10 % su išmoka, 10 % galbūt atvažiavus, dar kokias nors priežastis pasižiūrėjus, gal reikia asmeninio pokalbio su šeimos gydytoju, kuris autoritetingai paaiškintų, ir pasieksime tokį vakcinacijos skaičių, kokio reikia. Manau, kad 10 % būtų geras rezultatas.

PIRMININKAS. Ačiū. Atsakėte į klausimus. Dabar vienas – už, vienas – prieš. T. Tomilinas kalba už.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, norėčiau palaikyti projektą ir paskelbti tokią žinią visuomenei, kad parlamente tikrai atsiranda protingų ir racionalių pasiūlymų, kaip geriau valdyti pandemiją. Iniciatyva atsiranda ne tik Vyriausybėje, bet ir parlamente. Parlamentas įsitraukia į diskusijas dėl to, kodėl žmonės nesiskiepija, kokios informacijos trūksta, kur yra problemos. Mes

girdime žmones, mes girdime jų racionalius nuogastavimus, argumentus, girdime nuomonių lyderius, kurie yra galbūt kitokios nuomonės. Taigi *de facto* parlamentas pagaliau išitraukė. Bent aš matau trečią opozicijos idėją, kurią vienaip ar kitaip priima valdančioji dauguma. Ir nereikia čia savintis tų idėjų. Labai gerai, kai vieni perima kitų idėjas ir pateikia. Čia jokios problemos nėra.

Aš tik priminsiu, kad mes šiandien po pietų svarstysime tokio sistemiško parlamento išitraukimo į pandemijos valdymą klausimus. Taip pat norėčiau priminti valdančiajai daugumai, kad turime skiepadienio klausimą, kuris galbūt dar kiek nors procentų paskatintų ir kitos amžiaus grupės žmonių išitraukti į vakcinaciją, užuot griežtinus galimybių sąsą. Galėtumėte dar tai apsvastyti.

Taigi siūlau pritarti Aurelijaus iniciatyvai, kaip ir pritarti valdančiųjų iniciatyvai, juos sujungti. Mano galva, būtų klaidingas žingsnis daryti skubą, geriau tą papildomą savaitę padiskutuoti, parodyti visuomenei, kad Seimas realiai išitraukė į pandemijos valdymą. Tai būtų daug sveikiau negu tas greitas, skubus priėmimas per vieną dieną.

PIRMININKAS. Prieš kalbės A. Petrošius.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Aš taip pat, kaip ir kolega Tomas, džiaugiuosi tuo, kad yra diskutuojami ir aptariami įvairūs variantai. Tačiau šiandien, pasveriant visas rizikas ir finansines galimybes, tokio pasiūlymo palaikyti negaliu ir to priežastys yra labai paprastos.

Sakyčiau, gal truputėlį per mažai ambicingas tas mūsų planas, gal toks, koks turi būti, bet prieš tai svarstydami klausimą mes aptarinėjome 75+ amžiaus grupės statistikas. Toje amžiaus grupėje mirčių yra beveik tiek, o gal net ir daugiau nei visose kitose amžiaus grupėse kartu sudėjus. Juo labiau tos 75+ amžiaus grupės asmenis yra labiau paveikusi tiek artimųjų nuomonė, tiek jie priklausomi nuo artimųjų veiksmų, kaip jau minėjau, patiriant visas rizikas ir finansines galimybes, tai yra riziką mirti šitai amžiaus grupei. Manau, kad šitas sprendimas yra reikalingas, nepaisant to, kad nesu šito sprendimo labai didelis *fanas*, bet jeigu yra bent kažkokia galimybė išgelbėti gyvybes ir mes galime ta galimybe pasinaudoti, tai ir turėtume padaryti. Kolegoms priminsiu visai neseniai taikytą priemonę, kai esant tam tikroms aplinkybėms buvo suteikiama galimybė atleisti nesiskiepijusius darbuotojus. Ji irgi sukėlė įvairių reakcijų visuomenėje, bet beveik dvi savaites mes turėjome tikrai ypač aukštus rodiklius. Aš kažkaip tikiuosi, kad ir iš to pirminio 75 ir vyresnio amžiaus grupių žmonių paskatos mes sulauksime galbūt ne tokio rezultato, bet jeigu tai sudarys galimybę bent keliems procentams papildomai pasiskiepyti ir išgelbėti bent kelias papildomas gyvybes, tai tikrai bus verta.

O, kaip jau minėjau, paskatinti visus senjorus šiandien, matyt, mūsų valstybei yra per didelė prabanga. Galbūt prie šito sprendimo prieisime visai netrukus, nors norėtusi tikėti, kad sąmoningumas vis dėlto ims viršų ir tie skaičiai pradės džiuginti patys.

PIRMININKAS. Motyvai išsakyti.

Dabar darbotvarkės 1-6 klausimas – balsavimas dėl projektų. Pradėsime tokia tvarka, kaip projektai surašyti darbotvarkėje.

12.01 val.

Konstitucijos 67, 119, 122, 124, 141 ir 143 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-640(2) (svarstymo tęsinys)

Kviečiu visus grįžti į savo vietas, nes pirmiausia svarbus balsavimas dėl Konstitucijos 67, 119, 122, 124, 141 ir 143 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIVP-640(2). Balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 128: už – 124, prieš nėra, susilaikė 4. Po svarstymo pritarta.

12.02 val.

Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo Nr. IX-1165 pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-764(2), Valstybės tarnybos įstatymo Nr. VIII-1316 5, 21, 49 straipsnių ir 1 priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-765(2) (svarstymo tęsinys)

Toliau projektai – klausimai 1-3.1, 1-3.2. Kadangi svarstymo stadija, galime balsuoti už abu iš karto. Seimo nuolatinio atstovo Europos Sąjungoje įstatymo pakeitimo įstatymo projektas ir ly-

dimasis – Valstybės tarnybos įstatymo atitinkamų straipsnių ir priedo pakeitimo įstatymo projektas. Balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 129: už – 123, prieš nėra, susilaikė 6. Po svarstymo minėtiems projektams pritarta.

12.03 val.

Vienkartinės išmokos pasiskiepijus vakcina nuo COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) įstatymo projektas Nr. XIVP-910 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-4 klausimas – Vienkartinės išmokos pasiskiepijus vakcina nuo COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) įstatymo projektas Nr. XIVP-910, jį pateikė ministrė M. Navickienė. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 123, už – 81, prieš – 12, susilaikė 30. Po pateikimo pritarta.

Vyriausybė prašo svarstyti šį projektą ypatingos skubos tvarka. Dėl to apsispręsimė ir balsuosime, nes, suprantu, yra įvairių nuomonių. Balsuojame, ar pritariame ypatingai skubai.

Balsavo 126 Seimo nariai: už – 68, prieš – 31, susilaikė 27. Pritarta ypatingai skubai. Pagrindiniu komitetu siūlomas Sveikatos reikalų komitetas. Tikiuosi, kad galime bendru sutarimu sutarti. Gal būtų gerai, kad komiteto pirmininkas praneštų, kada planuoja komiteto posėdį, kad Seimo nariai žinotų, iki kada jie gali užregistruoti pasiūlymus.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, posėdis numatytas 13 val. 15 min. šiandien.

PIRMININKAS. Tuomet mes projekto svarstymą turėsime 14 val. 30 min., nors turi būti praėjusios 3 valandos. (*Balsai salėje*) Tuomet atitinkamai apie 15 val. 10 min., tiesiog sukeisime popietinės darbotvarkės projektus vietomis.

Taip, dabar dėl šio projekto viską išsiaiškinome.

12.06 val.

Vienkartinės išmokos nuo COVID-19 (koronaviruso infekcijos) pasiskiepijusiems asmenims, skirtos vakcinacijai skatinti ir COVID-19 pandemijos padariniams mažinti, įstatymo projektas Nr. XIVP-767(2) (pateikimo tęsinys)

Kitas projektas, darbotvarkės 1-5 klausimas – Vienkartinės išmokos nuo COVID-19 (koronaviruso infekcijos) pasiskiepijusiems asmenims įstatymo projektas Nr. XIVP-767(2). Pranešėjas buvo A. Veryga. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 121 Seimo narys: už – 39, prieš – 7, susilaikė 75. Nepritarta. (*Balsai salėje*) Dabar balsuosime alternatyviai: kas balsuos už, pasisakys už grąžinimą tobulinti, kas balsuos prieš, pasisakys už atmetimą. (*Šurmulys salėje*)

Už balsavo – 56, prieš – 62. Tokiu būdu projektas yra atmetamas. (*Balsai salėje*) Baigėme balsavimus. Dabar tęsiame svarstymus.

12.08 val.

Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 2, 4, 14, 17, 18 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-716(2)ES (svarstymas)

Darbotvarkės 1-7 klausimas – Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo kai kurių straipsnių, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-716(2). Svarstymas. Išklausysime Kultūros komiteto išvadą. (*Šurmulys salėje*)

Laukiame Kultūros komiteto pranešėjo. L. Pociūnienė pristatys komiteto išvadą.

L. POČIŪNIENĖ (TS-LKDF). Kultūros komitetas apsvairstė šį projektą. Keletą pasiūlymų buvo pateikęs Teisės departamentas, komitetas vienbalsiai jiems pritarrė, taip pat pačiam įstatymo projektui pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Diskusijoje nėra pageidaujančių kalbėti. Dėl motyvų... (*Balsai salėje: „Nėra norinčių.“*) Tuo patikrinsime. Dėl motyvų taip pat niekas neužsirašė. Keliame balsavimą į numatytą intervalą.

12.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 8 d. nutarimo Nr. XIV-57 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-858(5) (priėmimas)

Toliau darbotvarkės 1-8.1, 1-8.2 klausimai – dėl Seimo delegacijų sudarymo. Čia aš pats esu projektų teikėjas, bet priėmimo stadijoje pranešėjui vis tiek nebėra ką veikti, tiesiog pirmininkau-damas teikiu priėmimą pastraipsniui. Ar galime 1 straipsnį priimti bendru sutarimu? Prieštarau-jančių nėra. 2 straipsnis. Pritariame bendru sutarimu. 3 straipsnis. Niekas neprieštarauja – ben-dru sutarimu. 4 straipsnis. Pritariame bendru sutarimu. 5 straipsnis. Pritariame bendru sutarimu. 6 straipsnis. Pritariame bendru sutarimu. 7 straipsnis. Niekas neprieštarauja, pritariame bendru sutarimu. 8 straipsnis. Pritariame bendru sutarimu. 9 straipsnis. Priimame bendru sutarimu. 10 straipsnis. Priimame bendru sutarimu. Pastraipsniui baigėme. Dėl motyvų niekas nepasisako. Balsavimas numatytu laiku.

12.11 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. XIV-84 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-860 (priėmimas)

Kitas projektas, taip pat priėmimo stadija. Dėl Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo. Čia manau, kad taip pat jokių diskusijų nesukels, čia mūsų vidinės virtuvės forma-lumai. Du straipsniai. Galime 1 straipsnį priimti bendru sutarimu? Priimame. 2 straipsnis. Priima-me bendru sutarimu. Dėl motyvų kalbančių nėra. Balsavimas dėl priėmimo posėdžio pabaigoje.

12.12 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl tėvų teisių užtikrinimo švietimo sistemoje“ projektas Nr. XIVP-774 (pateikimo tęsinys, svarstymas ir priėmimas)

Dabar darbotvarkės 1-9 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl tėvų teisių užtikrinimo švietimo sistemoje“ projektas Nr. XIVP-774. Dabar prašau, kad man pasakytų, kurioje stadijoje buvo per-trauka. Mane informuoja, kad dabar turi būti pateikimas, nes toje stadijoje buvo padaryta per-trauka. Prašom, į tribūną kviečiu Seimo narę A. Kubilienę.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, šiandien jums pristatau Seimo rezoliucijos „Dėl tėvų teisių užtikrinimo švietimo sistemoje“ projektą. Pats projektas nėra ilgas ir tikiuosi, kad jūs susipažinote, bet pagrindines idėjas ir motyvaciją norėčiau pristatyti, ir tikiuosi ir valdančiųjų balsų. Šia rezoliucija dar kartą siekiama išsakyti Seimo nuomonę dėl išskir-tinio, nepaprastai reikšmingo valstybei klausimo, tai yra patvirtinti, kad tėvai yra pirmieji savo vaikų atstovai ir jų interesų gynėjai, jiems tenka pagrindinė atsakomybė už vaiko auklėjimą ir vy-stymąsi, ir kad bendradarbiavimu su tėvais turi būti grindžiama visa valstybės švietimo politika.

Valstybei krizinių situacijų metu visuomenėje kilęs susipriešinimas tarp įvairių visuomenės grupių ir valdžios gali būti sprendžiamas visomis veiksmingomis priemonėmis. Pirmiausia, reiškiant pagarbą vieni kitiems, užtikrinant pagrindines prigimtines teises tiek realiai, tiek ir formaliai. Nesvarbu, ar esame valdančiojoje daugumoje, ar esame mažumoje, manau, kad Seimas tikrai ne-leis riboti žmogaus teisių, taip pat ir tėvų teisių švietimo srityje. Todėl ši rezoliucija yra simbolinė, bet, manau, labai reikšminga, tokia, kuria galime atsigręžti į pamatinius mūsų valstybės principus.

Be kita ko, šia rezoliucija vieningai galime rekomenduoti Vyriausybei, esant galimybei, visiškai neatsisakyti kontaktinio ugdymo, nes pandemija iš tikrųjų parodė, koks jis yra žalingas tiek tėvams, tiek vaikams, tiek pedagogams. Kartu pritardami šiai rezoliucijai, galime bent iš dalies nuraminti nuogaustaujančius balsus, kurie teigia, kad Nacionaliniame susitarime tėvų organizaci-joms, tėvų balsui neatsirado vietos. Neatsirado vietos asociacijoms kaip strateginiams partne-riams švietimo sistemoje. Kai kurie tėvai mato, kad tai yra ženklas, ir nerimauja, kad jų balsas bus vis mažiau girdimas.

Negalime nereaguoti į šiuos nuogastavimus, nes tyla yra atsisakymas pripažinti tėvų konstitucines teises. Tai leis plisti įvairioms sąmokslų teorijoms ir nepasitikėjimui valstybe bei Tautos atstovais.

Gerbiami kolegos, mes šiandien matome drastiškai krintantį pasitikėjimą žiniasklaida. Bet aš kviečiu šiandien jus pasižiūrėti į pasitikėjimą mumis, Seimu, juo pasitikėjimas taip pat yra labai mažas, ir imtis priemonių, kurios parodytų, kad esame verti didesnio pasitikėjimo tų, kuriuos mūsų Konstitucija įvardijo kaip visuomenės ir valstybės pagrindą.

Taigi, gerbiami kolegos, kviečiu pritarti rezoliucijai.

PIRMININKAS. Jūsų nori paklausti nemažai Seimo narių. Pirmoji klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, iš tiesų susipažinau su rezoliucijos projektu. Visos išsakomos idėjos ir tikslai yra tikrai labai geri ir atliepiantys šių dienų aktualijas. Gal jums teko matyti konkrečių pavyzdžių, gauti konkrečių skundų (ir juos galėtumėte šiek tiek pagarsinti), kur konkrečiai buvo pažeistos tėvų teisės, kalbant apie konkretesnius atvejus, o ne tam tikrą vykdomą ministerijos ar Vyriausybės, ar Seimo politiką?

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū už klausimą. Gerbiama kolege, iš tikrųjų, kai mes kalbame apie švietimo programas, mes kalbame apie specifinius dalykus ir ten yra ekspertų klausimas. Tą nurodo ir mūsų Konstitucija – kad mokslas turi būti neutralus. Tačiau ta pati Konstitucija nurodo, kad jeigu kalbama apie vertybinius dalykus, apie vertybinius pasirinkimus, moralinius pasirinkimus, tai tėvai yra būtent tie žmonės, kurie pirmieji turėtų dalyvauti.

Iš tikrųjų bendraudami su įvairiomis organizacijomis, nes jų yra tikrai nemažai, matome, kad paskutiniu metu Švietimo ministerija išvis atsisako jas įtraukti į darbo grupes. Mokyklos taip pat imasi savarankiškų kvietimų tam tikrų organizacijų, kurios dėsto vienokius ar kitokius vertybinius dalykus, nesitardamos su tėvais, su tėvų organizacijomis. Konkrečių pavyzdžių iš tikrųjų yra, ypač kalbant apie tai, kas yra dėstoma kalbant apie lytiškumo ugdymo programas ir panašiai, visiškai nesitariama su tėvais.

PIRMININKAS. Toliau klausia V. Mitalas.

V. MITALAS (LF). Dėkoju, gerbiamas pirmininke. Gerbiama kolege, jūs esate mokslo žmogus, jūs esate gydytoja. Norėjau paklausti, ar nematytumėte vietos kaip nors papildyti šią rezoliuciją, kad taip pat mokslo sakomos ir įrodymais grįstos žinios taip pat būtų perteikiamos Lietuvos švietimo sistemoje, nes iš tikrųjų be to tai gali siųsti ženklą, kad mes kažkaip skatiname tokių paralelinių visatų susikūrimą. Aš girdėjau, kad kai kurie tėvai, turėdami teisę rinktis mokyklą, dabar jau galvoja ir apie antivakserių mokyklas, ir kitus panašius dalykus. Man atrodo, mokslo žinių papildymas tikrai padėtų.

Ir dar, jei turiu šiek tiek laiko, norėčiau paklausti, kokias tėvų organizacijas jūs norėtumėte įtraukti aktyviau į šį procesą, nes Tėvų forumo ataskaitiniame susirinkime, neseniai vykusiam, dalyvavo tik šeši žmonės. Tai gal reikėtų platesnių tėvų organizacijų, kurios galėtų gerai atstovauti šiam klausimui? Labai ačiū.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas kolega. Iš tikrųjų pritariu jūsų pasisakymui, kad turėtų dalyvauti kuo daugiau įvairių organizacijų. Palaikymą šiai rezoliucijai išreiškė nemažai organizacijų, aš visų neprisiminsiu, bet keletą galiu pasakyti: Nacionalinė šeimų ir tėvų asociacija, sąjunga „Vardan šeimos“, Lietuvos tėvų forumas, Rengimo šeimai asociacija ir kitos organizacijos, tikrai neprisimenu visų pavadinimų.

Dabar atsakant į pirmą jūsų klausimo dalį. Aš kėliau sau su kolegomis truputėlį kitus šios rezoliucijos tikslus. Nesvarbu, vienokia ar kitokia tiesa yra dėstoma, bet tai turėtų būti derinama su tėvais. Aš jau kalbėjau, kad apie mokslu grįstus dalykus, apie matematikos, pavyzdžiui, kokias nors formules, mes čia nekalbame. Lygiai taip pat kaip mes nekalbame, kai pacientų organizacijos ištraukia į sveikatos apsaugos sistemos kūrimą, dalyvauja ir panašiai. Tai čia lygiai tas pats, mes labiau kalbame apie tai, kad parenkant vaikams vienokias ar kitokias moralines normas, filosofiją, jei norite, tėvai turėtų dalyvauti. Tą nurodo ir Konstitucija.

PIRMININKAS. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiama kolege, na, iš tikrųjų daugiausia klausimų kyla, kodėl jūs pasirenkate tokią formą. Seimas paprastai reguliuoja viešąjį gyvenimą įstatymais. Na, jeigu mes svarstome kokius nors tarptautinius santykius, tai taip, mes priimame tam tikras deklaracijas, rezoliucijas. Kodėl iš tikrųjų ne įstatymus teikiate, o iš tikrųjų toki virpinimą oro darote su rezoliucijos pagalba? Ir jūsų tam tikri pasakymai, pavyzdžiui, pripažindamas prigimtine teisę nevaržomai rūpintis savo vaikų doroviniu ir religiniu auklėjimu... Atrodo, kad kas nors draudžia. Ar turite tokių faktų, kad iš tikrųjų tai yra kur nors reguliuojama, kišamasi? Na, nežinau, aš taip pat esu tėvas ir nežinau, kas trukdytų. Arba, tarkime, kad į teisėkūros procesą neįtraukiamos asociacijos, turėtų būti įtraukiamos. Jos visada įtraukiamos. Aišku, smagu, kad jos ateitų be akmenų ir diskutuotų normaliai. Kodėl jūs keliate problemas, kurių iš esmės nėra, pavyzdžiui, dėl religinio auklėjimo, dėl asmenų įtraukimo. Kai kada prisišaukti sunku.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū už klausimą. Noriu pradėti patarle. Jeigu nežinau, tai, vadinasi, nėra, ar ne? Jeigu viską žinau, na, negali taip būti... Iš tikrųjų mes žinome, kad tėvų organizacijos netgi yra parengusios kreipimąsi dėl konstitucinių tėvų teisių užtikrinimo. Man atrodo, jūs taip pat gavote į savo pašto dėžutę. Jeigu ne, tai buvo paskelbta, BNS sistemoje tikrai galite pasižiūrėti. Tėvai nerimauja, tėvai mitinguoja prie Švietimo ministerijos. Visai neseniai, birželio mėnesį, vyko mitingai, kad tėvai yra išbraukiami iš darbo grupių, jie yra ignoruojami tiek Švietimo ministerijos, tiek kitų valstybinių institucijų švietimo srityje, tiek ir kai kurių mokyklų.

Jeigu kalbėtume apie teisinę bazę, apie ką jūs kalbate, žinoma, Konstitucijoje yra aiškiai parašyta, kad tėvai yra būtent tie pirmieji žmonės, kurie rūpinasi ir dalyvauja ugdant vaikus, tačiau faktai rodo kitus dalykus, tiesiog jie yra ignoruojami. Man atrodo, mes Seime galėtume parodyti bendrą iniciatyvą, kad tikrai palaikome tuos tėvus ir kad jų teisės bus ne tik tokios faktinės įstatymuose, bet bus realios.

PIRMININKAS. Klausia L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (*TS-LKDF*). Turėjau vaikų, jie lankė mokyklą, turiu vaiką, jis lanko mokyklą, nesijaučiu, kad esu išbrauktas arba neprileistas prie kažkokio stalelio kažkokiame ūkyje – priešingai. Tikrai turiu pasakyti, kad priklauso turbūt nuo mokyklos. Iš esmės rezoliucija keistai atskiria tėvus ir mokytojus, kurie taip pat yra ir tėvai. Kuo ypatingesni kažkurie kiti tėvai negu mokytojai? Ar mes šia rezoliucija imame teigti, kad nepasitikime savo mokytojais ir mokyklomis? Visas rezoliucijos tekstas labai skamba, kad mes nieko iš esmės nedarome Lietuvoje ir dabar reikėtų faktiškai sukurti kažkokiais specialiąsias sąlygas tėvams, kad jie galėtų reguliuoti mokyklos gyvenimą. Ačiū.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū. Manau, klausimas formuoja tam tikrą nuomonę, tai yra jūsų nuomonė, tai yra požiūrio klausimas. Nenorėčiau su šituo sutikti, nes mokytojas mokykloje nėra tėvas – jis yra mokytojas. Jis dalyvauja mokymo procese. Rezoliucija norėta pasakyti kitus dalykus. Būtent tai, kad nepaisant to, jog įstatyminė bazė, pradedant Konstitucija ir baigiant kitais įstatymais, sako, kad tėvai turi dalyvauti, privalo dalyvauti vaikų ugdyme, paskutiniu metu jie yra šalinami iš darbo grupių, šalinami iš įvairių programų ir panašiai. Jų nuomonės yra nesiklausoma, todėl jie ir piketuoja, todėl jie ir rašo įvairius raštus Seimo nariams.

PIRMININKAS. Ir paskutinė klausia V. Targamadžė.

V. TARGAMADŽĖ (*LSDPF*). Ačiū. Noriu atkreipti dėmesį, kad tai yra konstitucinė teisė – tėvų dalyvavimas ugdyme ir tai yra vienareikšmiškai pasakyta. Dabar neretai yra diskriminuojamos tam tikrų pažiūrų grupės. Todėl mano klausimas yra ir paprastas, ir sudėtingas. Kaip jūs įsivaizduojate, tėvai yra įvairių ideologinių platformų, įvairiausių pažiūrų, kaip užtikrinti jų dalyvavimą ir galų gale visavertį, pagarbų dialogą, nes nuomonės bus įvairios? Ir iš tikrųjų atkreipiu dėmesį, kodėl rezoliucija. Todėl, kad labai dažnai eliminuojami nacionaliniu lygmeniu tėvai. Ačiū.

A. KUBILIENĖ (*LVŽSF*). Ačiū už klausimą. Iš tikrųjų sutinku su jumis, kad turi būti kaip galima didesnis sutarimas tiek tų organizacijų švietimo srityje, tiek tėvų organizacijų. Bet kokią kitą sritį paimsime, nevyriausybinių organizacijų yra labai daug ir labai įvairių, tačiau labai svarbu visas išgirsti ir turėti kokią nors bendrą nuomonę. Man atrodo, čia yra labai svarbus dialogas. Todėl nesikalbėdami to bendro sutarimo mes tikrai nepasieksime.

Mano rezoliucija ir kviečia dialogo, kviečia tartis visas organizacijas, mokyklas, kviesti tėvus ir ieškoti bendrų sprendimų. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Atsakėte į klausimus per skirtas 10 minučių.

Dabar diskusija. Pirmasis joje pasisakys A. Gedvilas.

A. GEDVILAS (DPF). Gerbiamieji, leiskite pradėti nuo Aristotelio frazės, ištartos dar prieš mūsų erą: „Visuma yra daugiau nei ją sudarančių dalių suma.“ Lietuva, kaip matau, ir toliau nori gyventi pagal formulę, kai $1+1=2$. Ar per porą tūkstančių metų niekas nepasikeitė? Šiandien turime priimti sprendimą, pagal kurį vienas plus vienas gali būti lygu trys, jeigu į ateities formavimą būtų integruota visuma.

Gerbiami kolegos, manau, kad rezoliucijos „Dėl tėvų teisių užtikrinimo švietimo sistemoje“ priėmimas šioje salėje galėtų tapti vienu iš tų nedaugelio atvejų, kai tiek kairė, tiek dešinė, tiek centras turėtų pamiršti visus nesutarimus ir politines konfrontacijas, nustumti savo ambicijas į šoną ir susivienyti dėl Lietuvos ateities – vaikų. Ne paslaptis, kad Lietuvos švietimo sistema nėra pavyzdinė, nes per 30 nepriklausomybės metų buvo nualinta nesibaigiančių reformų ir pokyčių. Šiandien ji išgyvena kaip niekada sunkų laikotarpį. Ne paslaptis, kad Lietuvoje turime socialinės rizikos šeimų, smurtaujančių tėvų, sutrikusio elgesio vaikų. Ko tik Lietuvoje nėra. Tačiau tokių tėvų, kurie neturėtų kompetencijų dalyvauti švietimo sistemos formavime – mažuma arba tiesiog vienetai.

Yra kita tėvų pusė – daug pilietiškesnė ir atsakingesnė. Pasitikiu mūsų tautiečiais, kuriems ne tas pats, kokioje mokykloje, kaip ir ko mokomi vaikai, kokie taikomi metodai ir kokios yra alternatyvos jiems. Todėl teigiu, kad švietimo sistemoje turi vyrauti holizmas tam, kad visų pastangos dėl vaikų, kaip Lietuvos ateities simbolio, būtų aiškos, kaip kad vienas plus vienas gali būti trys.

Prieš kelias savaites visų parlamentinių ir šiuo metu šioje salėje esančių partijų atstovai pasirašė susitarimą dėl švietimo politikos, jame išdėstyta daug teisingų ir logiškų siekių. Tikiuosi, kad dokumentas netaps eiliniu lozungų rinkiniu. Tačiau minėtame dokumente nėra nė žodžio apie tėvų vaidmens stiprinimą ir įtvirtinimą švietimo procese. Šią Nacionalinio susitarimo spragą šiandien ir užpildo teikiamas rezoliucijos projektas.

Mūsų Konstitucija skelbia, kad šeima yra visuomenės ir valstybės pagrindas, ir taip pat nurodo, kad tėvai yra pagrindiniai vaikų ugdytojai, jie turi pirminę teisę auklėti savo vaikus ir nevaržomai rūpintis vaikų ir globotinių religiniu ir doroviniu auklėjimu pagal savo įsitikinimus. Jeigu tėvai neaiškina savo vaikams švietimo svarbos ir tikslo, kaip sužadinti jų susidomėjimą mokslu, to nepadarys joks mokytojas, kad ir koks finansavimas būtų skiriamas. Galų gale tėvams neturi būti kliudoma ieškoti, gauti ir skleisti informaciją bei idėjas, neturi būti kliudoma laisvė reikšti įsitikinimus švietimo kontekste.

Gerbiamieji, rezoliucijoje išdėstyti siekliai pandemijos akivaizdoje yra ne šiaip reikalingi, o gyvybiškai svarbūs. Pandemija palietė visas mūsų gyvenimo sritis. Ir niekas nesiginčija, kad didžiausią smūgį dėl jos patiria mūsų sveikatos apsaugos sistema, todėl visos valstybės pastangos ir yra nukreiptos į jos palaikymą. Tačiau jeigu vertintume ilgalaikes pandemijos pasekmes visuomenei, neabejotinai būtų švietimo sistema patirs didžiausią smūgį. Šioje situacijoje tėvai turėtų tapti tuo ramsčiu, kuris turi padėti tiek patiems vaikams, tiek švietimo sistemai, tiek visai valstybei ištrūkti iš pandemijos griaužtų. Tėvai siekia tapti lygiaverčiais mokyklos partneriais, kai ugdymo procese yra gerbiama tėvų teisė ugdyti vaikus pagal savo dorovinius ir vertybinius įsitikinimus.

Tad nors rezoliucijos pavadinime yra pavartoti žodžiai „tėvų teisių užtikrinimas“, iš tikrųjų ši rezoliucija užtikrintų ne tik tėvų, o pirmiausia vaikų teises – teisę į švietimą, teisę į sveikatą, teisę turėti normalią vaikystę ir paauglystę tokiomis sunkiomis sąlygomis. Todėl kviečiu tiek pozicijos, tiek opozicijos atstovus palaikyti rezoliucijos projektą ir balsuoti už dėl Lietuvos vaikų ateities.

PIRMININKAS. Ačiū. Toliau kalbės R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Laba diena, gerbiami kolegos. Norėjau pasakyti, kad pats Lietuvos Respublikos švietimo įstatymas taip pat tėvus laiko lygiaverčiais švietimo proceso dalyviais, tačiau švietimo procese ir strateginiuose švietimo srities dokumentuose tėvų vaidmuo neretai yra nuvertinamas.

Kelia nerimą tai, kad 2021 m. rugsėjo 1 d. partijų priimtame Nacionaliniame susitarime tėvai, kaip strateginiai švietimo sistemos partneriai, skirtingai nuo nevyriausybinių organizacijų, meno ir kultūros kūrėjų, net nepaminėti. Toks tėvų vaidmens neįtraukimas rodo, kad tėvų vaidmuo švietimo sistemoje menksta, jie netraktuojami kaip lygiaverčiai partneriai, o valstybės – netiesiogiai iškeliamas kaip svarbesnis.

Noriu pabrėžti, kad tėvų įtraukimas į švietimą yra labai svarbus dėl vaiko saugumo mokytis mokykloje. Prisiminkime, kokia švietimo padėtis buvo prieš Vaiko pagrindų įstatymo priėmimą. Po įstatymo priėmimo tėvų bendruomenės buvo aktyviai įtraukiamos į švietimo sistemą, glaudžiai buvo bendraujama su mokytojais, su mokyklų psichologais, socialiniais darbuotojais. Mes turime dabar kitokias pasekmes – yra sumažėjęs ir psichologinis bei fizinis smurtas mokyklose. Todėl mokytojai ir tėvai yra lygiaverčiai atstovai švietimo sistemoje. Jie turi likti.

Visi žinome ir suprantame, kad mokytojo darbas yra mokytis ir perduoti žinias vaikams, o tėvų pareiga juos auklėti. Auklėjimas su mokymu yra lygiagretūs dalykai. Mokytojas turi gauti informaciją apie vaiką iš tėvų, tai yra socialiniai, psichologiniai ir kiti vaiko raidos vystymosi gebėjimai ugdymo procese. Juk neatsitiktinai yra tėvų komitetai bendruomenės mokyklose, jie dalyvauja švietimo ugdyme ne tik dėl vertybių, bet ir dėl savo vaiko gebėjimų, jis gal turi ir kitų įsitikinimų, kurie yra formuojami šeimoje. Kviečiu palaikyti šią rezoliuciją. Ačiū.

PIRMININKAS. Daugiau užsirašiusių kalbėti diskusijoje nėra. Dabar motyvai. Priėmimo stadija. Kaip žinome, rezoliucijos svarstomos šiek tiek kitokia tvarka. R. Šarknickas taip pat pasiryžęs dar kartą kalbėti už ar atsisako? Atsisako. Tada M. Puidokas galėtų kalbėti už. Nėra. V. Targamadžė. Prašom.

V. TARGAMADŽĖ (LSDPF). Ačiū, aš atsisakau, nes aš jau agitavau už ir manau, kad palaikys.

PIRMININKAS. Gerai, ieškome toliau norinčių kalbėti. R. Šalaševičiūtė, bet jos nėra. R. Tamašunienė tikrai nori kalbėti už.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Ačiū, pirmininke. Iš tiesų, kolegos, raginu palaikyti rezoliuciją ir įtvirtinti, paraginti ir Švietimo, mokslo ir sporto ministeriją, ir mus, politikus, formuojančius švietimo politiką, tėvus traktuoti kaip lygiaverčius partnerius, nes tik bendra sėkmė – mokyklos, tėvų bendradarbiavimo, šeimos bendradarbiavimo – yra kiekvieno individualaus vaiko sėkmė.

Mes esame skirtingi, skirtingai šeimos supranta auklėjimą, dorovės, moralės normas, bet ignoruoti ir iš ugdymo proceso eliminuoti tam tikras grupes, kalbu apie tėvų norą matyti patį ugdymo procesą, organizuotą taip, kaip yra įtvirtinta ir Konstitucijoje... Ši rezoliucija ragina, kad tėvai ugdymo procese tikrai yra labai svarbūs. Kuriant mūsų mokyklą, dabar svarstant, kokia ji turėtų būti, tėvų balsas yra svarbus visais klausimais – ir ugdymo sistemos, ir optimizavimo, ir vaikų ugdymosi aplinkos, taip pat labai svarbus ir turinio užtikrinimas. Tėvai turėtų gauti plačią informaciją ir, kaip pateikė rezoliucijos iniciatorė, asociacijos, kurios buria tėvus ir atstovauja tėvų interesams, taip pat turi būti išgirstos.

Todėl labai raginu palaikyti šią rezoliuciją ir parodyti, kad mes siekiame dermės tarp visų svarbių kiekvieno vaiko ugdymo komponentų. Yra ir mokyklos, ir tėvelių, ir mūsų – politikų bendradarbiavimas, siekiant kiekvieno jauno žmogaus sėkmingos raidos. Ačiū.

PIRMININKAS. Prieš kalbės L. Slušnys.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Keista rezoliucija, kuria tarsi norima pasakyti, kad Lietuvoje neveikia jokie įstatymai, neturime Švietimo įstatymo, neveikia Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymas, iš esmės jokios nuostatos. Jeigu tokia rezoliucija būtų paskelbta apie 1995 metus, galbūt 2000 metus, kai buvo šie įstatymai kuriami, gal būtume galėję diskutuoti apie tokios rezoliucijos kažkokią prasmę. O šiandien tiesiog iš tiesų siūlau nepalaikyti šios rezoliucijos, nes tikrai Vyriausybė sudaro tinkamas sąlygas ir užtikrina tą paramą tėvams. Tėvai tikrai gali dalyvauti visose veiklose, kurios yra numatytos mokyklose.

Aš matau kitą problemą – tėvai per mažai įsitraukia, kiek yra galimybių. Mano manymu, netgi įrašas pažymi, kad tėvai ir jų atstovai turi būti įtraukiami į ugdymo programų rengimo darbo grupes, vėl suponuoją tai, kad ten nėra tėvų. Tėvai yra kaip mokslininkai, programos yra rengiamos mokslininkų, o ne tėvų, jie nėra šių dalykų profesionalai. Ačiū.

PIRMININKAS. Čia anksčiau buvo užsirašęs M. Puidokas. Gerai, P. Gražulis tuomet, spės visi.

P. GRAŽULIS (LRF). Kodėl šiandien visuomenė, tėvai yra mažai įsitraukę į vaikų ugdymo procesą? Viena iš tų priežasčių ir yra, kad tėvų įtaka ugdymo procese yra gana nedidelė. Ir kaip kolega Seimo narys aiškino, juos ruošia mokslininkai. O tėvai čia niekuo dėti. Tai jeigu mes suteiktume tokią teisę? O vadinamasis ugdymo procesas nuolat liberalesnis, tam ugdymo procesui tikrai negali turėti jokios įtakos tėvai. Man atrodo, jeigu mes priimtume šią rezoliuciją, iš principo rezoliucija nelabai keičia situaciją, bet būtų toks aiškus ženklas ir mokykloms, ir Švietimo ir mokslo ministerijai, kad vis dėlto tėvus reikia įtraukti į visus procesus kiek galima aktyviau, nes vaikas nėra valstybės, vaikas yra tėvų ir tėvai turi teisę pasirinkti kokią nori ugdymo procesą. Šiandien jie faktiškai tos galimybės neturi. Todėl aš siūlyčiau pritarti šiai rezoliucijai, galbūt ne tik rezoliucijoje, bet ir kituose teisės aktuose pabrėžti tai, kad jokia ugdymo programa, nesuderinta su bendruomene, negali būti vaikams diegiama. Aš manau, čia tik pirmas žingsnis, o tikrai reikėtų pritarti priėmimo stadijoje.

PIRMININKAS. Prieš pasisako E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiami kolegos. Užduodamas klausimą aš jau pasakiau, kad rezoliucija viešojo gyvenimo klausimais yra oro virpinimas. Mes esame Seimo nariai ir viską turime reguliuoti įstatymais, įstatymų projektais, o ne kokiais nors tokiais pareiškimais, kurie labiau skaldo, negu mums padeda. Kai mes diskutuojame dėl įstatymų projektų, tai viskas ten yra aišku. Šiuo metu šia rezoliucija yra paprasčiausiai bandoma apkaltinti mokyklas, neva jos neįtraukia tėvų į procesus. Kas buvo mokytojas, žino: prašyti, maldauti reikia, kad tėvai įsitrauktų į tuos procesus. Savaime suprantama, yra tėvų, turinčių tam tikras ideologines nuostatas, tam tikras savo vertybines nuostatas ir norinčių primesti kitiems. Nemanau, kad mes šiuo atveju turėtume kištis į tuos procesus. Tegul vyksta ten diskusijos, tegul diskutuoja ten žmonės, niekas nedraudžia.

Taip pat neva kažkas rezoliucija nori nutraukti kontaktinį mokymą. Atvirkščiai – viskas daroma, ir vieni, ir kiti, ir Vyriausybė daro, ir mokyklos viską daro, kad tas kontaktinis mokymas būtų iš esmės vykdomas kiek įmanoma ilgiau. Tačiau mes negalime primesti, parašę tokią rezoliuciją, kad būtų imamasi tam tikrų priemonių, kur yra tam tikri židiniai. Pagal šią rezoliuciją faktiškai vos ne statome į kampą tuos žmones, kurie įgyvendina švietimo politiką, kad jie būtinai bet koku atveju taikytų kontaktinį mokymą. Ši rezoliucija, kaip ir minėjau, yra labiau oro virpinimas, labiau norima pasidaryti tam tikrą politinę reklamą, galbūt sutelkti tam tikrus savo rėmėjus, kurie galbūt pritaria vienoms ar kitoms konkrečioms idėjomis, kurias norima primesti, ir daugiau nieko. Siūlau tikrai nepritarti šiai rezoliucijai ir neskaldyti daugiau mūsų visuomenės.

PIRMININKAS. Daugiau... Teisingai, M. Puidokas dar pasisako.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiamieji kolegos, Lietuva, kaip ir visas pasaulis, susidūrė su sudėtingais iššūkiais, bet, kaip Seime sakė vaikų gydytojas profesorius R. Kėvalas, mūsų šalyje vaikų atžvilgiu buvo padarytas rimtas nusikaltimas, nes nė viena mums žinoma valstybė nelaikė vaikų taip ilgai namuose, ugdant nuotoliniu būdu. Dėl to vaikų sveikata stipriai nukentėjo, tai patvirtina gydytojai. Todėl mūsų šalyje Vyriausybė, priimdama nutarimus, privalo palikti tėvams jų Lietuvos Respublikos konstitucinę teisę ugdyti savo vaikus pagal jų įsitikinimus ir priimti tokius sprendimus, kurie tikrai susiję, sakykime, su vaikų gerove. Dabar tie sprendimai, kurie buvo prieš tai padaryti, tuo nesiremia. Jaunosios kartos ugdymas yra esminė svarbos sritis, nes jo rezultatai turės įtakos visos mūsų valstybės ateičiai, o šios rezoliucijos esmė yra ne tik dėmesio atkreipimas, bet ir įpareigojimas pirmiausia mūsų šalies švietimo strategams, nes švietimo sritis ir kokybiško vaikų ugdymo prioritetas vis dar yra tik popierinis mūsų valstybėje. Taip pat labai aiškiai įvardijamas prioritetas taikyti būtent kontaktinį mokymą ir tai daryti visais įmanomais būdais, ir ne kartoti praeityje padarytų klaidų.

Manau, visi tikrai turėtume vieningai palaikyti šį siūlymą, nepriklausomai nuo to, kurioje salės pusėje sėdime, ar priklausome valdantiejiems, ar opozicijai. Tikrai labai svarbu kuo aktyviau įtraukti tėvus į ugdymo programų rengimo darbo grupes, apskritai į aktyvesnę darbą mokyklose. Tikrai šiuo atveju nėra kaltinimo mokykloms, kad jos to nedaro pakankamai aktyviai, bet, manau, kad šiais laikais taikant modernias komunikavimo priemones tėvai turėtų kuo daugiau būti informuojami apie vaikų ugdymo turinį...

PIRMININKAS. Laikas, kolega.

M. PUIDOKAS (DPF). ...ypač vertybiniais klausimais. Taigi kviečiu palaikyti rezoliuciją. Dėkui jums.

PIRMININKAS. Prieš pasisako A. Navickas.

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Daug kas yra pasakę, aš tik keletą frazių, pabandyčiau tezių pasakyti, reaguodamas į tai, ką girdžiu.

Pirmas dalykas. Vaikas nėra nuosavybė nei tėvų, nei valstybės, vaikas yra žmogus, asmuo, ir aš tikiuosi, kad Lietuvoje vergovė neegzistuoja ir nėra vienas mes nesame kieno nors daiktas ar nuosavybė.

Antras dalykas. Mokykla nėra paslaugų vykdytoja. Ką mes kalbame apie mokytojo prestižą, kad mes apie mokyklą kalbame kaip apie kažkokių savo įnorių vykdytoją, neturinčią savo kompetencijos.

Turbūt pagrindinis dalykas, aš jau esu viešai ir šiaip rašęs, kad labai norėčiau, kad niekas neišimtų teisės atstovauti mano šeimai, nes tikrai šeimoje gyvenu 27 metus ir visiškai nenoriu, kad nei ponas P. Gražulis ar šeimos maršas, ar kas nors atstovautų mano šeimai. Lygiai taip pat esu tėvas ir visiškai nesiruošiu, kad koks nors tėvų forumas, kuris visiškai neatstovauja mano interesams, atstovautų irgi man kaip tėvui. Šiuo atveju sakau – šita rezoliucija paprasčiausiai supriešina, šita rezoliucija paprasčiausiai išsako absoliučiai banalius dalykus, už kurių slepiasi tikrai kažkokios politinės įtakos siekis. Dar kartą sakau – ačiū, nereikia atstovauti mano šeimai, neatstovaukite man kaip tėvui tie, kuriems tikrai nepatikėčiau nei savo tėvų, nei niekada nenorėčiau, kad artintųsi prie mano šeimos. Ačiū.

PIRMININKAS. V. Juozapaitis kalba prieš.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Dėkoju. Pirmiausia noriu atkreipti kolegų valstiečių ir žaliųjų dėmesį, ypač tų, kurie dabar kažkodėl susidomėjo švietimo klausimais. Ketveri metai prabėgo jūsų valdžioje, na, tikrai galėjote padaryti esminius pokyčius ir visus tuos dalykus iškelti.

Kitas dalykas. Nežinau, gal jūs nežinote ar nedalyvavote, bet rugsėjo 1 dieną buvo pasirašytas visų politinių partijų susitarimas, ar ne, įskaitant ir jūsų, nežinau, kas pasirašė ir kas turėjo įgaliojimus, gal neturėjo įgaliojimų. Taigi visus tuos dalykus tikrai buvo galima aptarti ir, jeigu jau siekiame konsolidacijos ir bendro sutarimo, ten būtent siekti tų bendrų tikslų.

Tai, kad čia yra politinis lozungas, matyt, nereikia būti ir specialistu ir, be jokios abejonės, jūs puikiai suprantate, kad neturės kokios nors juridinės reikšmės ta rezoliucija, o tai, kad bus suvirpintas oras ir dar sukeltas nepasitenkinimas dalies žmonių, – be jokios abejonės. Labai liūdna, kad jūs tai darote ir to siekiate.

Beje, priminsiu, kad turbūt ne visi tėvai yra mokytojai, bet turbūt dauguma mokytojų yra tėvai. Vėlgi jūs paneigėte ir tų mokytojų autoritetą ir teisę turėti savo nuomonę kaip tėvams, kurie taip pat turi pareigą auklėti ir ugdyti, o ne teikti paslaugą kitiems vaikams.

Be jokios abejonės, ši rezoliucija, na, neverta šiandien balsavimo už. Taigi raginu visus susilaikyti nuo balsavimo už.

PIRMININKAS. Visi pasisakė: keturi – už, keturi – prieš. Balsavimas bus nustatytu laiku, o tas nustatytas laikas bus apie 13 valandą, truputį po 13 valandos.

12.50 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-864 (pateikimo tęsinys)

Dabar darbotvarkės 1-10 klausimas – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Vėlgi čia buvo pertrauka pateikimo stadijoje. Labai prašyčiau ir pranešėjo, ir klausiančiųjų kalbėti kuo trumpiau, nes jau vėluojame.

J. JARUTIS (LVŽSF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tikrai pasistengsiu kuo trumpiau. Gerbiami kolegos, teikiu įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 5 straipsnio pakeitimo įstatymą. Esmė tokia. 5 straipsnis – „Užsieniečių atvykimas į Lietuvos Respubliką“: jeigu per 28 dienas nuo prieglobsčio prašytojo, laikinai apgyvendinto šio straipsnio 6 dalyje nurodytose laikino apgyvendinimo vietose, prašymo suteikti prieglobstį pateikimo dienos nebuvo priimtas galutinis

sprendimas, Migracijos departamentas priima sprendimą įleisti tokį prieglobsčio prašytoją į Lietuvos Respubliką. Paskelbus karo padėtį, nepaprastąją padėtį, taip pat ekstremaliąją situaciją ar ekstremalųjį įvykį dėl masinio užsieniečių antplūdžio... paskelbtos ekstremaliosios situacijos ar ekstremaliojo įvykio laikotarpiui ir 28 dienoms po jų pabaigos, tačiau ne ilgiau kaip 12 mėnesių. Prieš tai priimtame įstatyme buvo nustatyti 6 mėnesiai.

Nestovėčiau aš šitoje tribūnoje, jeigu ne ta detalė, kad liepos mėnesį svarstant įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ pataisas (liepos mėnesį neeilinėje sesijoje) valdančiosios daugumos buvo pasakyta, kai viename iš komitetų... Pradinis siūlymas, kiek pamenu, taip pat buvo 12 mėnesių, bet viename iš komitetų šitas siūlymas buvo pakeistas ir nustatyta, kad 6 mėnesiai. Buvo sakoma, kad grįšime prie šito klausimo, bet, deja, valdančiosios daugumos noro grįžti ir persvarstyti šį terminą nėra, todėl mes su kolegomis ir teikiame šitą pasiūlymą.

Turiu pripažinti, kad skaičiai šios dienos situacijoje galbūt yra šiek tiek pasikeitę, bet kai buvo rengiamas, turėjome tokius skaičius. Pradėsiu nuo skaičių, kad per praeitą mėnesį buvo išnagrinėti 177 prašymai, o jų pateikta daugiau kaip 2 tūkst. Išnagrinėjus tokį skaičių prašymų per mėnesį, jau dabar pateiktų 2 tūkst. prašymų nagrinėjimo trukmė būtų 11 mėnesių. Kai kas turbūt ims teigti, kad prašymų nagrinėjimo tempas tuoj tuoj keliskart paspartės. Deja, mūsų frakcija turėjo susitikimą su Migracijos tarnybos vadove ir tikrai nesulaukėme patikinimo, kad kokiu nors stebuklingu būdu tai paspartės.

Nuo problemos, nuo krizės pradžios Lietuvos sieną kirtusių ir aptiktų migrantų yra daugiau kaip 4 tūkst. Deja, šiandien situacija yra tokia, kad apie 700 tū migrantų iš laikinų sulaikymo ir apgyvendinimo vietų yra dingę. Neaišku, kur jie. Dalis Lietuvoje, dalis turbūt migruoja po Europą ir kartais yra gražinami.

Nejau mes turime pasyviai stebėti ir laukti dienos x ar valandos h, kaip mūsų kolega Aurelijus sako, kuomet mūsų migracijos tarnybos bus pačios priverstos paleisti laisvai klajoti po Lietuvą nežinomų tapatybių žmones, o tai nereiškia, kad tarp jų negali būti ir kriminalinių nusikaltėlių ar net teroristų. Nejaugi turime laukti tos dienos, kai galėsime skubiai šaukti neeilinį posėdį ir priimti netikėtus sprendimus, kaip priėmėme liepos mėnesį.

Mes privalome siekti geriausio rezultato, tai yra kuo greitesnio prašymų nagrinėjimo, bet kartu mes privalome būti pasiruošę ir blogiems scenarijams. Net ir galimai naujoms nelegalių migrantų antplūdžių schemoms, kurias mums ruošų mūsų kaimynai, dėl kurių turime dabartinę situaciją. Taip, situacija yra pagerėjusi, viena vertus, sieną kertančių migrantų yra vienetai arba net nė vieno, bet, kaip minėjau, jau įleistų migrantų prašymų svarstymas yra komplikotas ir tai reiškia, kad praėjus 6 mėnesiams, jeigu tie prašymai nebus išnagrinėti, jie turėtų galimybę iš sulaikymo ir apgyvendinimo vietų laisvai keliauti po Lietuvą. Taigi kviečiu kolegas įvertinus tas visas aplinkybes palaikyti šį įstatymo projektą. Laukiu klausimų, pasistengsiu į visus juos atsakyti.

PIRMININKAS. Klausia T. V. Raskevičius.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Dėkoju už suteiktą žodį. Įstatymo aiškinamajame rašte nurodyta, kad įstatymo projektas neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių konvencijai ir Europos Sąjungos teisei. Galbūt galėtumėte konkrečiai nurodyti Europos Žmogaus Teisių Teismo sprendimus, kuriais rėmėtės prieidamas prie šios išvados, taip pat gal būtų visai neblogai, jeigu pasidalintumėte savo matymu, kokio konkretaus Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos straipsnio kontekste turėtų būti vertinamas šis projektas. Ačiū.

J. JARUTIS (LVŽSF). Straipsnių tikrai jums nepacituosiu. Manau, kad pagrindinis yra žmogaus teisės. Taip, žmogaus teisės yra svarbu, labai svarbu, visų pasaulio piliečių teisės turi būti ginamos ir svarstomos. Bet kiek man teko susipažinti, ta konvencija, būtent pabėgėlių priėmimo ir įleidimo į šalį pabėgėlių, buvo paremta tuo, kad įleidžiami į šalį žmonės iš šalių, kuriose yra karas, kariniai konfliktai, grėsmė jų gyvybei. Kai mūsų ta statistika, kurią mes turime, iš kur atvyksta tie pabėgėliai, tai mes visi, turbūt daugelis žinome, kiek kainuoja atvykimas, nuo 15 tūkst. iki 17 tūkst. eurų, tai yra daugiausia ekonominiai pabėgėliai. Jie nori galbūt dar geresnio gyvenimo.

Mes, Lietuvos piliečiai, Lietuvos parlamentariai, ne šioje salėje, bet kitoje salėje prisiekėme, padėję ranką ant Konstitucijos, ginti mūsų šalies piliečių saugumą, teritorijos vientisumą, ir man, kaip parlamentarui, davusiam priesaiką, pirmiausia yra mūsų piliečių saugumas ir jų ramybė.

Konvencijos yra konvencijos, bet kiekvienas Lietuvos pilietis turi žinoti, kas jo laukia ir kokias grėsmes sukelia tie nelegalūs migrantai.

PIRMININKAS. Klausia M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiamas pranešėjau, tikiuosi, jūs sutiktumėte, kad šis projektas duotų efektą tikrai tuo atveju, jeigu šalia jo veiktų ir Vyriausybės būtų priimtos kitos kompleksinės priemonės, nes šiandien ir Migracijos departamentas nepriima sprendimų laiku. Natūralu, kad tie šeši mėnesiai suteiktų papildomą laiko tarpą tam, kad tie sprendimai būtų priimti. Bet jeigu tas departamentas neturės pakankamų pajėgumų tą padaryti, mes galime tapti įkaitais tos situacijos, kai tenka nuolat pratęsti laikotarpį, nes nėra tinkamų sprendimų.

Ar šiuo atveju vis dėlto kalbėjotės su Vyriausybe ir ar tie kompleksiniai sprendimai priėmus šį projektą būtų ir atsirastų, nes žmonėms labiausiai rūpi jų saugumas? Tai, ką mes matome, nežinau, ar teko girdėti, bet ir žurnalistinių tyrimų naujausia informacija, kad tikrai daug tų nelegalių sieną kirtusių žmonių yra pastebima tiek miškuose, tiek gyvenvietėse. Tai, ką rodo Vokietijos duomenys, kuriuos teko analizuoti šiandien su komanda, tie žmonės tikrai dideliu srautu tiek iš Lietuvos, tiek iš Lenkijos jau yra pasiekę Vokietiją. Vadinasi, tikrai toli gražu mes neturime tikros ir realios situacijos.

PIRMININKAS. Laikas seniai baigėsi, pasistenkite spėti per 1 minutę.

J. JARUTIS (LVŽSF). Taip, čia turbūt daugiau skambėjo kaip pasisakymas kolegos Mindaugo. Bet atsakant į jūsų klausimą, taip, aš manau, kad Vyriausybė nepakankamai skiria dėmesio šiai problemai spręsti. Taip, dalis... Kaip ir pačioje pristatymo pradžioje sakiau, kad migracija yra suvaldyta, į Lietuvą labai nebedaug patenka nelegalių migrantų, bet tuos, kuriuos jau išleidome, jų įvertinimas, jų tapatybės identifikavimas ir nustatymas užtruko. Taip, manau, kad trūksta žmoniškųjų išteklių Migracijos departamente ir kitose institucijose, kuriose šie klausimai dėl galimybės leisti gyventi ar neleisti čia užtrunka, tai tų žmoniškųjų išteklių trūksta. Bet taip, aš irgi pats ne kartą važinėdamas po Lietuvą pastebiu migruojančius kitokios tautybės žmones. Gal tai yra ir legalu, gal teisėtai gyvenantys žmonės, bet pastaruoju metu tos tendencijos matomos šiek tiek kitokios. Tai kelia nerimą, todėl ir yra siūlomas šitas įstatymo projektas.

PIRMININKAS. Klausia L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Gerbiamas Jonai, aš tik pirmiausia pastebėsiu, kad atgręžimo politika buvo esminis lūžis, kuris leido mums stabilizuoti, ir turbūt šios politikos laikymasis yra principinis dalykas. Aš tikrai jūsų neklausinėsiu apie dokumentus ir straipsnius, tik pateiksiu kontekstą. Vyriausybėje yra subrandintas tam tikras projektas, su kuriuo Vyriausybė jau ateis, matyt, netrukus į Seimą ir ten yra, mano požiūriu, labai išmintinga mintis, kad Migracijos departamentas ir Valstybės sienos apsaugos tarnyba galės administraciniais sprendimais pratęsti sulaikymo terminus, o po to jau atskiri žmonės galės per teismą įrodinėti, kad jie nepabėgs, ir aiškinsis, ar jie gali judėti, ar ne. Aš manau, kad tai yra geras sprendimas. Ačiū jums už atliepiamą problemą, bet, manau, tikėtina, kad šiandien nebus tam pritarimo. Mano klausimas būtų toks, tai jeigu jau mes nepritarsime, bet eisime tuo Vyriausybės subrandintu pasiūlymu, kuris, mano požiūriu, išmintingas, ar eisime, Jonai, kartu?

J. JARUTIS (LVŽSF). Aš pačioje pradžioje sakiau, kodėl aš čia stoviu? Todėl, kad liepos mėnesį duoti pažadai, kol kas šiandien yra spalio 10 diena, problemai, kurią mes turime, jau irgi yra pusė metų ar šiek tiek daugiau. Tai jeigu Vyriausybė atneš savo matymą, aišku, norėčiau galvoti, kad galbūt pritarsime šitam mano pasiūlymui, mes galėtume ateityje sujungti abu projektus ir spręsti šitą problemą. Tikrai dėl to problemos nebus.

PIRMININKAS. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, norėjau pasiteirauti, ar nemanote, kad jūsų pasiūlytas įstatymo projektas galėtų paskatinti Vyriausybę imtis... nesimti aktyvių veiksmų sprendžiant migrantų problemas. Vis dėlto tiek tautiečiai baiminasi, kad vis dėlto ir migrantų išlaikymas, ir visi kiti dalykai kainuoja mokesčių mokėtojų pinigais, ir norisi, kad ši problema būtų išspręsta kuo greičiau. Tai vis dėlto ar nemanote, kad jūsų siūlomas variantas duos atvirkštinį efektą ir paskatins dar ilgesnį užsibuvimą čia, Lietuvoje?

J. JARUTIS (LVŽSF). Aš manau, kad niekas, nei mes esame suinteresuoti, nei Vyriausybė, tuo labiau valdančioji dauguma, suinteresuota turėti papildomas didesnes išlaidas. Galbūt tas terminas, mano galvoje, paskatins imtis tam tikrų radikalių sprendimų: vertinti šią situaciją, priimti į darbą daugiau žmonių, kurie gali spręsti migracijos galimybes būti ar nebūti Lietuvoje. O man svarbiausia yra tai, aš suprantu, kad tai kainuoja, bet aš manau, kad visuomenės ramybė ir žinojimas, kad visi, kurie bus palikti gyventi čia, yra ne teroristai, ne nusikaltėliai, kad jie norės ir turės galimybę integruotis į mūsų gyvenimą, yra svarbiau už bet kokias išlaidas.

PIRMININKAS. Matau, kad reikia priimti sprendimą pratęsti posėdį iki 13 val. 15 min. (*Balsai salėje*) Kitaip teks dabar balsuoti, bet manau, kad gerbdami kolegą Joną pabaigsimė jo pateikimo procedūrą. Ar galime bendru sutarimu? (*Balsai salėje: „Ne!“*) Aš tada pats pratęsiu. (*Balsai, juokas salėje*) Tęsiame, gerbiamas Jonai, jūsų pateikimą. Klausia V. Mitalas. Nėra. E. Pupinis.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiamas kolega, iš tiesų laikas bėga ir, jeigu nebus sprendimai priimami kuo greičiau, tai, kaip ir buvo pasakyta, problemos neišspręsimė. Prabėgo pusė metų, prabėgs metai. Ar turite kokių nors siūlymų, kaip konkrečiau būtų galima spręsti? Kokius sprendimus siūlytumėte priimti apskritai? Ar tai, vadinasi, daugiau integruoti, ar tai apskritai... nes jūs pats minėjote, kad nemažai jų kažkur klaidžioja, kažkur išėjo, bet čia tik nuogirdos. Ačiū.

J. JARUTIS (LVŽSF). Aš išdėščiau: tokiais tempais, kokie yra dabar priimant sprendimus, tas procesas tęsis būtent 11–12 mėnesių. Tai čia yra operacijų vadovo, Vyriausybės sprendimai, kaip tą situaciją pagreitinėti. Bet vėlgi grįžtu prie to, kad mes turime būti įsitikinę, kad žmonės, jeigu išeis laisvai judėti po Lietuvą, yra nepavojingi mūsų visuomenei. Tai čia pagrindinis mano noras yra.

PIRMININKAS. Dabar motyvai už, prieš. Ačiū pranešėjui. A. Vinkus kalba už.

A. VINKUS (LVŽSF). Pagal dabartinį teisinį reguliavimą, jeigu per 28 dienas nuo prieglobsčio prašytojo, laikinai apgyvendinto laikinojo apgyvendinimo vietose, prašymo suteikti prieglobstį pateikimo dienos nebuvo priimtas galutinis sprendimas, Migracijos departamentas priima sprendimą įleisti tokį prieglobsčio prašytoją į Lietuvos Respubliką. 28 dienų terminas įstatyme nurodytais atvejais – karo padėties, nepaprastosios padėties, masinio užsieniečių antplūdžio, paskelbtos ekstremaliosios situacijos ar ekstremaliojo įvykio laikotarpiu – gali būti pratęsiamas iki 6 mėnesių. Siūlymas pratęsti šį terminą iki 12 mėnesių, kaip minėjo ir pranešėjas, padidintų mūsų valstybės galimybę surasti daugiau informacijos apie migrantus ir jų atvykimo tikslus ir taptų papildoma atgrasymo priemone norintiems atvykti nelegaliems migrantams, kuriems ilgesniam laikui bus apribota teisė judėti Lietuvos teritorijoje. Projektui pritariu ir kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. P. Gražulis per šoninį mikrofoną.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamieji, mes lyg ir galvojome, kad reikėtų paprašyti pertraukos, bet nebūtinai tos pertraukos, nes iš tikro man atrodo, kad einame ne tuo keliu. Reikia kuo greičiau juos įdarbinti – tegul patys tvorą stato, *fūras* vairuoja. Kam juos dabar laikyti veltėdžius? Dar šešioms savaitėms, pusei metų pratęsimė. Man atrodo, tikrai po pateikimo nepritarkime, o paskui protingesnę įstatymą pasiūlysimė. O A. Matulas pyksta.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, jūs kalbate dėl motyvų, nutraukiu. Paskutinis dėl motyvų – T. V. Raskevičius ir tada balsuosime dėl projektų.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Kolegos, atleiskite, kad turiu tai pasakyti, bet man atrodo, kad šituo projektu Lietuvoje yra siekiama sukurti getų sistemą. O, mano žiniomis, Lietuvoje dar galioja teisės viršenybės principas.

Įstatymo projektu yra siūloma šiuos asmenis sulaikyti 12 mėnesių terminui. Sulaikymą yra siūloma taikyti be teismo sprendimo, be individualaus kiekvieno asmens vertinimo ir neturint galimybės tą sprendimą kaip nors peržiūrėti. Ir toks sprendimas, nors ir pranešėjas negalėjo to įvardinti, šiurkščiai pažeidžia Europos žmogaus teisių konvencijos 5 straipsnį, tai yra būtent asmens sulaikymas be teismo sprendimo. Ir EŽTT ne kartą yra konstatavęs, kad asmens sulaikymas ilgesniam negu 4 mėnesių terminui be teismo sprendimo yra šiurkštus konvencijos pažeidimas.

Taip pat pristatant projektą buvo labai daug kalbama apie migrantų keliamą grėsmę Lietuvoje esantiems gyventojams. Pastebėčiau, kad tarp tų žmonių yra daugiau negu tūkstantis nepilnamečių. Tarptautinė teisė apskritai draudžia ilgesnį laiką sulaikyti nepilnamečius asmenis be teismo sprendimo, mes šiandien Lietuvoje ramiu veidu norime tai padaryti. Ir man iš tikrųjų yra la-

bai gaila, kad krizinėmis situacijomis kai kurie politikai naudojami siūlydami labai paprastus, bet, deja, populiarius sprendimus. Aš norėčiau, kad mes į šią krizę reaguotume konstruktyviai, ieškotume visiems priimtinių išečių, bet išvengtume pigaus populizmo. Todėl visus kolegas labai raginu nepalaikyti ir balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Ačiū. Dabar balsavimai dėl projektų, kuriuos apsvarstėme šioje posėdžio dalyje.

13.08 val.

Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo Nr. I-1179 2, 4, 14, 17, 18 straipsnių, priedo pakeitimo ir Įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-716(2)ES (svarstymo tęsinys)

Pirmiausia dėl projekto, įrašyto darbotvarkėje 1-7 numeriu, – Kilnojamųjų kultūros vertybių apsaugos įstatymo kai kurių straipsnių, priedo pakeitimo ir įstatymo papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-716(2)ES. Balsuojame, ar pritariame po svarstymo.

Balsavo 117: už – 116, prieš nėra, susilaikė 1. Po svarstymo pritarta.

13.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 8 d. nutarimo Nr. XIV-57 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-858(5) (priėmimo tęsinys)

Toliau – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 8 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-858(5). Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 116: už 97, prieš – 1, susilaikė 18. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

13.10 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 15 d. nutarimo Nr. XIV-84 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-860 (priėmimo tęsinys)

Su tuo susijęs nutarimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. gruodžio 15 d. nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo delegacijų pirmininkų ir jų pavaduotojų patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XIVP-860. Priėmimas.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 117: už – 112, prieš – 1, susilaikė 4. Seimo nutarimas priimtas. (*Gongas*)

13.11 val.

Seimo rezoliucijos „Dėl tėvų teisių užtikrinimo švietimo sistemoje“ projektas Nr. XIVP-774 (priėmimo tęsinys)

Darbotvarkės 1-9 klausimas – Seimo rezoliucijos „Dėl tėvų teisių užtikrinimo švietimo sistemoje“ projektas Nr. XIVP-774. Priėmimas. Kas už tai, kad priimtume projektą be pataisų?

Balsavo 111: už – 48, prieš – 25, susilaikė 38. Nepritarta.

Dabar pagal Statuto 184 straipsnį (rezoliucija, kaip matote, nepriimta) mane Sekretoriatas patikslina, kad kiti variantai nebesvarstomi, kai yra daugiau pasisakiusių prieš rezoliuciją negu už. Jeigu būtų santykis kitoks, tada rinktumės vieną iš variantų. Baigėme šį klausimą.

13.13 val.

Įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ Nr. IX-2206 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-864 (pateikimo tęsinys)

Toliau darbotvarkės 1-10 klausimas – įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ 5 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-864. Balsuojame, ar pritariame po pateikimo.

Balsavo 114: už – 31, prieš – 40, susilaikė 43.

V. Ažuolas – replika po balsavimo.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Iš tikrųjų valdantieji dar kartą įrodė, kad jų pagrindinis tikslas, kad pabėgėliai, kurie buvo specialiai įleisti, kaip ministras pasakė, kuo greičiau išeitų į gatves ir kiltų neramumai. Na, neramumai kam jie bus...

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, aš atsiprašau, neišsivaikščiokite, dar bus balsavimas, ar atmesti, ar redaguoti.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gal buvo galima iki galo pasakyti? Iš tikrųjų tikslas toks ir yra, kad jie išeitų į gatves, kiltų neramumai, dėl armijos panaudojimo įstatymus jau priėmėme, tad galėsime ją panaudoti ir sakysime, kad to labai reikia. Puiku.

PIRMININKAS. Vis dėlto gal prašantys replikų sutiks, kad balsuojame, kol Seimo nariai dar salėje, nes nepritarus projektui yra du variantai. Alternatyvus balsavimas: kas už, balsuos už tai, kad grąžintume tobulinti, kas prieš – už tai, kad atmestume. (*Balsai salėje*)

Už balsavo – 47, prieš – 54. Taigi projektas yra atmetas.

Dabar replikos po balsavimo. Ministrė A. Bilotaitė.

A. BILOTAITĖ (TS-LKDF). Labai ačiū. Kolegos, aišku, pirmiausia dėkoju už iniciatyvas siekiant spręsti migracijos problemas, bet norėčiau jus užtikrinti, kad jau yra parengtas Užsieniečių teisinės padėties įstatymo projektas. Jo tikslas yra užtikrinti, kad Lietuva netaptų pereinamuoju kieku ir kad būtų laikomasi žmogaus teisių. Tikrai bus kompromisinis sprendimas, jis artimiausiu metu atkeliaus į Seimą.

PIRMININKAS. P. Gražulis.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiami Seimo nariai, aš gal retai paremiu valdančiąją daugumą, bet šiuo atveju tikrai logikos nėra – šešis mėnesius laikyti, maitinti ir saugoti juos tikrai nelogiška. Man atrodo, kad tikrai darbų yra. Pažiūrėkite, Anglijoje vairuoti nėra kuro. Mes juos kuo greičiau įdarbinkime, tegul jie eina dirbti į statybas ar kur, tvoras stato, saugo, o dabar mes čia imame ir ant Lietuvos pečių nešame tą naštą. Tikrai aš negaliu pritarti tokiai įstatymo pataisai. Ten ne su negalia žmonės, žmonės darbingi, tegul kuo greičiau dirba. O jeigu vienas kitas pabėgs į kokią Vokietiją ar Švediją, tegul bėga.

PIRMININKAS. V. Bakas – replika po balsavimo.

V. BAKAS (DFVL). Labai ačiū. Aš noriu paprašyti dar ministrės, kad ne tik pereinamuoju keiliu nepaverstų Lietuvos, bet ir kalėjimu, kaip kokios nors Afrikos šalies, kur žmonės laikomi be teismo.

Ponui Jonui noriu pasakyti. Aš nežinau, ką jūs ten NSGK svarstote ir ko jūs klausote, bet kai dėjote ranką ant Konstitucijos ir prisiekėte, jūs prisiekėte taip pat laikytis Lietuvos tarptautinių įsipareigojimų ir Lietuvos Konstitucijos. Ji neleidžia vaikų, moterų, apskritai jokio žmogaus laikyti uždaryto kalėjime be teismo sprendimo. Jūsų žiniai, toli gražu net Seimo sprendimo nepakanka žmonėms uždaryti į kalėjimus.

PIRMININKAS. Ir paskutinis repliką pasakys L. Kasčiūnas.

L. KASČIŪNAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Mes jau jaučiame, kai V. Bakas išėjo iš NSGK į Žmogaus teisių komitetą, jisai...

Aš tikrai gerbiu V. Ažuolui pasakysiu – Lietuvoje nėra armijos, yra Lietuvos kariuomenė. Tai reikėtų žinoti.

Gerbiamas Jonai, aš tikrai dėkingas už tai, kad jūs atkreipėte dėmesį, bet mes tikrai, kaip ir ministrė minėjo, turėsime labai kompromisinį pasiūlymą, kai mūsų institucijos – Migracijos departamentas, VSAT – galės administraciniais sprendimais pratęsti terminą, bet žmonės galės kreiptis į teismą dėl kiekvieno savo atvejo individualiai ir įrodinėti, kad jie nepasitrauks, nepabėgs ir

panašiai. Čia atsiras ir galimybė kalbėti apie pažeidžiamas grupes, ką V. Bakas minėjo, apie žmogaus teises ir kitus labai svarbius dalykus. Toks nuraminimas, kad netrukus tai pasirodys.

O dėl sąsajų su terorizmu ir visų kitų dalykų, kuriuos jūs keliate, rytoj mes turime *briefingą*, tarptautiškai sakant, komitete ir mes turėsime atsakymus į jūsų tuos klausimus, tikrai visi galėsime žinoti, kokia yra situacija, nes patikros sistema, mielieji, yra. Labai ačiū.

PIRMININKAS. Suklydau pasakęs, kad čia paskutinė replika, nes taip pat R. Tamašunienė nori pasakyti repliką.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Taip, aš noriu kolegai Laurynui padėkoti. Jis bando čia parodyti, kad iš tikrųjų dirbama ir taip toliau, bet vis dėlto reikia pritarti ir kolegų, teikusių įstatymų projektus, nuomonei, be abejo, ir visos opozicijos nuomonei, kad tie įstatymai labai jau ilgai gimsta toje Vyriausybėje. Mes tik girdime, kad „kaip įmanoma greičiau“ ir „visomis išgalėmis“. Būtų gerai, kad „kaip įmanoma greičiau“ turėtų terminą, o visos išgalės būtų panaudotos tam, kad tai ir įvyktų. Tiek.

PIRMININKAS. Ačiū visiems už gausias replikas. Jomis rytinį posėdį baigiame. Registruotis nori, kas kantriai laukia pabaigos. Prašom. (*Šurmuly salėje*)

Užsiregistravo 38 Seimo nariai. Dar paminėsiu, kad vakarinis posėdis prasidės 13 valandą, kaip numatyta darbotvarkėje, jo nevėliname, nes ministras ir VERT vadovas turi savo... (*Balsai salėje*) Atsiprašau, 14 valandą. Šia informacija rytinį posėdį baigiame.

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMAS

III (RUDENS) SESIJOS VAKARINIO POSĖDŽIO NR. 101 STENOGRAMA

2021 m. spalio 12 d.

*Pirmininkauja Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pavaduotojai
J. JARUTIS ir V. MITALAS*

PIRMININKAS (V. MITALAS, LF). Sveiki gyvi, mieli kolegos. Pradedame spalio 12 dienos vakarinį Seimo posėdį. (*Gongas*) Registruojamės.

14.01 val.

Vyriausybės pusvalandis

Darbotvarkės 2-1 klausimas – Vyriausybės pusvalandis. Šiandien energetikos tema. Mes darbotvarkėse turime parašyta energetikos ministro ir Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos pirmininko pasisakymus. Tikiuosi, kad jisai atvyks. Bet kokių atveju kviečiu ministrą D. Kreivį į tribūną. Iš viso Vyriausybės pusvalandžiui, pristatymui ir klausimams, skiriamas pusvalandis. Kviečiu ministrą trumpai pristatyti situaciją ir tada palikti laiko klausimams. Labai ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Gerbiamieji Seimo nariai, kaip vicepirmininkas ir minėjo, truputį apie situaciją, kurią turime šiandien tiek pasaulinėje energetikoje, tiek Lietuvoje. Tai, kas vyksta šiandien, turbūt galima taip vaizdžiai apibūdinti kaip tobulą audrą. Tobula audra turi dvi pagrindines savybes. Pirma yra, kadangi audra, tai aukštas intensyvumas, o, kaip žinome, antras dalykas, kad audros nesitęsia ilgai.

Kodėl tai nesitęsia ilgai ir kodėl toks aukštas intensyvumas? Pagrindinė priežastis, kodėl turime susidariusią situaciją, yra tai, kad didžiulis skirtumas šiandien yra pasaulyje susidaręs tarp energetinių išteklių paklausos ir pasiūlos. Kovido krizės metu energetinių resursų naudojimas, pramonė, gamyba, paslaugos susitraukė, iš paskos susitraukė ir energetinių resursų gamyba. Pokovidiniam atsistatymui prireikė labai daug energetikos. Gamyba juda stipriai į priekį, paslaugos juda į priekį, ypač Azijos rinkoje, ir energetinių išteklių gamyba nespėja iš paskos. Čia matome turbūt keletą ir galimybių, ir pokių.

Pirmiausia apie dujas. Dujų rinkoje, tiek LNG, tiek ilgalaikių kontraktų rinkoje, kai jos yra tiekiamos vamzdynu, matome ryškų sumažėjimą. Dėl skalūnų tai lemia pirmiausia amerikiečių skalūnų dujų gamybos sumažėjimas. Tuo tarpu dėl kontraktinių dujų, vamzdžiais tiekiamų dujų, matome, kad Rusija, kuri yra pagrindinė dujų tiekėja į Europą, vykdo savo ilgalaikius išsipareigojimus, kai tuo tarpu pagal trumpalaikius sandorius dujų visai neparduoda. Tokia situacija ir sukėlė spartų dujų kainų augimą.

Taip pat matome iš paskos dujų juda ir elektros kainos. Elektros kainų augimas taip pat, iš vienos pusės, yra susietas su dujomis, iš kitos pusės, susietas su apyvartiniais taršos leidimais. Taip pat elektros kaina auga ir dėl vėjo trūkumo bei žemo hidroenergetikos trūkumo. Taigi susidarė visos sąlygos tobulai audrai, bet, kaip minėjau, tobula audra tikrai neturi ilgai tęstis. Ir kodėl ji neturi ilgai tęstis?

Pirmiausia matome jau šiandien, kad ateities sandoriuose dujų kainos apie balandžio mėnesį yra beveik dvigubai žemesnės negu dabar turime. Taip pat matome, kad Norvegija yra pasiūliusi Europos Sąjungai gaminti eksportui 20 % daugiau dujų. Amerikiečių skalūninių dujų gamintojai vis stipriau pradeda ištraukti į rinką. Taigi dujų poreikis per artimiausią pusmetį turėtų būti subalansuotas. Taip pat pavasarį poreikis bus gerokai mažesnis dėl šildymo ir visų kitų dalykų.

Dabar turime piką, matome labai stiprius energetinių išteklių ribojimus Kinijoje, matome nemažai neveikiančių elektrinių Vokietijoje, nes negali pristatyti anglies, ji dažniausiai pristatoma

baržomis, o baržos yra užimtos pervežant pramonės krovinius ir taip toliau, ir panašiai. Situacija yra tikrai įtempta.

Turime šitas dvi aplinkybes, kad turime laikiną labai aukštą energetikos kainų šuolį, taip pat matome, kad horizontas nėra ilgas, atitinkamai Vyriausybė ir kalibruoja savo priemones, kaip būtų galima spręsti šiuos klausimus. Tam esame numatę priemonių pirmiausia labiausiai socialiai pažeidžiamiems. SADM pakelia grindis, kad daugiau žmonių galėtų naudotis socialine apsauga, patekus į energetinį skurdą.

Energetikos ministerija, kadangi, kaip minėjau, turime piką, yra pasiūlusi kartu su reguliatoriumi ir energetikos įmonėmis, kad tą piką būtų galima išdėstyti per ilgesnį laikotarpį iki septynerių metų. Tam yra rengiami įstatymai. Taip pat, kadangi situacija yra gana įtempta, beveik 500 tūkst. iš 750 tūkst. vartotojų nėra pasirinkę elektros tiekėjo, laikas lieka vis trumpesnis, o po Naujųjų metų, kaip žinote, į garantinį, visuomeninį tiekėją patekusiam vartotojui kainos auga 25 % nuo aukštųjų kainų, todėl Vyriausybė, reaguodama į šiuos dalykus, pusmečiui atidėjo liberalizacijos antrojo etapo pabaigą, kad žmonės galėtų suskubti ir nepapuoletų į garantinį tiekėją sudaryti sutartis.

Taip pat noriu pasakyti, kad apie 300 mln. eurų kitais metais bus skirta įvairioms privačią energetiką skatinančioms priemonėms. Iš jų 164 mln. eurų atiteks gaminantiems vartotojams, tai yra saulės elektrinių, šilumos siurblių įrengimui, baterijų įrengimui namų ūkiams. Taip pat planuojama, kad 110 mln. eurų atiteks gyventojams, kurie keis katilus ir šildymo sistemas į našesnius, efektyvesnius, taip pat į šilumos siurblius. Skaičiuojama, kad kas ketvirta šeima Lietuvoje turėtų gauti paramą.

Taip pat viena iš priemonių, kurią numato ministerija, yra energetinės bendrijos. Energetinės bendrijos, ypač žmonėms, kurie yra energetiniame skurde, finansinės inžinerijos priemonės... Energetinės bendrijos gaus visą reikalingą finansinę paramą tiek dotacijos pavidalu, tiek paskolos pavidalu. Žmogui nereikės niekuo rūpintis, jis asmeniškai tik gaus naudą. Tikimės, kad ši priemonė kitų metų gale taip pat turėtų startuoti.

Kalbant apie biokurą, kuris taip pat yra vienas iš esminių energetikos nešėjų Lietuvoje, kalbant apie šilumos ūkius, didžiulė dalis biokuro nepatenka į katilus, aš kalbu apie trečios rūšies biokurą, šakas, kirtimo atliekas, kurios lieka miškuose, nėra išvežamos ir dažniausiai ten supūva, tai šiandien Aplinkos ministerija rengia visas reikalingas pataisas, kad visas šis biokuras keliautų į katilus. Dėl to yra planuojama beveik 10–15 % biokuro kainos korekcija žemyn. Jau šiandien miškų urėdijos yra nemažai padariusios. Judėdami šia kryptimi, manau, per artimiausias tris keturias savaites turėsime visiškai sutvarkytą visą sistemą.

Taip pat vienas iš esminių momentų yra šilumos mazgų parengimas. Šiandien bent Vilniuje 50 % šilumos mazgų yra neparengta šildymo sezonui, kai turime apie 10 %, jeigu skaičiuojame nuostolį, gyventojai patiria dėl neefektyvaus šilumos mazgų valdymo. Ir vėlgi, yra labai aiškios įstatymų nuostatos, kaip šilumos mazgai turėtų būti prižiūrimi, kaip jie turi būti tikrinami, tačiau tas nevyksta.

Vėlgi yra rengiami teisės aktai, kurie leis nurodymų ir mazgų neadministruojantiems administratoriams skirti nuobaudas, tuomet reguliatorius galės rimčiau juos tikrinti ir taip užtikrinti, kad šilumos mazgai būtų laiku sureguliuoti.

Taigi dar kartą pakartosiu, kad turime tobulą audrą, kurios priežastys yra pasaulinės. Lietuva reaguoja lokaliai tiek trumpalaikėmis priemonėmis, tiek ilgesnio laikotarpio priemonėmis. Manau, kad tos priemonės padės mums visiems sėkmingai pergyventi šį elektros energijos kainų piką ir sėkmingai pasieksime pavasarį. Tikėkimės, kad ateityje tokių aštrių kataklizmų nebus. Tai gal tiek.

PIRMININKAS. Dėkoju ministrui. Kviečiu likti tribūnoje. Mes stengiamės, kad Energetikos reguliavimo tarybos pirmininkas, jeigu jam Seimo nariai turėtų klausimų, taip pat galėtų prie mūsų prisijungti nuotoliniu būdu. O tuo tarpu Seimo narių klausimai. Pirmasis klausia V. Ažuo-
las. Prašom.

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Gerbiamas ministre, iš tikrųjų dabar pamatėme, į kokią situaciją papuo-
lėme su nepriklausomais elektros tiekėjais. Pavyzdžiui, Anglijoje vienas po kito bankrutuoja

nepriklausomi elektros tiekėjai, žmonės lieka be sutarčių, be įsipareigojimų ir vis tiek turi valstybė juos perimti ir tiekti elektros. Iš tikrųjų labai stebino, pavasario sesijoje teikiau pasiūlymą, kad būtų atšauktas rinkos liberalizavimas, kad žmonės nebūtų prievarta verčiami pasirinkti elektros tiekėjus, kurie, deja, yra brangesni. Europos Sąjunga mums to neliepia, Europos Sąjunga tik sako: sudarykite galimybę pasirinkti kitą tiekėją – be datų, be sankcijų, be kitų dalykų. Tai gal reikėtų, kaip jūs manote, gal reikėtų ne atidėti šį sprendimą kažkuriam laikui, o panaikinti visas sankcijas, datas, iki kada reikia pasirinkti. Ir kad žmonės turėtų galimybę pasilikti su valstybiniu elektros tiekėju, kuris yra reguliuojamas valstybės ir tam tikrą saugumą dėl kainos turi. O visi nepriklausomi elektros tiekėjai, deja, yra nereguliuojami ir ten yra laukiniai vakarai.

PIRMININKAS. Laikas!

V. AŽUOLAS (LVŽSF). Kaip jūs manote?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Labai ačiū. Noriu pasakyti, kad tikrai direktyvos reikalauja liberalizuoti elektros energijos rinką. Lietuva yra viena iš paskutinių šalių, kuri tai daro. Tai vienas aspektas.

Kitas aspektas, noriu pasakyti, kad Lietuvos tiekėjai, siūlydami kainas, turi savo draudimą. Draudimas yra toks: arba tu draudiesi rinkose, arba tu turi ilgalaikės sutartis su elektros tiekėjais ir tai jiems leidžia užtikrinti ilgalaikės mažesnes kainas. Tai vienas dalykas. Kitas dalykas, be abejo, turbūt rinkose visą laiką būna, kad kažkas iš rinkos iškrenta. Bet šiuo atveju taip pat nėra problemos, nes ne gyventojui lieka skolingas tiekėjas, bet gyventojas dažniausiai tiekėjui, o gyventojas visą laiką turi galimybes sudaryti ir pasirašyti sutartį su kitu rinkoje esančiu tiekėju. Tai šiuo atveju nuostolių mūsų žmonės patirti negali.

Dėl kainų lygio. Vėl drįsčiau nesutikti, mes matome, kad dažnu atveju, kadangi sutartis tiekėjai turi ilgalaikės, kainos būna netgi mažesnės, negu nustatytos mūsų regulatoriaus. Netgi, jeigu pažiūrėsime po pirmojo liberalizavimo etapo, žmonės, kurie turi sutartis, moka kur kas mažiau, negu yra nustatyta regulatoriaus, o ateityje tas kainų skirtumas bus dar ryškesnis. Todėl manau, kad žiūrint iš tos perspektyvos žmogaus galimybė rinktis tarp tiekėjų yra privalumas, ne minusas. Lygiai tą pačią situaciją, panašią situaciją turėjome telekomunikacijų rinkoje ir šiandien galime džiaugtis ne tik galimybe pasirinkti tiekėją, bet ir gausia paslaugų rinka ir žemomis kainomis. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Butkevičius. Ruošiasi K. Vilkauskas, jam nesant, A. Skardžius.

A. BUTKEVIČIUS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, mano klausimas būtų dėl elektros vartotojų sutarties arba pasirinkimo galimybės pratęsimo su elektros energijos tiekėjais. Kas atsakys už tai, jeigu dabar dalis elektros vartotojų, kurie yra pasirašę sutartis, nutrauks ir perbėgs gal į „Ignitą“? Tai yra viena medalio pusė.

Antra medalio pusė. Jūs kalbėjote apie tam tikrą kainų reguliavimą, išdėstytą tam tikru laikotarpiu. Bet aš noriu jūsų paklausti, o kaip bus su tais gyventojais, kurie savo namus apšildo pirkdami medienos granules ir anglis? Anglys jau pabrango beveik 30 %, granulės irgi 30 %. Tikiuosi, kad vargu ar ta kaina sumažės. Taigi yra dvi vartotojų grupės. Ar šitą klausimą svarstėte, ar ne? Anglys į Lietuvą neatvažiuoja jau tris savaites.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Labai ačiū. Pradėsiu gal nuo paskutinio. Kaip esu minėjęs, žmonėms, kūrenantiems taršius energetikos išteklius, nuo kitų metų bus prieinami 110 mln. pasikeisti taršius, nenašius katilus į našesnius. Tai tikrai didelė suma, ir aš manau, kad daugelis tų šeimos ūkių, kurie turi tuos taršius katilus, turės galimybę juos pasikeisti.

Kalbant apie sutarčių nutraukimus ir nenutraukimus. Dar kartą pakartosiu, kad pagrindinė priežastis, kodėl yra atidedamas terminas, yra tai, kad šiandien tuos elektros tiekėjus yra pasirinkę tik 250 tūkst. vartotojų. Kainų pasiūlymų yra didelė, žmonės bijo rinktis ir yra didelė tikimybė, kad iki metų galo didelis kiekis mūsų žmonių, vartotojų bus nepasirinkę tiekėjo. Nepasirinkus tiekėjo, papuolus į garantinį tiekimą kainos automatiškai dar didės 25 % ir automatiškai kainos gali būti, kad pašoks dvigubai. Tai siekiant išvengti tokių nesusipratimų yra žengiamas šitas žingsnis.

Kitas dalykas. Mes neraginame žmonių nutraukti sutartis. Juo labiau kad dabar labai aiškiai matome, kad patys tiekėjai siūlo ir naujus planus, geresnes kainas, ir aš manau, kad žmonės paprasčiausiai turės ilgesnį laiką, net iki kitų metų liepos mėnesio, pasirinkti tarp planų, ir aš ma-

nau, kad išsirinks tikrai geriausią ir palankiausią sau sprendimą. Tuo labiau kad turime įvairias skaičiuokles, kurios vartotojams leidžia pasirinkti ir lyginti.

Dėl anglies. Taip, kaina kyla, bet vėlgi su anglimi turbūt ta pati situacija kaip ir su granulėmis. Reikia keisti katilus. Negalima amžinai kurenti anglį. Kitais metais angliniams katilams ir panašiai yra skiriami didžiuliai pinigai, kad jie būtų pakeisti.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia K. Vilkauskas. Ruošiasi A. Skardžius. Prašau.

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamas ministre, klausimas tas, kurį uždavėme ir Socialdemokratų frakcijoje, dėl lengvatinių 9 % dujų ir elektros tarifų. Vis dėlto ar galite aiškiai pasakyti, jūs už?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Už PVM?

K. VILKAUSKAS (LSDPF). Taip.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Labai ačiū. Vėlgi dar kartą pakartosiu, kad iš pirmo žvilgsnio priemonė yra patraukli, tačiau turime atsakyti į keletą klausimų, kurie mums iškilo. Pirmas klausimas yra socialinis teisingumas. Kadangi priemonė yra horizontali, ji atiteks tiek turtingiems, tiek energetiniame skurde esantiems žmonėms, tiek ir galintiems susimokėti.

Antras aspektas yra tas, kad PVM yra vienas iš pagrindinių mokesčių, per kurį yra formuojamas biudžetas. Iš biudžeto mes finansuojame švietimą, socialinę apsaugą, sveikatos apsaugą ir visus kitus dalykus. Automatiškai, mažindami pajamas šioje vietoje, turime sutikti, kad galimai gali nukentėti ir kitos sritys. Kad išvengtume visų šitų dalykų, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija yra apskaičiavusi, kad kur kas efektyviau ir naudingiau yra pakelti grindis, kad vis daugiau žmonių gautų paramą savo namų šildymui, apšvietimui ir panašiai. Aš tikiuosi, kad tos priemonės, kurių mes imamės, tiek didesnė parama energetiniame skurde gyvenantiems žmonėms, tiek ilgalaikis išdėstymas žmonėms, kurie turi šiek tiek didesnes pajamas, tie dalykai užtikrins tai, kad mes tą tobulą audrą, apie kurią aš minėjau, visi išgyvensime mažiau skausmingai.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia A. Skardžius. Ruošiasi A. Palionis.

A. SKARDŽIUS (DPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiamasis ministre, Vyriausybė, ilgai visuomenę įtikinėjusi, kad rinka sureguliuos energetikos kainas, atsitraukė ir galų gale pripažino, kad elektros rinkos liberalizavimas stabdomas prevenciškai siekiant išvengti elektros kainų augimo. Tad klausimas būtų toks: ar sąskaitų administratorius, pavyzdį galėčiau pateikti, kaip „Perlas Energija“, kuris nėra joks energijos gamintojas, su energetika nieko bendro neturintis, staiga tampa vienu iš 8 nepriklausomų elektros tiekėjų ir siūlo savo paslaugas?.. Galbūt kaliošų porą kokią ūkininkui metų gale, galbūt dar kažkokį planą. Ar tai nėra manipuliacija? Ar tai buvo nepriklausomo tiekėjo „Ignitis“ siekis padidinti savo maržą, savo pelnus ir akcijų vertę, kad vėl visi subėgtų atgal pas „Ignitis“ su didesne marža?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Aš gal taip negalėčiau teigti. Matome, kad vis dėlto rinkos atvėrimas dažniausiai duoda naudą ilguoju, vidutiniu laikotarpiu vartotojui, ypač turint omenyje, kad pati elektros energetikos sistema taps vis sudėtingesnė, kad mes pereiname prie išmanaus tinklo, mes pereiname prie tinklo, kuris valdomas dirbtinio intelekto, kuriame mes turėsime elektromobilius, kuriame mes turėsime ir saulės elektrines, kai mes patys galėsime parduoti savo nevarojimo piko valandomis... Visiems šitiems dalykams būtent ir reikalinga efektyviai veikianti rinka, kad tiekėjai, atėję į rinką, galėtų tas paslaugas teikti. Tas pats, kas buvo su „Telekomu“. Aš tikrai manau, kad tą žingsnį mes turėjome žengti.

Dėl įmonių aš tikrai negaliu pasakyti, kuri įmonė gera, kuri bloga, turbūt laikas parodys, kuri išgyvens ar neišgyvens, sakysim, kuri užims didesnę rinkos dalį, kuri mažesnę, ir gyventojams leidžiama pasirinkti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausia A. Palionis. Ruošiasi R. Šarknickas.

A. PALIONIS (LRF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Ministre, aš nelabai norėčiau sutikti su jūsų palyginimu su pirmuoju liberalizavimo etapu, kai energijos kainos – ir dujų, ir elektros – buvo daug žemesnio lygio. Taip, sutinku, kad tada pasirinkę vartotojai tikrai išlošė. Dabar ateina antras pasirinkimo momentas ir iš jūsų pasisakymo, kad pavasarį dujų poreikis mažės, mažės jų kaina, automatiškai sumažės ir energijos kaina, tokias prielaidas galima tvirtai teikti. Dabartiniai planai, kuriuos siūlo nepriklausomi elektros tiekėjai, grubiai 5–6 centais didesni, nei šiuo metu siūlo „Ignitis“. Ar tikrai nevertėtų pratęsti pasirinkimo bent iki kitų metų liepos 1 dienos, nes dabar

pasirenka maždaug pusė namų ūkių elektros vartotojų, įvertinant tai, kad jie turi išsipareigoti dvejiems arba netgi kai kurie nepriklausomi tiekėjai trejiems metams ir tas kainas fiksuoti? Ar Energetikos ministerija nesvarstė to pasirinkimo pratęsimo?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Labai ačiū. Mes ir svarstome būtent nepriklausomo tiekėjo pasirinkimo pratęsimą iki liepos 1 dienos, kad žmonės turėtų daugiau laiko ir apgalvotų. (*Balsai salėje*) Kaip? Taip, atnešime. Rytoj paketas bus Vyriausybėje ir ketvirtadienį paketas bus Seime.

PIRMININKAS. Dėkui. R. Šarknickas, kaip suprantu, atsisako žodžio. V. Bako nėra. Klausia M. Puidokas. Ruošiasi R. Žemaitaitis.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiamas ministre, iš tikrųjų klausimas būtų dėl sostinės Vilniaus, nes turime Kauno pavyzdį, kai įvedus biokuro ir kitas dedamąsias kainų pabrangimas Kaune nėra baigus, o sostinės atveju turime visiškai kitokius skaičius. Ar yra kokia nors ministerijos strategija, kad situaciją sostinėje pavyktų iš esmės pakeisti, nes, akivaizdu, to tikrai reikia ir poreikis tikrai auga.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Tikrai labai geras klausimas ir šis klausimas (*Balsai salėje*: „Dujas į biokurą pakeisti.“) turi dvi puses. Pirmą dedamoji yra tai, kad Vilniuje šiandien mes jau turėjome turėti kogeneracinę elektrinę su dviem skirtingomis kuro rūšimis – tiek biokuro, tiek atliekų deginimo. Deja, bankrutavus vienam iš statytojų „Rafako“ likome be biokuro dalies. Tai sukelia pasekmes, kurias turime.

Vilnius lieka tikrai su dujomis, dujų kainos šoka į viršų, iš paskos – šilumos kainos. Taip pat reikia suprasti, kad šilumos kainos yra pirmiausia savivaldos klausimas, o ministerija tiesiogiai šilumos kainų nereguliuoja ir nesikiša į šiuos dalykus. Tai reguliatoriaus, savivaldos ir nepriklausomų savivaldos tiekėjų klausimas.

Tačiau vėlgi ministerija inicijavo diskusijas tarp savivaldybės, „Igničio“, reguliatoriaus apie tai, kad taip pat būtų galima vilniečiams kainas, jos vėlgi auga drastiškai, būtų galima išdėstyti atitinkamai per penkerius ar kelerius metus, bet čia jau taip, kaip sutars įmonė, reguliatorius ir savivalda. Aš žinau, kad jie tariai ir tie sprendimai jau yra turbūt padaryti.

PIRMININKAS. Dėkui. Klausia R. Žemaitaitis. Prašom.

R. ŽEMAITAITIS (LRF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, Dainiau, nuskambėjo keletas tokių, sakyčiau, nelogiškų pasakymų. Sakote, kad skirsite kelis šimtus milijonų pinigų *pečiams* atsisakyti ir panašiai, ko gero, pats suvokiate, buvome komitete ketverius metus, kad deklaracijų užpildymas, prašymų užpildymas, įvertinimas užtrunka iki metų, realiai buvome sumažinę terminą iki aštuonių mėnesių. Aš nematau, kad ministerija dabar keistų taisyklės ir kad per mėnesį, per du žmonės galėtų pakeisti (...). Pagaliau čia trumpa tokia remarka.

Dabar kitas dalykas, gal galite atsakyti, nes niekur neradau pas patį, gal atsakys man, kokias mes turėjome ilgalaikes sutartis dėl dujų tiekimo apskritai tiek su „Gazpromu“, tiek su nepriklausomais tiekėjais, kokiam laikotarpiui ir kokiam kiekiui buvo šiam sezonui nupirktas dujų? Arba planuota?

D. KREIVYS (TS-LKDF). Pirmiausia kalbėsiu apie „Horizontą“, priemones. Aš iš pat pradžių sakiau, kad tai nėra trumpojo laikotarpio priemonė. Aiškiai identifikuojau, kad tai yra vidutinio laikotarpio priemonė, tai reikia ir suprasti.

Dėl dujų tiekimo. Dujų tiekimo, mes, kaip žinome, turime kontraktą su (...), tai yra privalomas tiekiamas išdujinimo kiekis, taip pat yra kontraktas su „Gazprom“. Santykis, kiek aš pameinu, yra 70 su 30. 70 % yra LNG, 30 % mes gauname dujų vamzdžiu. Kontraktai yra metiniai, kainos taip pat priklauso ir nuo nemažai parametrų, kaip visada, kainos nėra fiksuotos dujininkų. Kokia šiuo metu kaina, aš irgi negalėsiu jums pasakyti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gal jau paskutinis klausia D. Kepenis. Prašom.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkui. Gerbiamas ministre, bendravardi Dainiau, štai žmogus iš kaimo, nuo žemės manęs klausia, kaip ten yra su ta Astravo elektrine, ar mes perkame tą energiją, ar neperkame? Rašo, kad kartais perkame, kartais ne. Ministras per radiją sako, kad neblogai ta elektrinė, pasaugo mus, bet nemokamai saugo. Tai gal turime kokias sutartis su Astravu? Įdomu, už kokią kainą mes nupirkome energijos iš ten ir kiek kainavo energija, kurią mums pagamina saulės, vėjo šaltiniai, atsinaujinantys šaltiniai? Palyginkime. Ačiū.

D. KREIVYS (TS-LKDF). Aš nežinau, ką mes ten saugome ar nesaugome. Aš nežinau, apie ką čia mes kalbame. Bet reikia aiškiai, šviesiai pasakyti, kad šiandien mes elektros iš Astravo atominės elektrinės neperkame nuo kovo 26 dienos. Nuo tos dienos Baltarusija yra subalansavusi savo gamybą ir vartojimą – kiek pagamina, viską suvartoja viduje. Tačiau rugsėjo 15 dieną Lietuva perėmė savo tinklų valdymą, energetinių linijų, jungčių valdymą su Baltarusija ir nustatė tam tikrą pralaidumo lygį, fizinio pralaidumo lygį, reikalingą tik mūsų energetinės sistemos stabilumui palaikyti. Vadinasi, prekybai nelieta vietos. Maža to, kaip minėjau, Baltarusija subalansuota, kiek pagamina, tiek suvartoja, dar mes turime antrą riboklį, per kurį niekaip negali pralįsti Astravo elektra. Taigi, šiandien Astravo elektrinės Lietuvoje nėra. Noriu pasakyti, Petrai, aišku, negerai iš vietos kalbėti, bet pasakysiu, kad visa elektra, kuri paduodama iš Rytų, ateina į biržą be kainos, o kai ateina be kainos, ji gauna rinkos kainą ir kainos neformuoja. Situacija yra tokia, tokia ji ir buvo.

Maža to, reikia pasakyti, kad elektra, ateinanti iš Rytų, nėra apmokestinama, neturi apyvartinių taršos leidimų, jiems nereikia, tai yra ji 30 % kuria didesnę pelną anoje pusėje, skatina gamtos taršą anoje pusėje. Mes, Lietuva, prisidedame prie šiltnamio efekto, kurį kuria Rusija savo pusėje.

PIRMININKAS. Dėkoju. Noriu pasitarti su Seimo nariais. Vyriausybės pusvalandis tradiciškai tikrai ištiksėjo. Aš matau, kad prie mūsų prisijungė Valstybinės energetikos reguliavimo tarybos pirmininkas. Gal mes jį dar galėtume pakviesti pasisakyti iki 5 minučių apie tai, kokie yra VERT planai? Tuomet tuo ir baigsime mūsų Vyriausybės pusvalandį, nes tam laikas jau ištiksėjo. Tinka? Netinka? (*Balsas salėje*) Petrai, dėl vedimo tvarkos ar dėl ko? Dėl vedimo tvarkos. Šiuo klausimu ar apskritai? Prašom.

P. GRAŽULIS (LRF). Norėjau tikrai dėl vedimo tvarkos. Susimąsčiau, kai tik ateina konservatoriai į valdžią, pirmą kartą Rusijos krizė...

PIRMININKAS. Ne dėl vedimo tvarkos, Petrai.

P. GRAŽULIS (LRF). ...po to Europos Sąjungos krizė, o dabar pasaulinė krizė. Jūs priklausote Opus Dei krikščioniškai organizacijai. Gal tai Dievo bausmė?

PIRMININKAS. Gerai, manau, nesusiję, gerbiamas Seimo nary. Leiskime tada gerbiamam R. Pociui pasisakyti trumpai apie situaciją ir tuo pabaigsime mūsų energetikos pusvalandį. Prašom.

R. POCIUS. Laba diena, gerbiama Seimo Pirmininke, laba diena, gerbiami Seimo nariai, tikiuosi, girdite. Labai trumpai. Aš keletą žodžių galbūt iš esmės, ministras į didžiąją dalį klausimų atsakė.

Dėl planų. Ištis galutiniai tarifai buitiniams vartotojams turi būti patvirtinti ne vėliau nei lapkričio 30 dieną, nes, pagal šiandien galiojančius teisės aktus, tam, kad nauji tarifai įsigaliotų, turi būti paskelbti bent vieną mėnesį prieš kainų nustatymą. Ištis aš gal trumpai paminėčiau keletą skaičių, kurie yra svarbūs ir tame kontekste įstatymų pakeitimų projektų, kurie, kaip ministras ir minėjo, netrukus atkeliaus į Seimą.

Dėl kainų švelninimo efekto. Šiandien gamtinių dujų biržoje turime tokią situaciją, kad gamtinių dujų kaina siekia apie 90 eurų už megavatvalandę. Ji yra truputį sumažėjusi, palyginti su ta kaina, kuri buvo, sakykime, prieš keletą dienų, praėjusią savaitę, dar praėjusią savaitę, kuomet buvo tikrai rekordinė 160 eurų už megavatvalandę kaina. Tačiau, nepaisant to, jeigu tokia kaina būtų vertinama gamtinių dujų tarifuose, kurie iš esmės, ypač antros grupės vartotojams, kurie namus šildosi, labai reikšmingai lemia galutinį tarifo dydį, sudaro faktiškai du trečdalius galutinės kainos, tai kainą padidintų faktiškai tris kartus. Ištis, jeigu nebūtų imamas kažkokių veiksmų (...). Dėl to ištis kartu bendradarbiaudami su Energetikos ministerija parengėme ir įstatymų pakeitimo projektus, dėl kurių lygiai taip pat teikiame ir savo pastabas, siekdami išlaikyti kainų stabilumą ir mažesnę kainų šoką vartotojams, išdėlioti jį šiek tiek ilgesnėje perspektyvoje, tai nėra kas nors labai naujo. Ištis anksčiau tokia praktika buvo taikoma, ir manome, kad tai leis išlaikyti stabilesnę kainą ir išvengti kainų šoko.

Dėl liberalizavimo. Ištis irgi buvo diskusijų ir ministras labai teisingai įvardino pagrindinę liberalizavimo, perkėlimo viename pusmečiui, priežastį, kuri iš esmės nekeičia galutinio liberalizavimo termino, o tai būtent yra šiandien galiojanti garantinio tiekimo tvarka, kuomet vartotojai, kurie būtų nepasirinkę nepriklausomo elektros energijos tiekėjo, gautų kainą, kuri yra biržos kaina su 25 % antkainiu. Iš tikrųjų šiandien biržoje mes turime gana didelę kainą, ji siekia daugiau

negu 80 eurų už megavatvalandę, ir jeigu dar pritaikytume 25 % antkainį, elektros kainos tiems vartotojams labai ženkliai išaugtų, todėl pakeitimas tikrai yra būtinas. Mes, kaip reguliuotojas, jį palaikome, ir bet kokių atvejų liberalizavimas, taip, suprantame, kad sukuria tam tikrų, sakykime, nepatogumų nepriklausomiems elektros energijos tiekėjams, tačiau tikrai niekas negali nuspėti, kaip atrodys rinka kitų metų pirmą pusmetį. Jeigu kainos bus palankios, niekas nedraudžia vartotojams pasirinkti nepriklausomą elektros energijos tiekėją net nesulaukus liepos 7 dienos, tai yra būtent to laikotarpio, kuomet yra atidedamas laikinai antrojo etapo liberalizavimo procesas. Taip trumpai, jeigu turėtumėte kokių nors klausimų, pabandyčiau atsakyti. Ačiū.

PIRMININKAS. Labai ačiū gerbiamam tarybos pirmininkui. Mūsų laikas dėl šio klausimo jau 10 minučių viršytas. Tikrai, aš labai atsiprašau, gerbiami kolegos, bet paprasčiausiai, kadangi turime nemažai rezervinių klausimų ir kitų dalykų, aš manau, šį klausimą baigėme.

Mano siūlymas yra, kad, tik dar kartelį pasakysiu, kadangi vienkartinės išmokos pasiskiepijus vakcina nuo COVID-19 ligos yra svarstomos ypatingos skubos tvarka, anksčiausiai tą klausimą galime svarstyti 15 val. 10 min., todėl sulaukę Sveikatos reikalų komiteto išvados ir ne anksčiau negu 15 val. 10 min. tą klausimą ir svarstysime, ir po jo bus balsavimas, nes natūralu, kad balsavimo laiku 14 val. 50 min., kuris jau arti, neturėsime dėl ko balsuoti. Iki to laiko, kol mes ruošiamės... (*Balsai salėje*) Nerėkite iš salės, atsiprašau. Nešūkaukite iš salės, nusiraminkite ir kviečiu tęsti darbus iki 15 val. 10 min. Ačiū Energetikos reguliavimo tarybos pirmininkui ir taip pat ministrui. Iki 15 val. 10 min. mes turime galimybę apsvarstyti keletą rezervinių klausimų. Aš siūlau tais rezerviniais klausimais ir pasinaudoti. Ką tik mačiau Žmogaus teisių komiteto pirmininką salėje, bet dabar jo nematau.

Galbūt būtų galima K. Bartoševičių pakviesti pristatyti rezervinį 2 klausimą – Kultūros centrų įstatymo 4, 5, 8 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-5322. Šio įstatymo projekto svarstymo stadija. Prašau.

14.41 val.

Kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 4, 5, 8 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5322 (svarstymas)

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Sveiki, mieli Seimo nariai. Kultūros komitetas svarstė Kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 keletą straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-3522. Buvo gavę kelis Seimo kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymus, taip pat gavome Lietuvos Respublikos Vyriausybės pasiūlymą. Jo esmė buvo iš tikrųjų šito įstatymo projekto nesvarstyti ir techniškai atmesti, nes Lietuvos Respublikos kultūros ministerija kartu su visa Vyriausybe *in corpore* ruošia projektą, sprendžiantį iš esmės kultūros centrų klausimą. Todėl komiteto sprendimas yra, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės siūlymą, Lietuvos Respublikos kultūros centrų įstatymo Nr. IX-2395 kelių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-5322 atmesti. Šiam pasiūlymui buvo pritarta bendru sutarimu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkui. Ačiū už komiteto išvadą. Dėl motyvų nėra užsirašiusių, balsuosime artimiausiu laiku dėl šio įstatymo projekto. Gerbiami kolegos, apsispręsimė tada, kai bus balsavimo laikas, galbūt ir bendru sutarimu iš tikrųjų mums tai pavyks padaryti.

14.43 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. lapkričio 2 d. nutarimo Nr. IX-2532 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-4403(2) (svarstymas)

Dabar rezervinis 3 klausimas – Seimo nutarimas dėl Lietuvos Respublikos Seimo nutarimo „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo. Svarstymo stadija. Galėčiau paprašyti R. Šarknicką pristatyti svarstymo rezultatus Kultūros komitete. Prašau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Kultūros komitete buvo svarstytas nutarimo „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo projektas Nr. XIIIIP-4403. Pritarta bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar viskas? Turbūt viskas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Įvardinti nereikia?

PIRMININKAS. Jūs pristatėte svarstymo rezultatus, ir aš manau, kad to šią minutę ir pakanka. Užsirašiusiųjų kalbėti diskusijoje nėra. Dėl motyvų prieš užsirašęs kalbėti A. Skardžius. Prašau.

A. SKARDŽIUS (DPF). Gerbiamas pirmininke, gerbiami kolegos, Etninės kultūros globos tarybos nuostatų keitimas – tai turbūt ne pirmas kartas, kai valdančioji dauguma... Tai yra dešiniųjų valdančioji dauguma 2010 metais siekė įvesti savo tvarkas. Dabar, prisidengiant Konstitucinio Teismo savotišku aiškinimu, tai yra labai poliarizuotu aiškinimu, bandoma primesti tas tvarkas, kurios yra parankios valdyti etninės kultūros globos tarybas, jas formuoti atitinkamai pagal sugalvotą naują modelį, taip pat spręsti jų finansavimo klausimus, laikyti jas už trumpo pavadžio. Todėl aš pasisakau prieš ir siūlau nekirsti iš peties. Kai pradedama mosuoti kirviu, tai, žinote, skiedros lekia labai toli.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės R. Šarknickas. Prašau.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Aš gal šiek tiek pataisyčiau Artūrą. Gal jis čia daugiau pasisakė dėl kito projekto, kurio dar nėra salėje. Čia yra techninis pataisymas, kai buvo švietimo reforma ir buvo Etninės kultūros globos tarybos siūlymas pataisyti, Šiaulių universitetą išbraukti ir vietoje jo įrašyti Vilniaus universiteto Šiaulių akademiją. Tai tik toks techninis pataisymas. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Dėl šio klausimo apsispręsimu numatytu laiku.

14.45 val.

Vidaus tarnybos statuto priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-649 (pateikimas)

Rezervinis 4 klausimas – Vidaus tarnybos statuto priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-649. Pateikimo stadija. Pranešėjas – A. Valinskas. Prašau.

A. VALINSKAS (TS-LKDF). Dėkoju. Gerbiami kolegos, gerbiami Seimo nariai, džiaugiuosi galėdamas jums pristatyti Lietuvos Respublikos vidaus tarnybos statuto priedo pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-649. Jo esmė yra tokia.

Šiuo metu Vidaus tarnybos statuto priede posto pamainos viršininko pareigybė numatyta IX grupėje, tai yra sulyginta su vyriausiojo inspektoriaus pareigybe, nors tarp šių pareigybių yra esminis funkcijų ir atsakomybių skirtumas. Posto pamainos viršininkas faktiškai atlieka pamainos vadovo funkcijas ir atsako už pamainos pareigūnų darbą. Pažymėtina ir tai, kad pamainoje būna nuo 10, kartais ir iki 25 pareigūnų, kuriems vadovauja posto pamainos viršininkas.

Atkreiptinas dėmesys ir į tai, kad šiuo metu pamainos viršininko pareiginis laipsnis toks pat, kaip ir vyriausiojo inspektoriaus, tai yra kapitono. Pakeitus reglamentavimą, kaip yra siūloma šiuo projektu, posto pamainos viršininko pareiginis laipsnis pasikeistų ir būtų majoro. Vyresniojo inspektoriaus pareigybė numatyta XI pareigybių grupėje. Pagal Statuto reglamentavimą pareigybėms, esančioms XI ir XII grupėse, nustatomas leitenanto pareiginis laipsnis, tai yra inspektoriaus ir vyresniojo inspektoriaus pareiginiai laipsniai vienodi, nors funkcijos ir atsakomybės skirtingos.

Pažymėtina ir tai, kad muitinės posto pareigūnų užimamoms pareigybėms nėra numatytas vyresniojo leitenanto laipsnis. Pakeitus reglamentavimą ir perkėlus vyresniojo inspektoriaus pareigybę iš XI į X grupę, posto vyresniojo inspektoriaus pareiginis laipsnis pasikeis. Bus nustatytas vyresniojo leitenanto pareiginis laipsnis.

Norėčiau atkreipti dėmesį, jog nors aiškinamajame rašte ir pačiu projektu yra nurodoma, jog bus kilstelėti ir atlyginimai, šis klausimas, norėčiau pabrėžti, yra kompleksinis. Jis susideda ne tik iš finansinių aspektų, bet ir iš tam tikrų skylių, arba trūkumų, pačioje hierarchijoje, kai, tarkime, vienas asmuo, kurio laipsnis yra kapitono, pagal pareigybes vadovauja 20 kitų asmenų, kurių atsakomybės yra visiškai kitokios, tačiau jų pareiginis laipsnis taip pat yra kapitono. Tiesiog hierarchijoje yra tam tikra spraga, ją ir bandoma ištaisyti šiuo projektu. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų norėtų paklausti R. Tamašunienė, bet jos dabar salėje nematau. Ačiū už įstatymo projekto pristatymą.

Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Apsispręsimu balsuodami dėl šio įstatymo projekto pateikimo vėliau.

14.49 val.

Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 18 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5306, Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo Nr. VIII-1708 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIII-5307 (svarstymas)

Tada grįžtame. Rezerviniai 1-1 ir 1-2 klausimai, tai yra Seimo kontrolierių įstatymo 18 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir susijęs Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Svarstymo stadija. Pranešėjas – T. V. Raskevičius. Prašau.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Dėkoju už suteiktą žodį. Pristatysiu atskirai, nes tai nėra tarpusavyje susiję dviejų skirtingų teisės aktų pakeitimai.

Seimo kontrolierių įstatymo 18 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Žmogaus teisių komitete svarstytas šių metų kovo 24 dieną. Projektu siūlome įtvirtinti Seimo kontrolierių gautų skundų išnagrinėjimo terminą, apibrėžiant iki trijų mėnesių su galimybe pratęsti dar trims mėnesiams, motyvuojant, kadangi šiuo metu teisinis reguliavimas nenumato galutinio skundo išnagrinėjimo termino, minėtoje institucijoje gali susidaryti palanki situacija piktnaudžiauti. Šiuo metu galiojančiame įstatyme nėra numatytas galutinis skundo nagrinėjimo terminas pirmiausia todėl, kad kreipimasis į Seimo kontrolierių asmeniui nėra privalomas. Seimo kontrolieriai nepriima privalomojo pobūdžio sprendimų. Kreipimasis į Seimo kontrolierių nepratęsia senaties termino, kuris yra svarbus ginant savo teises ir laisves teisme. Iš esmės Seimo kontrolierių veikla skiriasi nuo kitų valdžios institucijų, susijusių su asmens skundų nagrinėjimu ir sprendimų priėmimu dėl veiklos, skundai, pateikti Seimo kontrolieriui nagrinėti, turi tikslą ne kuo greičiau išnagrinėti skundą, o siekiant viešojo administravimo institucijos, dėl kurios paduotas skundas, veiklos gerinimo. Seimo kontrolierius nepriima privalomojo pobūdžio administracinių sprendimų. Nustačius įstatyme galutinį skundo tyrimo terminą, būtų apribotos galimybės nagrinėjant asmens skundą kartu tirti ir juos lėmusias sistemines priežastis. 2 komiteto nariams balsavus prieš, 4 susilaikius, pagrindinis komitetas siūlo teikiamą projektą atmesti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Bet ar jūs galėtumėte ir dėl vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus išvadą pristatyti, nes aš suprantu, kad iš Seimo narių, norinčių kalbėti turbūt apie abu iš esmės įstatymų projektus, žiūriu, čia pasisakytų, taip? Gerai, prašau.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas taip pat svarstytas Žmogaus teisių komitete šių metų kovo 24 dieną. Lygiai taip pat siūlome įtvirtinti skundo nagrinėjimo terminą iki trijų mėnesių su galimybe pratęsti dar tris mėnesius.

Pagrindinis vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus tikslas yra išspręsti problemą, apginti vaiko teises ir geriausius interesus. Dabar galiojančiu įstatyminiu reguliavimu Vaiko teisių kontrolieriaus įstaigos skundai turi būti ištirti ir kontrolieriaus iniciatyva pradėti tyrimai turi būti atlikti per kuo trumpesnę laiką. Priėmus siūlomas pataisas tais atvejais, kai tyrimas reikalautų galutinio nagrinėjimo, papildomų kitų institucijų tyrimų ar išvadų, gali susidaryti tokia situacija, kad kontrolierius būtų priverstas tyrimą nutraukti. Taigi toks sprendimas neatitiktų geriausių vaiko interesų. Vienam komiteto nariui balsavus prieš, o 5 susilaikius pagrindinis komitetas taip pat siūlo teikiamą projektą atmesti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ačiū už komiteto nuomonę. Galite užimti savo vietą salėje. Klausimai dar aidi, ar balsuosime. Mano siūlymas yra sulaukti Sveikatos reikalų komiteto išvados dėl projekto, dėl Vienkartinės išmokos pasiskiepijus vakcina nuo COVID-19 ligos įstatymo projekto ir balsuoti, jeigu viskas sklandžiai, apie 15 val. 30 min., maždaug tokiu laiku. Dabar dėl motyvų. Po svarstymo dėl šių klausimų prieš kalbės R. Šalaševičiūtė. Prašau.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Gerbiami kolegos, aš suprantu pagrindinio komiteto, Žmogaus teisių komiteto, pirmininko poziciją, tačiau linkusi pažymėti, kad turbūt reikia būti labiau susipažinus su Seimo kontrolierių, vaiko teisių apsaugos kontrolierių darbu, kad kalbėtume apie tų terminų, per kuriuos galima išnagrinėti skundus, ilginimą. Seimo kontrolierių įstaigoje dirbau dešimt metų, Vaiko teisių kontrolieriaus įstaigoje dirbau penkerius metus. Taip, iš tikrųjų sprendimai yra rekomendacinio pobūdžio, tačiau iš tiesų žmogus kreipėsi į Seimo kontrolierių įstaigą tikėdamasis greito ir kokybiško sprendimo, kad jo problema, kurią jis kelia, būtų išspręsta, kol

dar savivaldybių ar kiti pareigūnai neužvilkins sprendimų priėmimo, kai laukia sprendimų, o po to gal ir į teismus kreipsis, gali praeiti ir senaties terminai, ir taip toliau. Aš manau, kad iš tikrųjų jokių ilgesnių terminų, negu realiai galima tuos darbus atlikti, negalima nustatyti. Jeigu yra įstai-goje, ypač atkreipiu dėmesį į Seimo kontrolierių įstaigą, vilkinimas ir kartais biurokratinis požiū-ris į gautus skundus, tai mes neturėtume to toleruoti ir siūlau atmesti.

PIRMININKAS. Dėkoju, čia du įstatymų projektai, tai aš suteiksiu žodį ir G. Burokienei. Pra-šau kalbėti prieš.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Šitą įstatymo projektą inicijavo Valsty-bės valdymo ir savivaldybių komiteto nariai po parlamentinės kontrolės, kai paaiškėjo, kad Sei-mo kontrolierių įstaiga sugeba nagrinėti skundą 18 mėnesių, 9 mėnesius Vaikų teisių kontrolie-riaus institucija. Manau, kad po tokio ilgo laiko jau skundas tampa neaktualus, visiškai netenka prasmės. Todėl yra siūloma įvesti terminus, kadangi tai yra tokia pati institucija kaip ir kitos, kaip ir VTEK'as, VRK, kurios sugeba tilpti į terminus, o šitos institucijos, nors ir yra tokio paties lygmens, ieško sau išskirtinių aplinkybių. Siūlau atmesti siūlomą nutarimą ir paskirti kitam ko-mitetui priimti kitą sprendimą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuomonės yra išsakytos, apsispręsimе balsuodami. Mano žiniomis, išvada jau beveik yra baigta. 15 val. 10 min. tikrai turėtume eiti prie to įstatymo projekto, kurį svarstome ypatingos skubos tvarka, ir po jo bus balsavimas. Iki to laiko dar keletas rezervinių.

14.56 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. kovo 10 d. nutarimo Nr. XIV-186 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-924(2), Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-927 (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 5 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-924. Kviečiu Pirmininko pirmąjį pavaduotoją J. Razmą į tribūną pristatyti šį klausimą.

J. RAZMA (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, galbūt neprieštarausite, kad iš karto paminėsiu du projektus, kurie susiję su nedideliais pasikeitimais dviejose komisijose, tuo labiau kad tarp jų yra ryšys. Kaip žinote, pasikeitus mūsų frakcijų struktūrai frakcijos šiek tiek pakeičia savo atstovavimą atskirose Seimo institucijose, šiuo atveju komisijose. Tokiu būdu Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijoje būtų išbraukiamas A. Nekrošius ir čia būtų įrašomas Z. Streikus, kuris būtų išbraukiamas iš Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos narių. Tokiu būdu aš pristatau abu nutarimų projektus.

PIRMININKAS. Čia buvo abu pristatymai? Labai ačiū. Ar dėl rezervinio 5 klausimo būtų klausiančiųjų? Kaip ir nematau. Ar pritariame po pateikimo bendru sutarimu? Svarstymo stadija. Ar norite diskutuoti? Matau, kad lyg ir nėra. Ar galime pritarti? Pritarta. Ir dėl priėmimo. Vienas straipsnis, apsispręsimе balsuodami artimiausiu metu.

Dabar dar dėl rezervinio 13 klausimo – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“. Ar po pateikimo galime pritarti bendru sutarimu? Galime. Pritarta. Svarsty-mo stadija, taip pat lyg ir nebuvo kalbančių. Nėra. Čia yra du straipsniai. Dėl motyvų irgi nema-tau norinčių kalbėti. Pritariame po svarstymo? Galime pritarti? Pritarta. Priėmimas. Du straips-niai. 1 straipsnis. Ar galime pritarti bendru sutarimu? Galime. 2 straipsnis. Galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Galutinai apsispręsimе balsuodami.

14.59 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Igno Meškausko peticijos“ projektas Nr. XIVP-901(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Ir tada dar pakviesiu gerbiamą E. Pupinį pristatyti iš rezervinių keletą Seimo Peticijų komisi-jos išvadų. Prašom – nuo rezervinio 7 klausimo.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū. Gerbiami kolegos, rezervinis 7 klausimas – Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Igno Meškausko peticijos projektas Nr. XIVP-901(2). Peticijų komisija išnagrinėjo minėto teikėjo peticiją iš esmės ir šių metų rugsėjo 8 dieną posėdyje priėmė sprendimą atmesti šioje peticijoje pateiktą pasiūlymą Valstybės tarnybos įstatymo 11 straipsnio 2 dalyje nustatyti, kad, pretendentams konkurso į valstybės tarnautojo pareigas metu surinkus vienodą balų skaičių, pirmumo teisė būtų suteikta Šaulių sąjungos nariams.

Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgusi į Vidaus reikalų ministerijos pateiktą nuomonę ir manydama, kad peticijoje siūloma nuostata prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijos 29 straipsnio, 33 straipsnio 1 dalies nuostatai – piliečiai turi teisę lygiomis sąlygomis stoti į Lietuvos Respublikos valstybės tarnybą. Prašom į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai. Balsavo 5, komisijoje vienbalsiai nutarta pritarti šiai peticijai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų klausti nėra norinčių. Svarstymo stadija. Diskusijoje šiuo klausimu irgi nėra norinčių pasisakyti. Dėl priėmimo motyvų už ir prieš taip pat nėra. Balsuosime, apsispręsimė numatytu laiku.

15.00 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Algimanto Miškinio peticijos“ projektas Nr. XIVP-902(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės rezervinis 7 klausimas – dėl A. Miškinio peticijos.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Seimo nutarimo dėl A. Miškinio peticijos projektas Nr. XIVP-902(2). Peticijų komisija A. Miškinio peticiją išnagrinėjo šių metų rugsėjo 8 dieną posėdyje ir priėmė sprendimą atmesti šioje peticijoje pateiktus pasiūlymus teisės aktuose įteisinti nuostatą, kad asmenims, davusiems priesaiką, gavusiems Lietuvos Respublikos piliečio pasą ar tapatybės kortelę būtų įteikta Lietuvos Respublikos Konstitucija. Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgusi į Teisingumo ministerijos ir Seimo kanceliarijos Teisės departamento pateiktas nuomones ir manydama, kad pasiūlymas neturėtų būti tenkintinas ne tik dėl jo įtvirtinimo poreikio – Konstitucija yra paskelbta teisės aktų registre ir yra visiems prieinama, bet ir dėl jo įvykdymui reikalingų lėšų skyrimo iš valstybės biudžeto tikslingumo. Taip pat komisija pritarė vienbalsiai ir prašo pritarti išvadai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausiančių nėra. Svarstymo stadija. Diskusijoje aš irgi nematau norinčių kalbėti. Priėmimas. Motyvai. Nėra norinčių kalbėti, apsispręsimė ir balsuosime.

15.02 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Vaido Veličkos peticijos“ projektas Nr. XIVP-903(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės rezervinis 8 klausimas – dėl V. Veličkos peticijos. Komisijos išvados projektas.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiamieji Seimo nariai, Peticijų komisija svarstė minėtą projektą Nr. XIVP-903(2). Peticijų komisija V. Veličkos peticiją iš esmės išnagrinėjo šių metų rugsėjo 8 dieną posėdyje ir priėmė sprendimą atmesti šioje peticijoje pateiktą pasiūlymą panaikinti Bausmių vykdymo kodekso 158 straipsnio nuostatą, draudžiančių taikyti lygtinį paleidimą iš pataisos įstai-gų asmenims, atliekantiems laisvės atėmimo bausmę už nusikalstamus nepilnamečio asmens seksualinio apsisprendimo laisvei ir (ar) neliečiamumui, ribojimus. Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgusi į Teisingumo ministerijos ir Seimo kanceliarijos Teisės departamento pateiktas nuomones ir manydama, kad nusikaltimai nepilnamečio asmens seksualinio apsisprendimo laisvei ir neliečiamumui vertintini kaip išskirtinai pavojingi. Tai pateisina griežtą valstybės baudžiamąją politiką tokias veikas padariusių asmenų atžvilgiu. Prašom į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai. Komisija vienbalsiai pritaria sprendimui atmesti peticiją.

PIRMININKAS. Dėkoju. Niekas jūsų nenori paklausti. Dabar svarstymo stadija. Diskusijoje dalyvauti taip pat nėra norinčių.

Priėmimas. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Apsispręsimė numatytu laiku.

15.03 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Thaddeuso Stommos peticijos“ projektas Nr. XIVP-906(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Darbotvarkės rezervinis 9 klausimas – dėl komisijos išvados dėl Th. Stommos peticijos.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Gerbiami kolegos, komisija minėtą peticiją svarstė posėdyje rugsėjo 15 dieną, projektas Nr. XIVP-906. Priėmė sprendimą netenkinti šioje peticijoje pateiktų siūlymų dėl noro pakeisti Piliečių nuosavybės teisių į išlikusį nekilnojamąjį turtą atkūrimo įstatymą arba priimti naujus teisės aktus ir įteisinti nuostatą, kad Lietuvos tarybos nariams ir jų teisių perėmėjams, pasirašiusiems 1918 m. vasario 16 d. Lietuvos nepriklausomybės aktą, nuosavybės teisė gali būti atkuriamą į didesnę kaip 150 hektarų ploto žemę. Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgusi į Teisingumo ministerijos, Žemės ūkio ministerijos ir Seimo kanceliarijos Teisės departamento pateiktas nuomones ir manydama, kad peticijoje siūlomi teisinio reguliavimo keitimai yra netikslingi, nes Lietuvoje atkuriant nuosavybės teisę buvo pasirinktas ribotos restitucijos modelis. Taip pat prašymo atkurti nuosavybės teisę į nekilnojamąjį turtą pateikimo terminas yra pasibaigęs. Prašome į tai atsižvelgti ir pritarti komisijos išvadai. Komisija peticiją atmetė vienbalsiai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų paklausti taip pat nėra norinčių ir šiuo klausimu. Svarstymo stadija. Diskutuoti nėra užsirašiusių Seimo narių. Priėmimas. Dėl motyvų taip pat nėra užsirašiusių Seimo narių. Balsuosime numatytu laiku.

15.05 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Roberto Radzivano peticijos“ projektas Nr. XIVP-907(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 10 klausimas – dėl R. Radzivano peticijos. Prašau.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Peticijų komisija svarstė R. Radzivano peticiją, projekto Nr. XIVP-907. Peticijų komisija R. Radzivano peticiją iš esmės išnagrinėjo posėdyje rugsėjo 15 dieną ir priėmė sprendimą atmesti šioje peticijoje pateiktą pasiūlymą iš Baudžiamojo kodekso 164 straipsnio 1 dalyje įtvirtinto bausmių sąrašo išbraukti arešto ir laisvės atėmimo bausmes. Kreipimasis buvo susijęs su Baudžiamojo proceso kodekso minėtu straipsniu, buvo siūloma atsisakyti realaus laisvės atėmimo asmenims, vengiantiems išlaikyti savo vaiką, mokėti lėšas vaikui išlaikyti, alimentus. Peticijų komisija šį sprendimą priėmė atsižvelgdama į Teisingumo ministerijos ir Seimo kanceliarijos Teisės departamento pateiktas nuomones ir mano, kad tenkinti peticijoje pateiktą siūlymą nėra pagrindo. Kreipimesi minima Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija, draudžianti atimti laisvę sutartinės prievolės nevykdančiam asmeniui, šiuo atveju netaikytina, nes Baudžiamojo proceso kodekso 164 straipsnyje numatyta nusikalstama veika pasireiškia ne sutarties prievole, o būtent specifinio turinio teismo sprendimo nevykdymu. Komisija šią peticiją atmetė vienbalsiai.

PIRMININKAS. Dėkoju. Klausti nėra norinčių. Svarstymo stadija. Diskusijoje taip pat niekas neužsirašė kalbėti.

Priėmimas. Dėl motyvų norinčių kalbėti nematau. Balsuosime numatytu laiku.

15.07 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Ernesto Jasaičio peticijos“ projektas Nr. XIVP-904(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Rezervinis 11 klausimas – projektas dėl E. Jasaičio peticijos.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Peticijų komisija svarstė minėtą E. Jasaičio peticijos projektą. Iš esmės išnagrinėjo rugsėjo 15 dieną posėdyje ir priėmė sprendimą tenkinti šioje peticijoje pateiktą pasiūlymą Gyventojų registre kaupiamus duomenis apie asmens gyvenamąją vietą papildyti pašto kodu. Peticijų komisija šį sprendimą priėmė manydama, kad įgyvendinus peticijoje pateiktą siūly-

mą taptų efektyvesnis pašto korespondencijos siuntimas Lietuvos Respublikos gyventojams jų gyvenamosios vietos adresu, sumažėtų valstybės institucijų ir kitų asmenų pašto korespondencijos parengimo išlaidos, sumažėtų patiriami nuostoliai dėl nepristatytų pašto siuntų, būtų geriau integruotos Gyventojų registro ir Lietuvos pašto informacinės sistemos. Svarstydamą peticiją komisija pritarė šiai peticijai taip pat bendru sutarimu, visi balsavo už.

PIRMININKAS. Dėkoju. Jūsų paklausti nėra norinčių. Svarstymo stadija. Dėl motyvų taip pat nematau norinčių kalbėti.

Priėmimas pastraipsniui. Kadangi tenkiname šią peticiją, ar galime 1 straipsniui pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. 2 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Ačiū, pritarta. Dėl motyvų nėra norinčių kalbėti. Apsispręsimė ir balsuosime šiek tiek vėliau.

Dar prieš paskutinį rezervinį pateikdamas, jau yra sistemoje įkelta Sveikatos reikalų komiteto išvada, tai galite užsirašyti diskutuoti svarstymo stadijoje dėl mūsų darbotvarkės 2-2 klausimo – dėl vienkartinės išmokos pasiskiepijus vakcina.

15.09 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Arūno Sodonio peticijos“ projektas Nr. XIVP-905(2) (pateikimas, svarstymas ir priėmimas)

Ir paskutinis rezervinis 12 klausimas – projektas dėl A. Sodonio peticijos.

E. PUPINIS (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Peticijų komisija A. Sodonio peticiją iš esmės išnagrinėjo rugsėjo 15 dieną posėdyje ir priėmė sprendimą tenkinti šioje peticijoje pateiktą pasiūlymą pakeisti Civilinio kodekso 224 straipsnio 5 dalį taip, kad ji turėtų prasmę. Peticijų komisija šį sprendimą priėmė siekdama, kad būtų laikomasi teisėtumo pagrindų, atsiprašau, Teisėkūros pagrindų įstatyme įtvirtinto teisėkūros aiškumo principo, reiškiančio, kad teisės aktuose nustatytas teisinis reguliavimas turi būti logiškas, nuoseklus, glaustas, suprantamas, tikslus, aiškus ir nedviprasmiškas. Prašoma į tai atsižvelgti ir pritarti Peticijų komisijos išvadai. Peticijų komisija pritarė vienbalsiai.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Nėra norinčių jūsų paklausti. Taigi svarstymo stadija. Diskusijoje nėra užsirašiusių kalbėti.

Priėmimas pastraipsniui. 1 straipsnis. Galime pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu. 2 straipsnis. Galime pritarti? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl motyvų, matau, nėra norinčių kalbėti. Apsispręsimė numatytu laiku.

15.11 val.

Vienkartinės išmokos pasiskiepijus vakcina nuo COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) įstatymo projektas Nr. XIVP-910(2) (svarstymas ir priėmimas)

Gerbiame kolegos, 15 val. 11 min., Sveikatos reikalų komiteto išvada yra. Aš kviečiu tada Sveikatos reikalų komiteto paskirtą pranešėją arba pirmininką A. Matulą pristatyti Vienkartinės išmokos pasiskiepijus vakcina nuo COVID-19 ligos įstatymo projekto svarstymo komitete rezultatus. Prašom.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas pirmininke, gerbiame kolegos, Sveikatos reikalų komitetas svarstė ir išvada – pritarti projektui šešiams balsavus už, vienam – prieš ir keturiems susilaukė. Buvo pateikti du Teisės departamento pasiūlymai, jiems nepritarta, ir trys Seimo narių pasiūlymai, kuriems komitetas daugumos balsais irgi nepritarė. Todėl prašau pritarti įstatymo projektui po svarstymo.

PIRMININKAS. Labai ačiū už svarstymo pristatymą. Dabar diskusija Seimo narių svarstomu klausimu. Pirmoji kalbės I. Kačinskaitė-Urbonienė. Kviečiu ją į tribūną. Prašom.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiame kolegos, iš tikrųjų šiandien ypatingos skubos tvarka svarstome jau ne tokią naują idėją, o valstiečių sugalvotą idėją skirti motyvuojančius 100 eurų senjorams, kurie dar nėra pasiskiepiję. Mano manymu, mes tikrai neišnaudojome dar visų priemonių, kad pakankamai paskatintume visus abejo-

jančius pasiskiepyti. Aš nekalbu tik apie senjorus. Aš kalbu apie visą visuomenę. (Galima tribūnoje būti be kaukės. Aš paklausiau ir sekretoriato, nes taip yra lengviau kalbėti. Ačiū, pone Kęstuti, už jūsų kaip visada dosnų dėmesį.)

Kalbant apie priemones, jau ne kartą esame diskutavę, kad visa informacija apie vakcinas, jų sukūrimą, galimus šalutinius poveikius turi būti prieinama kiekvienam. Ne kartą kalbėjome, kad geriausiai motyvuoja šeimos gydytojai, esantys arčiausiai žmonių, taip pat bendruomenės, seniūnijų darbuotojai, kurie daugiausia turi kontakto su gyventojais. Deja, bet tos priemonės, tai yra kontaktas su kontaktu, dar nebuvo pakankamai išvystytos, išplėtos ir pakankamai taikomos, kad galėtume sakyti, kad jau padarėme viską ir mums reikia griebtis kraštutinių priemonių, kad paskatintume savo visuomenės narius vakcinuotis. Manau, kad 100 eurų kompensacija tam tikrai siaurai visuomenės grupei būtų yra krašutinė, perteklinė ir socialiai neteisinga priemonė, kuri skatins dar didesnę visuomenės susiskaldymą ir, spėčiau, sulėtins vakcinavimosi tempą labiau, negu buvo iki šiol. Ir pasakysiu, kodėl. Valdantieji nusprendė skirti 100 eurų tik siaurai grupei visuomenės narių, tai yra 75 metų ir vyresnių, pagyvenusių žmonių, kurie dar nėra vakcinuoti, tačiau skaičiais aš niekaip negaliu to pagrįsti, nes, remiantis mūsų teiktais europiniais duomenimis, tarp 60 ir 69 metų asmenų turime 81 % paskiepytųjų, o tarp 70 ir 79 metų – 78 %. Vadinasi, turime tik 3 % skirtumą. Taigi kodėl pasirinkta 75 metų riba ir kodėl išskirta šita žmonių grupė, niekas dorai paaiškinti negali.

Jeigu valdantieji būtų siūlę nuo 80 metų, tai bent statistika kalba, kad ten yra tik 61 % paskiepytųjų žmonių. Bet kartu mes puikiai žinome, kad tokie žmonės labiausiai pasitiki artimiausia aplinka, jie mažai juda, mažai bendrauja, todėl jiems turi būti teikiamas asmeninis kontaktinis dėmesys. Taigi 100 eurų ir čia neveiks.

Aš primygtinai skatinu jus visus pagalvoti, kad balsuodami už šitą projektą mes galimai sulėtinsime ir dar labiau pagilinsime pandeminę krizę. Todėl jeigu jūs planuosite ir manote, kad 100 eurų vadinamoji premija nevakcinuotiems yra gera idėja, aš tokiu atveju siūlyčiau bent jau palaukyti mano ir kolegų užregistruotą siūlymą, kad nuo 65 metų pagyvenusiems žmonėms, kurie yra vakcinuoti nuo pat pandemijos pradžios iki dabar ar ketina vakcinuotis iki lapkričio 30 dienos, visiems būtų skirta po 100 eurų. Kodėl? Todėl, kad tai yra vienkartinė išmoka, skirta paskatinti kurti pasitikėjimo ryšį su valstybe. Kitu atveju žmonės, kurie vakcinavosi ne taip seniai, tarkime, prieš kelis mėnesius, sakys, na, kodėl mums neskiriate, nes mes lygiai tą patį padarėme, mes prisidedame prie visuotinio imuniteto.

Taigi tikrai siūlyčiau pagalvoti, ar toks įstatymo projektas yra tikrai teisingas, tuo labiau kad tiek Konstitucinio Teismo išaiškinimai, tiek mūsų Teisės departamento išvados sako, kad toks vienos siauros grupelės išėmimas galimai sukurs privilegijuotą grupę ir prieštaraus mūsų Konstitucijai. Raginu visus balsuoti prieš šį įstatymo projektą, o jeigu jis skinsis kelią, labai kviečiu palaukyti mano pasiūlymą. Ačiū už dėmesį.

PIRMININKAS. Dėkoju. Į tribūną kviečiu A. Sysą. Jūsų 5 minutės.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Manau, kad 5 minučių man užteks, tuo labiau kad balsas neleidžia daug ir ilgai kalbėti.

Tokia maža detalė. Šiandien iš ryto Lietuvos radijuje buvo diskusija apie 100 eurų (truputį po 7 valandos), o prieš ją paleido žinomą A. Mamontovo dainą, kuri buvo parašyta senokai, bet ji turi labai gilią prasmę šiame kontekste, nes tekstas skamba taip: ei, Prezidente, ką tu planuoji, ar tu mus myli, ar ignoruoji? Tai fantastiškai pataikė į kontekstą šito 100 eurų, nes aš nenustebsiu, jeigu Prezidentas pasakys, kad taškotės pinigais, ponai dešinieji, ar jų tiek daug turite, kad galite taip laisvai į kairę ir į dešinę?

Kritikavote valstiečius, kad 200 eurų pensininkams prieš rinkimus paskyrė. Ar rezultatas buvo teigiamas valstiečių ir žaliųjų naudai? Turbūt nelabai. Norėčiau priminti 2008 metus, kai nukentėjo socialdemokratai, kurie tris kartus padidino pensiją. Taigi pinigai ne visada sprendžia.

Aš suprantu, dabar jūs suradote tokį pretekstą, kad, matot, lovos užimtos, kiti negali, bet apskritai tai yra įstatymas, kuris demoralizuoja visuomenę. Teisingai pasakė Ieva: kas penktas, vyresnis nei 70 metų ir vyresnis nei 80 metų, yra nepaskiepytas. Keturi iš penkių yra pasiskiepiję, vadinasi, jie sąmoningai supranta, ką reikia daryti. Tos skaidrės, kurias mes turime, ne šiaip sau.

Aš manau, kad toks sprendimas daro meškos paslaugą. Neužmirškite, kad pas mus donorystė savanoriška, kraujo davimas savanoriškas, ar nepaskatinsime tokiomis sprendimais ir nepadarysime blogiau būsimiems ligoniams, kuriems reikės paslaugos?

Labiausiai mane stebina, kad pasirinkta būtent šita grupė, kadangi kas penktas, kai kur tik kas dešimtas nepasiskiepijęs, bet kai reikės skiepyti trečiąją vakcinos dozę, aš manau, prasidės sabotazai, nes koks tikslas skiepytis, jeigu gera valdžia paims ir skirs... Ne veltui jau politologai, ekonomistai elektroninėje erdvėje pradėjo juokauti, kad jus apgavo, nesiskiepykite, duos gal ir *polso*nią, kaip parašė vienas ekonomistas.

Gerbiami ponai, aš manau, 27 mln. eurų ant žemės nesimėto, juos tikrai galima panaudoti žymiai racionaliau. Žinote, kad nevykdoma kolektyvinė sutartis dėl tų pačių medikų finansavimo ir jų apmokėjimo už darbą, aš jau nekalbu apie kitas sritis, bet jau šitoje. Visai neseniai prasidėjo meilės išraiškos atskiroms grupėms, kai didiname nesistemiškai atlyginimus.

Tai tie 27 mln. eurų, tikrai tokių pinigų nereikėtų, jeigu tikrai paskatintumėte šeimos gydytojus, kurie tiesiogiai gali. Taip, sutinku su A. Veryga, kad ne visi šeimos gydytojai gavo vakcinų. Bet tai yra pataisomas klausimas ir tam nereikia milijonų. Slaugytojos, tos, kurios dirba ambulatorijose, kurios gerai pažįsta žmones ir žino, kaip prie jų prieiti ir pasakyti, kad tai reikia padaryti. Ne su 100 eurų.

Aš manau, kad tai ne paskutinė pandemija ar ne paskutinė problema, kurią mums reikės spręsti, ir mes tiek pinigų neturime ir neturėsime, kas keisčiausia, su tokia mokesčių sistema. Todėl, gerbiamieji, apskritai, žurnalistams sakiau, kad sąmokslų teorija, nes po šio įstatymo bus pristatomas Žmonių užkrečiamųjų ligų įstatymas, jame šitiems, kurie nenori skiepytis, mes duosime 100 eurų, o tie, kurie gal iš įsitikinimo, bet gali dirbti, darbo jėgos trūksta, mes reikalausime, kad jie pasiskiepytų už savo pinigus.

Čia yra toks didžiausias paradoksas, kurį bandysime šiandien šitoje salėje spręsti ir kuris pasitarnaus... Tikrai, gerbiamieji valdantieji, populiarumo jums šie sprendimai nepridės. Aš apklausiau savo bičiulius, kokia reakcija yra vietose, kai nuvažiuoja. Tai niekas nepasakė, kad visi griebia...

PIRMININKAS. Laikas.

A. SYSAS (*LSDPF*). ...ir sako, gerai, duokite 100 eurų. Visi sakė, ką jūs ten darote Seime, sustokite.

PIRMININKAS. Ačiū. Į tribūną kviečiu P. Gražulį.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai, man atrodo, problema yra visai kita. Ar 100 eurų čia išgelbės, ar visi pradės skiepytis? Vis dėlto jūs matote, kokie šiandien žemi Vyriausybės reitingai. Nepasitikėjimas milžiniškas.

Ir dar vienas dalykas. Ką tik įvyko ne apklausos, bet realiai dviejose savivaldybėse įvyko merų rinkimai. Ir štai konservatorių kandidatas nepateko nei į antrą, nei į trečią vietą nė vienoje apygardoje. Ir dabar tie nepopuliariausi ministrai agituoja žmones skiepytis. Be abejonės, tokia nepasitikėjimo reakcija yra labai didelė.

Antras dalykas. Mes prisiminkime, ką mes kalbėjome tik atėjus kovidei? Visi laukėme vakcinų, laukėme kaip didžiausio išganymo. Ir čia iš šitos tribūnos kalbėjo, jeigu jau susiskiepys daugiau kaip 50 %, tai įgysime visuotinį imunitetą. Jau paskui truputį pakėlė kartelę, jau 50 % neužteks, gal reikia 60 %, paskui 70 %, jau tada niekas nesirgs ir nebus jokių ribojimų.

Pažiūrėkime dabar, bent aš prisimenu kelias savivaldybes: Nidos, Neringos ir dabar Alytaus rajonas. Ten suskiepyta, atrodo, apie 90 %, o faktiškai sergančiųjų vienas didžiausių skaičių. Vis dėlto šitos vakcinos nėra ta panacėja, kurios mes tikėjomės, kad tikrai susiskiepijus žmonėms visi įgis visuotinį imunitetą. Štai galbūt iš čia ir ateina tas savotiškas nepasitikėjimas. Yra iš šalies pakurstymo ir, be abejonės, kitų faktorių, dėl ko žmonės nesiskiepija. Mes taip pat... Pasikalba žmonės tarpusavyje, kiek žino žmonių, kurie ne tik užsikrėtė, ne tik užkrėtė paskiepytieji, bet faktiškai yra ir mirusių, kurie pasiskiepijo nuo kovidu ir mirė, o mums aiškino, kad nebus jo, nesirgs. Ir žmogus mąsto: pažiūrėkite, aš vis tiek užsikrėsiu, aš galiu užkrėsti, aš galiu ir numirti. Trūksta rimtų argumentų.

Vis dėlto čia buvo pagrindinis dalykas – sudievinata vakcina, klaidingai sudievinata vakcina, ir žmonės mato, kad tai yra klaidinga ir neteisinga informacija. Ir šiandien žmonės, dalis žmonių

gana atsainiai žiūri į vakciną. Ar iš tikro ji yra tas išgelbėtojas? Aš žinau irgi ne vieną savo aplinkoje pasiskiepijusį žmogų, susirgo ir net numirė. Bet, gerbiamieji, aš manau, kad negalima taikyti dvejopų standartų, tai prieštarauja Konstitucijai. Ir tai, ką kalbėjo A. Sysas. Jeigu mes tik mokėsime kompensacijas pagal amžių, ir tiems, kurie jau pasiskiepiję, nemokėsime, o mokėsime tiems, kurie nesiskiepijo, tai klausykite, kur veda visa ši politika? Tai veda į nepaklusnumą, nesiskiepijamą ir laukimą, kada gal gausiu išmokas, arba ir kitokiu klausimu, tik tada pradėsiu vykdyti Vyriausybės sprendimus. Niekur tai neveda. Niekas tai neduoda. Ir sukiršina tarpusavyje visuomenę. Todėl aš ir pasiūliau pataisą, bet Sveikatos reikalų komitetas nepritarė, kad ji neprieštarautų Konstitucijai – negalima skirstyti žmonių pagal amžių, pagal rasę, pagal lytį. Jeigu jūs jau nusprendėte visiems, kurie pasiskiepijo, tai yra nuo tam tikro amžiaus, nuo 75 metų išmokėti 100 eurų, tai prieštarauja Konstitucijai, kaip sakiau. Turi būti visiems, kurie pasiskiepijo ir kurie pasiskiepys, visiems besąlygiškai išmokėta po 100 eurų. O kitaip tai, man atrodo, ne tik kad bus supriešta visuomenė, bet dalis žmonių lauks, gal aš ko nors nedarysiu, kol negausiu 100 eurų. Taigi, man atrodo, ši politika niekur neveda ir situacijos neišspręs. O kad situacija būtų išspręsta, reikia ne A. Dulkio atsistatydinimo, kuris nė vieno sprendimo be I. Šimonytės nepriima, bet Vyriausybės atsistatydinimo, Seimo pasileidimo, nauji rinkimai, įgaus visuomenę pasitikėjimą ir, man atrodo, kad ir karantinas ilgai nesitęs.

PIRMININKAS. Ačiū. Į tribūną kviečiu K. Masiulį.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Dėkoju, pirmininke, už galimybę pasisakyti. Šis sprendimas nėra iš labai gero gyvenimo ir ne todėl, kad Vyriausybė neturi kur pinigų dėti. Tačiau jis yra visai skirtingas, čia norėčiau atkreipti gerbiamojo A. Syso dėmesį, kuris dabar užsiėmęs, nuo to, ką darė valstiečiai. Tada buvo duota po 200 eurų pensininkams prieš rinkimus taip sau, kad būtų geresni rinkimai, o čia yra iš nevilties sprendimas. Bandoma iš tikrųjų sumokėti žmonėms, kurie yra nepasiskiepiję dėl įvairių aplinkybių. Gal vaikai juos taip įtikino, kad reikia taip elgtis, gal dar yra kokių nors aplinkybių, bet jie yra nepasiskiepiję. Ir yra tikrai garbingo amžiaus žmonės ir jiems šis virusas yra pavojingiausias. Tai jie labiausiai rizikuoja savo gyvybe. Tai jie ir bus, rizikuoja tapti tais pacientais, kurie užkiša ligonines. Tai yra siūlymas, kad ir brangus siūlymas, gelbėti žmonių gyvybes. Tai yra labai skirtingas dalykas – bandymas gelbėti žmonių gyvybes štai tokiu būdu.

Aš esu įsitikinęs, ir net šventai įsitikinęs, kad jeigu šioje salėje nebūtų tiek daug priešpriešos ir pagalių kaišymo šituo klausimu krizės akivaizdoje, trukdoma Vyriausybei dirbti jos darbą, jeigu vieningai vakcinavimą palaikytų visos politinės struktūros, pradedant Prezidentu, baigiant visomis partijomis, nesityčiotų iš šito proceso, tai mes jau būtume daug geresnėje situacijoje ir galbūt nereikėtų tokių sprendimų priiminėti. Sprendimas, drįsčiau pasakyti, kažkuria prasme yra desperatiškas, iš nevilties, bet tai yra sprendimas norint išgelbėti gyvybes, o ne tam, kad Vyriausybė neturi kur pinigų padėti. Aš labai prašau jį priimti.

Dabar valstiečiai turi kitų siūlymų leisti amžiaus kartelę žemyn. Taip, šitie žmonės irgi turi padidintą riziką, bet ne tokią didelę riziką kaip asmenys nuo 75 metų. Jeigu mes leisime kartelę iki 65 metų, tai sumos išaugs dešimt kartų ir tai jau bus labai rimtos sumos. Aš siūlau priimti tokį sprendimą, koks yra pateiktas atsižvelgiant į valstybės finansines išgales ir atsižvelgiant į tai, kad mes norime gelbėti vyriausiųjų žmonių gyvybes.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Diskusijos laikas baigėsi.

Gerbiami kolegos, dabar bus pasiūlymų dėl šio įstatymo projekto svarstymo stadija ir po jo iš karto balsavimai. Dabar jau paraginkite kolegas, kurie dar neatėjo į salę, kad jau dabar gali ateiti.

Aš kviečiu komiteto pirmininką į tribūną. Jis padės mums pristatyti komiteto nuomonę dėl atskirų pasiūlymų. Posėdžių sekretoriatas mane informavo apie tų siūlymų tam tikrą eiliškumą. Aš manau, jie taip pat yra su jumis suderinti.

Mes pradėsime nuo pasiūlymo, kurį teikia Seimo narys P. Gražulis. Dabar P. Gražulis turi galimybę pristatyti savo siūlymą. Prašau.

P. GRAŽULIS (*LRF*). Aš jau kalbėjau iš tribūnos ir sakiau, kad žmonės negali būti skirstomi pagal amžių, rasę ir lytį. Šitas projektas, kai mokama 100 eurų 75 metų žmonėms, kurie tik dabar pasiskiepijo, tikrai ne tik supriešina visuomenę, bet ir prieštarauja Konstitucijai. Todėl aš siūlau įstatymo pataisą – visiems, nesvarbu amžius, lytis, nesvarbu, kada pasiskiepijo, visiems pasiskiepėjusiems išmokėti po 100 eurų.

PIRMININKAS. Labai ačiū. Kokia komiteto nuomonė?

A. MATULAS (TS-LKDF). Aš manau, kad šitas pasiūlymas pareikalautų gerokai daugiau lėšų ir iškraipytų įstatymo projekto esmę. Vienbalsiai šitam pasiūlymui nepritarėme.

PIRMININKAS. Taip. Dėl pasiūlymo motyvų nėra norinčių išsakyti. Taigi apsispręsimе balsuodami. Kas palaiko P. Gražulio siūlymą, kuriam komitetas nepritarė, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Prašau. Balsuojame už P. Gražulio siūlymą.

Balsavo 109: už – 29, prieš – 54, susilaikė 31. Pasiūlymui nepritarta.

Toliau yra Seimo narių I. Kačinskaitės-Urbonienės, V. Giraitytės, V. Juknos, M. Puidoko siūlymas. Prašau iniciatorių pristatyti. Kalbės I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašau.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Atsižvelgdami į Teisės departamento išvadas, taip pat kitų teisininkų pastabas, siūlome visai rizikos grupei, visai pagyvenusių žmonių grupei nuo 65 metų ir vyresniems, kurie buvo vakcinuoti nuo pat pandemijos pradžios ar dar bus vakcinuoti iki Vyriausybės pateiktų laikotarpių, skirti vienkartinę 100 eurų išmoką. Manome, kad toks reguliavimas nesukurtų prielaidų išskirti privilegijuotą grupę ir nepažeistų Lietuvos Respublikos teisės aktų, taip pat nediskriminuotų senjorų, kurie jau anksčiau sąmoningai patys apsisprendė vakcinuotis ir taip prisidėti prie visuotinio imuniteto. Taip pat tai pagrindžia ir statistiniai duomenys. Kaip ir minėjau, vos 3 % skiriasi 65 metų ir 75 metų vakcinuotų asmenų skaičiai. Vadinasi, nesudaro ypatingos išskirtinės grupės 75 metų ir vyresnių asmenų pasiskiepijimo tempai. Mes manome, priešingu atveju, nepritarus šiam pasiūlymui, vakcinacijos tempai gali tik lėtėti, nes bus išskirtinai sukurta sistema, kai vakcinuojamės tik už pinigus. Jau sakiau kartą palyginimą, kad čia būtų panašiai kaip vaiko vienkartinės išmokas mokėti tik vakcinuotiems tėvams. Tai sukurta labai blogą precedentą. Todėl tikrai labai kviečiu kolegas balsuoti už mūsų pasiūlymą ir raginu atkreipti dėmesį į išdėstytus argumentus.

Komiteto narių balsai pasiskirstė 5 ir 5. Tikrai nebuvo kažkokio išskirtinumo dėl lėšų stygiaus. Yra pataisytas antrasis pasiūlymo variantas...

PIRMININKAS. Laikas!

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). ...kuriame dar tiksliau yra apibūdinamos frazės, kurių prašė komiteto pirmininkas. Taigi labai kviečiu palaikyti.

PIRMININKAS. Dėkui. Prašau pristatyti komiteto nuomonę.

A. MATULAS (TS-LKDF). Komitete 6 balsai prieš ir 5 buvo už šitą pasiūlymą. Nepritarė šiam siūlymui. Argumentai gana aiškūs, yra surašyti komiteto išvadoje, kad tai nėra pagrįsta prielaidomis. Yra konkretūs skaičiai, jie yra akivaizdūs. Mirštamumas asmenų virš 75 metų sudaro 64 % ir daugiau procentų. Tikrai nėra jokio pagrindo šiandien abejoti ta priemone. Kiek ji duos naujos, sunku pasakyti, bet mes tikimės.

O kolegė teigia, kad ši priemonė yra kraštutinė ir perteklinė, bet kartu siūlo šią priemonę išplėsti ir taikyti ne nuo 75 metų, bet nuo 65 metų, teigia, kad jeigu jos siūlymui nepritarsime, tempai kažkodėl sulėtės. Komitetas, kaip sakiau, ne 5 balsais už ir 5 prieš, bet 6 balsais nepritarė šiam pasiūlymui ir siūlo nepritarti.

PIRMININKAS. Dėkui. Dabar dėl motyvų, jeigu galima, už kalbės V. Giraitytė-Juškevičienė. Prašom.

V. GIRAITYTĖ-JUŠKEVIČIENĖ (DPF). Dėkoju. Iš tiesų jau Ieva pristatydamą savo pasiūlymą, mūsų kelių kolegų pasirašytą, išsakė visus argumentus, todėl noriu atkreipti dėmesį ir visų kolegų paprašyti palaikyti šį pasiūlymą, nes yra teisingesnis variantas neišskirti tiksliai grupės virš 75 metų. Todėl kviečiu visus būti lygiateisiškai teisingus būtent senjorų atžvilgiu.

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš kalbės E. Gentvilas.

E. GENTVILAS (LSF). Nesinori kalbėti prieš. Tik noriu atkreipti dėmesį, kad kolegė Ieva, pateikdama pasiūlymą, kalbėjo apie tai, kad neturi būti diskriminacijos ir taip toliau. Žinote, diskriminacijos nebūtų tada, jeigu finansuotume taip, kaip siūlė P. Gražulis, – visus bet kurios amžiaus grupės. Nes dabar, kai mes 65 metus ar 75 metus nustatome, diskriminuojamas jaučiamas E. Gentvilas, nes jam nėra 65 metų. Čia nereikėtų kalbėti apie diskriminaciją.

Gerbiamieji, čia reikia kalbėti apie objektyvius rodiklius, apie kuriuos ir komiteto pirmininkas sakė, kuri mažiausiai skiepyta asmenų amžiaus grupė, kurioje grupėje didžiausias asmenų

mirtingumas. Tuos rodiklius, kaip aš suprantu, yra įvertinusi Vyriausybė, taip pat įvertinusi finansines galimybes ir iš to yra gimęs toks pasiūlymas.

Dabar štai tokia saviveikla, žinote, gali atvesti nuo 50 metų ir taip toliau – irgi ne per daug paskiepytųjų ir irgi mirtingumas yra. Todėl nekalbėkime apie diskriminaciją, nes tuoj visokie rėkautojai už Seimo langų sakys, čia segregacija. Jie neseniai išmoko tokį žodį ir vartoja tą žodį. Žodį „diskriminacija“ jau gal šiek tiek anksčiau išmoko. Taigi aš manau, kad Vyriausybė įvertino visas aplinkybes ir bet kuriuo atveju tai negali būti vertinama kaip diskriminacija vienos ar kitos amžiaus grupės požiūriu. Todėl aš susilaikysiu dėl gerbiamos Ievos pasiūlymo.

PIRMININKAS. Dėkoju. Ar dar Ieva norėtų patikslinti? Čia dėl vedimo tvarkos ar bus replika? Jūs turite užregistravusi naujesnę pasiūlymo versiją, tai dar patikslinkite, ar čia jūsų motyvai buvo už naujesnę versiją, ar už tą, dėl kurios komitetas sprendė?

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Šiuo atveju buvo dėl to, dėl kurio komitetas sprendė. Bet kadangi aš pati dalyvavau nuotoliniu būdu komiteto posėdyje ir girdėjau, kaip pirmininkas suskaičiavo 5 balsus už, 5 balsus prieš, o dabar įvardija 6 balsus prieš, o už – 5, tai galbūt komiteto pirmininkas galėtų personaliai įvardinti asmenis, kurie balsavo vienaip ar kitaip, nes tikrai kyla toks nesusišnekėjimas.

PIRMININKAS. Supratome.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Labai būčiau dėkinga. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū.

E. GENTVILAS (LSF). Kažkas meluoja.

PIRMININKAS. Pirmininkas girdėjo...

E. GENTVILAS (LSF). Išjunkite mano mikrofoną.

PIRMININKAS. Gerbiamieji kolegos, gal viskas gerai, viską išsiaiškinsime. Kviečiu balsuoti dėl siūlymo. Kas pritaria Seimo narių I. Kačinskaitės-Urbonienės, V. Giraitytės-Juškevičienės, V. Junknos ir M. Puidoko siūlymui, jam komitetas nepritarė, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 116 Seimo narių: už – 43, prieš – 37, susilaikė 36. Pasiūlymui nepritarė.

Ir trečiasis siūlymas yra Seimo nario A. Verygos. Prašau trumpai pristatyti esmę.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, visi turbūt suprantame, kad yra tam tikros objektyvios priežastys, dėl kurių Seimo Teisės departamentas pirmausia pasisakė apie galimą diskriminaciją, tikrai nesutikčiau su kolegos E. Gentvilo pasakymu, kad čia kažką sugalvojo rėkautojai. Aš noriu tik priminti, kad dėl mūsų pirminio projekto Seimo Teisės departamentas, ne protestuotojai, turėjo priekaištą dėl galimo prieštaravimo Konstitucijai. Seimo Teisės ir teisėtvarkos komitetas, aptardamas tą mūsų siūlymą, registruotą rugpjūčio mėnesį, išsakė tam tikras abejones. Į jas mes atsižvelgėme ir išplėtėme grupę, ne susiaurinome, bet išplėtėme, įtraukėme asmenis, sergančius ir sunkiomis lėtinėmis ligomis, nes šita priemonė yra siejama ne tiek su amžiumi ar ne tik su amžiumi, bet būtent su labai didele rizika. Mano siūlymo esmė ir yra, kad amžius, būtent 65 metai, yra susijęs su tikrai ženkliai didesne rizika, plius yra pasiūlymas dėl tų žmonių, kurie turi sunkių lėtinių ligų ir šiandien yra nepasiskiepiję. Manome, kad šie du siūlymai, šis išplėtimas ir panaikintų tą įžiūrėtą diskriminaciją, todėl kviečiu pritarti šitam pasiūlymui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prašau pristatyti komiteto nuomonę.

A. MATULAS (TS-LKDF). Komitetas vėl nepritarė šiam pasiūlymui. Mano, kad pasirinktas amžius remiasi objektyviais skaičiais ir pagrįstas, dar kartą primenu, virš 75 metų asmenų mirtingumas... turi dvigubai didesnę riziką numirti. Iki šiol iš 271 tūkst. vyresnių nei 75 metų amžiaus žmonių 80 tūkst. yra nepasiskiepijusių, todėl keisti amžiaus cenzo šiandien galbūt ir nereikėtų. Aš manau, asmeniškai manau, jeigu tai pasitvirtins ir žmonės pasinaudos, tikrai Vyriausybė grįš ir galbūt pasiūlys 65 metų amžiaus cenzą ir kitus, jeigu bus sutaupyta pinigų. Svarbu, kad šita priemonė paskatintų kuo daugiau žmonių pasiskiepyti, kad mes galėtume apsaugoti žmones ir kad jie galėtų toliau gyventi, džiaugtis savo vaikais, anūkais. Todėl dar kartą sakau, komitetas nepritaria šitam siūlymui ir mano, kad projektas yra geras ir jam reikia pritarti.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už pasiūlymą kalbės A. Širinskienė. Prašom.

A. ŠIRINSKIENĖ (LVŽSF). Man asmeniškai labai keista, kai Sveikatos reikalų komiteto pirmininkas, kalbėdamas apie amžiaus grupę 65+, sako, kad yra nepagrįsta kokiais nors objektyviais skaičiais, kad tai yra subjektyvūs skaičiai. Aš tik priminsiu, kad Pasaulio sveikatos organizacija šitą grupę išskiria kaip pažeidžiamą grupę. Skaičius, manau, kad yra labai objektyvus.

Kitas neigiamas dalykas, kurį turi iš tikrųjų komiteto šiuo metu į dienos šviesą paleistas projektas, yra visiškai ignoruojami žmonės, kurie serga įvairiomis lėtinėmis ligomis. Jeigu pažiūrėtume į tą pačią statistiką, tai asmens, kuris yra po inkstų transplantacijos, kuris dar serga papildomai kraujotakos liga, šansai mirti, mirštamumas yra iš tiesų kur kas didesnis negu asmens 75+, bet neturinčio jokių susirgimų. Šiuo atveju kažkodėl vieni gaus išmoką kaip rizikos grupė, tuo tarpu tas žmogus, kuris yra dializuojamas arba po transplantacijos, bet jaunas žmogus, su kokiais nors papildomais lėtiniais susirgimais, negaus išmokos, nes neva jam tokios rizikos nėra. Tai aš manyčiau, kad norint ištaisyti tą nelogiškumą, kuris teisės akte šiuo metu yra, tikrai kolegos A. Verygos pataisoms reikėtų pritarti, kad visi žmonės, kurie patiria vienodą riziką, tiesiog galėtų gauti atitinkamai išmoką ir būtų paskatinti vakcinuotis.

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš pasiūlymą kalbės I. Šimonytė.

I. ŠIMONYTĖ (TS-LKDF). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Paprastai tie žmonės, kurie turi čia minėtų ligų ir būklių, labiau pasikliauja juos gydančiais gydytojais ir gydytojų rekomendacija skiepytis ir dėl to jų jau yra nemažas skaičius paskiepytas ir trečiąja skiepo doze. Būtent dėl jų galimybė skiepytis trečiąja doze buvo numatyta dar vasarą. Gaila, kad žmonės, apie kuriuos mes kalbame šiame įstatymo projekte, labai dažnai pasikliauja savo vaikų nebūtinai tinkamiausiomis rekomendacijomis arba tuo, ką kalba jūsų frakcijos vienas iš kolegų, turintis savitą požiūrį į skiepus.

Vis dėlto, jeigu vertinsime statistiką, tai statistika yra negailestinga. Amžiaus grupė iki 75 metų, kad ir taip rizika sirgti sunkiai ir mirti didėja, bet vis dėlto mirusiųjų santykis, lyginant su grupe 75+, yra vienas su trimis, nors grupės žmonių yra vienodo dydžio. Taip pat pasiskiepijimo rodiklis antroje grupėje, tai yra toje vyriausių asmenų grupėje, yra 25–30 % žmonių, kurie neturi jokio imuniteto, tai yra nei persirgę, nei pasiskiepiję. Tuo tarpu jaunesniojoje grupėje tokių žmonių yra tik apie 15 %. Statistika labai aiškiai kalba šito pasirinkimo naudai.

Aš tikrai būčiau buvusi daug laimingesnė, jeigu tokio siūlymo Vyriausybei iš viso nereikėtų teikti. Tačiau gaila, kad kažkas nusprendė lazda atlankstyti ir tas lazdos atlankstymas dabar turi tokių pasekmių, kad vyriausio amžiaus žmonės ne po vieną kiekvieną dieną palieka šį pasaulį dėl kovo. Labai prašyčiau nepritarti šiam siūlymui. Ačiū.

PIRMININKAS. Dėkoju. Motyvai išsakyti. Kas palaikote A. Verygos siūlymą, balsuojate už, kas turite kitą nuomonę, balsuojate kitaip.

Balsavo 114 Seimo narių: už – 38, prieš – 37, susilaikė 39. Pasiūlymui nepritarta.

Motyvai dėl viso įstatymo projekto po svarstymo. Dėl motyvų norinčių kalbėti yra. J. Sejonienė kalba už.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Iš tiesų dėl šio įstatymo projekto buvo išsakyta labai daug kritikos ir vertinta kaip priemonė, kuri yra, matyt, perteklinė ar skatinanti kažkokią atskirų visuomenės grupių segregaciją. Buvo paminėta, kad ne visos priemonės, skatinančios vakcinaciją, yra išnaudotos. Bet nebuvo paminėta nė viena, kuri dar būtų neišnaudota. Deja, bet turiu pritarti gerbiamai premjerei ir pastebėti, kad prie tokios situacijos, kai tenka naudoti ir tokias priemones, prisidėjo ir atskiri politikai, kai kurie sėdintys ir šioje salėje, kai kurie pretenduojantys į politikus ir, aišku, atskiri visuomenės veikėjai, kuriems tokia situacija, matyt, yra patogi.

Dėl pačios priemonės tinkamumo norėjau atkreipti dėmesį, kad tikrai ne vienoje pasaulio šalyje ji jau buvo taikyta ir davė rezultatų, taip pat ir atlikta studijų daugelio mėgstamoje demokratinėje šalyje Švedijoje (Lundo universitete), kuri vertino. Tas tyrimas parodė, kad piniginė motyvacija kaip priemonė yra efektyvi ir gali būti taikoma.

Man atrodo, labai svarbu, kad ši priemonė yra labai tikslinga, taikoma tai amžiaus grupei, kurios, deja, vakcinacijos lygis šiuo metu yra nepakankamas, o rizika sirgti sunkiai ir numirti yra

didžiausia. Minimios 60+ amžiaus grupės, 65+ amžiaus grupės vakcinacijos lygis Lietuvoje šiuo metu yra tikrai ne prastesnis negu daugelyje kitų Europos Sąjungos šalių. Tai yra tikrai nemažas. Aš manau ir neabejoju, kad ši priemonė, nors ir neideali, bet duos rezultatą ir pavyks paskiepyti...

PIRMININKAS. Laikas!

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). ...bent keletą procentų daugiau pačių vyriausių mūsų pacientų. Prašau palaikyti projektą.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš kalbės I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašom.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Aš iš tikrųjų manau ir esu įsitikinusi, kad mes turime ieškoti priemonių, kaip geriau valdyti pandemiją ir taip pat kaip įkalbėti daugiau vyresnių, pagyvenusių žmonių skiepytis, nes tai yra apsauga nuo didesnių komplikacijų. Tačiau matydama ir girdėdama tikrai daug įvairių kontroversiškų argumentų iš valdančiųjų, konkrečiai iš Konservatorių partijos, turiu atkreipti dėmesį. Štai tribūnoje gerbiamas A. Matulas sako: turime kuo daugiau paskiepyti. Tai kuo daugiau mes ir siūlome. Tiek mūsų, *darbiečių*, pasiūlymas, tiek pono A. Verigos pasiūlymas ir kalba apie platesnę asmenų grupę.

Dar daugiau. Aš iš tribūnos jau minėjau, kad 60–69 metų asmenų skiepavimo procentas Lietuvoje yra 81 %, 70–79 metų – 78 %, o nuo 80 metų – 61 %. Tai jeigu norime taikliau taikyti šią priemonę, reikia kalbėti apie grupę nuo 80 metų. Pati premjerė ką tik pripažino, kad didžiausią įtaką senjorų skiepavimui turi artimieji. Tai ir kalbėkime apie priemones, kurios padėtų artimiesiems paskatinti pagyvenusius žmones skiepytis, o ne dalinti tam tikrai siaurai privilegijuotai grupei po 100 eurų.

Esu įsitikinusi, kad tokį įstatymą priėmęs Seimas padarys didžiulę klaidą. Pamatysite – tai dar labiau sulėtins vakcinacijos tempus, padarys neigiamą įtaką. O perteklinių mirčių skaičių 100 tūkst. gyventojų mes ir taip dvigubai viršijame negu mūsų broliai latviai. Tai turėsime dar didesnius skaičius ir už tai turės prisiimti atsakomybę ne kas kitas, o valdantieji.

Kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Dėkoju. Nuomonės išsakytos. Kviečiu balsuoti dėl pritarimo įstatymo projektui po svarstymo. Kas už, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja kitaip.

Balsavo 99: už – 65, prieš – 19, susilaikė 15. Po svarstymo pritarta.

Gerbiami kolegos, aš manau, mes iš karto einame prie priėmimo, kadangi viskas yra dėl šio įstatymo projekto jau apsvaistytas. Gerbiami kolegos, priėmimas pastraipsniui.

Dėl 1 straipsnio nebuvo pastabų, pasiūlymų. Galime pritarti bendru sutarimu? Galime, pritarta. 2 straipsnis. Taip pat nebuvo pasiūlymų. Galime pritarti? Pritarta. 3 straipsnis. Dabar dar kartelį aš kreipiuosi į gerbiamą I. Kačinskaitę-Urbonienę. Formaliai žiūrint dėl 3 straipsnio jūs dar užregistravote, na, naują pasiūlymą, bet dėl jo esmės mes jau apsisprendėme. Aš siūlau, kad mes nebebalsuojame iš naujo, nes iš tikrųjų Seimas pasakė savo valią. Tai tada dėl 3 straipsnio. Ar galime pritarti bendru sutarimu 3 straipsniui? Pritarta. 4 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 5 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 6 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 7 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 8 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 9 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. 10 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta. Ir 11 straipsniui galime pritarti bendru sutarimu? Pritarta bendru sutarimu.

Dėl viso įstatymo projekto keturi – už, keturi – prieš. Pirmasis už kalba A. Petrošius. Prašau.

A. PETROŠIUS (TS-LKDF). Valdantieji atsakomybę prisiima, skirtingai nuo stebuklingų galių turinčio vandens kūrėjo ir pardavėjo. Tai rodo tai, kad mes šiandien svarstome šį klausimą. Galima postringauti apie poreikį, ne poreikį, pervertinamas vakcinas ir panašiai, bet šios diskusijos paprastai vyksta iki tol, kol patys aršiausi oponentai atsiduria eilėje į ligonines, kur vietos tuo metu nėra.

Turiu priminti, kolegos, kad 200 eurų pensininkams valstiečių buvo skirti šiaip, prieš rinkimus. Dabar dėl šios priemonės turime motyvų, nepriklausomai nuo to, jie mums priimtini ar ne. Iš tribūnos buvo girdėti daug kalbų. Vienose vyravo žodžiai „galimai“, „galimai nepasieksime“, „galimai diskriminacinė priemonė“, „galimai nusivils“, tačiau negalimai mums svarbu jau šią dieną išsaugoti kiekvieną gyvybę, kurią galima išsaugoti.

Kalbėkime argumentais. Pirmiausia skiriasi rizikos. Argumentai paprasti. 75+ asmenų grupėje nepaskiepytų ir nepersirgusių yra daugiau kaip 30 % ir tai pastebimai išsiskiria nuo gretimos šiek tiek jaunesnių senjorų grupės. Šiandien šioje grupėje mirčių yra tiek, kiek visose kitose amžiaus grupėse kartu sudėjus. 65+ amžiaus grupėje skiepijimosi rodikliai yra tikrai neblogi net ir Europos kontekste, tai rodo žmonių sąmoningumo ir nepaveikumo lygį. Priminsiu nepasitenkinimą sudarant prielaidas atleisti tam tikros kategorijos nevakcinuotus darbuotojus, sulaukė daug priešpriešos, bet tikrai davė pastebimai teigiamą vakcinacijos rodiklių rezultatą, jeigu gerai pameinu, netgi trims savaitėms. Pasveriant siekiamą tikslą ir finansines priemones bei galimybes, siūlau palaikyti šį sprendimą ir valstybės pastangas pagal savo išgales išsaugoti kiekvieną gyvybę, o toliau jau kiekvienas asmeniškai ir prisidėkime tuo, kad situacija sukeltų kuo mažiau neigiamų padarinių. Dėkoju, kolegos.

PIRMININKAS. Dėkoju. Prieš kalbės I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašau.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Aš iš tikrųjų jau visus tikriausiai argumentus per kelis pasisakymus išsakiau, tik dar kartą noriu atkeipti labai ramiai kolegų dėmesį į šį projektą ir ne-kurti neigiamo precedento mūsų teisėkūros procesuose. Manau, jeigu priimsime šį įstatymą, tai gali būti, kad po mėnesio ateisime plėsdami amžiaus grupę iki 65 metų ar 60, vėliau dar turėsime labiau plėsti, kad paskatintume žmones vakcinuotis, ir faktiškai sukursime sistemą, kad privalėsime mokėti už tai, kad žmonės skiepytųsi. Man atrodo, tai visiškai neteisingas kelias, turime eiti įtikinėjimo, pozityvaus skatinimo keliu, ir aš už tai pasisakau. Todėl, kolegos, labai raginu nebal-suoti už šį įstatymo projektą.

PIRMININKAS. Dėkoju. Už kalbės L. Slušnys. Prašau.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Daug galime sulaužyti iečių dėl 100 eurų, bet ligoninės daugiausia pildosi 75 ir vyresniais nesiskiepijusiais asmenimis, daugėja jų mirčių. Mes labai tikimės tokiu būdu išplėsti žmones iš melo, kuris, beje, sklinda ir šioje salėje, fantasti-nių nuostatų ir baimės gnaužtų. Taip, nuo įstojimo į Europos Sąjungą stipriai pabrango sąmonin-gumo kaina. Kadaise sąmoningumo stokojančiams užteko „Euro alus“ butelio ar skalbimo milte-lių pakelio pakelti sąmoningumą, tiesa, iš verslo rankų. Šiandien negalime kreiptis į verslą, todėl valstybei kainuos daugiau, nes mes turime gintis nuo mirčių ne laiku nuo kovid, saugoti visų aukštos savimonės asmenų teisę gauti sveikatos priežiūros paslaugas ir išvengti mirčių dėl laiku nesuteiktų sveikatos priežiūros paslaugų. Esu už tokią priemonę, nors ir kaip skaudu sakyti, kad perkame sąmoningumą Lietuvoje. Tikiuosi, dar po 20 metų mums jau nereikės to daryti. Balsuo-kite už.

PIRMININKAS. Dėkui. Prieš kalbės M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (DPF). Tikrai, kolegos, labai liūdna, kad valdantieji neišgirdo siūlymų, kaip praplėsti imtį ir padaryti šitą siūlymą neskaldantį visuomenės. Šiuo atveju tas siūlymas, koks yra dabar, tikrai neatneš senjorams žinutės, kurią mes norėtume nunešti. Ta visa baimės, gąsdinimo politika duoda ne tokį rezultatą, kokio norėtume. Faktai kalba patys už save, kad šiandien Lietu-va lyderiauja pagal sergamumo nuo kovid skaičių, yra viena iš pirmaujančių šalių pagal miršta-mumo rodiklius ir nieko nėra daroma, kad būtų užsakyti efektyvūs monokloniniai preparatai, jau naudojami Jungtinėse Valstijose ir kitose Europos šalyse, tam, kad būtų galima kiekvieną die-ną išgelbėti daug gyvybių.

Lygiai taip pat nenunešama visuomenei vienybės žinutė, nors tai kainuotų tikrai nedaug, ir vieni senjorai gaus tas išmokas, kiti, kurie yra net ir pasiskiepiję du kartus, tokių išmokų negaus, ir tai yra nesąžininga. Patys žmonės, patys senjorai tai kalba, tai sako. Taigi be edukavimo, be žmo-nių girdėjimo ir išklauso, be tokio gebėjimo jausti nors kokią atjautą visai visuomenei, kuri tik-rai gyvena didžiulio streso sąlygomis, jūs neturėsite rezultato. Tai yra akivaizdu ir už tai turėsite prisiimti atsakomybę. Tad kviečiu nebalsuoti ir nepalaikyti šio projekto.

PIRMININKAS. Už kalbės T. Tomilinas. Prašau.

T. TOMILINAS (DFVL). Kadangi yra ypatinga skubos tvarka, tai toks ir pasisakymas už, nes jis už negali būti. Mes tiesiog neturime pakankamų galimybių nei registruoti pataisų, nei norma-liai tartis ir kalbėtis tarpusavyje tarp frakcijų. Ta ypatinga skuba yra ypatingai ydinga procedūra.

Aš šiandien ryte prašiau jos netaikyti ir pasisakiau iš principo už projektą, bet dabar matau jo rezultatą ir to padaryti negaliu. Tiesiog turiu patarimą – netaikykime tokiems svarbiems sprendimams ypatingos skubos. Nieko ta skuba neduoda. Jūs turite tuos balsus ir priimate sprendimus, bet visuomenė yra suerzinama. Mes nerandame geriausių kompromisų. Mes skubame registruoti pataisas neaptarę tarpusavyje. Vieną kartą įvyksta komiteto posėdis. Visuomenė iš viso neturi šansų net teoriškai dalyvauti šitame procese, o būtent parlamentas ir yra tas forumas, kuriame visuomenė galėtų dalyvauti, padaryti kokias nors korekcijas ir to pasitikėjimo būtų daugiau. Aš suprantu, kad reikia gelbėti gyvybes, bet šituos sprendimus mes aptarinėjame jau kelintą mėnesį, nes kolegės buvo pateikę tuos pasiūlymus anksčiau. Taigi atsižvelgdamas į tas procedūrines problemas, kurios yra dabar, aš, deja, bet užsirašęs balsuoti už, negaliu to padaryti.

PIRMININKAS. Prieš kalbės A. Sysas. Aš suprantu, kad jūsų balsą irgi reikia įskaityti prieš. Prieš – A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Šitoje visoje situacijoje man labai įdomi sveikatos ministro pozicija. Kiek jį kamantinėjo žurnalistai, kiek Seimo nariai, jis niekur aiškiai nepasakė, kad jis pritaria šitai pataisai. Jis tiesiog išsisukinėdavo nuo atsakymo ir puikiai suprantu kodėl, nes ligų yra ir daugiau, ir visokių. Ir tiek pinigų ministras neturi, todėl šitą piniginių klausimą perleido Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai. Girdžiu iš dešinės posakį – reikia gelbėti žmones, bet jūs puikiai žinote, kad dalis žmonių ir už didesnius pinigus nesiskiepytų, nes jie taip įsitikinę. Ar jūsų kitas žingsnis bus privalomai juos izoliuoti ir privalomai skiepyti, nes jūs gelbėsite gyvybes pagal tą pačią teoriją ir tą pačią praktiką? Aš nematau, kad tai būtų labai humaniška.

Ir šitoje situacijoje man labai keista pozicija liberalų, kurie visada sakė, kad valstybė neturi kištis į visokius šituos reikalus, individuumas aukščiau visko, o dabar abiem rankom balsuoja už tai, kad duotume 100 eurų, kad skiepytųsi ir taip toliau. Tai kur jūs, liberalai? Kodėl tolstate nuo savo idealų, kad valstybė – tikrai forma, o turinys pripildomas individais. Čia jau nelieka.

Gerbiami kolegos, nenoriu kartoti, ką sakė kiti. Tikrai tai neišmintingas sprendimas, kurį jūs priimsite, tikrai jis neduos to rezultato, kurio laukiate. Manau, kad bus atvirkštinis dalykas. Ir ateiityje bus daug sabotažo, kol mes priimsime vieną ar kitą svarbų sprendimą. Todėl kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Dėkui. Keturi prieš jau pasisakė su T. Tomilinu. Už kalbės A. Navickas pasakutinis. *(Balsai salėje)*

A. NAVICKAS (TS-LKDF). Nežinau, dabar P. Gražulis bandys perrėkti arba ne. Tikrai manau, kad niekas per daug čia nėra laimingas dėl to, kad tenka imtis tokios priemonės. Tikrai, duok Dieve, kad pakaktų kitų. Pats skiepas jau yra didžiulė pagalba, ir, aišku, mokėti žmogui už tai, kad jis skiepijosi, skamba keistai, bet jeigu tai padės išgelbėti bent vieną žmogų, duok Dieve, galime taikyti ir tokias priemones. Bet kuriuo atveju tai yra daug racionalesnė priemonė, negu pardavinėti mineralinį vandenį, kuris padeda gydytis nuo kovidų, ir sakyti, kad viską padarėme dėl to. Šiuo atveju tikrai, sakau, tai nėra džiaugsminga kokia nors priemonė, tai nėra kokia nors panacėja, tai yra viena priemonė iš daugelio, kurios tikslas yra padėti bent jau pačiai pažeidžiamiausiai grupei išgyventi šitą laikotarpį. Labai keista, kai aš girdžiu, kad atsirado Lietuvoje privilegijuota klasė, tai yra vargšai 75 metų ir vyresni žmonės. Jeigu tokia privilegijuota klasė, tai tebūnie.

Kita vertus, labai keista girdėti ir pono A. Syso kalbėjimus, kad socialdemokratija, pasirodo, tai yra stebėjimas, kaip žmogus miršta, ir stovėjimas, ir sakymas, na, tebūnie, vis tiek visi mirsime. Manau, kad ne, tikrai tai nėra socialdemokratija. Todėl tikrai manau, kad šiandien turime paremti šitą nutarimą. Aišku, tai yra tik viena iš priemonių ir tikrai ne pagrindinė. Dėkui.

PIRMININKAS. Dėkoju. Gerbiami kolegos, dabar atėjo metas balsuoti. Jūs išsiaiškinsite tarpusavyje po balsavimo dėl priėmimo. *(Balsai salėje)* Suteiksiu žodį po balsavimo dėl priėmimo.

Tai yra darbotvarkės 2-2 klausimas – Vienkartinės išmokos pasiskiepijus vakcina nuo COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) įstatymo projekto Nr. XIVP-910 priėmimas. Kviečiu balsuoti. *(Triukšmas salėje)*

Užsiregistravo 67: už – 65, prieš ir susilaikiusių nebuvo. Įstatymas... *(Balsai salėje)* Supratau. Mes dar kartosime balsavimą, natūralu, tada, kai 71 galbūt bus, ir registruosis.

Dabar po balsavimo dėl motyvų – P. Gražulis. Prašau.

P. GRAŽULIS (LRF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, esate jaunas ir kaip politikas, ir kaip žmogus, gal suklydote, bet aš buvau užsirašęs ketvirtas. Jeigu kas buvo užsirašęs už, o kalbėjo prieš, jūs turėjote nutraukti, man turėjote suteikti teisę kalbėti. Kadangi esate jaunas politikas, aš nesikreipsiu į Etikos ir procedūrų komisiją, tik jūs tai turėkite omenyje. O iš principo praradau teisę dar kartą išsakyti savo poziciją, kodėl prieš.

PIRMININKAS. Dėkui. Su T. Tomilinu jūs išsiaiškinsite patys. Prašom – T. Tomilinas. (*Balsai salėje*)

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiamas posėdžio pirmininke, jūs tikrai lygioje vietoje padarėte problemą. Aš tikrai neturiu ketinimo nei ginčytis su P. Gražuliu, nei su jumis, tai buvo ypatinga skuba, kai Seimo nariai net teorinių galimybių prisidėti prie projekto tobulinimo beveik neturi. Jūs taikote ją ypatingai svarbiu klausimu, tai tikrai nedidina visuomenės pasitikėjimo. Ir atimti iš Seimo nario teisę pasisakyti prieš tikrai atrodo labai keistai. Tai, kad aš kalbėjau, aš paaiškinau, kodėl aš kalbėjau dalyje už, nes aš neturėjau galimybės net teoriškai prisidėti prie projekto tobulinimo. Todėl jūs dėl ypatingos skubos tvarkos turėjote taikyti ypatingas procedūras, nes atimti iš Seimo nario teisę kalbėti prieš buvo tikrai labai negražus gestas.

PIRMININKAS. Supratau, kad nieko nesupratau, ką jūs pasakėte. Prašom – A. Mazuronis.

A. MAZURONIS (DPF). Labai dėkui, gerbiamas vicepirmininke. Aš ne repliką po balsavimo, bet dėl vedimo tvarkos, jeigu galima. Aš frakcijos vardu norėjau paprašyti, kad dėl kitų klausimų, kurie bus, nesuteiktumėte teisės pasisakyti mano gerbiamam kolegai ir geram bičiuliui A. Sysui, nes frakcijos vardu mums tikrai net gaila klausyti, kaip žmogus kankinasi šiandien šnekėdamas. Tiesiog pasakykite, kad jis nori pasisakyti, ir mes suprasime, ką jis norėjo pasakyti.

PIRMININKAS. Supratau, tikiuosi, taip ir pavyks padaryti. Gerbiami kolegos, mes pradėsime balsuoti dėl kitų klausimų, kuriuos apsvarstėme taip pat šiame posėdyje. Tai buvo rezerviniai klausimai.

16.12 val.

Seimo kontrolierių įstatymo Nr. VIII-950 18 ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5306, Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo Nr. VIII-1708 22 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5307 (svarstymo tęsinys)

Gerbiami kolegos, rezervinis 1-1 klausimas – Seimo kontrolierių įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Komitetas siūlė atmesti, o dėl lydimąjo 1-2 klausimo taip pat abu komitetas siūlė atmesti. Nuomonės išsiskyrė. Kas pritaria komiteto nuomonei, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Balsuojame dėl Seimo kontrolierių įstatymo projekto Nr. XIIIIP-5306. Kas pritaria komiteto nuomonei, kad atmestume...

Balsavo 115 Seimo narių: už – 44, prieš – 44, susilaikė 27. Ar jums reikėtų dar kartą pakartoti, dėl ko balsavome? A. Vyšniauskas.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Prašom pakartoti balsavimą, nes nesupratome, už ką balsuojame.

PIRMININKAS. Gerbiami kolegos, ar sutinkate?.. Galime nelaužyti iečių ir pakartosime balsavimą. Tai yra tik svarstymo stadija. (*Triukšmas salėje*)

Gerbiami kolegos, arba mes pavesime... Išsiaiškiname gal dabar dar kartelį, už ką mes balsuojame, ir tada susikaupsime. Dar R. Tamašunienė norėtų.

R. TAMAŠUNIENĖ (LRF). Gerbiamas pirmininke, jūs paskelbėte balsavimą, pasakėte, už ką mes balsuojame – kad Žmogaus teisių komitetas priėmė sprendimą atmesti, ir kas balsuoja už, tai už komiteto sprendimą, kas prieš ir susilaiko... Galime paklausti stenogramą. Ir visi supratome. Kolegos, kurie bendraujate garsiai, negirdėjote, tad neturi visas Seimas kažkokių nesusipratusių kolegų vardu perbalsuoti. Yra priimtas sprendimas ir komitetui suras sprendimus, čia po svarstymo, tad nieko baisaus neįvyko.

PIRMININKAS. Dėkoju. Aš siūlau nekaitinti aistrų, ar mes čia dabar tikrai diskutuosime? Man atrodo, kad mes galėtume susitarti, pakartoti balsavimą. Aš dar kartelį, nes yra daugiau, aš matau, žmonių, kurie sako, kad nesuprato, dėl ko balsuojama. Pagal Statutą aš galiu tą balsavimą

pakartoti ir mes visi žinosime, kokia yra tikroji Seimo valia. Tad aš tikrai prašau jūsų supratimo, ar dar tikrai norėsite kalbėti šiuo klausimu? Tik svarstymo stadija, gerbiami kolegos. Siūlau nekaitinti aistrų, einame dirbti ir pamatysime tą tikrą Seimo valią. Ar vis dar jūs norite pasisakyti, netinkamas sprendimas? Gerai, prašom, tuomet M. Puidokas. Šie žmonės pasisako ir einame prie darbo.

M. PUIDOKAS (DPF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, iš tiesų kolegė R. Tamašunienė labai aiškiai įvardino, kad buvo įvardintas klausimo pavadinimas, už ką yra balsuojama, buvo įvardintas komiteto sprendimas, taigi visi matė degant ekrane, už kokį projektą yra balsuojama. Ar čia yra Seimas, kur žmonės atsakingai balsuoja, ar tai yra vaikų darželis, kur Seimo nariai nežino, už ką balsuoja? Ir jūs sakote, kad tokių yra daug, kelios dešimtys ar panašiai. Taip neturėtų būti. Vis dėlto procedūriškai darykime kitaip. Dabar yra nubalsuota, bet tai nėra, kaip įvardinome, tragedija, vis dėlto laikykimės balsavimo rezultatų.

PIRMININKAS. Supratome. Labai ačiū. A. Norkienė. Prašom.

A. NORKIENĖ (LVŽSF). Dėkui, gerbiamas posėdžio pirmininke. Jeigu tų aistrų nekaitinsime, tiesiog įvardinkite Statuto straipsnį, kuriuo remdamasis jūs skelbtumėte naują balsavimą. Tik tiek.

PIRMININKAS. Dėkui. Tuoj pat. Prašom, J. Sabatauskas.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Gerbiamas pirmininke, iš tiesų turite įvardinti statutinį pagrindą, koku būdu, dėl ko pagal Statutą galima balsuoti pakartotinai. Kai balsai yra lygūs, tada galima balsuoti pakartotinai. Bet čia gana didelis skirtumas balsų. Teisintis Seimo nariams, kad jie nesuprato, tai klausimas, ar jie nesupranta teksto, kuris yra garsiai pasakomas, ar jie nesupranta, kas yra ekrane parašyta, nes įstatymo pavadinimas parašytas? Darbotvarkėje šis klausimas yra aiškus. Svarstymo stadijoje balsuojama, jeigu komitetas pasiūlė projektą atmesti, tai iš karto balsuojama be diskusijų. Taigi šiuo atveju nematau, Statute nėra galimybių balsuoti pakartotinai. Priešingu atveju teks kreiptis į Etikos ir procedūrų komisiją, kad ji išaiškintų, bet, mano manymu, Etikos ir procedūrų komisijos praktikoje jau tokių atvejų yra buvę ir ji aiškiai yra paaiškinusi, kada galima balsuoti pakartotinai.

PIRMININKAS. Gerbiamas kolega, jau baikite mintį.

J. SABATAUSKAS (LSDPF). Ne todėl, kad valdantiejiems taip norisi.

PIRMININKAS. Gerai. Labai ačiū. P. Saudargas ir J. Razma. Prašom.

P. SAUDARGAS (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas pirmininke. Gerbiami kolegos, aš suprantu žaidimo taisykles ir tai, ką jūs bandote pasakyti, viskas yra gerai, bet šį kartą tikrai nuoširdžiai aš pasakau už save – nesupratau, už ką balsuoju. Aplink girdėjosi labai daug kolegų replikų dar balsavimo metu, kad mes nesuprantame, už ką balsuojame, ir mes prašėme stabdyti balsavimą. Ne tai, kad paskui atsibudome, mums nepatiko rezultatas ar panašiai. Jau balsavimo metu salėje kilo šurmulyš. Labai daug balsų prašė stabdyti balsavimą, nes mes susipainiojome, nežinome, kaip balsuojame. Paprastai posėdžio pirmininkas sustabdo balsavimą tokiu atveju ir dar kartą paaiškina. Tokie balsavimai, kai yra ne už įstatymą, bet dėl komiteto nuomonės atmesti ar panašiai, yra komplikuoti, stengiamasi gerai paaiškinti ir susitarti, kad visiems būtų aišku, kaip balsuojama. Jeigu kolegos nuoširdžiai sako, kad tikrai nesuprato, o ne kad mums rezultatas nepatinka, tai gal patikėkite.

PIRMININKAS. Gerai, supratome. Paskutinis – J. Razma. Prašom.

J. RAZMA (TS-LKDF). Iš tikrųjų šiuo atveju pirmininko paaiškinimas, už ką balsuojame, baigėsi jau vėliau, negu baigėsi balsavimas. Aš visada linkėčiau tiksliai suformuluoti, už ką balsuojama. Pasakyti ir projekto pavadinimą, nes čia dega tik numeriai, kai yra dviejų projektų paketas. Kol Seimo narys susiras darbotvarkėje pagal tą numerį, koks čia projektas, tikrai ne visada galima suspėti. Ir formuluoti, už ką balsuojame: balsuojame, ar pritarti po pateikimo, ar pritarti komiteto išvadai atmesti projektą. Tai padaryti reiktų prieš balsavimą.

PIRMININKAS. Dėkui, kaip aš supratau, liūdna išvada yra ta, kad bet koku atveju liksiu kaltas. *(Juokas salėje)* Ar nepakankamai aiškiai kai kuriems suformulavau, nors aš gana aiškiai, man atrodo, suformulavau, dėl ko yra balsuojama, tik salėje buvo didelis triukšmas. Aš pripažįstu, kad yra Seimo narių, kurie dvejoja, tai pagal 121 straipsnio 1 dalį aš pakartojau balsavimą. Kas pritaria komiteto išvadai atmesti šiuos įstatymų projektus Nr. XIIIIP-5306 ir Nr. XIIIIP-5307 po svarstymo, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Seimo kontrolierių įstatymo 18

ir 22 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas ir susijęs Vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstatymo 22 straipsnio pakeitimo projektas. Balsuojame.

Balsavo 118: už – 53, prieš – 40, susilaikė 25. Balsavimo rezultatų tai nepakeitė. Natūralu, nepritarta komitetui.

Dabar reikia paskirti kitą komitetą šiam įstatymui svarstyti. Ar būtų pasiūlymų? A. Mazuronis. Prašom.

A. MAZURONIS (DPF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, frakcijos vardu norėčiau pasiūlyti Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą kaip pagrindinį toliau šį klausimą svarstyti.

PIRMININKAS. Supratau, dėkui. Ar būtų kokių nors kitokių pasiūlymų, nes matau, kad... Galime pritarti, kad keliauja į Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą? Galime, pritarta bendru sutarimu.

16.21 val.

Kultūros centrų įstatymo 4, 5, 8 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-5322 (svarstymo tęsinys)

Rezervinis 2 klausimas – Kultūros centrų įstatymo 4, 5, 8 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas. Svarstymo stadija. Kultūros komitetas siūlo atmesti. Kas pritaria Kultūros komiteto išvadai, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Balsavo 118: už – 95, prieš – 14, susilaikė 9. Atmesta.

16.22 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2004 m. lapkričio 2 d. nutarimo Nr. IX-2532 „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIIIIP-4403(2) (svarstymo tęsinys)

Rezervinis 3 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Etninės kultūros globos tarybos nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ projektas. Po pritarimo, po svarstymo ar norime balsuoti, ar galime bendru sutarimu pritarti po svarstymo? Galime. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

16.23 val.

Vidaus tarnybos statuto priedo pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-649 (pateikimo tęsinys)

Rezervinis 4 klausimas – Vidaus tarnybos statuto priedo pakeitimo įstatymo projektas. Įvyko pateikimas, nuomonių prieš nebuvo. Gal galime po pateikimo pritarti bendru sutarimu? Galime. Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

Pagrindiniu komitetu siūlomas Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kaip papildomi siūlomi Biudžeto ir finansų komitetas ir Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 7 dieną. Ar galime tam pritarti? Ačiū, pritarta bendru sutarimu.

16.23 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2021 m. kovo 10 d. nutarimo Nr. XIV-186 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-924(2) (priėmimo tęsinys)

Rezervinis 5 klausimas – Nutarimo „Dėl Aleksandro Stulginskio žvaigždės skyrimo komisijos sudarymo“ projektas. Priėmimas. Dėl vedimo tvarkos – A. Vyšniauskas. Prašom.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Frakcijos vardu norėčiau paprašyti išvados dėl prieš tai buvusio Vidaus tarnybos statuto priedo pakeitimo įstatymo projekto.

PIRMININKAS. Taip, gerai. Ar galime paprašyti Vyriausybės išvados? Tai su biudžetu susiję bet kokių atveju, kolegos. (Balsai salėje) Gerai, galime. Tada 5 rezervinis klausimas dėl Aleksandro Stulginskio žvaigždės, priėmimas. Kviečiu balsuoti dėl rezervinio 5 klausimo.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 117: už – 116, prieš nėra, susilaikė 1. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

16.25 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Igno Meškausko peticijos“ projektas Nr. XIVP-901(2) (priėmimo tęsinys)

Rezervinis 6 klausimas dėl I. Meškausko peticijos, projektas Nr. XIVP-901. Peticijų komisija siūlo atmesti. Kas pritaria Peticijų komisijos išvadai atmesti peticiją, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 115: už – 112, prieš nebuvo, susilaikė 3. Atmesta.

16.26 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Algimanto Miškinio peticijos“ projektas Nr. XIVP-902(2) (priėmimo tęsinys)

Rezervinis 7 klausimas dėl A. Miškinio peticijos, projektas Nr. XIVP-902(2). Peticijų komisijos išvada – taip pat peticiją atmesti. Kas pritaria išvadai, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko. Prašau skelbti balsavimą.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 112: už – 107, prieš nebuvo, susilaikė 5. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Taip pat dėl 6 rezervinio klausimo – projekto Nr. XIVP-901, tas nutarimas irgi buvo priimtas. (*Gongas*)

16.27 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Vaido Veličkos peticijos“ projektas Nr. XIVP-903(2) (priėmimo tęsinys)

Rezervinis 8 klausimas dėl V. Veličkos peticijos, projektas Nr. XIVP-903. Peticijų komisija taip pat siūlo šią peticiją atmesti. Kas pritaria Peticijų komisijos nuomonei, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 109: už – 105, prieš – 2, susilaikė 2. Nutarimas dėl V. Veličkos peticijos priimtas. (*Gongas*)

16.28 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Thaddeuso Stommos peticijos“ projektas Nr. XIVP-906(2) (priėmimo tęsinys)

Rezervinis 9 klausimas dėl T. Stommos peticijos, projektas Nr. XIVP-906. Ją Peticijų komisija siūlo atmesti. Kas pritaria Peticijų komisijos nuomonei, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Šio nutarimo priėmimas

110 – už, prieš – 1, susilaikė 4. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

16.29 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Roberto Radzivano peticijos“ projektas Nr. XIVP-907(2) (priėmimo tęsinys)

Rezervinis 10 klausimas dėl R. Radzivano peticijos, projektas Nr. XIVP-907. Ją Peticijų komisija taip pat siūlo atmesti. Kas pritaria Peticijų komisijos išvadai, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 106: už – 100, prieš – 2, susilaikė 4. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

16.30 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Ernesto Jasaičio peticijos“ projektas Nr. XIVP-904(2) (priėmimo tęsinys)

Rezervinis 11 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Ernesto Jasaičio peticijos“ projektas Nr. XIVP-904(2). Komisija siūlo jam pritarti. Kas pritaria komisijos išvadai, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja prieš arba susilaiko.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 105: už – 104, prieš – 1, susilaikiusių nėra. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

16.30 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Arūno Sodonio peticijos“ projektas Nr. XIVP-905(2) (priėmimo tęsinys)

Rezervinis 12 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo Peticijų komisijos išvados dėl Arūno Sodonio peticijos“ projektas Nr. XIVP-905(2). Jam Peticijų komisija taip pat siūlo pritarti. Kas už, balsuoja už, kas turi kitą nuomonę, balsuoja kitaip.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 108: už – 105, prieš nebuvo, susilaikė 3. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

16.31 val.

Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-927 (priėmimo tęsinys)

Ir rezervinis 13 klausimas – Seimo nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo 2020 m. lapkričio 24 d. nutarimo Nr. XIV-30 „Dėl Lietuvos Respublikos Seimo komisijų sudarymo“ pakeitimo“ projektas Nr. XIVP-927. Priėmimas. Prašau. G. Burokienė turbūt dėl to.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Norėčiau frakcijos vardu prašyti pertraukos, nes ir mūsų frakcija pateikė pasiūlymų dėl šios komisijos sudėties, tai vienu kartu galbūt būtų galima priimti kitą kartą. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Kokia gerbiamo Seimo nuomonė, ar mes dar čia darome taip? J. Razma norėtų pasisakyti.

J. RAZMA (TS-LKDF). Mes praeityje tokius klausimus esame sprendę iš karto. Čia yra formalūs pakeitimai, jeigu frakcija įvardija savo pakeitimą, tiesiog sutariame, kad per priėmimą tai fiksuojame ir priimame su tuo pakeitimu. Nereikėtų čia iš naujo gaišti laiko. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Ar G. Burokienė... Prašau įgarsinti.

G. BUROKIENĖ (LVŽSF). Aš galiu įvardinti. Jeigu pirmasis pavaduotojas sako, kad tai yra formalumas ir galima įvardinti, tai mes siūlome išbraukti R. Šarknicką iš šios komisijos.

PIRMININKAS. R. Šarknicką iš Seimo Savižudybių ir smurto prevencijos komisijos narių. (*Balsai salėje*) Gerai. Yra toks siūlymas, jis, man atrodo, garsiai įvardintas, tai mes dėl šio siūlymo galime priėmimo stadijoje balsuoti. Ar pritariame tam siūlymui? (*Balsai salėje*) Pritarta. Balsuojame dėl nutarimo priėmimo. (*Balsai salėje*)

Atsiprašau, tada 1 straipsnį analogiškai sutvarkyti, kad komisiją sudaro septyni nariai, o ne aštuoni, kaip buvo parašyta. Galime tam pritarti? Pritarta. Balsuojame.

Šio nutarimo priėmimas

Balsavo 108: už – 107, prieš – 1, susilaikiusių nebuvo. Nutarimas priimtas. (*Gongas*)

Gerbiami kolegos, baigėme šią balsavimo tiradą. Aš suprantu, kad Seimo Pirmininkė labai norėtų pateikti jos teikiamą įstatymo projektą. Ar galima būtų sutarti, kad dabar būtų teikiamas darbotvarkės 2-9 klausimas – Darbo kodekso 112 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-843? Suprantu, kad yra tam tikrų klausimų, kodėl Seimo Pirmininkė dabar nori tai pateikti. Aš kviečiu ją į tribūną ir perduodu žodį pirmininkauti J. Jaručiui, Seimo Pirmininko pavaduotojui.

16.35 val.

Darbo kodekso 112 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-843 (pateikimas)

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke, dėkoju, gerbiami kolegos. Gerbiami kolegos, drauge su kitais pasirašiusiais šį pasiūlymą teikiu šiandien Darbo kodekso 112 straipsnio pakeitimo įstatymo projektą. Juo siūlome įteisinti sutrumpintą 32 valandų per savaitę darbo normą tėvams, auginantiems vaikus iki trejų metų. Kartu su dar dviem jau pateiktais, registruotais projektais tai sudaro vadinamojo šeimų paketo pirmąjį etapą. Vyriausybės programoje įsipareigojome plėsti priemones, mažinančias darbuotojų patiriamą spaudimą nesusilaukti vaikų, kurti šeimoms draugiškesnę aplinką. Šis projektas vienas iš šio įsipareigojimo įgyvendinimo žingsnių.

Visų pirma norėčiau sugriauti keletą klaidingų prielaidų, kurios pasklido viešojoje erdvėje dėl šio konkretaus projekto. Tai nėra naujos papildomos socialinės garantijos suteikimas tėvams. Pagal mūsų projektą sutrumpinta darbo norma galės pasinaudoti asmuo, kuris anksčiau grįš iš vaiko priežiūros atostogų ir atsisakys vaiko priežiūros išmokos. Taigi tai yra alternatyvos sukūrimas, asmuo galės arba dvejus metus būti vaiko priežiūros atostogose, arba jas sutrumpinti ir grįžti į darbo rinką anksčiau – pasirinktinai, mainais gaudamas lankstesnes darbo sąlygas, iki vaikui sukaks treji metai. Kartu noriu pabrėžti, kad priėmus projektą privataus sektoriaus darbuotojų sąlygos dėl to nepablogės, jos niekaip nesikeis, jie ir toliau galės naudotis vaiko priežiūros atostogomis ir išmokomis visa apimtimi, kaip tai yra dabar. Siūlome keturių darbo dienų savaitę įvesti viešajame sektoriuje, nes ir vaiko priežiūros išmokos, ir įstaigų darbo užmokesčio fondai formuojami iš tų pačių valstybės lėšų. Taigi vaiko išmokos pinigų sutaupymas galėtų būti panaudotas kompensuojant galimus įstaigų praradimus dėl keturių dienų darbo savaitės įvedimo. O privačiose įmonėse sutrumpintos darbo normos įgyvendinimas gultų išimtinai ant įmonės pečių ir nesusikūrus mechanizmo tokioms išlaidoms kompensuoti tai būtų tik dar vienas papildomas mokes tis verslui.

Lietuvoje vyrų ir moterų atlyginimo atotrūkis šiandien siekia 16 %. Ekspertų manymu, reikšmingą įtaką tam turi pertrauka, kurią dažnu atveju moteris turi karjereje dėl motinystės, dėl vaiko priežiūros. Kai moterys grįžta į darbo rinką po vaiko priežiūros atostogų, joms tenka darbo užmokesčiu vyti kolegas vyrus ir labai dažnai tas procesas užtrunka iki pat pensijos. Šią problemą būtų galima spręsti efektyviau – kurti teisinį mechanizmą, kuris skatintų grįžti anksčiau iš vaiko priežiūros atostogų į darbą, taip tiesiog sukuriant alternatyvą tiems, kurie norėtų ją pasinaudoti. Ir vienu iš tokio teisinio mechanizmo instrumentų ir galėtų būti mūsų siūloma sutrumpinta darbo norma.

Taip pat norėčiau pasisakyti dėl abejonių dėl projekto atitikties Konstitucijai. Mūsų ir darbo teisės ekspertai, su kuriais teko išsamiai konsultuotis rengiant šį projektą, nuomone, šios abejonės nėra pagrįstos. Preliminariai projektą apsvaistęs Teisės ir teisėtvarkos komitetas prieštaravimų Konstitucijai taip pat neįžvelgia. Dėl kitų Teisės departamento pastabų esame pasiruošę konstruktyviam dialogui, projekto taisymui. Net neabejoju, kad pritarus po pateikimo komitetuose šis projektas pagal Teisės departamento pastabas būtų koreguojamas. Taip pat priminsiu, kad bandomuosius keturių darbo dienų savaitės projektus jau yra įvedusios ar išbandžiusios, įvykdžiusios tokios šalys kaip Islandija, Švedija, Japonija. Šiuo metu vykdo Ispanija, Naujoji Zelandija ir nemažai kitų valstybių. Ir ne viena valstybė pradėjo būtent nuo viešojo sektoriaus. Pirmieji rezultatai rodo, kad sutrumpinus darbo savaitę didėja ne tik darbuotojų pasitenkinimas darbu, bet ir darbo efektyvumas. Mūsų siūlymas pradėti tokį bandomąjį projektą Lietuvoje šiuo metu paliestų tik tam tikrą nedidelę darbuotojų dalį, tai yra konkrečiai tuos darbuotojus, kurie augina vaikus iki trejų metų. Jam pasiteisinus, tuo aš, tiesą pasakius, net neabejoju, manau, kad tą diskusiją galėtume tęsti toliau, tačiau tai jau, be jokios abejonės, yra ateities klausimas.

Dažnai tenka išgirsti nuogastavimus, kad mes nuo kaimynų atsilieiname siūlydami pažangius sprendimus ar inovatyvius sprendimus. Manychiau, kad šis sprendimas galėtų tapti gana įdomiu žingsniu į priekį, suteikiant lankstesnes galimybes derinti išipareigojimus šeimai ir karjerai, ir, žinoma, labai skatinčiau ir kviesčiau jam pritarti. Dabar esu pasirengusi atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKAS (J. JARUTIS, LVŽSF). Ačiū, Pirmininke. Jūsų nori paklausti nemažai kolegų. Pirmasis klausia T. V. Raskevičius. Prašom, kolega.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Dėkoju už pristatymą. Projekte numatyta, kad keturių darbo dienų savaitę galės pasinaudoti darbuotojai, dirbantys tik valstybiniame sektoriuje. Jūs pristatymo metu labai puikiai pastebėjote, kad diskusijos dėl trumpinamos darbo savaitės vyksta keliose Europos valstybėse ir rezultatai kol kas yra labai pozityvūs dėl jūsų išvardintų priežasčių ir taip pat dėl to, kad didėja darbo našumas.

Taip pat svarbu šio projekto kontekste ir lyčių lygybė. Lietuva yra viena iš tų Europos valstybių, kur yra labai ilgos vaiko priežiūros atostogos. Toks projektas vienareikšmiškai paskatintų žmones, kurie augina mažamečius vaikus, ypač moteris, grįžti į darbo rinką. Klausimas būtų toks. Kadangi projektas yra geras visomis prasmėmis, ar matytumėte tokio projekto nuostatų perkėlimą ir taikymą ne tik viešajame, bet ilgainiui ir privačiame sektoriuje? Ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū už pagyrimą ir už klausimą. Iš tiesų aš matyčiau tai kaip pirmąjį žingsnį. Tiesą pasakius, aš net neabejoju, kad jis pasiteisintų visomis prasmėmis. Kalbant apie dabartinę situaciją, tokio mechanizmo taikymas neturėtų tapti papildoma našta verslui, bet aš net neabejoju, kad kai kurios pažangiausios įmonės pačios siūlytų ir taikytų galbūt pasiremamos ta teigiama patirtimi, kuri yra ir kitose valstybėse ir galbūt būtų mūsų viešajame sektoriuje. Aš manau, kad tai yra ateities klausimas, diskusijos klausimas, ir matau dideles šio siūlymo perspektyvas.

PIRMININKAS. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė, ruošiasi V. Bakas.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamoji Seimo Pirmininke, už iniciatyvą. Dar vienas labai geras projektas. Tikrai jus sveikinu su puikiomis iniciatyvomis šią sesiją, tačiau noriu pasiteirauti. Vis dėlto toks reguliavimas dėl tų darbuotojų, kurie dirba kontaktiniu būdu, teikia kokias nors paslaugas, galimai sukurs papildomų trikdžių darbdaviams arba įstaigų vadovams dėl to, kad reikės ieškoti, kas pakeis tuos kontaktiniu būdu dirbančius asmenis. Aš lygiai taip pat, kaip ir Tomas, labai palaikau, kad tokia iniciatyva turėtų taip pat galioti ir privačiame sektoriuje, kad vienodas galimybes turėtų visi darbuotojai. Kaip manote spręsti šituos kylančius iššūkius? Galbūt jau esate numačiusi būdus, kaip galėtume užkirsti kelią tokioms galimoms problemoms?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju už klausimą. Iš esmės aš noriu priminti esminį dalyką. Šiuo metu tų darbuotojų apskritai nėra, nes jie yra vaiko priežiūros atostogose. Mūsų gi siūlomas mechanizmas tiesiog sukuria paskatą jiems grįžti anksčiau, bet taip pat sudaro galimybę dirbti viena diena mažiau už tą patį atlygį. Tai mes tikrai neatimame nieko, mes kaip tik sudarome galimybes

anksčiau grįžti ir anksčiau būti. Ta problema iš esmės net ir nekyla. Mano galva, būtent lankstumas ir suteikimas daugiau laisvės ir yra šio pasiūlymo didysis plusas. Ar jis plėsis į privatų sektorių, tai jau yra kito etapo klausimas. Kaip jau minėjau, tai neturėtų tapti našta verslui. Kai kurios pažangios įmonės šiandien jau pačios tai taiko ir tai daro tikrai labai sėkmingai.

PIRMININKAS. Klausia V. Bakas. Ruošiasi A. Mazuronis.

V. BAKAS (DFVL). Ačiū. Iš tikrųjų pati idėja tikrai puiki, bet aš noriu suprasti jūsų motyvus. Jeigu yra tarptautinė praktika, kad tai didina darbo našumą, kad tai pozityviai veikia apskritai įmonių veiklą, tai kodėl jūs neteikiate, kad tokios sąlygos galiotų ir privačiame sektoriuje? Kodėl mes iš karto to nedarome? Nes dabar susiklosto tokia nuomonė, kad tarsi įstatymo projekto tikslas sukurti privilegijas viešajame sektoriuje ir valstybės tarnyboje dirbantiems žmonėms, o dėl privataus sektoriaus mes sakome, tai būtų našta verslui. Galbūt iš tiesų verta teikti projektą, kuris apimtų apskritai visą darbo rinką, visus darbuotojus?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju už klausimą. Esmė yra tokia, kad, matyt, niekas nesiginčys dėl to, kad viešasis sektorius su privačiu sektoriumi šiandien negali konkuruoti atlyginimų dydžiu. Vienintelis aspektas, kuriuo viešasis sektorius gali konkuruoti tiek Lietuvoje, tiek visame pasaulyje, yra tam tikrų garantijų, tam tikro stabilumo suteikimu lyginant su privačiu sektoriumi. Ir tokios garantijos egzistuoja jau šiandien.

Taigi šis siūlymas, taip, jis šiek tiek, galima sakyti, pozityviai diskriminuoja, sukuria tam tikrą pozityvią diskriminaciją viešajame sektoriuje, tačiau tai yra pateisinama bendrame paveiksle, bendrame kontekste, turint galvoje, kad kitais aspektais viešajam sektoriui su privačiu konkuruoti yra labai sudėtinga. Tai mes visi puikiai suprantame. Vėlgi pabrėžiu, kad tai yra alternatyva, tai nėra visiškai nauja socialinė garantija, tai yra alternatyva, pasirinkimas. Ar ji plėsis ateityje, šiandien aš nenorėčiau užbėgti už akių, galimai taip. Vėlgi tas projektas yra *pilotinis*, kaip aš jį dabar vadinu. Jeigu Seime jam bus pritarta, jei jis sėkmingai bus įgyvendinamas, tikrai neatmetu, kad jo taikymas bus platesnis.

PIRMININKAS. Kolegos A. Mazuronio nematau. Klausia L. Nagienė. Prašom.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiamoji Pirmininke, noriu paklausti, ar jūs nesvarstėte ir nediskutavote apie tai (mes žinome, kad iki metų sąlygos yra ribotos, jeigu ir grįžtų į darbo rinką, gautų tik skirtumą, jeigu yra vaiko priežiūros atostogose), kad gal buvo tikslinga peržiūrėti ir sudaryti sąlygas bei lankstesnę grafiką, kad gautų ir išmoką, ir galėtų dirbti pagal lankstų grafiką – sutrumpintą darbo dieną? Gal tą variantą irgi svarstėte? Ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju už klausimą. Man atrodo, kad šio projekto patrauklumas yra tas, kad jis nereikalautų papildomų išlaidų, tai yra kad žmogus, grįžęs į darbo rinką anksčiau ir gavęs tam tikrą papildomą lengvatą, tai yra trumpesnę darbo savaitę, kartu atsikartų vaiko priežiūros išmokos. Taigi tai nesukuria papildomo krūvio valstybės biudžetui ir tai yra plusas, tai yra alternatyvos kūrimas.

Žinoma, galima svarstyti įvairius siūlymus, įvairias dar geresnes socialines garantijas, bet aš sakyčiau, kad reikia prisiminti ir, matyt, turėti galvoje, kad Lietuvoje galiojančios vaiko priežiūros išmokos yra vienos dosniausių, tikriausiai drąsiai galima sakyti, pasaulyje, turint galvoje jų trukmę.

PIRMININKAS. Klausia L. Kukuraitis. Ruošiasi L. Savickas.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiama Pirmininke, dėkui už iniciatyvą, mano galva, iš principo ji tikrai yra gera, bet tie klausimai, kuriais jus visi atakuoja, yra apie lygiavertiškumą. Mano klausimas, ar tikrai Darbo kodeksas yra ta vieta, kur galėtume daryti *pilotus* ir darbuotojus diferencijuoti pagal sektorių? Galbūt tą *pilotą* būtų galima padaryti nacionaline kolektyvine sutartimi, kurią pasirašo Vyriausybė. Kartu su viešojo sektoriaus profesinėmis sąjungomis susitarti dėl sąlygų, turėti *pilotą* ir tada jau atnešti dėl Darbo kodekso nuostatų, kurios apimtų visus sektorius? Toks klausimas – ar tikrai geriausia forma?

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju už klausimą. Žinoma, galima diskutuoti dėl to. Mano supratimu ir tiek, kiek teko konsultuotis su darbo teisės ekspertais, toks siūlymas yra ir pagrįstas, ir, sakyčiau, gana logiškas, racionalus. Aš jį vadinu *pilotu*, nes jis turi panašumų su kitais *pilotiniais* projektais, panašiais kitose valstybėse. Žinoma, galbūt taip griežtai vertinant tai nebūtų *pilotas*,

bet tiesiog tai būtų viešajame sektoriuje taikomas reguliavimas, kuris apimtų visas profesijas, visą viešąjį sektorių, bet tam tikrą laikotarpį – būtent iki trejų metų vaiko priežiūros. Tai yra jo apimtis būtų ribota, kaip jau ne kartą minėjau.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir klausia L. Savickas.

L. SAVICKAS (DFVL). Labai ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama Seimo Pirmininke, labai ačiū už iniciatyvą, už pristatymą, tikrai girdžiu nuoširdžius atsakymus į kolegų užduodamus klausimus. Tiesiog ir šiandien posėdis parodė, kaip svarbu ieškoti susitarimo ne tik vienoje salės pusėje, bet ir kitoje. Būtent šiame kontekste norėjau užduoti savo klausimą. Girdžiu argumentus, kad norisi projektą teikti dėl išskirtinumo viešajam sektoriui, tačiau kartu iš mūsų galbūt frakcijos pusės labiau norėtųsi kalbėti, kad jeigu judėtume ta kryptimi, tai taikyti ne tik viešajam, bet ir privačiam. Ar siekiant vis dėlto to kompromiso būtumėte atvira diskusijoms, kaip nekurti takoskyros tarp viešojo ir privataus ir vis dėlto ieškoti sutarimo, kad tai būtų taikoma ir privačiam? Ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju už klausimą. Aš tikrai ne prieš plėsti šį siūlymą ateityje, tačiau aš noriu atkreipti dėmesį, kad ta takoskyra egzistuoja. Kaip jau minėjau ir anksčiau, natūralu, kalbant, tarkime, apie užmokestį, privatus sektorius yra toli nuėjęs nuo viešojo. Natūralu, ar tai būtų darbo stabilumas, ar socialinės garantijos, tai ir sukuria tam tikrą balansą sistemoje, kuri antraip būtų išvis išbalansuota. Aš manau, kad tas siūlymas būtent pradėti nuo viešojo sektoriaus yra pagrįstas. Kaip jau ne kartą minėjau, jei jis pasiteisintų, tikrai galėtų būti plečiamas ateityje. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū, Pirmininke. Jūs atsakėte į visus klausimus. Už, prieš. Yra pasisakančių tik už. Galbūt kolega Tomas atsisakytų žodžio, nes mes gerokai vėluojame su darbotvarke? Ne? (*Balsai salėje*) Gerai, ačiū.

16.51 val.

Pagalbinio apvaisinimo įstatymo Nr. XII-2608 1, 2, 3, 4, 8, 9, 10 straipsnių pakeitimo ir papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-879 (*pateikimas*)

Gerbiama Pirmininke, yra dar vienas jūsų klausimas, 2-14 klausimas – Pagalbinio apvaisinimo įstatymo pakeitimo įstatymo projektas. Jeigu kolegų neprieštarautų, kartu pristatytumėte ir... Ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju. Kartu pristatau ir kitą projektą, jis taip pat yra šeimų paketo dalis, bet susijęs šiek tiek su kitu, medicininiu, klausimu. Trumpa priešistorė. Prieš penkerius metus Seimas po beveik dešimtmetį trukusių diskusijų pagaliau priėmė Pagalbinio apvaisinimo įstatymą. Deja, tuo metu įstatyme buvo įteisintas vadinamasis amžinas embrionų saugojimas, kuris nėra pagrįstas moksliniais tyrimais ir neatitinka pažangių šalių taikomų vaisingumo sutrikimų diagnostikos ir gydymo paslaugų praktikos.

Papildomai 2017 metais priimtu Pagalbinio apvaisinimo įstatymo pakeitimu buvo labai sugriežtintos sąlygos reikalavimais, jie, mūsų, šio pakeitimo iniciatorių, manymu, yra pertekliniai. Tokie ribojimai, dabar galiojantys Pagalbinio apvaisinimo įstatyme, skatina mūsų šalies piliečių medicininį turizmą į užsienio šalis, kur tokių ribojimų nėra, arba dar blogiau – nevaisingumą išgyvenantys asmenys visai nesikreipia medicininės pagalbos. Valstybė poras šiandieną pagal pas mus galiojančią teisinį reguliavimą imperatyviai įpareigoja naudotis lytinių ląstelių banko paslaugomis, tačiau visiškai neprisideda prie jų išlaidų padengimo. Embrionų saugojimas yra atliekamas tik paciento asmeninėmis lėšomis. Kas mėnesį šis mokestis siekia nuo 20 eurų. Būtina paminėti, remiantis Lietuvos vaisingumo klinikų patirtimi, daliai porų neišgalint mokėti, visas išlaidas apmoka pačios klinikos.

Amžinas embrionų saugojimas turi ir kitą aspektą. Jis iš esmės bent jau iš dalies diskredituoja ir Embriono donorystės programos įgyvendinimą, nes neretai poros embrionus donuoja būtent grįsdamos tai ne noru padėti kitoms poroms susilaukti vaikų, bet pasinaudodamos tuo kaip vienu galimybe išvengti priverstinio amžino embrionų saugojimo ir mokėjimo už tai.

Taip pat kitas aspektas, kurį mes siūlome keisti šiame teikiamame įstatymo projekte, jis, mano galva, yra labai svarbus ir jautrus, yra vaisingumo išsaugojimo paslaugų teikimas. Šiuo metu

įstatyme nustatytas amžiaus ribojimas – nuo 14 metų – užkerta kelią jaunesniems pacientams gauti reikiamą pagalbą ir pasmerkia juos galbūt niekada nesusilaukti vaikų.

Siekdami spręsti šias problemas, šiandien ir teikiame Pagalbinio apvaisinimo įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektą. Siūlome suteikti teisę vaisingumo išsaugojimo paslaugas gauti asmenims nepriklausomai nuo jų amžiaus, jeigu esama sveikatos būklė ar paskirtas gydymas kelia pagrįstų abejonų dėl tokio asmens reprodukcinės sveikatos ir tas abejones patvirtina gydytojų konsiliumas.

Taip pat siūlome nustatyti, kad embrionai pagal sutuoktinių ar partnerių raštu pareikštą valią jų lėšomis galėtų būti saugomi jų sutikime nurodytą terminą, bet ne trumpiau kaip dvejus metus ir ne ilgiau kaip 10 metų, nebent sutuoktiniai ar partneriai yra pareiškę valią dėl ilgesnio embrionų saugojimo termino. Pasibaigus šiam terminui embrionų laikymas galės būti tęsiamas valstybės lėšomis.

Be to, siūlome didinti valstybės finansavimą pastoti negalinčių asmenų gydymui. Šiuo metu kompensuojami du gydymo ciklai poroms, negalinčioms pastoti, tačiau tarptautinėje praktikoje dažniausiai valstybės lėšomis yra kompensuojami trys pagalbinio apvaisinimo ciklai. Tokią palankesnę tvarką siūlome nustatyti ir mes šiuo teikiamu projektu.

Siūlomos įstatymo pataisos suteiktų mūsų šalies piliečiams, kenčiantiems nuo nevaisingumo ar susiduriantiems su vaisingumo išsaugojimo klausimais, galimybę gauti Lietuvoje mokslo įrodymais ir gerąją klinikinę praktiką grįstą medicininę pagalbą, atitinkančią pažangiose šalyse įgyvendinamas sveikatos priežiūros paslaugas. Visa tai, aš net neabejoju, turėtų teigiamą įtaką tiek Lietuvos šeimų stiprinimui, tiek demografinės situacijos gerinimui. Taigi, kviečiu palaikyti šį projektą ir mielai atsakysiu į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū. Jūsų norėtų paklausti M. Ošmianskienė. Prašom, kolege.

M. OŠMIANSKIENĖ (LF). Pirmiausia norėčiau pasidžiaugti ir išreikšti palaikymą šiam siūlomam projektui. Iš viso su nevaisingumo problemomis susiduria apie 50 tūkst. žmonių porų ir valstybės pareiga šiems žmonėms suteikti galimybę įgyvendinti savo tėvystės teisę. Šiuo projektu bus pasiekta ištis daug: nuimta finansinė našta, suteikiama galimybė išsaugoti savo vaisingumą, numatoma adekvatesnė embrionų laikymo tvarka.

Tačiau visgi pastebėtina, kad tiek dabartiniame įstatyme, tiek teikiamame projekte pagalbinio apvaisinimo paslaugos numatomos tik susituokusioms arba partnerystę sudariusioms poroms. Kadangi partnerystės instituto Lietuvoje kol kas neturime, išeina, kad praktikoje šia paslauga galės pasinaudoti išskirtinai tik susituokusios poros.

Europos Žmogaus Teisių Teismas byloje prieš Austriją yra pažymėjęs, kad poros teisė pradėti vaiką ir naudotis pagalbinio apvaisinimo procedūra turi būti siejama ne su santuokos, o su privataus gyvenimo gerbimo institutu, tad lieka neaišku, kokiais pagrindais grindžiamas toks paslaugos ribojimas ir kodėl nuošalyje lieka poros, kurios dėl vieno ar kitų priežasčių nenori sudaryti santuokos arba negali.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju už klausimą ir už svarbų aspektą. Iš tiesų, jeigu jūs klausiate mano asmeninės nuomonės, aš manyčiau, kad šis pakeitimas taip pat yra reikalingas ir neturėtų būti siejamas šios paslaugos vien tik su santuokos institutu ar partneryste, kuri, deja, Lietuvoje dar iki galo nėra reglamentuota, tačiau aš taip pat puikiai suprantu, koks yra kontekstas. Mes siūlomame įstatyme iš tiesų keičiame tris pagrindines nuostatas, tas nuostatas, kurios yra šiandien, mano galva, ypač svarbios. Net neabejoju, kad diskusija apie pagalbinio apvaisinimo reglamentavimo tobulinimą tęsis Lietuvoje ne vienus metus, ir tai yra normalu, kadangi medicina eina į priekį ir apskritai gyvenimas nestovi vietoje. Šiandien, manau, toks siūlymas yra pagrįstas, ir aš tikiuosi, kad jis sulauks daugumos Seimo narių palaikymo, o ateityje, matyt, galėsime svarstyti ir visus kitus pasiūlymus.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia I. Pakarklytė. Pakarklytė, įjunkite.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiama Seimo Pirmininke, tai ištis labai svarbus projektas ir daug šeimų jo laukia.

Keli momentai, kuriuos prašau plačiau pakomentuoti. Kaip yra kitose Europos Sąjungos šalyse, kokia situacija, ar kur nors dar egzistuoja tokie reikalavimai amžino saugojimo? Ir kitas susi-

jęs momentas, jau toks praktinis, yra pastebėta, kad dėl to amžino reikalavimo saugoti dalis porų tarsi ir dingsta, ir nebeįsėina jų atsekti, nes tai yra didelė finansinė našta. Vėlgi, ar čia mes turime kokių nors duomenų? Tie du aspektai – tarptautinė praktika ir apmokėjimo klausimai. Ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju už klausimus. Taip, iš tiesų Lietuvoje taikoma embrionų saugojimo tvarka yra išskirtinė pasaulinėje praktikoje ir, matyt, tai nėra komplimentas mūsų teisiniui reguliavimui. Jis sudaro prielaidų įvairioms keistoms situacijoms, ypač žvelgiant į perspektyvą, kai, tarkime, vienam ar dviem, abiem sutuoktiniams mirus, būtent ta finansinė našta turės būti paveldėta galbūt jų vaikų ar šiaip kokių artimų giminių. Suprantama, toks teisinis reglamentavimas sudaro daug keistų klausimų ir situacijų potencialiai. Tačiau dažniausiai, kalbant apie pasaulinę praktiką, tas dešimties metų laiko terminas yra taikomas beveik visose šalyse. Pažeidus porai, tas terminas gali būti pratęstas, kaip mes numatome ir savo teikiamame įstatymo projekte.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia T. V. Raskevičius. Prašom, kolega.

T. V. RASKEVIČIUS (LF). Ačiū. Dėkoju už suteiktą žodį. Dar vienas puikus ir savalaikis projektas, sprendžiantis dvi opias problemas: tai yra amžinas embrionų šaldymas ir vaisingumo išsaugojimo procedūrų atlikimas onkologinėmis arba retomis ligomis sergantiems asmenims. Tai yra labai puikūs praktiniai pasiūlymai ir čia tikrai nėra jokios vietos vertybiniam karams.

Bet tikriausiai Seimo nariai jau matė – į pašto dėžutes plaukia įvairūs laiškai, pranašaujantys pasaulio pabaigą. Ką jūs, kaip viena iš projekto rengėjų, pasakytumėte oponentams, kurie įžvelgia moralinių ir vertybinių problemų šitame įstatymo projekte, arba, kitais žodžiais tariant, kodėl reprodukcinės ir seksualinės sveikatos klausimai mūsųose vis dar yra sprendžiami vadovaujantis ne mokslo žiniomis, o tam tikrais prietarais ir dogmomis? Ačiū.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Ačiū už klausimą. Taip, puikiai suprantu, kad šis teikiamas projektas sukelia tam tikrą rezonansą, sukėlė jis ir prieš kelerius metus, kai jį mėginau pateikti Seimo salėje. Tačiau, mano galva, svarbiausias aspektas yra tas, kad Lietuvos valstybėje pagal Konstituciją Bažnyčia yra atskirta nuo valstybės ir tam tikrų tikėjimo ir filosofinės mokyklos dogmų neturėtų primesti visiems piliečiams. Tai yra mes turėtume, gerbdami religinius įsitikinimus, nepamiršti, kad nediskriminavimas pasaulietinėje valstybėje yra esminis principas, ir juo vadovautis. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū. Ačiū, Seimo Pirmininke, atsakėte į kolegų klausimus. Dabar motyvai už ir prieš. Dėl šio ir kitų klausimų bus balsuojama numatytu laiku. Žinoma, tas laikas šiek tiek nusikėlė, nes mes gerokai vėluojame su darbotvarke. Prašom. Už pasisako M. Danielė.

M. DANIELĖ (LF). Ačiū už galimybę pasisakyti. Aš taip pat noriu išreikšti džiugesį, kad šis projektas pasiekė Seimo salę. Jis tikrai užlopo praėjusios kadencijos projekto skyles, atlieka teisės akto higieną, kurios tikrai reikia, nes iš tikrųjų daug dalykų neatitiko nei mokslo rekomendacijų, nei gydytojų pozicijos, nei piliečių lūkesčių. Tokie dalykai kaip amžinas embrionų šaldymas tikrai negali būti apibrėžtas ir neturi būti apibrėžtas teisės aktuose. Net ir tarptautinė praktika rodo, kad vis dėlto šalys apsibrėžia labai aiškius laikotarpius, metus nuo–iki, arba, kaip ir šis projektas, palieka tikrai liberalią ir visa apimančią galimybę žmonėms, kurie turi religinių įsitikinimų ir kitokių moralinių įsitikinimų, pasirinkti ir jeigu jie pageidauja, tai, žinoma, šaldyti tiek, kiek jie nori, kad ir iki jų mirties.

Matau šitą projektą kaip tikrai kompromisinį, atspindintį skirtingų segmentų pageidavimus ir norus ir leidžiantį pasirinkti patiems piliečiams, kaip jie mato šitą klausimą. Taip pat labai svarbu atkreipti dėmesį, kad tai apima jaunų žmonių galimybę išsaugoti savo vaisingumą tiek, kiek šiandien šią galimybę suteikia mokslas, neapsiribojant amžiaus riba, nes iš tikrųjų visokios baisesios ligos nutinka ir anksčiau, ir prieš 14 metų, ir jauni vaikai serga. Tikrai reikšmingas projektas, tikrai užlopančias egzistuojančias skyles. Raginu jį palaikyti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Prieš – P. Saudargas, bet jo salėje nėra. Tada prieš – A. Kubilienė.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Aš taip pat norėčiau pradėti nuo mokslo. Medicininiai vadovėliai kol kas, kiek žinau, nėra perrašyti, ir tikiuosi, kad valdantieji jų nespės perrašyti šioje kadencijoje. Susijungus dviem ląstelėms, atsiranda gyvybė, embrionas taip pat yra gyvybė. Gaila, kad man neteko užduoti klausimo, ar Vyriausybė jau yra suskaičiavusi, kiek per metus bus išmetama embrionų į šiukšlyną.

Taigi iš tikrųjų teikiant šį projektą matome, kad Pagalbinio apvaisinimo įstatymo pataisos, kuriose žmogus ankstyviausioje vystymo stadijoje yra paverčiamas šiukšle, kurią galima tiesiog išmesti į konteinerį, parodo valdančiųjų veidą. Šią moralę siekiama padaryti mūsų kasdieninio gyvenimo norma. Kiekvienas turime pareigą tam priešintis ir parodyti, kad tai nėra tai, ko mums reikia. Todėl padorius ir Konstitucija besivadovaujančius Seimo narius kviečiu atmesti šį skandalingą Pagalbinio apvaisinimo įstatymo pakeitimo projektą jo pateikimo stadijoje. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Nuomonės išsakytos. Balsuojama bus darbotvarkėje numatytu metu.

17.05 val.

Įstatymo „Dėl Globalios su aukštuoju mokslu susijusių kvalifikacijų pripažinimo konvencijos ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-707(2) (svarstymas)

Teikiu svarstyti darbotvarkės 2-4 klausimą – įstatymo „Dėl Globalios su aukštuoju mokslu susijusių kvalifikacijų pripažinimo konvencijos ratifikavimo“ projektą Nr. XIVP-707(2). Svarstymo stadija. Norėtume komitetų išvadų. Yra Švietimo ir mokslo komitetas, I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašom.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Labai trumpai. Komitetas vienbalsiai nusprendė pritarti šiam įstatymo projektui ir visus kviečia balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Užsienio reikalų komiteto išvada. Pranešėja – L. L. Andrikienė.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Įstatymo projektą Užsienio reikalų komitetas svarstė spalio 6 dieną ir bendru sutarimu priėmė sprendimą pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui ir Užsienio reikalų komiteto išvadai. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū už komitetų nuomones. Diskutuoti yra užsirašęs P. Gražulis, bet jo salėje nematau. Motyvų už, prieš taip pat nėra. Balsuojama bus numatytu metu.

17.07 val.

Įstatymo „Dėl Belgijos Karalystės, Bulgarijos Respublikos, Čekijos Respublikos, Danijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Estijos Respublikos, Airijos, Graikijos Respublikos, Ispanijos Karalystės, Prancūzijos Respublikos, Kroatijos Respublikos, Italijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, Vengrijos, Maltos Respublikos, Nyderlandų Karalystės, Austrijos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Portugalijos Respublikos, Rumunijos, Slovėnijos Respublikos, Slovakijos Respublikos ir Suomijos Respublikos susitarimą, kuriuo iš dalies keičiamas susitarimas dėl įnašų į Bendrą pertvarkymo fondą pervedimo ir sujungimo, ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-782(2) (svarstymas)

Teikiu svarstyti darbotvarkės 2-5 klausimą – įstatymo dėl Belgijos Karalystės, Bulgarijos Respublikos, Čekijos Respublikos, Danijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Estijos ir kitų Europos Sąjungos valstybių susitarimo, kuriuo iš dalies keičiamas susitarimas dėl įnašų į Bendrą pertvarkymo fondą pervedimo ir sujungimo, ratifikavimo projektą Nr. XIVP-782(2). Teikėjas buvo finansų ministrė. Kviečiu Užsienio reikalų komiteto pranešėją M. Matijošaitį. Po to – Biudžeto ir finansų komiteto atstovas M. Maldeikis. Prašom.

M. MATIJOŠAITIS (LF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Lietuvos Respublikos Seimo Užsienio reikalų komitetas minimą įstatymo projektą svarstė spalio 6 dieną, pritarė bendru sutarimu, pastabų nebuvo.

PIRMININKAS. Ačiū.

M. MATIJOŠAITIS (LF). Taip pat galiu pristatyti kitą.

PIRMININKAS. Ir kolega Matas. Prašom.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Laba diena, kolegos. Biudžeto ir finansų komitetas apsvairstė šį klausimą ir vieningai pritarė bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū kolegai. Diskutuoti užsirašiusių nėra. Už, prieš pasisakančių nėra. Balsuojama bus balsavimo metu.

17.08 val.

Įstatymo „Dėl Belgijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Estijos Respublikos, Airijos, Graikijos Respublikos, Ispanijos Karalystės, Prancūzijos Respublikos, Italijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, Maltos Respublikos, Nyderlandų Karalystės, Austrijos Respublikos, Portugalijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos, Slovakijos Respublikos ir Suomijos Respublikos susitarimo, kuriuo iš dalies keičiama Europos stabilumo mechanizmo steigimo sutartis, ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-783(2) (svarstymas)

Toliau darbotvarkės 2-6 klausimas – įstatymo dėl Belgijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Estijos Respublikos, Airijos, Graikijos Respublikos ir kitų išvardintų valstybių susitarimo, kuriuo iš dalies keičiama Europos stabilumo mechanizmo steigimo sutartis, ratifikavimo projektas Nr. XIVP-783(2). Vėlgi kviečiu kolegą M. Matijošaitį pristatyti Užsienio reikalų komiteto nuomonę.

M. MATIJOŠAITIS (LF). Seimo Užsienio reikalų komitetas minimą įstatymo projektą taip pat svarstė spalio 6 dieną ir pritarė bendru sutarimu. Pastabų nebuvo.

PIRMININKAS. Ačiū. Tada M. Maldeikis. Prašom.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Dar kartą laba diena. Biudžeto ir finansų komitetas svarstė minėtą pasiūlymą ir pritarė jam bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Motyvų už, prieš nėra. Diskusijoje niekas nedalyvauja.

17.09 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Kosovo Respublikos sutarties dėl pajamų dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo ir vengimo prevencijos ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-798(2) (svarstymas)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Kosovo Respublikos sutarties dėl pajamų dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo ir vengimo prevencijos ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-798(2). Pranešėja – L. L. Andrikienė, Užsienio reikalų komitetas. Prašom pristatyti komiteto išvadą.

L. L. ANDRIKIENĖ (TS-LKDF). Ačiū, pirmininke. Įstatymo projektą Užsienio reikalų komitetas svarstė spalio 6 dieną ir bendru sutarimu priėmė sprendimą pritarti iniciatorių pateiktam įstatymo projektui. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolege. Ir M. Maldeikis. Prašom.

M. MALDEIKIS (TS-LKDF). Nenoriu kartoti, bet Biudžeto ir finansų komitetas svarstė minėtą pasiūlymą ir pritarė jam bendru sutarimu.

PIRMININKAS. Ačiū. Dėl motyvų už, prieš neužsirašė, diskutuoti neužsirašė. Balsuojama bus numatytu laiku.

17.11 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18, 37 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-912 (pateikimas)

Kviečiame į tribūną gerbiamą sveikatos apsaugos ministrą. Svarstome darbotvarkės 2-10 klausimą – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18, 37 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIVP-912. Prašau, gerbiamas ministre, tribūna jūsų.

A. DULKYS. Laba diena, gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami Seimo nariai. Kovido liga, koronaviruso infekcija yra pripažinta ypač pavojinga užkrečiamąja liga. Pasaulio sveikatos organizacija pripažino, kad dėl koronaviruso infekcijos visame pasaulyje kilo pandemija. Dėl COVID-19 ligos plitimo grėsmės Lietuvos Respublikos teritorijoje buvo paskelbtas karantinas, galiojo nuo 2020 m. kovo 15 iki birželio 17 ir atitinkamai nuo lapkričio 7 iki 2021 m. liepos 1 d. Taip pat buvo paskelbta valstybės lygio ekstremalioji situacija visoje šalyje. Europos Komisija, Eu-

ropos ligų ir prevencijos kontrolės centras, Europos vaistų agentūra, Pasaulio sveikatos organizacija vienareikšmiškai pabrėžė, kad tik užtikrinus pakankamas skiepavimo apimtis bus galima suvaldyti pandemiją. Europos Sąjungoje visiškai paskiepyta apie 62 % suaugusios populiacijos asmenų, Lietuva kiek atsilieka nuo Europos Sąjungos vidurkio, tačiau lietuviai skiepiasi sparčiausiai Rytų Europoje. Deja, Lietuvos ir kitų šalių pavyzdžiai rodo tolesnes koronaviruso infekcijos pandemijos bangas. Vakcinacija ženkliai sumažina viruso platinimo, hospitalizacijos ir mirties nuo COVID-19 ligos riziką, bet pandemijos bangos labiausiai paliečia nevakcinuotą populiacijos dalį, ypač asmenis, kurie dėl amžiaus ar sveikatos turi didžiausią tikimybę užsikrėsti.

Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektu siekiama sudaryti sąlygas užkirsti kelią užkrečiamųjų ligų plitimui ir užtikrinti visuomenės sveikatą bei saugumą. Skiepimas yra efektyvi priemonė užkirsti kelią COVID-19 ligos plitimui, užsikrėtimui ja, apsaugoti asmenis, užsikrėtusius šia liga, nuo komplikacijų, hospitalizacijos, mirties. Lietuvos statistikos departamento vykdomos vakcinų veiksmingumo ir galimų šalutinių poveikių stebėsenos Lietuvoje pirmojoje ataskaitos dalyje pateikiami duomenys apie gamintojo „Phizer-BioNTech“ vakcinos „Comirnaty“ efektyvumą nustatyta, kad pasiskiepijusių nuo koronaviruso infekcijos asmenų rizika užsikrėsti šia liga yra 5 kartus, rizika patekti į ligoninę dėl šios ligos – 10 kartų, o numirti – bent 20 kartų mažesnė nei nepasiskiepijusių.

Lietuvoje pilnai paskiepyta apie 59 % Lietuvos gyventojų, iš viso, visiškai arba iš dalies – 1 mln. 766 tūkst. asmenų, arba 63 % Lietuvos gyventojų. Tačiau skiepavimo tempas ir paskiepytų asmenų skaičius vis dar nepakankamas, kad būtų užkirstas kelias COVID-19 ligos plitimui. Kadangi pasaulyje ir Lietuvoje sparčiai plinta pavojingo viruso delta atmaina, o epidemiologinė situacija šalyje sparčiai blogėjanti, būtina intensyvuoti skiepimosi vakcina tempą, didinti pasiskiepijusių asmenų skaičių ir taip užtikrinti visuomenės saugumą.

Lietuvoje taikomos įvairios profilaktikos ir kontrolės priemonės, tačiau jos nėra pakankamos užkirsti kelią COVID-19 ligos plitimui. Testavimas ir ankstyva diagnostika yra labai svarbios pandemijos valdymo priemonės. Gyventojų tikslinis ir profilaktinis testavimas, darbuotojų profilaktinis testavimas gali padėti kuo anksčiau nustatyti asmenis, užsikrėtusius koronaviruso infekcija, juos izoliuoti, išsiaiškinti bei izoliuoti su sergančiuoju asmeniu sąlytį turėjusius asmenis, tačiau tiek testavimas, tiek bendrosios profilaktikos priemonės nėra pakankamos, kad būtų galima apsaugoti nuo užsikrėtimo ar suvaldyti viruso plitimą visuomenėje.

Šiuo metu vakcinų prieinamumas yra geras. Valstybės biudžeto lėšomis nupirka tiek vakcinų, kad pakanka visiems Lietuvos gyventojams paskiepyti pagal visą skiepavimo schemą. Tad esant geram vakcinų prieinamumui ir atsižvelgiant į tai, kad vakcinos, kaip minėta, yra geriausia apsauga nuo užsikrėtimo ir komplikacijų bei mirties, valstybė turėtų kompensuoti tik vieną – efektyvesnę apsaugos nuo užkrečiamosios ligos protrūkių ir jos plitimo priemonę, tai yra skiepimą, ir taip netiesiogiai paskatinti gyventojus skiepytis.

Trumpai, koks yra esamas sveikatos patikrinimų apmokėjimo reglamentavimas šiandien. Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo 18 straipsnyje nustatyta, pirma, sveikatos patikrinimai dėl užkrečiamosios ligos, dėl kurios paskelbta ekstremalioji situacija ir (ar) karantinas, darbų sąrašė nurodytus darbus dirbančių darbuotojų ir darbuotojų, kurie privalo tikrintis, kai darbovietėje nustatomas protrūkis, sveikatos patikrinimai finansuojami valstybės biudžeto lėšomis. Antra, kiti ne dėl užkrečiamosios ligos, dėl kurios paskelbta ekstremalioji situacija ir (ar) karantinas, sveikatos patikrinimai dėl užkrečiamųjų ligų apmokami taip: išlaidas už periodinius sveikatos patikrinimus ir vidutinį darbo užmokestį darbuotojams už sveikatos patikrinimams sugaištą laiką apmoka darbdavys, už sveikatos patikrinimą prieš pradedant dirbti – darbuotojas, jei kituose įstatymuose nenustatyta kitaip.

Taigi teikiamo teisės akto projekto esmė – nustatyti, kad darbuotojų nurodytų darbų ir veiklų, kuriose dirbantys privalo testuotis, sąrašė testavimas bus finansuojamas nebe valstybės biudžeto, kaip nustatyta šiuo metu, o darbuotojo arba, jei darbdavys nusprendžia, darbdavio lėšomis. Tai turėtų paskatinti darbuotojų skiepimąsi nuo užkrečiamųjų ligų, pirma, sustabdant užkrečiamosios ligos plitimą šalyje; antra, užtikrinant saugesnį visų darbų ir veiklų sričių organizavimą;

trečia, geriau apsaugant asmenis, kuriems užsikrėtimas užkrečiamąja liga, dėl kurios paskelbta ekstremalioji situacija ir (ar) karantinas, yra greitesnis ar pavojingesnis; ketvirta, sumažinant užkrečiamųjų ligų plitimo bei užkrečiamosios ligos protrūkių, lemiančių darbuotojų veiklos tęstinumo sutrikimus, riziką.

Testavimas ir toliau būtų finansuojamas valstybės šiais atvejais: pirma, kai neužtikrinamas vakcinų prieinamumas, tai yra kai nėra laisvo pasirinkimo tarp galimybės skiepytis ar tikrintis sveikatą; antra, kai darbuotojas negali pasiskiepyti dėl medicininių kontraindikacijų ir negali būti laikomas atsakingu dėl nesiskiepavimo. Tokį sąrašą tvirtintų sveikatos apsaugos ministras.

Siūloma, kad įstatymas įsigaliotų nuo gruodžio 1 dienos. Iki to laiko darbuotojai, kurie privalo testuotis, turės pakankamai laiko pasiskiepyti bent viena vakcinos doze ir įgyti imunitetą nuo COVID-19 ligos. Skiepėjimuisi papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės, nes jau yra nupirktas vakcinų kiekis paskiepyti visus Lietuvos gyventojus.

Testavimosi tyrimų skaičiai kinta, tačiau dėl bendro įsivaizdavimo pasakysiu – per mėnesį atliekama nuo 130 iki 170 tūkst. sveikatos patikrinimų. Taigi nustatysiu, kad už sveikatos patikrinimus moka darbuotojai, tik preliminariais skaičiavimais, būtų sutaupyta 19 mln. eurų valstybės biudžeto lėšų per metus. Taip pat Seimo Teisės departamentas yra pateikęs dvi techninio pobūdžio pastabas, į jas atsižvelgtina projektą svarstant komitete. Ačiū už jūsų dėmesį dėl šio svarbaus klausimo.

PIRMININKAS. Ačiū, ministre, jūsų nori paklausti A. Sysas. Taip, yra, prašom, kolega.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamas ministre, aš neklausiu, kodėl darbo santykių įstatymus pristatote jūs, nes šiandien vyksta stebuklai mūsų Seime: sveikatos klausimus pristato ponis M. Navickienė, jūs pristatote darbo santykius reglamentuojančius įstatymus. Bet ar jūs ir jūsų komanda yra susipažinusi su Darbo kodekso 158 straipsnio 4 dalimi ir komentaru šito kodekso, kuriame aiškiai pasakyta ir duodamos nuorodos į TDO konvencijas, kurios aiškiai kalba, kad darbdavys privalo mokėti ir yra atsakingas už saugą ir sveikatą darbe. Ir jokių susitarimų perduoti tretiesiems asmenims arba asmeniui, ten kategoriškai nurodoma, negalima, nes tai imperatyvi nuostata. Ar jus informavo apie tai, ar ne? Ar mes norime turėti dar vieną Europos Komisijos ir kitų tarptautinių organizacijų pradėtą bylą prieš Lietuvos Respubliką? Labai ačiū.

A. DULKYS. Taip, Darbo kodekso 158 straipsnio 4 dalyje iš tikrųjų nustatyta, jog darbuotojų saugos ir sveikatos priemonės yra finansuojamos darbdavio lėšomis, tačiau tai tikrai ir įrodo, kad ir iki šiol buvo galimybė tuos patiriamus kaštus darbdaviui ir darbuotojui dėl sveikatos tikrinimo dalytis. Net ir šiandien, esant dabartiniam reglamentavimui, dalis darbdavių savo noru yra pasirinkę testuoti darbo vietoje savo kaštais ir tai sėkmingai įgyvendinama, apie penktadalį greitųjų antigenų testų apdirbamojoje gamybos srityje šiuo metu yra atliekama būtent darbdavių kaštais.

PIRMININKAS. Klausia D. Kepenis, ruošiasi A. Veryga.

D. KEPENIS (LVŽSF). Dėkoju. Gerbiamas ministre, štai jūs rašote: atlikti periodinius sveikatos patikrinimus, už kuriuos studentai ir visi kiti turės mokėti, bet čia nieko nekalbame, kaip tą sveikatą stiprinsime. Nekalbama apie imunitetą. Kodėl nevadinate ligos paieškos, ligos atradimo testais? Tada būtų aišku, ką mes čia darome.

Kitas dalykas. Šis įstatymas bus nukreiptas į tuos žmones, kurie rūpinasi savo sveikata, kurie kasdien prisimena imunitetą, jie dabar pirmieji turės mokėti už testus, jie turės vakcinuotis. Lietuvoje tūkstančiai žmonių bandė susirgti, bet neserga, nes turi imunitetą, ir tūkstančiai yra persirgę, kuriems tikrai nereikalingi jokie testai, nes jų imunitetas yra vos ne visam gyvenimui, kaip sako mokslininkai.

Kodėl jūs iki šiol neįdarbinote mokslininkų, kurie į tuos klausimus atsakytų ir kurie pasakytų, kodėl iki šiol neatskiriami tie žmonės, kurie turi imunitetą ir juo rūpinasi, ir tie, kurie tikrai per vakciną gauna imunitetą? Kodėl nedirba Lietuvos mokslininkai? Prašom pasakyti! Ačiū.

A. DULKYS. Lietuvos mokslininkai tikrai dirba ir kiekvieną dieną apie tai yra skelbiama viešai, apie tai galima ir patiems paskaityti viešai. Grįžkime prie Užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo konteksto – būtent jo tikslas yra kovoti su užkrečiamosiomis ligomis. Ir asmens pasirinkimas nesiskiepyti šiuo metu sukuria neproporcingą naštą tiek valstybei, tiek dar-

bdaviui, todėl visais atvejais reikia dėl tokių pasirinkimų pasekmių dalytis kartu. Valstybė turi nupirkusi vakcinų, tai yra efektyvus sprendinys. Testai yra tik pagalbinių priemonė, kuri padeda šiek tiek sumažinti riziką, bet nesprendžia problemos iš esmės.

PIRMININKAS. Klausia A. Veryga.

A. VERYGA (LVŽSF). Dėkoju, posėdžio pirmininke. Gerbiamas kolega, aš tokį bendresnį klausimą turiu. Ar jums neatrodo, kad mes ir taip esame labai susipriešinę ir susipykę su visuomene? Dabar jau galima perskaityti ir tarptautinėse publikacijose, kad vis dėlto to spaudimo priemonės nekuria pasitikėjimo, atvirkščiai, didina priešpriešą, ką mes iš esmės ir matome. Dalis žmonių užsispyrė ir dabar jau nenori jokios priemonės. Ar jūs nemanote, kad šiame kontekste, matant, kiek visuomenėje yra priešpriešos, kiek yra pykčio, šios pataisos sukels dar daugiau pykčio, susipriešinimo, nepasitenkinimo? Ar tikrai tie jūsų paminėti milijonai, jei neklystu, 19 mln., jei teisingai paminėjote, yra verti to? Ar ne paprasčiau tiesiog tuos pinigus sumokėti ir tikėtis, kad mes sukursime daugiau pasitikėjimo visuomenėje?

A. DULKYS. Taip, pagrindinis dalykas, kuris mums padėtų valdant pandemiją, be abejo, politikų vieningumas, to mums taip ir nepavyko padaryti. Išvengimas dviprasmiškų žinučių siuntimo, to mums taip pat nepavyko padaryti. O dabar, be abejo, kiekviena diena yra kupina pasiūlymų apie tą burtų lazdele, kiekvienas galvoja, kad jo pasiūlymas yra tas vienintelis, kuris išspręs visas tas problemas. Aš jau beveik metai kiekvieną dieną išklausu po vieną pasiūlymą, stebuklingą ir galintį viską išspręsti. Nėra tokios priemonės, kuri sprendžia problemas šimtu procentų. Šiandien, deja, esame situacijoje, kai yra trys pagrindiniai dalykai. Pirmas dalykas, išsiaiškinti ir padėti, kad kuo didesnė dalis mūsų visuomenės būtų saugi, tai yra imunizacijos laipsnis. Antras dalykas, jį kartu galime padaryti, tai padaryti viską, kad už durų neliktų pasiskiepiję piliečiai, kuriems gydymo įstaigose reikia paslaugų. Ir trečia šios dienos aktualija – tai vyresnio amžiaus senjorų skiepijimas. Deja, visko padaryti vienu metu negalime, šiandien koncentruojamės į šiuos tris klausimus.

O 19 mln. eurų – tai tik tarp kitko. Manęs kaip ministro klausia ir apie kitų priemonių kainą: ir dėl mobilių komandų, ir dėl judančių vakcinavimo centrų, ir dėl paštininkų, ir dėl šeimos gydytojų. Kiekvienas Lietuvos gyventojas turi savo nuomonę, kiek dar galima išleisti kaštų, kad pasiektume kiekvieną žmogų. Šiandien, matyt, investuojame į gyvybes.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia R. Šalaševičiūtė. Ruošiasi T. Tomilinas.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Gerbiamas ministre, aš kaip tik norėjau kalbėti apie susipriešinimą tarp darbdavių ir darbuotojų, bet Aurelijus tai jau įvardijo. Tuomet mane domina dar vienas klausimas, labai rimtas. Yra deklaruojama, kad lėšų pandemijai suvaldyti užteks. Kaip matome, tikrai dabar situacija yra gana sudėtinga. Ar jums neatrodo, kad dalis darbuotojų, kurie nesusitars su darbdaviu, o tokių bus, tikrai nepakaks lėšų, nenorės ir smulkieji ūkininkai, ir verslininkai, kurie samdo, mokėti, šitie asmenys, darbuotojai, tiesiog nutrauks darbo sutartis ir kreipsis į Užimtumo tarnybą? Ir būtent iš „Sodros“ jiems bus mokamos išmokos. Aš manau, kad reikėjo, ko gero, prognozuoti, kiek tai gali kainuoti valstybei.

Tiesiog aš dar noriu pasidalinti patirtimi iš Austrijos. Mes praeitą savaitę buvome Austrijos parlamente ir mums buvo labai aiškiai pasakyta, pas juos jokių mokamų testų nėra. Jie džiaugiasi tuo, kad švietimo įstaigose pas juos nėra jokių židinių, nes testavimas kasdien pagal poreikį buvo vykdomas.

PIRMININKAS. Laikas, klauskite.

R. ŠALAŠEVIČIŪTĖ (LVŽSF). Žinau. Klausimą aš jau pasakiau. Ar nevertėtų? Lygiai tas pats ir su darbdaviais – testai nemokami, žmonės testuojami. Ar nevertėtų mums remtis ir užsienio praktika?

A. DULKYS. Kaip ir minėjau, šios dienos pandeminė situacija mus verčia imtis tokios priemonės ir mokėti už tą, kuri yra efektyviausia. O tų kaštų verslui, be abejo, yra pačių įvairiausių, ir iki šiol darbdaviui kainuodavo tas darbo laikas, kai darbuotojas vykdavo, sakykim, į patikrinimo vietą. Darbdaviui kainuoja, kai reikia ieškoti pakaitinių darbuotojų, kai darbuotojas būna saviizoliacijoje. Yra pačių įvairiausių niuansų. Žiūrint kompleksiskai, matyt, pagrindiniai kaštai, kuriuos šiandien išskirtinai sunku apskaičiuoti, tai yra kad apskritai nereikėtų uždaryti verslų ir kad ne-

reikėtų vėl apskritai sugrįžti į visą ekonomikos užsidarymą. Nes man atrodo, kad mes turime matyti bendrą paveikslą. Šiandien yra nepasiskiepijusių pandemija. Šiandien turime atvertus verslus, veikia renginiai, dirba ugdymo įstaigos ir mūsų žmonės taip pat keliauja po pasaulį, po Europą ir taip pat gali vykdyti visas veiklas. Matyt, didžiausia kaina, kurią sumokėtume, jeigu tektų uždaryti, užsidaryti visiškai nuo to, ką išvardinau.

PIRMININKAS. Klausia T. Tomilinas.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiamas ministre, jūs, kaip buvęs kontrolierius, tikrai turėtumėte operuoti skaičiais ir skaičiuoti kaštų ir naudos analizę kiekvieno projekto.

Mano klausimas apie skaičius. Testai, kurie yra daromi mokiniams, kainuoja, rodos, kelis eurus, 6 eurus. Tuo tarpu čia mes kalbame apie dešimtis eurų, kuriuos turėtų sumokėti suaugę žmonės už galimybę dirbti.

Taigi klausimas, kodėl mes negalime taikyti būtent švietime naudojamų testų šiam tikslui ir, žinoma, ar jūs skaičiavote, kokie bus nuostoliai šeimoms dėl tokio sprendimo? Dalis žmonių iš tiesų rodo savo nepasitenkinimą, nepritarimą pandemijos valdymui nesiskiepydami.

A. DULKYS. Mokyklose mes taikome visai kitokius metodus: ir kaupinių, ir savikontrolės. Būtent dabar nekalbama apie vaikus, čia kalbama apie tas veiklos sritis ir darbuotojus, kurie yra Vyriausybės patvirtintame veiklų sąraše, ir mes kalbame tik apie tai, kas vyksta ekstremalios situacijos arba karantino metu. (*Balsai salėje*) Todėl, kad šiame etape reikia skiepytis. Tai yra efektyviausia priemonė, ir aš matau, kaip jūs mojujate ranka, bet šiandien epidemiologinė situacija iš mūsų reikalauja imtis labai konkretaus žingsnio.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiamas ministre. Jūs atsakėte į visus klausimus. Galite truputį pailsėti. Prieš, už pasisakančių yra? Taip. Už kalba J. Džiugelis. Prašom.

J. DŽIUGELIS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas Seimo posėdžio pirmininke. Gerbiami kolegos, čia skambėjo daug pavyzdžių apie susiskaldžiusią visuomenę ir apie rūpestį dėl žmonių. Aš norėčiau atkreipti dėmesį, kad būtent ši priemonė ir yra siūloma tam, kad būtų realus rūpestis dėl žmonių. Todėl, kad testai neapsaugo žmogaus nuo užsikrėtimo ir neapsaugo žmogaus nuo sudėtingų komplikacijų. Jeigu nepritartume šiam siūlymui, iš esmės ir toliau leistume žmonėms testuotis abejojant mokslo dovanomis. Todėl aš manau, kad priemonė yra reikalinga, laiku ir būtina. Aš norėčiau atkreipti dėmesį, kad žmonės, kurie nepasiskiepijė, taip pat gali užimti ligoninėse lovas, apie ką kalbėjo ir gerbiamas ministras.

Manau, kad ši priemonė iš tiesų turėtų paraginti abejojančius žmones priimti sprendimus ne vien tik galvojant apie savo sveikatą, bet ir apie visuomenės sveikatą. Aš tikrai manau, kad neatsakingi sprendimai, kurie šiuo metu yra vykdomi dalies žmonių, kurie periodiškai testuojasi, užuot pasiskiepijė, nėra atsakingi, ir neatsakingas elgesys turi būti mokamas. Aš tikrai kviečiu balsuoti už, nes ši priemonė yra tikslinga ir, man atrodo, viena iš pigiausių, kurias galime taikyti dabartiniame etape. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš pasisako A. Sysas.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Nors kai kas prašė manęs nekalbėti, tikrai jų salėje nėra, aš visgi pakomentuosiu ir pasisakysiu.

Nepritariu tiems, kas nesiskiepija, ir raginu visus skiepytis. Pritariu, kad būtina riboti tam tikras profesijas, kad turi būti paskiepyti arba turi turėti testą, tai yra reikalavimas, nes teikiamos paslaugos. Bet negaliu pritarti siūlymui, kad darbuotojai mokėtų už testavimą.

Kolegos, yra Lietuvos tarptautiniai įsipareigojimai, mes pasirašėme ne vieną Tarptautinės darbo organizacijos konvenciją. Ne veltui aš ministro klausiau dėl Darbo kodekso ir Darbo kodekso komentaro. Ypač Darbo kodekso komentare, galite atsiversti, tai nesudėtinga, paskaitykite, kas parašyta. Tai yra nuorodos į tarptautines sutartis ir pasirašytus įsipareigojimus, kad negali perduoti jokiais būdais, ir imperatyvas – darbdavys moka už saugą ir sveikatą darbe. Ne darbuotojas. Juo labiau kad šiandien daugeliui darbdavių trūksta darbuotojų, jie suinteresuoti, kad žmonės dirbtų.

Šiuo siūlymu bandoma revizuoti mūsų Lietuvos tarptautines sutartis. Na, prasidės dar vienas tyrimas prieš Lietuvą. Na, jeigu jums to reikia... Labai gaila, kad institucijos, kurios turėtų

pasižiūrėti visus dokumentus ir pareikšti nuomonę, nemato tokių dalykų. Kodėl vieni teisininkai pamato mūsų išipareigojimus, o kiti ignoruoja? Aš manau, kad čia specialiai. Surandame 100 eurų kiekvienam, kuris nesiskiepija vyresnis nei 75 metų, bet nerandame 18 ar 19 metų žmonėms, kurie dirba ir nori dirbti, užpildyti laisvas darbo vietas. Todėl kviečiu balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Bus balsuojama pagal tai, kaip seksis vykdyti darbotvarkę. Maždaug po valandos, gal šiek tiek greičiau.

17.37 val.

Civilinio kodekso 3.246, 3.250, 3.253, 3.254, 3.254¹, 3.257, 3.261, 3.262, 3.264, 3.268, 3.269 ir 3.276¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4820, Civilinio proceso kodekso 494, 496¹, 500 ir 501 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4821, Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 30, 36, 36⁵ ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4822 (pateikimas)

Kviečiu į tribūną gerbiamą viceministrę V. Augienę pristatyti tris įstatymų projektus – tai Civilinio kodekso 3.246, 3.250 ir kitų straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4820, taip pat Civilinio proceso kodekso 494, 496¹, 500 ir 501 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4821 ir Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 30, 36, 36⁵ ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. XIIIIP-4822. Prašau.

V. AUGIENĖ. Gerbiamieji Seimo nariai, siekdama patobulinti teisinį reguliavimą, susijusį su vaiko globos (rūpybos) nustatymu, organizavimu, užtikrinti geriausias globojamo (rūpinamo) vaiko teises ir teisėtus interesus, Vyriausybė teikia Civilinio kodekso, Civilinio proceso kodekso ir Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo projektų paketą. Pakeitimais siekiama užtikrinti vaiko teisę į saugią aplinką ir nustatyti tokį teisinį reguliavimą, kad vaiko globėju (rūpintoju) galėtų būti skiriamas tik tinkamai pasirengęs asmuo, taip pat kad būtų vertinamas ne tik asmuo, norintis tapti globėju (rūpintoju), bet ir kartu su juo gyvenantys vyresni kaip 16 metų asmenys.

Taip pat siūlome įtvirtinti savivaldybės administracijos direktoriaus teisę nušalinti laikiną globėją (rūpintoją) nuo pareigų, kai laikinasis globėjas netinkamai atlieka pareigas, neužtikrina globotinio (rūpintinio) teisių ir teisėtų interesų arba naudojasi savo teisėmis savanaudiškais tikslais. Šiuo metu yra tik atleidimo nuo pareigų institutas.

Taip pat siūlome užtikrinti vaikų neatskyrimą nuo savo tėvų dėl tėvų nepilnametystės, taip pat suvienodinti Lietuvos Respublikos civilinio kodekso ir Civilinio proceso kodekso teisinį reguliavimą ir teisės aktą papildyti naujomis nuostatomis, kurios reglamentuotų įrodymų, reikalingų valstybinės vaiko teisių apsaugos institucijos arba prokuroro pareiškimui dėl vaiko nuolatinės globos ar rūpybos nustatymo pagrįsti, formą ir turinį.

Papildomų lėšų projektui įgyvendinti nereikės. Su Teisės departamento pateiktomis pastabomis sutinkame, į jas atsižvelgsime ir patikslinsime projektus svarstymo Seimo komitetuose metu.

Dėkoju už galimybę pristatyti ir mielai atsakysiu į klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama viceministre. Jūsų nori paklausti keturi mūsų kolegos. G. Kinduryš. Prašau. Ruošiasi L. Slušnys.

G. KINDURYŠ (LVŽSF). Ačiū, posėdžio pirmininke. Gerbiamoji viceministre, yra projekte nurodyta, kad globėjas ar rūpintojas iš pareigų gali būti atleidžiamas savivaldybės direktoriaus sprendimu gavęs vaiko teisių apsaugos institucijos teikimą.

Mano klausimas susijęs su privalomumu ir atsakomybės gal pasidalinimu. Man rūpi, ar savivaldybės direktorius gali ir neatleisti gavęs šitą teikimą. Jeigu jis privalo atleisti, tai gaunamas toks labai didelis formalumas, kad iš esmės administracijai reikia tik įsakymą parengti. Gal tokiais atvejais, ką sakytumėte, jeigu pati vaiko teisių apsaugos institucija ir priimtų sprendimą, jeigu dar reikia rašyti teikimą, o tik po to būtų įsakymas?

Kitas dalykas. O jeigu toks nušalinimas sukeltų kažkokių neigiamų pasekmių, pavyzdžiui, vaikui gal kažkokių psichologinių, tai kaip tada tą atsakomybę pasidalinti? Ar čia, tarkim, ta Vai-

ko teisių tarnyba būtų kažkiek gal kalta, jeigu nederamai suveikė, ar tas administracijos direktorius, gavęs teikimą ir priėmęs tokį įsakymą?

V. AUGIENĖ. Šiuo metu bendrai laikinoji... Čia mes kalbame apie laikinosios globos nustatymą, ne nuolatinės. Tai visas tas laikinosios globos institutas yra administracijos direktoriaus jurisdikcija. Šiandien iš tikrųjų ir funkcionuoja tas institutas gana neblogai. O ši nuostata konkrečiai, kaip jūs sakote, kas būtų, jeigu nesutiktų, bet iš esmės dabartinė atleidimo nuo globėjo pareigų forma kaip tik neatliepia vaiko interesų, nes jeigu yra nušalinimas, tuomet tas pats globėjas negali imti iš karto globoti kito vaiko, kas šiuo atveju nėra įtvirtinta. Iš esmės taisomas toks, viena vertus, juridinis, bet, kita vertus, ir vaiko apsaugos dalykas, nes nušalinimas yra už įrodytus pažeidimus, o tuos įrodymus surenka Vaiko teisių apsaugos tarnyba. Iš esmės konfrontacijos tarp administracijos direktoriaus mes nesusilaukėme praktikoje. Tai manytume, kad turėtų veikti.

PIRMININKAS. Kolega L. Slušnys. Ruošiasi L. Kukuraitis.

L. SLUŠNYS (TS-LKDF). Ačiū posėdžio pirmininkui. Aš norėjau pasiteirauti (čia, šitoje pusėje, jeigu norite surasti, tai čia aš esu), ar turite skaičių, kiek maždaug šeimų paliestų tie pakeitimai ir kiek vaikų, keliems šimtams, tūkstančiams vaikų, pagerės situacija ir bus pagreitintas perėmimas iš tiesų iš tų šeimų, kurios negali jais tinkamai pasirūpinti? Ačiū.

V. AUGIENĖ. Konkrečiai ši nuostata, kurią dabar aptariame, tai iš tikrųjų yra reti atvejai, kai yra toks poreikis nušalinti, bet jis pasitaiko. Tai yra labiau apsauga, kad būtų nušalinimo pagrindas užkerta kelią toliau globoti kitus vaikus. Trumpai atsakant, tokie atvejai yra pavieniai, bet jų pasitaiko.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia L. Kukuraitis.

L. KUKURAITIS (DFVL). Dėkoju. Viceministre, pirmiausia sveikinu, kad galiausiai atėjo šie įstatymų projektai į Seimą.

Klausimą turiu apie tokias sudėtingesnes situacijas, kur vaikai patenka, kai apribojamos tėvų teisės. Kaip yra su kūdikiais ir jų patekimu į sveikatos įstaigas? Ar vis dar gaji praktika, ar ji jau yra daugiau valdoma negu anksčiau?

V. AUGIENĖ. Dėkoju už klausimą. Išties yra labai bloga praktika, ir per 2020 metus mes dar turėjome 34 vaikus, kurie buvo ilgiau negu vieną dieną gydymo įstaigose, bet čia tarp jų taip pat ir tie, kuriems prireikia medicinos pagalbos. Dažniausiai tai būna paaugliai, apsinuodiję psichotropinėmis medžiagomis arba alkoholiu, bet tarp jų gal 15 vaikų vis dėlto buvo dar kaip ir tokio laikino apgyvendinimo vieta, kas iš esmės labai bloga praktika ir labai stengsimės ją išgyvendinti.

PIRMININKAS. Ir klausia R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Taip pat dėkoju jums, kad atėjote su šiuo projektu į salę pagaliau. Minėjote – neatskirti vaikų nuo nepilnamečių tėvų. Vienas iš tų punktų. Atvejai, ko gero, yra reti, bet jie yra pasitaikantys. Neatskiriant vaikų nuo nepilnamečių tėvų, kas jiems suteikia globą, jeigu nebegali pilnamečiai tėvai tų nepilnamečių tėvų prižiūrėti?

V. AUGIENĖ. Ačiū už klausimą. Ši kolizija yra susidariusi dėl tos priežasties, kad vienas iš punktų yra toks, kad vaikų iki trejų metų globa negali būti nustatoma institucijoje. Mes čia vis dar kalbame apie instituciją, bet kartais atsitinka. Kadangi iki šandien dar maždaug apie 800 vaikų vis dar gyvena institucijoje, bet tarp jų gali būti ir bendruomeninio tipo, mažo tipo šeimyna ir, jeigu nepilnametė mama susilaukė vaiko, pagal dabartinį reguliavimą jos kūdikėliui negalime ten pat kartu su ja nustatyti globos, nes kitas punktas sako, kad vaikams iki trejų metų globa institucijoje nenustatoma. Tam, kad nebūtų išskirti ir nebūtų kuriama dirbtinai, tiesiog reikia sureguliuoti, kad jiems yra išimtis, čia būtų įtvirtinama išimtis.

PIRMININKAS. Ačiū.

V. AUGIENĖ. Jie liktų kartu šeimyninio tipo šeimynoje, grupinio gyvenimo namuose.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama viceministre. Jūs atsakėte į visus klausimus.

Motyvai už, prieš. Kadangi yra tik už, gal, kolegos, atsisakytumėte? Ačiū. Balsavimas bus numatytu metu. Ačiū, gerbiama viceministre. Taip, sufleruoja, kad pagal darbotvarkę mūsų posėdis turėjo baigtis 17 val. 50 min., bet matote realybę, reikėtų pratęsti. Neprieštarausite, pratęsiu tol, kol apsvaistysime visus klausimus ir atliksime balsavimą? Ačiū.

17.46 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. IX-1553 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-815 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. IX-1553 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-815. Pristato T. Tomilinas. Prašau, kolega.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, Lietuvos žmonės jaučiasi blogai, absoliuti dauguma žmonių sąžiningai skiepijosi, laikėsi visų apribojimų, reikia jiems už tai padėkoti. Pandemijos valdymas jau seniai tapo iš esmės kiekvienos šeimos aptarimo tema prie pietų ar vakarienės stalo. Turime pasitikėjimo vakcinacija krizę, šalia visų kitų krizių, suvaržymų ji tikrai tampa didele našta daugumai Lietuvos žmonių. Šiandien mes iš šitos tribūnos ne kartą, ministrai pripažiname, kad dėl visko kalti mistiniai nuomonių formuotojai, kurie neva skleidžia melus. Tačiau aš siūlau ne tik ieškoti priešių, kas yra suprantama strategija, bet ir pažvelgti į veidrodį ir paklausti savęs, ką mes padarėme ne taip, ką galėjome padaryti kitaip, kad pasitikėjimo krizės nebūtų. Kodėl žmonės labiau pasitiki keistais filmukais jutube, amerikietiškais ar rusiškais, o ne oficialiais asmenimis? Visko nurašyti į neišmanymą, pikta valią mes negalime.

Mano projekto esmė yra ištraukti Seimą į tikrą pandemijos valdymo parlamentinę kontrolę. Turime pripažinti, kad egzistuoja dalis žmonių, kurie jau suformavo savo pasaulėžiūrą, ir mes neigti jų egzistavimo negalime. Šios pataisos, tiesą pasakius, mano galvoje gimė tada, kai vyko riaušės prie Seimo rugpjūčio 10 dieną. Aš labai gerai atsimenu, mes šioje salėje diskutavome apie migrantus, o dauguma, absoliuti dauguma žmonių norėjo, kad mes kalbėtume gatvėje, kad mes kalbėtume apie galimybių pasą.

Mano pataisų esmė paprasta. Ar tai būtų karantinas, ar tai būtų ekstremali situacija, kuri šiandien trunka jau tikrai ilgai ir mes nebeturime tos problemos, kad reikia žaibiškų sprendimų, tiesą pasakius, žaibiški sprendimai daro meškos paslaugą pandemijos valdymui ir pasitikėjimui pandemijos valdymu, aš siūlau nustatyti labai paprastą reguliavimą, kad užsitęsęs karantinui ar ekstremaliai situacijai, žinoma, rimtai ekstremaliai situacijai, valstybės lygmens, mes turėtume dėl svarbiausių ribojimų, apribojančių konstitucines Lietuvos žmonių teises, tartis Seime. Tam mes sukūrėme du įstatymus, aš pristatau du įstatymus, tai leiskite man šiek tiek įsigilinti į pataisų esmę. Tas mechanizmas reiškia tik priežiūrą. Realiai vykdomoji valdžia nepraranda jokių įgaliojimų, tačiau užsitęsęs situacijai ji turėtų ateiti į Seimą ir paprašyti atskiro Seimo nutarimo, kuriame būtų apibrėžti pagrindiniai ribojimai.

Tiesą pasakius, pirmą pavasario sesijos, atsiprašau, rudens sesijos dieną, mes tą patį padarėme su karinės jėgos panaudojimu valdant migraciją. Atėjo Vyriausybė kartu su Prezidentu, pateikė Seimo nutarimo projektą, kuriame trumpai surašyti pagrindiniai ribojimai, kuriuos gali taikyti kariai dėl migrantų antplūdžio. Lygiai tą patį gali padaryti mūsų Vyriausybė, atėjusi į Seimą, surašiusi logiškus ribojimus, kuriuos ketina taikyti ilgiau negu pusę metų arba praėjus pusei metų po pandemijos paskelbimo, ir mes čia tuos ribojimus turėtume priimti. Tokiu būdu, pavyzdžiui, galimybių paso problema būtų išspręsta. Mano galva, galimybių paso problema yra giluminė problema, ne pats galimybių pasas, o būtent kaip jis buvo priimtas.

Pagal apibrėžimą, jeigu mes tuos sprendimus, pagrindinius sprendimus, priimtume čia, žmonės jais labiau pasitiktų, aš taip manau, nes, žinote, įvairių karų, epidemijų istorija rodo tą patį. Galiausiai, kai yra gilūs nesutarimai, kompromisai randami čia. Ir prievarta veikia labiau priešingai, negu padeda. Taip, Seimo sprendimai yra lėtesni, tačiau ta beprotiška skuba, pavyzdžiui, kaip šiandien mes priiminėjome tą išmokos klausimą, tikrai nedidina pasitikėjimo. Taip sakant, skubų darbą, patys žinote, kas gaudo – opozicija gaudo.

Kolegos, pandemija nėra naujas reiškinys, mes negalime nuolat apsimetinėti, kad čia yra kažkas naujo, mums reikia labai greitų sprendimų ir čia viskas dega. Žmonės visą vasarą diskutavo apie tai, kam mes per dieną norime Seime pritarti. O dar blogiau, kad mes iš viso neaptarinėjome nei galimybių paso kainos, tai yra testavimo už pinigus galimybių pasui gauti mes iš viso

neaptarinėjome. Žmonės nedalyvavo tame sprendime. Taip, žinome, savo nuomonę jie reiškė socialiniuose tinkluose, dalydamiesi įvairiausiais filmukais ir panašiai tą nuomonę bandė išreikšti, bet tautos atstovybei jie nieko negalėjo pasakyti, nes tautos atstovybė nusprendė, arba neturėjo teisinių galimybių iš viso tuo klausimu dalyvauti.

Žmonės renka politikus, kurie nedalyvauja priimant svarbiausius sprendimus. Taip negali būti. Apie tai iš šitos tribūnos jums ne kartą kalbėjo ir Konstitucinės teisės ekspertai. Galima nepritarti jų nuomonei apie skiepus. Aš irgi nepritariu. Aš pirmas pasiskiepijau, man jau baigiasi galimybių pasas, aš nežinau, ką man daryti, tiesą pasakius. Tikrai raginu visus skiepytis.

Tačiau aš nesuprantu, kai mes nenaudojame svarbiausio instrumento, tai yra parlamento, tam, kad didintume žmonių pasitikėjimą sprendimais. Iš principo net konstitucinė teisė iš mūsų to reikalauja, bet mes, na, ir praeitoje kadencijoje priėmėme nemažai neteisingų sprendimų, mano galva, – per daug mes tos galios perdavėme Vyriausybei. Žinoma, baimės akys buvo didelės, mes su ta pandemija buvome susidūrę pirmą kartą istorijoje, pasaulis ir mes visi. Dabar gi yra kita situacija, žmonės nėra išsigandę taip stipriai, jiems reikia argumentų, jiems reikia galios. Bet koks vadybos vadovėlis pasakys, kad komandos nariams, o visa tauta yra mūsų komanda, reikia suteikti daugiau galių ir tada ji pasitiks tais sprendimais.

Kaip didina pasitikėjimą Seimo mechanizmas? Jeigu yra svarstomas klausimas, opozicija dalyvauja, pateikia pasiūlymus, dėl jų yra nubalsuojama. Aš atsimenu, E. Gentvilas dažnai sako – leiskite Seimui nubalsuoti, kodėl jūs vis siūlote išbraukti iš darbotvarkės vieną ar kitą klausimą. Labai pritariu tai pozicijai. Leiskite Seimui nuspręsti dėl vieno ar kito asmens teisių apribojimų. Jie yra svarbūs Lietuvos žmonėms, kasdieniniame gyvenime jie yra svarbūs. Ir mes, Civilinės saugos įstatymu suteikę įgaliojimus Vyriausybei riboti asmens teises... Žinote, mūsų lūkestis buvo, kad tai bus trumpai, kad tai bus tikrai reikalingi greiti sprendimai, pasaulis griūna, tiekimo grandinės sustojo, nežinome, ką daryti, kaukių nėra ir panašiai. Bet dabartinėje situacijoje...

PIRMININKAS. Minutė, kolega!

T. TOMILINAS (DFVL). Aš matau. Bet dabartinėje situacijoje, kai viskas daugmaž aišku, žmones reikia įgalinti, leisti jiems per jus, tautos atstovus, spręsti ir tai padidins pasitikėjimą pandemijos valdymu.

Aš iš karto pristatau du projektus. Jų logika analogiška. Teisės departamento išvados yra kiek skirtingos, bet aš pakomentuosiu atsakydamas į klausimus. Norėčiau pasakyti svarbiausią mintį: taip, Vyriausybės ekspertinis lygmuo yra labai svarbus, tačiau yra daugybė politinių klausimų, susijusių su pandemijos valdymu, kiek tai truks, kaip su vaikais? O kiek kartų skiepysimės? Yra daugybė neekspertinių klausimų. Ir šiuo atveju blogiausias scenarijus, kai žmonės nutaria politiškai reikšti savo protesto formą nesiskiepydami arba panašiai, reiškia, kai neina balsuoti, yra blogiausias scenarijus ir mes turime užkirsti tam kelią.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų nori paklausti daug kolegų. Pirmas klausia R. Žemaitaitis. Jo salėje nematau. Tada klausia A. Sysas. Gal, kolega, patausokite savo balsą, tikrai jau mums neramu.

A. SYSAS (LSDPF). Nesijaudinkite taip už mane. Jaudinkitės už valstybę. Mano klausimas būtų, gerbiamas Tomai, kodėl būnant opozicijoje konservatoriai, dešinėje pusėje kas buvo, labai agitavo, kad pandemijos valdymą turi reglamentuoti įstatymas, ir dėl Konstitucinio Teismo parašai renkami buvo, ir viskas daroma, kad pandemija būtų valdoma čia, Seime, priimant tam tikrus įstatymus. Kas pasikeitė, kad jie dabar valdantieji... Valstiečiai žūtbūt nesutiko ir sakė, kad ne velnio – Vyriausybė viską padarys teisingai, o dabar jūs apsikeitėte vaidmenimis, kur slypi tas pažinimo akmuo? Ačiū.

T. TOMILINAS (DFVL). Labai ačiū už klausimą. Aš tikrai manau, kad iš dalies atsakiau savo kalboje. Tuo metu situacija buvo kiek kitokia. Mes susidūrėme su krize ir nežinojome, ką daryti, nežinojome tos krizės pobūdžio, ir tuo metu atiduoti Vyriausybei galias turbūt buvo daugiau pagrindo. Dabar mes turime gilią pasitikėjimo krizę. Galite su tuo sutikti, galite nesutikti, galbūt jūsų rinkėjai tikrai yra viskuo patenkinti, bet mes kalbame apie visą visuomenę ir apie trečią skiepą, kolegos. Nereikia apsimetinėti, kad jūs esate tikri, kad trečias skiepas eis kaip per sviestą. Neaišku, kaip bus, mes nežinome atsakymo.

Todėl, gerbiamas Algirdai, atsakysiu į jūsų klausimą ir pasakysiu, kad opozicijos vaidmuo yra ieškoti kitokių, geresnių sprendimų yra visada. Ir tada konservatoriai buvo teisūs, dabar jie nėra teisūs. Natūrali situacija. Būdami Vyriausybėje jūs skubate, jūs norite padaryti geriausius sprendimus ir jūs pasitikite ekspertais. Tačiau aš noriu iš šios tribūnos pasakyti: pandemijos valdymas yra politinis klausimas. Jis nebėra vien tik siauras žaibiško atsako sveikatos sistemos klausimas. Šiandien jūs matėte, ir Algis sakė, kad sveikatos ministras pristatė Darbo teisės klausimus, socialinės apsaugos ministrė kalbėjo apie sveikatą. Taip, tai yra normalu, nes mes turime labai kompleksinį reiškinį, į kurį paprastų atsakymų nėra. Žmonės užduoda teisėtus klausimus, jie negauna pakankamai kokybiškų atsakymų ir Seimas gali padėti.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia I. Kačinskaitė-Urbonienė. Taip pat noriu priminti, kad klausti – minutė, o atsakydami stenkimės į dvi patekti.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke, jūs ką tik išnaudojote mano 5 sekundes. Noriu paklausti pranešėjo. Mano klausimas iš tikrųjų labai panašus ir susijęs su pono A. Syso. Kodėl prieš keletą metų Seime jūs vis dėlto agitavote už tai, kad kuo daugiau įgaliojimų būtų suteikta Vyriausybei? Tai vienas dalykas.

Šiaip aš iš principo esu tokio sprendimo šalininkė, aš būčiau dar griežtesnė ir sakyčiau, kad Seimas turėtų apsispręsti dėl visų žmogaus teisę dirbti, mokytis, studijuoti suvaržančių sprendimų nuo pat pirmos minutės, nes iš tikrųjų kuriamos labai nelygiavertės sąlygos atskiroms visuomenės grupėms. Kodėl anksčiau agitavote taip stipriai, kad Vyriausybėje būtų priimami sprendimai, o dabar vis dėlto vėl atsisukate į Seimą? Ar tai nereiškia, kad anksčiau buvo padaryta klaidų?

T. TOMILINAS (DFVL). Aš tikrai galiu pripažinti anksčiau padarytas klaidas, aš asmeniškai nebuvau labai angažuotas nei agituoti už, nei prieš. Tuo metu buvo pakankamai, kaip sakyti, nebuvo labai aršios kritikos dėl Vyriausybės pirmojo smuiko, netgi opozicija tikrai ragino Vyriausybę imtis atsakomybės. Aš tik galiu pasakyti, taip, įstatymo lygmeniu mes Seime padarėme per daug klaidų, per daug galių suteikėme ekstremaliai situacijai, ypač ekstremaliai situacijai, nes karantino sąlygų mes kaip ir neturime, karantino procedūros įstatymu anksčiau yra labai detalios apibrėžtos. Aišku, Seimui ten irgi vaidmens beveik nėra, bet bent jau karantinas buvo vienaip ar kitaip aprašytas įstatymiškai. Tuo tarpu ekstremali situacija iš viso yra labai keistas režimas, kai mes be didelio pagrindo suteikiame Vyriausybei milžiniškus įgaliojimus. Tiesą pasakius, už tas klaidas reikia atsakyti ir jas taisyti.

PIRMININKAS. Klausia A. Matulas. Ruošiasi M. Puidokas.

A. MATULAS (TS-LKDF). Gerbiamas kolega, šios dienos pavyzdys, kai kolegė I. Kačinskaitė-Urbonienė įvardino, kad šita Vyriausybės pasiūlyta priemonė dėl išmokų vyresniems negu 75 metai yra kraštutinė, perteklinė priemonė, bet kartu pasiūlė tą kraštutinę priemonę taikyti dar plačiau. Kolega Aurelijus šiandien kovojo dėl autorystės, komitete pasisakė, kad viskas gerai, ta priemonė tinka, net įregistravo įstatymo projektą, bet kadangi autorystės lyg ir neteko, tuomet nebalsavo. Dabar P. Gražulio paraginti profesoriai, ministrai, pirmininkai, patyrę politikai ištraukė korteles. Ar tas pavyzdys nerodo, kad parlamente neįmanoma susitarti? Netgi priešingai – Portugalijos, Švedijos pavyzdžiai rodo, kad kaip tik ekspertai, vadybininkai gali priimti objektyvesnius, nepolitizuotus sprendimus. Ar nemanote, kad galbūt reikėtų eiti priešingu keliu, negu jūs dabar siūlote?

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiamas Matulai, tikrai nemanau. Žinote, atsakysiu taip. Iš tiesų, kai sprendimas iš ekspertinio lygmens yra perkeliamas į politinį, yra rizikos, kad politikai darys klaidas, nes bijos žmonių reakcijos. Taip, pandemijos valdymas yra ypač didelė atsakomybė, yra daug rizikų, tačiau augantis visuomenės nepasitikėjimas, jo toks apogėjus buvo rugpjūčio 10 dieną, iš tikrųjų kelia riziką, kad iš viso mes sugriausime demokratiją tokiais sprendimais. Todėl aš esu politinio lygmens šalininkas, aš manau, kad ekspertiniu lygmeniu tiesiog neįmanoma kai kurių sprendimų rasti, virusologiniai klausimai seniai visame pasaulyje tapo politiniai. Todėl taip, su dideliais sunkumais, įtikinėjant opoziciją reikia eiti tuo klasikiniu keliu, taikančiu visuomenę. Kuo daugiau mes čia ginčijamės, tuo mažiau žmonės eina į gatves ir tuo mažiau turi noro mėtyti akmenis ir panašiai. Tai yra iš esmės demokratijos dėsni. Jeigu mes tarptautinėse arenose piktinamės A. Lukašenka ir režimais, tai čia akivaizdžiai šiai temai tapus politine mes negalime vengti

politinės diskusijos. Taip, ji bus sudėtinga, taip, reikės dėti daug pastangų, girdėti galbūt ne visai pagrįstas nuomones, bet tai ir vadinasi demokratija.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia M. Puidokas.

M. PUIDOKAS (*DPF*). Gerbiamas pranešėjau, ką tik girdėjome valdančiųjų klausimą, jie teigia, kad joks projektas, taip pat ir šis, nepadės susitarti Seime ir rasti sprendimų, todėl jie yra linke ir toliau vadovautis nuostata, kad Vyriausybė geriau priims tą nutarimą ir tada jau visa visuomenė turės jo laikytis. Bet matome realią situaciją, kad tikrai neita Švedijos keliu, kai buvo žmonės edukuoti ir siekta būtent paskiepyti kritinės rizikos grupes ir tokiu būdu buvo suvaldyta pandemija. Turime labai prastus skaičius, bet jeigu nebus noro kalbėtis, tai ar iš tikrųjų šitas įstatymo projektas ką nors pakeis, kai nenorima girdėti ir net teigiama, kad neįmanoma susikalbėti ir bandyti atrasti diskusiją? Dėkui.

T. TOMILINAS (*DFVL*). Mindaugai, jūs, kaip politologas, puikiai suprantate, kad jeigu atsirastų įstatyminė prievolė priimti pagrindinius sprendimus dėl teisių ribojimo, jeigu atsirastų tas butelio kaklelis, arba Seimo įstatyminis filtras, tai, nori nenori, Vyriausybė turės derinti savo pasiūlymus su opozicija, o tuo labiau su valdančiaisiais. Tai yra visų pirma jums, gerbiamieji valdančiųjų Seimo nariai, įrankis daryti poveikį tais momentais, kai jums atrodo, kad Vyriausybė neteisi. Tai ir yra esmė šitos institucijos. Mes čia nesiekiame perimti vykdomosios valdžios funkcijų. Jokiu būdu. Mes darome tą patį, ką darome, pavyzdžiui, dėl karo padėties – pagrindinius ribojimus priimti Seime tam, kad visuomenės pasitikėjimas jais būtų maksimalus. Jeigu karo metu mes tai darome, kai jau gal Seimas išvis negalės susirinkti, tai seniai užsitęsiosios ekstremalios padėties metu mes negalime susirinkti ir sutarti dėl bazinių ribojimų. Skamba labai keistai.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūs atsakėte į visus galimus klausimus.

Nuomonės už, prieš. Yra norinčių pasisakyti. R. Žemaitaičio nematau. Tada L. Savickas. Taip pat nematau. A. Sysas gal, tikiuosi, nekalbės? L. Kukuraitis – už. Prašom. Ar A. Sysas? Gerai. Perleidžia A. Sysui. Prašom

A. SYSAS (*LSDPF*). Gerbiamas pirmininke, jūs pirmininkaukite posėdžiui. Medicinos daktarų čia yra daugiau, jūs nepriklausote jų sričiai.

PIRMININKAS. Gerai. Ačiū.

A. SYSAS (*LSDPF*). Būkite geri. Gerbiami kolegos, aš nedainuoju operoje, man tokio ryškaus balso nereikia, paprasčiausiai reikia pritarti geram siūlymui, apie kurį visi svajojome. Vieni būdami opozicijoje, kiti būdami pozicijoje nepritarė, dabar pasikeitėme, bet praėjus tiek laiko nuo pandemijos pradžios apibrėžkime, kas yra tie gerų galimybių pasai, koku atveju darome vieną ar kitą sprendimą. Mes esame parlamentinė respublika, ne kokia nors ekstremalių situacijų vadovo šalis. Paprasčiausiai pavartykime savo Konstituciją, jos straipsnius ir pasižiūrėkime, kas ką turi daryti. Taip, galima sutikti, kad buvo ekstra atvejis ir problemų buvo visokių, ir labai norėjome skubėti, bet dabar nėra tokios būtinybės. Jau susitvarkėme ir su pandemija, net randame pinigų mokėti po 100 eurų tiems, kurie nesiskiepija, nors jų prašo, įkalbinėja, ir jie vis tiek nesiskiepija.

Gerbiami kolegos, siūlau pritarti T. Tomilino įstatymo pataisai. Atskirai dėkoju daktarei už vaistus.

PIRMININKAS. Ačiū. Ir prieš kalba E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Gerbiami kolegos, iš tiesų kažkaip įdomiai atrodo, kai asmenys, kurie aną kadenciją agitavo prieš Seimo kišimąsi, iš tikrųjų bandė sakyti, kad reikia pasitikėti Vyriausybe, šiuo metu viską sako atvirkščiai. Turbūt reikėtų pasižiūrėti ir į pasitikėjimo reitingus, kieno didesni, ar Vyriausybės, ar Seimo. Tai vienas argumentas.

Kitas argumentas. Vis dėlto ir dabar matyti... Iš tikrųjų norime priimti sprendimus, bet kai kurie parlamentarai konstatuoja, kad jeigu būtų priimta po 100 eurų papildomai mokėti daugiau nei 75 metų, tai šita sistema nesuveiktų. Iš tikrųjų pas mus vyksta daugiau ne problemos sprendimo paieškos noras, o atvirkščiai – politikavimo ir nuteikimo iš anksto savo rinkėjų. Nereikia žiūrėti tolesnių pavyzdžių. Kaip mes galime priimti tam tikrus sprendimus ir juos čia nagrinėti, kuomet kai kurie mūsų kolegos kviečiasi į pagalbą daug žmonių, kurie kai kada ateina su akmenukais? Aš suprantu, kad galbūt kai kurie nori čia pakelti politinį savo rinkimų reitingo lygį į tokias

aukštumas, tačiau manyčiau, kad vis dėlto turėtume suteikti galimybę dirbti profesionalams. Tikrai netikiu, kad politiku daugiau tiki nei profesionalu.

Savaime suprantama, ir šiuo metu turime tam tikrų problemų, kuomet ir tiems, kurie žadėjo praeitą kadenciją pakelti pasitikėjimo lygį, deja, neišėjo tą pakelti. Iš tikrųjų neišėjo dėl to, kad yra tam tikrų problemų su kai kuriais mūsų kolegomis, kurie netgi būdami valdančiojoje daugumoje kalba prieš savo buvusius ministrus, kurie kviečia atsargiai žiūrėti į pandemiją, tačiau ir iš pačių valdančiųjų buvo tokių, kurie atvirkščiai sakė. Iš tikrųjų koks gali būti susitarimas (...), kuomet patys valdantieji nesusitaria.

PIRMININKAS. Laikas!

E. PUPINIS (TS-LKDF). Siūlau nepritarti.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Balsavimas bus baigus visų klausimų svarstymą.

18.11 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-821 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-821. I. Kačinskaitė-Urbonienė. Prašau.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Ačiū, gerbiamasis posėdžio pirmininke. Iš tikrųjų šiandien tenka neįprastai daug kalbėti. Žiūriu, ir kolegos niekaip negali pamiršti mano pasiūlymų. Matyt, tikrai vertingi arba kokią nors skaudamą vietą buvo palietę.

Teikiu kartu su kolegomis parengtą Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo projektą, kuriuo siūlau darbuotojams, besimokantiems ir studijuojantiems testus, tai yra patikrinimus dėl COVID-19, finansuoti valstybės lėšomis. Pabandysiu paaiškinti, kodėl taip siūlau.

Pirmiausia, kaip visi žinome, darbuotojai už sveikatos draudimą moka įmokas, o moksleiviai ir studentai draudžia valstybė. Tai yra žmonės, kurie nuolatos veikia, kontaktuoja: darbuotojai, kurdami pridėtinę vertę mūsų ekonomikai; moksleiviai, studentai, besimokantieji tam, kad sustiprintų save, įgytų žinių ir ateityje galėtų prisidėti prie mūsų šalies kūrimo. Kaip visi suprantame, šios grupės yra pamatinės grupės, kurios dabar ir ateityje statys Lietuvos valstybę ir taip pat Lietuvos ekonomiką ant tvirtų kojų.

Aš manau, kad valstybė turi atsižvelgti į tų žmonių pasirinkimą. Jei jie turi tam tikrų abejonių dėl vakcinavimosi arba jie negali vakcinuotis ar turi didelę riziką dar labiau susirgti, mes privalome gerbti jų sprendimą, o valstybė, reikalaudama užtikrinti saugumą, turėtų prisidėti prie tų testų finansavimo. Taigi pagrindinis testų tikslas dėl koronaviruso yra užtikrinti saugumą ir neleisti koronavirusui plisti. Taigi saugumas yra pagrindinis tikslas.

Kai mes bandome tą saugumą įterpti į kokius nors pinigus ir čia, deja, kalbame apie, mano supratimu, nedaug – 19 mln. eurų, kurie reikalingi toms grupėms testuoti, man atrodo, mes gerai neįvertiname, kiek iš tikrųjų testų užkrovimas darbuotojams ir studentams, kaip ketinama padaryti, ant jų pečių kainuos mūsų valstybei netolimoje ateityje.

Aš jau nekalbėsiu apie Vyriausybės išlaidas viešinimui, kuris akivaizdžiai neveikia, nes turime faktiškai didžiausią sergamumą visoje Europos Sąjungoje. Aš nekalbėsiu apie Vyriausybės rezervą ir apie vielos pirkimo istorijas, bet aš kalbėsiu apie tai, ypač noriu atkreipti ekonomikos ir inovacijų ministrės dėmesį, kiek kainuos darbdavių prognozuojamas 10 % darbuotojų netekimas dėl šio, mano supratimu, neprotingo Vyriausybės pasiūlymo darbuotojams patiems arba darbdaviams sumokėti už testą. Kas įvertins, kiek tai realiai kainuos mūsų valstybei, mūsų valstybės ekonomikai ir kaip tai dar labiau pakenks pandemijos valdymui? Nes, kaip ir minėjau, turime vos ne didžiausią sergamumą Europos Sąjungoje, o dabar, kaip žinoma, sergantys, bet paskiepyti su savo galimybių pasais gali plačiai nešioti tą koronavirusą, nes jie turi tuos galimybių pasus, ir tai priklauso tik nuo žmonių sąmoningumo. Vadinas, kai mes sudarėme galimybes žmonėms nesi-testuoti arba testo reikšmę labai sumažinome, mes turime židinių paplitimą tam tikrose ir darbovietėse, kas jau akivaizdžiai matoma, ir matome, koks yra didžiulis susirgimas tarp vakcinuotų

žmonių. Tai jau, kaip ir ekspertai sako, mes turime vakcinuotųjų kylančią bangą, dar vieną pandemiją. Man atrodo, su šiuo sprendimu, kurį pateikė ponas A. Dulkys, turėsime dar didesnę susirgimo mastą ir dar daugiau perteklinių mirčių, kai jau ir taip esame tarp pat pirmaujantys tiek Europos Sąjungoje, tiek pasaulyje.

Dar ką norėčiau pridurti. Taip, labai gerai atkreipė dėmesį ponas A. Sysas ir aš taip pat norėčiau priminti, kad sveikatos draudimas, kurį valstybė suteikia besimokantiems ir studijuojantiems, taip pat darbuotojai jį turi dėl to, kad patys moka draudimo įmokas, dengia ir sveikatos patikrinimo išlaidas. O štai čia staiga Vyriausybė sugalvoja, kad vieną patikrinimo dalį, tai yra dėl koronaviruso, net atimsime iš sveikatos draudimo ir perkelsime ant pačių darbuotojų arba darbdavių pečių. Toks dar vienas diskriminacinis projektas kuria tikrai neteisingumo jausmą šioje valstybėje ir, man atrodo, skatina labiau ją nepasitikėti.

Todėl labai atvirai siūlau tikrai palaikyti mano siūlomą projektą ir toms ypač svarbioms grupėms mūsų šaliai ir ekonomikai, kaip ir minėjau, darbdaviams... darbuotojams, besimokantiems ir studijuojantiems, koronaviruso testus finansuoti valstybės lėšomis. Priminsiu, kad tai yra tik 19 mln. eurų. Palyginti su visu koronaviruso biudžetu, palyginti su Vyriausybės rezervu, tai yra labai nedidelė suma, tai yra tik lašas jūroje. Todėl kviečiu palaikyti ir esu pasiruošusi atsakyti į jūsų klausimus.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege, tikrai yra norinčių jūsų paklausti. Pirmas klausia M. Puidokas. Prašom.

M. PUIDOKAS (DPF). Iš tikrųjų labai svarbus siūlymas ir keliama labai daug pagrįstų klausimų. Tuos klausimus visų pirma kelia teisininkai, kodėl tokiu būdu turi būti baudžiami studentai ar darbuotojai, nes daugelis kitų šalių, tokios kaip ta pati mūsų kaimynė Lenkija, Vengrija, Skandinavijos šalys, tikrai kompensuoja testus. Darbuotojai ir kiti žmonės neturi mokėti už testavimą, nes tai laikoma kaip kompleksine apsisaugojimo nuo kovidą platinimo priemone, kuri padeda pasiekti gerų rezultatų, siekiant sukontroliuoti ligos plitimą. Lietuvoje tai yra panaudojama kaip baudžiamoji priemonė, nors priverstinių skiepų kaip tokių įstatymiškai nėra priimta. Tai vis dėlto mano klausimas, koku būdu mes galėtume įtikinti valdančiuosius ir Lietuvoje ieškoti galimybių ne bausti žmones, o kaip tik skatinti, kad jie nepasitrauktų kažkur į šešėlį ir galėtų testuotis, o ne būtų baudžiami ir nukentėtų finansiškai.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Kolega, labai teisingai pastebėjote. Štai prieš mane keletu klausimų anksčiau kalbėjęs ministras A. Dulkys visą įžangą dėl mokamų testų pradėjo nuo vakcinavimo. Realiai jis kalbėjo tik apie vakcinavimą, apie vakcinavimo tempus, atskiras grupes ir taip toliau. Tai visiškai akivaizdu, kad ši priemonė, tai yra padaryti mokamus testus besimokantiems, darbuotojams ir studentams, ir visiems kitiems, yra nukreipta, sakyčiau, bausmės pavidalu, tai yra piniginės bausmės pavidalu, į paskatinimą skiepytis. Mano supratimu, tai tikrai pažeidžia žmogaus teisę pasirinkti, kaip jis tvarkysis su savo sveikata, kaip jis užtikrina savo ir aplinkinių saugumą. Tokia politika tikrai yra nepriimtina.

O kaip mes galėtume įtikinti, vėlgi, man atrodo, vieninga opozicija ir vieningas oponavimas šiuo atveju pasitarnautų. Bet ir tarp mūsų yra skirtingų nuomonių. Džiaugiuosi, kad turime tokią erdvę parlamente ir galime teikti pasiūlymus ir dėl jų balsuoti.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia L. Nagienė.

L. NAGIENĖ (DFVL). Ačiū, gerbiamas pirmininke. Gerbiama Ieva, sveikinu su šiuo projektu ir iš tikrųjų aš asmeniškai pritarsiu. Jūs jau įvardinote ir skaičių, kiek tai maždaug gali kainuoti – apie 19 mln. O gal jūs dar ir turite skaičių, kiek tai būtų kainavę darbdaviams, jei mes atleistume darbdavius. Faktiškai, jei būtų priimtas sveikatos ministro projektas, tai, aš manau, 27 mln. po 100 eurų nebūtume išleidę, plius dar atleidžiame iš darbo kai kuriuos žmones. Tai kokie skirtumai yra? Gal galite pasakyti, gal turite skaičiavimus?

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (DPF). Dėkoju už klausimą, gerbiama Laima. Aš iš tikrųjų neseniai kreipiausi į ekonomikos ir inovacijų ministrę, taip pat iš Vyriausybės tikėjausi pagrindžiančių kaštų ir naudos analizę teikiant jau minėtus mokamų testų projektus. Tokių analizę aš pasigendau. Pati jų nesu atlikusi, nes tai yra kompleksinis reiškinys, reikalaujantis tikrai didelių apimčių duomenų, bet jau dabar darbdaviai prognozuoja, kad apie 10 % darbuotojų dėl mokamų testų

galbūt trauksis iš savo darbo vietų. Tai turės tikrai milžinišką įtaką mūsų ekonomikai ir dabar jau tikrai labai smarkiai išaugusiai darbuotojų paklausai. Man atrodo, kad dar metų pabaigoje, jeigu kartais būtų priimti tam tikri sprendimai, mes turėsime labai liūdnius skaičius. Tačiau, atleiskite, tokios analizės neturiu, tiesiog kaip ekonomistė galiu prognozuoti, kad tai tikrai turės neigiamą įtaką ekonomikai.

PIRMININKAS. Klausia K. Vilkauskas, ruošiasi K. Masiulis.

K. VILKAUSKAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Gerbiamoji pranešėja, matyt, išprovokavo čia gerbiamo A. Dulkio įstatymo projektas šį jūsų projektą. Jis yra teisingas. Mano klausimas trumpas, nes taupome laiką, užsitęsė posėdis. Kokios naujienos iš Trišalės tarybos būtent šiuo klausimu?

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Taip pat negalėčiau pakomentuoti, nes pati asmeniškai nedalyvauju Trišalėje taryboje, taip pat neturiu tokios galimybės gauti visą aktualiausią informaciją. Bet vėl pakartosiu, ką neseniai sakiau poniai Laimai, kad jau darbdaviai, atskiros asociacijos, asocijuotos struktūros praneša apie grėsmę dėl darbuotojų trūkumo. Jau dabar. Ir dar didesnę kylančią grėsmę dėl panašių sprendimų, kokius pateikė ponas A. Dulkys. Tiesą sakant, savo projektą, man atrodo, aš užregistravau dar anksčiau, negu ponas A. Dulkys užregistravo, girdėdama tai, kad ketinama studentus priversti mokėti už savo testus. Tai yra labai neteisinga. Lygiai taip pat kaip moksleiviams mes dengiame tas išlaidas, lygiai taip pat turime ir studentams dengti. Tuo labiau aš nesuprantu šitos logikos, kai kalbame apie darbuotojus, nes darbuotojai moka sveikatos draudimo įmokas ir jie turi visą teisę į sveikatos paslaugas visomis prasmėmis – ne tik gauti gydymą, bet taip pat gauti ir sveikatos patikrinimą.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia K. Masiulis.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Be kaukės gal ir gražesnė, bet mažiau saugi. O jūs kalbėjote apie to viruso platinimą. Kalbate garsiai, labai ryškiai ir tikrai galėtumėte užsidėti kaukę.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Labai jums ačiū, Kęstuti. Jūs toks malonus.

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Tačiau nesutinku su jumis dėl studentų. Studentai yra suaugę, skirtingai nuo moksleivių, ir jie gali savarankiškai priimti sprendimus – skiepytis, nesiskiepyti. Jeigu nepasiskiepijo, tai kiekvienas suaugęs atsako už savo sprendimą. Važinėja automobiliu girtas, tai ne tėvai saugos ir valstybė neturės mokėti už padarytą avariją, teisingai? Jie turi galimybę pasiskiepyti ir valstybė neturi tokios prabangos jiems kompensuoti. O universitetai nori – priima, reikalauja galimybių paso, nori – nereikalauja, leidžia jiems mokytis nuotoliniu būdu. Čia nereikia per daug rūpintis tuo, kas ir taip yra puikiai sutvarkyta ir veikia.

PIRMININKAS. Laikas, kolega!

K. MASIULIS (*TS-LKDF*). Čia abiejų pusių...

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Dėkoju jums, pone Kęstuti, už nuomonę. Kad tai puikiai neveikia, rodo tai, kad sergamumas mūsų šalyje yra aukščiausias visoje Europos Sąjungoje. Taigi tikrai nereikia kalbėti apie tai, kas veikia ar neveikia.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia E. Pupinis.

E. PUPINIS (*TS-LKDF*). Ačiū. Replika ir pradėsiu – iš tiesų ir vakcinavimas pas mus nelabai blizga, palyginti su kai kuriomis kitomis Europos šalimis, kuriose situacija labai gera. Aš norėčiau paklausti, ar nemanote, gerbiama kolege, kad naudingesnė būtų pasinaudodama tribūna, kad pakviestumėte vakcinuotis, o ne testuotis? Ar tikrai negalėtumėte to padaryti? Jeigu negalėtumėte to padaryti, gal nurodytumėte priežastį, dėl ko nenorėtumėte, pavyzdžiui, pakviesti žmonių vakcinuotis? Ačiū.

I. KAČINSKAITĖ-URBONIENĖ (*DPF*). Gerbiamas Edmundai, esu ne kartą raginusi ir kvietusi žmones vakcinuotis savo socialinėse paskyrose, kviečiu ten užsukti ir susipažinti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, gerbiama kolege, jūs atsakėte į visus klausimus. Ačiū už pristatymą. Nuomonės už, prieš. Yra norinčių pasisakyti už ir prieš. Pirmasis už kalba A. Vinkus. Prašau, kolega.

A. VINKUS (*LVŽSF*). Gerbiamieji Seimo nariai, kaip mums pristatė gerbiama I. Urbonienė ir pasakė, kad maksimaliai užsiima ir agituoja skiepytis žmones per įvairius medijos kanalus ir panašiai, ir taip būdama kolektyvuose, bet, kaip matome, efekto nėra. Tai, ką pristatė ponias levas, teikiamo Žmonių užkrečiamųjų ligų įstatymo pakeitimo esmė yra ta, kad siūloma papildyti sąrašą asmenų, kuriems sveikatos patikrinimus dėl užkrečiamosios ligos, dėl kurios yra paskelbta

valstybės lygio ekstremalioji situacija ar karantinas, finansuotą valstybė savo biudžeto lėšomis. Papildomai į tokių asmenų sąrašą būtų įrašyti besimokantys ir studijuojantys asmenys. Pritariau, kad toks siūlymas yra logiškas dėl kelių priežasčių. Turint omenyje šių žmonių statusą bei pragyvenimo šaltinius ir tai, kad jie net nemoka patys privalomojo sveikatos draudimo įmokų, juos draudžia valstybė biudžeto lėšomis, taigi natūralu, kad mano paminėtų sveikatos patikrinimų išlaidas taip pat dengtų valstybė. Kviečiu balsuoti už.

PIRMININKAS. Ačiū. Prieš pasisako J. Sejonienė.

J. SEJONIENĖ (TS-LKDF). Dėkui, gerbiamas pirmininke. Aš tai norėčiau pasakyti pirmiausia gerbiavam kolegai Mindaugui, kad testai nėra jokia apsaugojimo priemonė. Tai, aišku, yra vienas iš būdų nustatyti sergančius COVID-19 ir valdyti židinius, bet tikrai ne apsaugojimo priemonė. Pati efektyviausia apsaugojimo priemonė, kurią mes turime ir į kurią valstybė investavo tikrai nemažai pinigų, kuri yra prieinama kiekvienam ir gali ja naudotis nemokamai, yra vakcinos. Valstybė tikrai dėjo labai daug pastangų, kad tos vakcinos būtų visiems prieinamos, sudarė galimybes, kad kiekvienas galėtų vakcinuotis ten, kur jam yra patogiu, ir manau, kad ta priemonė, kuri yra pati efektyviausia, reikėtų naudotis. Kviečiu kitus kolegas palaikyti vakcinaciją aktyviai, nekvestionuoti, neignoruoti, patiems laikytis taisyklių ir prašyčiau balsuoti prieš.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos, nuomonės išsakytos. Einame toliau pagal darbotvarkę.

Darbotvarkės 2-13 klausimas. Dėl vedimo tvarkos? Palaukite minutėlę. K. Masiulis.

K. MASIULIS (TS-LKDF). Repliką norėčiau pasakyti žavingajai *darbietei*. Ji čia pareiškė, kad 19 mln. valstybei yra menka suma. Darbo partijai galbūt menka suma, tai gal tegul sumoka tą sumą ir (...).

PIRMININKAS. Gaila, kad negaliu replikuoti iš tribūnos, pasakyčiau irgi.

18.28 val.

Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-816 (pateikimas)

Darbotvarkės 2-13 klausimas – Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-816. Pranešėjas – T. Tomilinas. Trumpai pristatykite, nes atskiri klausimai, atskiri įstatymų projektai.

T. TOMILINAS (DFVL). Gerbiami kolegos, aš jau pristačiau šį projektą pristatydamas Žmonių užkrečiamųjų ligų projektą, todėl taupydamas laiką tiesiog pasakysiu vieną repliką, kad argumentas, jog mes dabar esame kitoje pusėje, galioja, gerbiamieji, ir jums. Jūs praeitoje kadencijoje siekėte sustiprinti Seimo galias, taigi būkime nuoseklūs visi, pripažinkime savo klaidas ir eikime į priekį.

PIRMININKAS. Norėtų paklausti kolegę R. Tamašunienė, bet jos nėra. Ačiū, kolega. Nuomonės už, prieš turbūt išsakytos. A. Sysas – už. Prašau.

A. SYSAS (LSDPF). Ačiū, pirmininke. Gerbiami kolegos, tai yra lydimasis įstatymas to, kurį pristatė gerbiamas T. Tomilinas, todėl taupome laiką ir balsuojame už.

18.29 val.

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 18¹ straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-882 (pateikimas)

PIRMININKAS. Ačiū. Darbotvarkės 2-15 klausimas – Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 18¹ straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas. A. Kupčinskas. Šis klausimas nėra įrašytas į darbų programą. Galime bendru sutarimu įrašyti? Galime, ačiū. Prašom, kolega.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Gerbiamas posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos, iš tikrųjų siūlau ištaisyti istorinę klaidą ir vis dėlto pakeisti Alkoholio kontrolės įstatymą – leisti natūralios fermentacijos krafinį sidrą gaminti ne tiktai savo poreikiams, bet iki 100 hektolitrus ir pardavimui. Iš tiesų tai yra neteisinga, nes alų, vyną ir midų dabar galima gaminti ir pardavinėti, ne tik-

tai savo poreikiams, bet ir pardavimui, o sidras kažkodėl buvo nuvertintas ir buvo išbrauktas iš įstatymo projekto.

Esminis reikalavimas norintiems gaminti sidrą ne tiktai savo poreikiams yra nuosavos sertifikuotos laboratorijos turėjimas, tai kainuotų apie 50–60 tūkst. Aš ir daugelis kolegų, kurie pasirašė, ačiū jiems, 12 kolegų, tai yra V. Mitalas, V. Prancietis, M. Danielė, M. Skritulskas, I. Pakarklytė, E. Gentvilas, E. Dobrovolska, K. Starkevičius, A. Petrošius, A. Bagdonas ir M. Matijošaitis, esame įsitikinę, kad šis reikalavimas yra perteklinis, ir siūlome jo atsisakyti. Taip būtų suvienodintos tiek vyno, tiek midaus, tiek alaus gamintojų teisės. Tiktai skirtųsi galbūt kiekis, nors sidras yra būtent alui artimesnis gėrimas, krafinio alaus galima gaminti iki 5 tūkst. hektolitrių ir pardavinėti, o vyno arba midaus galima iki 100 hektolitrių. Mes siūlome analogišką situaciją.

Pagal šią kol kas neprotingą situaciją, užprogramuotą Alkoholio kontrolės įstatyme, vyną galima gaminti iki 18 %, o sidro, kurio stiprumas yra iki 8 %, gaminti negalima. Aš tikiu, kad tai kartu padėtų sukurti ir reikalingas darbo vietas regionuose, nes tikrai mūsų ūkininkams nėra paprasta konkuruoti ir su lenkiškais obuoliais. Dabar mūsų ūkininkai priversti vien tiktai spausti sultis, nors galėtų spausti ir sidrą. Nekalbame apie kokį nors kalvadosą, bet apie lietuvišką *obuoldosą* galime pagalvoti. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Yra norinčių jūsų paklausti. I. Pakarklytė. Prašom.

I. PAKARKLYTĖ (LF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Tikrai sveikintinas projektas vien jau tuo, kad juo sudaromos vienodos konkurencinės sąlygos ir neišskiriamos tam tikros kitos alkoholio rūšys. Aš norėjau, kad jūs patikslintumėte dar dėl finansinės naštos, nes dabar pagal galiojančius įstatymus egzistuoja toks reikalavimas: norint gaminti sidrą, reikia turėti specialią laboratoriją. Kiek pačiai teko domėtis, įrengimas gali kainuoti nuo 50 tūkst. iki 70 tūkst. eurų, o tai smulkiąjam verslui, aišku, yra didelė našta.

Galbūt turite duomenų, kokių čia dar dėl įstatymo spragų prisideda finansinių kaštų ir kaip šiuo atveju atrodo ta konkurencinė situacija? Ačiū.

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiama kolege, už klausimą. Kaip jūs teisingai ir paminėjote, tos nuosavos sertifikuotos laboratorijos kaina prasideda nuo 50 tūkst. ir į viršų, ir tikrai yra didelė būsima našta būtent vietos ūkininkams, todėl daugelis nesiryžta investuoti ir imtis tokių investicijų.

Kita vertus, įstatyme tai net neleidžiama. Šiuo atveju aš manau, kad būtent tai palengvintinas vietos verslui regionuose, nes tie ūkininkai, kurie turi ne po vieną tūkstantį obelų, aš manau, turi turėti lygiai tokias pat sąlygas kaip ir krafinio vyno gamintojai, midaus arba alaus.

PIRMININKAS. Ačiū. Klausia M. Matijošaitis.

M. MATIJOŠAITIS (LF). Ačiū, gerbiamas posėdžio pirmininke. Gerbiamas pranešėjau, aiškinamajame rašte yra rašoma, kad pagal dabartinį reglamentavimą nėra jokios galimybės pagaminti ir parduoti bet kokį alkoholinį gėrimą iš savo ūkyje užaugintos žaliavos. Pavyzdžiui, sodininkystė, iš augintojo faktiškai atimama galimybė perdirbti visą užaugintą derlių. Panašu, kad įstatymo pakeitimas yra aktualus regionams. Mano klausimas būtų susijęs. Ar matote, kad galima šiuo pakeitimu pritraukti, sukurti daugiau darbo vietų regionuose?

A. KUPČINSKAS (TS-LKDF). Ačiū, gerbiamas kolega. Tikrai matau. Tikrai žinau ne vieną ūkį su ne 1 tūkst. obelų, kur tikrai vietos ūkininkai galėtų ir pritraukti daugiau darbo vietų, ir pasisamdyti daugiau būtent darbo vietose dirbančių žmonių, jie galėtų padėti kurti tokį produktą. Tačiau tokia galimybė šiuo metu nėra užprogramuota įstatyme, tai yra diskriminacinė sąlyga. Taigi aš tikrai tą matau. Manau, jeigu jūs palaikytumėte, tai atvertume galimybę apie tai diskutuoti ir būtų ištaisyta 1995 metų įstatyme užprogramuota neteisybė. Tuomet gal Lietuvoje sidras ir nebuvęs toks populiarius, tikrai vynas, alus, tuometiniai įstatymo leidėjai apie tai nepagalvojo, galbūt todėl sidras ir nebuvo paminėtas įstatyme. Tuo tarpu dabar reikėtų ištaisyti tą istorinę tiesą.

PIRMININKAS. Klausia K. Starkevičius. Prašau.

K. STARKEVIČIUS (TS-LKDF). Ačiū. Trumpiname laiką, einame prie balsavimo.

PIRMININKAS. Gerai, ačiū. Ačiū, kolega, už supratimą.

Motyvai už, prieš. Prieš nėra pasisakančių, gal susilaikysime? Ačiū. Ačiū, kolegos.

18.37 val.

Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-911 (pateikimas)

Ir paskutinis darbotvarkės 2-16 klausimas – Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-911. Pranešėjas – V. Juozapaitis. Taip pat noriu pasiklausti jūsų dėl įtraukimo į rudens sesijos darbų programą bendru sutarimu. Turbūt neprieštaraujate? Ačiū. Prašau, maestro.

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Garbusis Seime, pristatau Profesionaliojo scenos meno įstatymo 16 straipsnio 2 dalies pakeitimo įstatymo projektą. Jis yra susijęs su jau praėjusią savaitę čia pateiktu Kultūros ministerijos įstatymų paketu, nes po Konstitucinio Teismo nutarties dėl Kultūros rėmimo fondo finansavimo šis darinys netenka savo egzistavimo prasmės. Šiuo mano pristatomu įstatymu taip pat reikia pataisyti: vietoj žodžių „Lietuvos kultūros rėmimo fondo“ įrašyti „Lietuvos kultūros tarybą gali finansuoti“ ir ten toliau, kaip tekste. Tiesiog tąsyk šis įstatymo projektas iškrito iš bendro paketo. Idant nesutrikėtų tų visų įstatymų priėmimas ir nereikėtų laukti, buvau paprašytas registruoti tokią pataisą. Šiandien teikiu ir labai prašau jūsų pritarimo.

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. Jūsų nori paklausti M. Puidokas. Ruošiasi R. Šarknickas. (*Šurmulyš salėje*) Kolega Mindaugai, norite klausti? Prašau. Ačiū. R. Šarknickas.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Dėkoju. Po Kultūros komiteto paskutinio posėdžio turėjau susitikimą su keliomis asociacijomis, šiandien taip pat iš vienos savivaldybės gavau, na, yra tokio nerimo dėl Kultūros rėmimo fondo naikinimo. Vis dėlto šis projektas pasirengti kitam darbui, kad būtų uždarytas Kultūros rėmimo fondas. Suprantama, ką pasakė Konstitucinis Teismas, taip, jūs esate teisus, tačiau 2004 metais Teatrų ir koncertinių įstaigų įstatymo pavadinimas buvo pakeistas į Profesionaliojo scenos meno įstatymą, o Kultūros rėmimo fondas atsirado 2007 metais. Tai inspiravo atsivežęs iš Skandinavijos šalių buvęs kultūros ministras J. Jučas, vėliau šią Kultūros rėmimo fondo idėją sutvarkė buvęs kultūros ministras A. Gelūnas. Būtent Kultūros rėmimo fondo modelis iki šiol veikia Skandinavijoje, Estijoje ir panašiai. Noriu paklausti, ar iš tikrųjų reikėtų tai daryti, ar palikti Kultūros rėmimo fondą, kuris būtų remiamas jau valstybės lėšomis?

V. JUOZAPAITIS (TS-LKDF). Garbusis kolega, aš tik priminsiu, kad Lietuvos kultūros tarybos įstatymas buvo priimtas ne ministrų, o Lietuvos Respublikos Seimo, tai yra esminis skirtumas, būtent Seimas įsteigė šią instituciją.

Lietuvos kultūros rėmimo fondo nėra kaip tokio, nes jo nėra, nes jo finansavimo šaltiniai yra antikonstituciniai. Dabar visą šią pareigą perima būtent Lietuvos kultūros taryba, kuri ir administruoja Lietuvos kultūros rėmimo fondo lėšas. Dabar finansavimas bus teikiamas tiesiai iš biudžeto, tai yra ne pagal procentinę išraišką surinktų akcizų už alkoholį arba tabaką, o būtent mūsų Seimo priimto biudžeto pinigine išraiška. Taigi meno sektoriui, kultūros sektoriui jokio pavojaus ar ko nors tikrai negali būti. Atvirkščiai, šiais metais akcizų surinkimas šlubavo, ir jeigu veiktų buvęs modelis, turėtume tikrai didelių problemų. Dabar tas šaltinis yra biudžetas, priklauso nuo mūsų visų valios, kuri, aš tikiuosi ir žinau, bus išreikšta mūsų balsavimu ir finansavimas tikrai bus pakankamas.

PIRMININKAS. Ačiū, jūs atsakėte į visus klausimus. Motyvai už – nėra. Prieš – R. Šarknickas. Prašom.

R. ŠARKNICKAS (LVŽSF). Tas mano prieš toks, kaip sakyti, kiekvienam palieku laisvę patiems apsispręsti, bet aš vis dėlto turiu sureaguoti į regionus, kurie sunerimo, nes su jais šiuo klausimu tikrai nebuvo dar bendros diskusijos. Tačiau viliuosi, kad komiteto pirmininkas suorganizuos ir tada bus galima palaikyti. Ačiū, parodėte *liuksą*, gerai, pritarsime.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Atsiprašau, dar už nori pasisakyti K. Bartoševičius. Prašom, pone.

K. BARTOŠEVIČIUS (TS-LKDF). Mieli kolegos, tai yra tiesiog neišvengiamas pokytis, tikrai visi regionai ir ne tik regionai – viskam bus skirtas dėmesys ir mes judame link geresnio ir tobulesnio Lietuvos kultūros finansavimo. Todėl prašyčiau palaikyti šį įstatymo projektą. Ačiū.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. Mes priartėjome prie finišo tiesiosios. Kviečiu užimti savo vietas. Kolegos, turiu šiokią tokią dilemą. Pagal darbotvarkę dėl vieno klausimo iš rytinės darbo

tvarkės balsavimas neįvyko priėmimo stadijoje. Kaip man reikėtų pasielgti, ar pradėti nuo to neįvykusio balsavimo, ar balsuoti pagal eilę ir gale? (*Balsai salėje*) (*Triukšmas salėje*) Nuo neįvykusio balsavimo? (*Balsai salėje*)

Teikiu balsavimui darbotvarkės 2-2 klausimą, aš iš jūsų nuotaikų suprantu, kad taip. Vienartinės išmokos pasiskiepijus vakcina nuo COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) įstatymo projektas Nr. XIVP-910. Dėl vedimo tvarkos – Seimo Pirmininkė. Prašom.

V. ČMILYTĖ-NIELSEN. Dėkoju, gerbiamas posėdžio pirmininke. Kiek girdėjau balsus iš salės, visi sakė pagal eilę, ne pagal eilę, o kad šitą balsavimą, apie kurį jūs kalbate, mes galime pabaigti. Visiškai taip galime daryti.

PIRMININKAS. Tada darykime taip, kompromisas, sutinku, viskas gerai, nuomonės išsiskyrė. Siūlau apsispręsti, ar pagal eilę, kaip aš pateikiau, ar taip, kaip Seimo Pirmininkė. Galime balsuoti. Kas balsuoja už, balsuoja, kad pagal eilę, kas balsuoja prieš, balsuoja, kad dėl to klausimo bus balsuojama posėdžio gale. Supratote, taip? Prašom.

Rezultatas aiškus: kad pradžioje būtų, – 34, kad gale, – 78. Šis balsavimas bus gale. Viskas aišku. Ačiū.

18.45 val.

Įstatymo „Dėl Globalios su aukštuoju mokslu susijusių kvalifikacijų pripažinimo konvencijos ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-707(2) (svarstymo tęsinys)

Teikiu balsuoti 2-4 darbotvarkės klausimą – įstatymo „Dėl Globalios su aukštuoju mokslu susijusių kvalifikacijų pripažinimo konvencijos ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-707(2). Prašom balsuoti po svarstymo.

Vienbalsiai. Užsiregistravo 113, balsavo 113: už – 113. Po svarstymo pritarta.

18.46 val.

Įstatymo „Dėl Belgijos Karalystės, Bulgarijos Respublikos, Čekijos Respublikos, Danijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Estijos Respublikos, Airijos, Graikijos Respublikos, Ispanijos Karalystės, Prancūzijos Respublikos, Kroatijos Respublikos, Italijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, Vengrijos, Maltos Respublikos, Nyderlandų Karalystės, Austrijos Respublikos, Lenkijos Respublikos, Portugalijos Respublikos, Rumunijos, Slovėnijos Respublikos, Slovakijos Respublikos ir Suomijos Respublikos susitarimą, kuriuo iš dalies keičiamas susitarimas dėl įnašų į Bendrą pertvarkymo fondą pervedimo ir sujungimo, ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-782(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-5 klausimas – įstatymo dėl Belgijos Karalystės, Bulgarijos ir kitų valstybių susitarimo, kuriuo iš dalies keičiamas susitarimas dėl įnašų į Bendrą pertvarkymo fondą pervedimo ir sujungimo, ratifikavimo projektas Nr. XIVP-782(2). Gal galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta po svarstymo.

18.47 val.

Įstatymo „Dėl Belgijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos, Estijos Respublikos, Airijos, Graikijos Respublikos, Ispanijos Karalystės, Prancūzijos Respublikos, Italijos Respublikos, Kipro Respublikos, Latvijos Respublikos, Lietuvos Respublikos, Liuksemburgo Didžiosios Hercogystės, Maltos Respublikos, Nyderlandų Karalystės, Austrijos Respublikos, Portugalijos Respublikos, Slovėnijos Respublikos, Slovakijos Respublikos ir Suomijos Respublikos susitarimo, kuriuo iš dalies keičiama Europos stabilumo mechanizmo steigimo sutartis, ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-783(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-6 klausimas – įstatymo dėl Belgijos Karalystės, Vokietijos Federacinės Respublikos ir kai kurių kitų Europos Sąjungos valstybių susitarimo, kuriuo iš dalies keičiama Euro-

pos stabilumo mechanizmo steigimo sutartis, ratifikavimo projektas Nr. XIVP-783(2). Galime bendru sutarimu pritarti? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta.

18.47 val.

Įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Kosovo Respublikos sutarties dėl pajamų dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo ir vengimo prevencijos ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-798(2) (svarstymo tęsinys)

Darbotvarkės 2-7 klausimas – įstatymo „Dėl Lietuvos Respublikos ir Kosovo Respublikos sutarties dėl pajamų dvigubo apmokestinimo išvengimo ir mokesčių slėpimo ir vengimo prevencijos ratifikavimo“ projektas Nr. XIVP-798(2). Svarstymo stadija. Gal bendru sutarimu galime? Galime. Ačiū, pritarta.

18.48 val.

Civilinio kodekso 3.246, 3.250, 3.253, 3.254, 3.254¹, 3.257, 3.261, 3.262, 3.264, 3.268, 3.269 ir 3.276¹ straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4820, Civilinio proceso kodekso 494, 496¹, 500 ir 501 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4821, Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo Nr. I-1234 30, 36, 36⁵ ir 42 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4822 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-8.1, 2-8.2 ir 2-8.3 klausimai – Civilinio kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4820, Civilinio proceso kodekso kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4821, Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo kai kurių straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIIIIP-4822. Kas balsuojate, prašom balsuoti.

Užsiregistravo 114, balsavo 114: už – 114. Vienbalsiai pritarta po pateikimo.

Dabar reikia paskirti komitetus. Kaip pagrindinis dėl Civilinio kodekso ir Civilinio proceso kodekso – Teisės ir teisėtvarkos komitetas, kaip papildomas – Socialinių reikalų ir darbo komitetas. Dėl Vaiko teisių įstatymo kaip pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip papildomas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. Galime bendru sutarimu paskirti? Ačiū. Paskirti komitetai. Svarstymo data – gruodžio 14 diena.

18.49 val.

Darbo kodekso 112 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-843 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-9 klausimas – Darbo kodekso 112 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-843. Pateikimas. Gal galime bendru sutarimu pritarti? Neprieštaraujate. Ačiū, pritarta.

Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, kaip papildomi – Biudžeto ir finansų komitetas ir Žmogaus teisių komitetas. Siūloma svarstyti gruodžio 14 dieną. Galime pritarti? Ačiū, pritarta.

18.50 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18, 37 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-912 (pateikimo tęsinys)

Darbotvarkės 2-10 klausimas – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18, 37 ir 40 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-912. Galime bendru sutarimu ar ne? Aišku. Balsuojame. Kas už, balsuoja taip, kas prieš, balsuoja kitaip.

Užsiregistravo 111, balsavo 109: už – 64, prieš – 20, susilaikė 25. Po pateikimo pritarta.

Vyriausybė siūlo svarstyti skubos tvarka. Galime pritarti? Balsuojame. Kas pasisakote už Vyriausybės siūlymą svarstyti skubos tvarka, balsuojate už, kas manote kitaip, balsuojate kitaip.

Užsiregistravo 113, balsavo 112: už skubą – 64, prieš – 36, susilaikė 12. Skubai pritarta.

Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, papildomo nėra numatyta.

A. Sysas turi pasiūlymą. Prašau.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Jūs pasakėte – Socialinių reikalų ir darbo komitetas, sutinku, nes čia parašyta – Sveikatos reikalų komitetas.

PIRMININKAS. Sveikatos reikalų komitetas, atsiprašau.

A. SYSAS (*LSDPF*). Tai aš siūlau Socialinių reikalų ir darbo komitetą, nes čia kalbama apie saugą ir sveikatą darbe.

PIRMININKAS. Čia kaip papildomas?

A. SYSAS (*LSDPF*). Ne, aš siūlau, kad jis būtų pagrindinis, nes tai yra darbo santykiai ir iš čia išplaukiantys dalykai, o ne sveikatos klausimas.

PIRMININKAS. Gerai, ačiū, kolega, supratome. A. Sysas siūlo, kad pagrindiniu komitetu būtų Socialinių reikalų ir darbo komitetas. (*Balsai salėje*) O čia yra siūlyta, kad Sveikatos reikalų komitetas. Gerai. Pritariate A. Syso pasiūlymui, taip? Bendru sutarimu? Ačiū. Ne. Na, gerai, alternatyvus balsavimas. (*Balsai salėje*) Kas pritariate... Kolegos, formuluoju alternatyvų balsavimą, minutėlę. Kas manote, kad reikia pritarti A. Syso pasiūlymui, kad pagrindiniu komitetu būtų Socialinių reikalų ir darbo komitetas, balsuojate už, kas manote, kad Sveikatos reikalų komitetas, balsuojate prieš.

Užsiregistravo 112, balsavo 111: už – 47, prieš – 64. Pagrindiniu komitetu lieka Sveikatos reikalų komitetas.

Dabar turbūt Algirdas siūlys papildomą komitetą. Prašau.

A. SYSAS (*LSDPF*). Ačiū, pirmininke. Aš noriu padėkoti. Tai yra požiūris į dirbančiuosius, tai yra Tarptautinės darbo organizacijos konvencijos, kurias Lietuva ratifikavo, ir koks jūsų požiūris į tai. Ir jūs po to norite, kad mes balsuotume už tokius įstatymus. Na, taip nedaroma paprasčiausiai, vis tiek reikės balsų, na, gerai, prastumsite šį įstatymą, bus kitų įstatymų. Todėl aš prašau, kad Socialinių reikalų ir darbo komitetas būtų papildomas.

PIRMININKAS. Galime bendru sutarimu, kad papildomas? (*Balsai salėje*) Galime. Ačiū, pritarta. Siūloma svarstyti spalio 14 dieną, ketvirtadienį. Buvo pritarta skubai ir svarstysime 14 dieną.

18.54 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. IX-1553 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-815 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-11 klausimas – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. IX-1553 21 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas. Prašau balsuoti. (*Balsai salėje*) Bendru sutarimu? Balsuojame. Paleidau balsavimą.

Užsiregistravo 110, balsavo 107: už – 96, prieš – 2, 9 susilaikė. Po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai: pagrindinis – Sveikatos reikalų komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 16 dieną.

Kolega A. Vyšniauskas. Prašau.

A. VYŠNIAUSKAS (*TS-LKDF*). Būtų gerai gauti Vyriausybės išvadą ir taip pat NSGK galėtų būti papildomas, nes tai yra susiję su ekstremaliomis situacijomis, karantinais, kitais dalykais. (*Balsai salėje*)

PIRMININKAS. Dėl Vyriausybės išvados. (*Triukšmas salėje*) Galime bendru sutarimu, kad būtų Vyriausybės išvada? Galime, ačiū. Dėl komiteto gal kolega Laurynas nuomonę išreikš? Pritariate? Gerai, ačiū. Dar kartą formuluoju, kad pagrindinis komitetas – Sveikatos reikalų komitetas, papildomas – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Pritarta, taip? Ačiū. Svarstymo data, jau sakiau, lapkričio 16 diena.

18.56 val.

Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-821 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-12 klausimas – Žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymo Nr. I-1553 18 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-821. Gal bendru sutarimu galime?

(*Balsai salėje*) Ačiū, bendru sutarimu. (*Triukšmas salėje*) Gerai, kolegos, balsuojame. Tikriname jūsų budrumą. Prašau.

Užsiregistravo 114, balsavo 114: už – 50, prieš – 23, susilaikė 41. Po pateikimo nepritarta.

Alternatyvus balsavimas. Kas manote, kad reikia tobulinti, balsuojate taip, kas manote priešingai, balsuojate ne – prieš.

Užsiregistravo 110, balsavo 109: 58 – už, prieš – 51. Nuspręsta tobulinti kolegei Ievai.

18.58 val.

Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-816 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-13 klausimas – Civilinės saugos įstatymo Nr. VIII-971 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-816. Po pateikimo gal galime pritarti bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Galime? (*Balsai salėje*) Ne? Balsuojame, taip. Čia lydimasis, bet... (*Balsai salėje*)

Užsiregistravo 109, balsavo 106: už – 93, prieš – 1, susilaikė 12. Pritarta. Pagrindinis komitetas... T. Tomilinas. Prašau.

T. TOMILINAS (DFVL). Tomas ne pagrindinis. Tomas siūlo papildomu komitetu paskirti Teisės ir teisėtvarkos komitetą.

PIRMININKAS. O pagrindinį kokį?

T. TOMILINAS (DFVL). Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetą.

PIRMININKAS. Kaip pagrindinis – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, papildomas – Teisės ir teisėtvarkos komitetas. A. Vyšniauskas, prašom.

A. VYŠNIAUSKAS (TS-LKDF). Dar tikrai galėtų ir NSGK pasvarstyti, nes civilinė sauga tikrai yra iš NSGK veiklos srities.

PIRMININKAS. Kaip papildomas – Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas, taip? Gerai. Kaip pagrindinis – Valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas, papildomi – Teisės ir teisėtvarkos komitetas ir Nacionalinio saugumo ir gynybos komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 16 dieną kartu su Užkrečiamųjų ligų profilaktikos įstatymu. Ačiū. Bendru sutarimu? (*Balsai salėje*) Ačiū.

19.00 val.

Pagalbinio apvaisinimo įstatymo Nr. XII-2608 1, 2, 3, 4, 8, 9, 10 straipsnių pakeitimo ir papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-879 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-14 klausimas – Pagalbinio apvaisinimo įstatymo Nr. XII-2608 1, 2, 3, 4, 8, 9, 10 straipsnių pakeitimo ir papildymo 15¹ straipsniu įstatymo projektas Nr. XIVP-879. Prašau balsuoti. (*Šurmuly salėje*)

Užsiregistravo 107, balsavo 107: už – 70, prieš – 9, susilaikė 28. Pritarta. Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Sveikatos reikalų komitetas, kaip papildomas – Žmogaus teisių komitetas. Ir siūloma svarstyti lapkričio 16 dieną. Galime bendru sutarimu? Ačiū, pritarta.

19.02 val.

Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 18¹ straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-882 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-15 klausimas – Alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 18¹ straipsnio pakeitimo ir papildymo įstatymo projektas Nr. XIVP-882. Prašau A. Kubilienę – per šoninį.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Dėl praėjusio projekto, posėdžio pirmininke, susimaišiau, mano balsą įskaitykite kaip „susilaikau“.

PIRMININKAS. Nesupratau.

A. KUBILIENĖ (LVŽSF). Balsas „susilaikau“ dėl praėjusio įstatymo.

PIRMININKAS. Prieš tai, supratau, dėl protokolo, taip. A. Kubilienė dėl ankstesnio projekto balsuodama susilaikė.

Taigi paskelbiau balsavimą dėl Alkoholio kontrolės įstatymo projekto. Prašau balsuoti. Užsiregistravo 111, balsavo 110: už – 91, prieš – 2, susilaikė 17. Po pateikimo pritarta. Siūlomi komitetai. Kaip pagrindinis – Sveikatos reikalų komitetas. (*Triukšmas salėje*) Siūloma svarstyti lapkričio 16 dieną. (*Triukšmas salėje*)

Kolega A. Kupčinskas.

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Gerbiamas posėdžio pirmininke, aš iš tiesų siūlyčiau Ekonomikos komitetą, nes jis labiau susijęs.

PIRMININKAS. Ne Sveikatos reikalų komitetą, taip?

A. KUPČINSKAS (*TS-LKDF*). Taip.

PIRMININKAS. Gerai, yra pasiūlymas pakeisti ir pagrindiniu skirti Ekonomikos komitetą. Neprieštaraujate? (*Balsai salėje*) Bendru sutarimu. Ačiū, pritarta. Pagrindinis komitetas – Ekonomikos komitetas. Siūloma svarstyti lapkričio 16 dieną.

19.04 val.

Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-911 (*pateikimo tęsinys*)

Darbotvarkės 2-16 klausimas – Profesionaliojo scenos meno įstatymo Nr. IX-2257 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas Nr. XIVP-911. Bendru sutarimu galime? (*Balsai salėje*) Ačiū, pritarta bendru sutarimu. Ir liko vienas. (*Balsai salėje*) Atsiprašau. (*Balsas salėje: „Pirmininke!“*) Tuoju, minutėlė! Siūlomi komitetai: kaip pagrindinis – Kultūros komitetas, papildomas... Prašau, kolega.

R. ŠARKNICKAS (*LVŽSF*). Dėkui. Aš tik noriu priminti, jūsų Vyriausybės programoje yra kultūros sritis ir ten yra parašyta, kad stiprinsime Kultūros rėmimo fondą. Jūsų programoje taip yra parašyta. Tik toks priminimas. Ačiū.

PIRMININKAS. Neprieštaraujate, kad kaip pagrindinis būtų Kultūros komitetas? (*Balsai salėje*) Taip, bendru sutarimu. Ačiū. (*Balsai salėje*) Svarstymo data – lapkričio 4 diena. Ačiū.

19.05 val.

Vienartinės išmokos pasiskiepijus vakcina nuo COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) įstatymo projektas Nr. XIVP-910(2) (*priėmimo tęsinys*)

Liko vienas balsavimas – Vienartinės išmokos pasiskiepijus vakcina nuo COVID-19 ligos (koronaviruso infekcijos) įstatymo projektas Nr. XIVP-910. Teikėjas – Lietuvos Respublikos Vyriausybė. Balsuojame, balsavimas paleistas.

Šio įstatymo priėmimas

Užsiregistravo 81, balsavo 78 Seimo nariai: už – 68, prieš – 3, susilaikė 7. Įstatymas (projektas Nr. XIVP-910) priimtas. (*Gongas*) (*Plojimai*)

19.06 val.

Seimo narių pareiškimai

Kolegos, dabar Seimo narių pareiškimai. Pirmas pareiškimą nori perskaityti R. Vaitkus. Prašom. Ruošiasi M. Puidokas.

R. VAITKUS (*LSF*). Posėdžio pirmininke, gerbiami kolegos Seimo nariai, noriu pasidalinti labai džiugia žinia. Labai dažnai iš šios tribūnos, ypač Seimo narių pareiškimų metu, trūksta pozityvo. Ta geroji žinia yra, kad 2023 metais Tauragė paskelbta kultūros sostine. Noriu, kad pasižiaugtumėte ir jūs kartu taip, kaip džiaugiamės mes, kaip džiaugiasi Tauragės rajono savivaldybė, kaip džiaugiasi visa Tauragės bendruomenė.

Yra sakoma – svajonės ima ir išsipildo. Tos svajonės buvo nuo 2018 metų, svajojome tapti sostine. Tikriausiai ne vienas Seimo narys yra girdėjęs apie Tauragėje vykstančius tarptautinius

meno festivalius, tarptautinius džiaz festivalius, L. Mikalausko organizuojamus tarptautinius muzikos festivalius, bibliotekas, muziejus, kultūros centro rengiamus puikius renginius.

Kultūros sostinės pavadinimas yra „Kultūros maitinė. Penki keliai“. Norisi, kad visi keliai vestų į Tauragę. Tikrai kviečiu 2023 metais apsilankyti vykstančiuose gražiuose festivaliuose. Be abejo, norisi padėkoti paraiškos rengėjams, paraiškos vertintojams, Kultūros ministerijai, kultūros ministrui už įvertinimą, už pasitikėjimą. Taip pat noriu pasveikinti ir 2024 metų būsimą kultūros sostinę Kaišiadoris, ir 2025 metų – Druskininkus. Ačiū visiems. (*Plojimai*)

PIRMININKAS. Ačiū, kolega. M. Puidokas. Prašom. Prašom, kolega.

M. PUIDOKAS (*DPF*). Gerbiami kolegos, noriu pasisakyti dėl inicijuoto ir jau vykstančio referendumo. Į mane, kaip į Seimo narį, kreipėsi privalomojo referendumo iniciatoriai su prašymu kreiptis į Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkę V. Čmilytę-Nielsen dėl įpareigojimo paskelbti Seime apie vykstančio referendumo nevykdymą.

Primenu, kad 2021 m. birželio 29 d. Vyriausiosios rinkimų komisijos sprendimu įregistruotas privalomasis referendumas dėl Lietuvos Respublikos Konstitucijos 9 ir 147 straipsnių pakeitimo, tai yra 300 tūkst. piliečių, turinčių rinkimų teisę, kartelės sumažinimo iki 100 tūkst. piliečių parašų. 2021 m. liepos 5 d. VRK nusprendė šiai iniciatyvinei grupei neišduoti piliečių parašų rinkimų lapų. 2021 m. liepos 14 d. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas priėmė sprendimą išduoti parašų rinkimo lapus ir sukurti elektroninio pasirašymo už šią referendumo iniciatyvą prieigą.

Teismas tenkino referendumo koordinatorių N. Černiauskienei ir Z. Vaišvilos reikalavimus. 2021 m. rugpjūčio 31 d. buvo pateiktas Lietuvos visuomenės tarybos raštas, kuriame Seimo Pirmininkei primenama apie neįvykdytą Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininko pareigą Lietuvos Respublikos Seimo plenariniame posėdyje pranešti apie referendumo iniciatyvinės grupės, įregistruotos 2021 m. birželio 9 d. Lietuvos Respublikos VRK sprendimu Nr. Sp-170, iniciatyvą. Taigi, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos Seimo statuto 209 straipsniu, prašau jūsų, Seimo Pirmininke, artimiausiame Seimo posėdyje viešai atsakyti į šiuos klausimus: kodėl praėjus trims mėnesiams jūs dar neįvykdėte savo pareigos ir neinformavote Lietuvos Respublikos piliečių apie paskelbtą referendumą?

Antras klausimas. Kodėl neatsakote į Lietuvos visuomenės tarybos raštą, kuriame ir daugiau jūsų paminėtų susitarimų, įsipareigojimų Lietuvos visuomenės tarybai, o kartu ir Lietuvos piliečiams? Kokios yra tokio neveikimo priežastys? Noriu visiems priminti, kad pagal Lietuvos Respublikos Konstituciją referendumas užima ypatingą svarbą mūsų valstybės sąrauge ir tiek Lietuvos Respublikos Seimo Pirmininkui, tiek visiems piliečiams įstatymai galioja vienodai. Taigi lauksime atsakymų. Dėkui.

PIRMININKAS. Ačiū. V. Valkiūnas. Prašom.

V. VALKIŪNAS (*LRF*). Gerbiami kolegos, šiandien buvo daug kalbama apie sveikatą. Aišku, sveikata – brangiausias turtas, tačiau daug iečių sulaužyta ir dėl A. Dulkio. Man nesuprantama, kodėl gerbiami konservatoriai, turintys tokį puikų kandidatą, tokį kaip A. Matulas, jis šiandien puikiai pademonstravo, kad yra stiprus ir turi jėgų, kaip sakoma, jam jau nėra kur skubėti ir gali pasireikšti ne tik Sveikatos reikalų komitete, bet ir būdamas sveikatos apsaugos ministru... Todėl, aš manau, šis žmogus, esantis Seime šešias kadencijas, kelias kadencijas Sveikatos reikalų komiteto pirmininku, yra kompetentingas žmogus, ir aš manau, kad jam nėra ko bijoti, jis gali pasiaukoti būti sveikatos apsaugos ministru ir sutvarkyti visą sistemą. V. P. Andriukaitis tvarkė ir nesutvarkė, jį greitai eliminavo į Briuselį. Aš manau, kad A. Matulas – tai tas žmogus, kuris nepabėgs į Briuselį, ir jam galime patikėti šį vairą. Ačiū visiems, sveikatos ir geros kloties.

PIRMININKAS. Ačiū, kolegos. V. Ažuolas, bet, kiek suprantu, jo nėra salėje. Taigi skelbiu, kad 2021 m. spalio 12 d. vakarinis posėdis baigtas. (*Gongas*) Visiems gero vakaro.

ASMENVARDŽIŲ RODYKLĖ

Aleknaitė-Abramikienė Vilija 25
Andrikienė Laima Liucija 18, 77, 78
Andriukaitis Vytenis Povilas 100
Augienė Vilma 83, 84
Ažuolas Valius 42
Ąžuolas Valius 13, 27, 42, 45, 46, 100

Bagdonas Andrius 93
Bakas Vytautas 16, 42, 43, 48, 72, 73
Bartoševičius Kristijonas 50, 94
Baškienė Rima 9
Bilotaitė Agnė 42
Burokienė Guoda 53, 70, 71
Butkevičius Algirdas 13, 16, 46

Černiauskienė Nendrė 100
Čmilytė-Nielsen Viktorija 9, 23, 71, 72, 73, 74, 75, 76,
95, 100

Danielė Morgana 21, 76, 93
Dobrovolska Evelina 93
Dulkys Arūnas 59, 78, 80, 81, 82, 90, 91, 100
Džiugelis Justas 10, 82

Fiodorovas Viktoras 14

Gedvilas Aidas 20, 25, 34
Gelūnas Arūnas 94
Gentvilas Eugenijus 15, 60, 61, 86, 93
Giraitytė-Juškevičienė Vaida 9, 60, 61
Gražulis Petras 9, 10, 11, 22, 25, 36, 37, 40, 42, 49, 58,
59, 60, 65, 66, 77, 87
Grigaliūnienė Agnė 25
Griškevičius Domas 16

Jarutis Jonas 37, 38, 39, 40, 44, 71, 72
Jasaitis Ernestas 55, 70
Jučas Jonas 94
Jukna Vigilijus 60, 61
Juozapaitis Vytautas 37, 94
Juška Ričardas 12

Kačinskaitė-Urbonienė Ieva 9, 23, 32, 39, 56, 60, 61, 63,
64, 72, 77, 87, 89, 90, 91
Kairys Simonas 23
Kasčiūnas Laurynas 39, 42
Kepenis Dainius 9, 24, 25, 48, 80
Kernagis Vytautas 9
Kėvalas Rimantas 36
Kindurys Gintautas 83
Kolesnikovas Vytautas 9
Kreivys Dainius 44, 46, 47, 48, 49

Kubilienė Asta 31, 32, 33, 76, 98
Kukuraitis Linas 73, 84, 88
Kupčinskas Andrius 9, 15, 92, 93, 99
Lydeka Arminas 17
Lukašenka Aliaksandras (Lukašenka Aliaksandr) 87

Maldeikis Matas 77, 78
Mamontovas Andrius 57
Masiulis Kęstutis 59, 91, 92
Matijošaitis Marius 9, 77, 78, 93
Matulas Antanas 9, 25, 30, 40, 56, 60, 61, 63, 87, 100
Mazuronis Andrius 66, 68, 73
Melounas Robertas (Malone Robert) 26
Meškauskas Ignas 53, 54, 69
Mikalauskas Liudas 100
Miškinis Algimantas 54, 69
Mitalas Vytautas 32, 40, 44, 93

Nagienė Laima 22, 28, 73, 90
Nausėda Gitanas 23
Navickas Andrius 11, 37, 65
Navickienė Monika 19, 20, 21, 22, 23, 24, 30, 80
Nekrošius Arvydas 53
Norkienė Aušrinė 67

Olševski Česlav 9
Ošmianskienė Monika 75

Pakarklytė Ieva 75, 93
Palionis Andrius 47
Pavilionis Žygimantas 17, 18
Petrošius Audrius 18, 29, 63, 93
Pociūnienė Liuda 30
Pocius Renatas 49
Pranckietis Viktoras 93
Puidokas Mindaugas 20, 25, 26, 35, 36, 37, 39, 48, 60,
61, 64, 67, 87, 88, 90, 94, 99, 100
Pupinis Edmundas 33, 36, 40, 53, 54, 55, 56, 88, 89, 91

Radzivanas Robertas 55, 70
Raskevičius Tomas Vytautas 38, 40, 52, 72, 76
Razma Jurgis 9, 13, 24, 53, 67, 70

Sabatauskas Julius 12, 67
Sabutis Eugenijus 9, 17
Saudargas Paulius 67, 76
Savickas Lukas 28, 73, 74, 88
Sejonienė Jurgita 62, 63, 92
Sysas Algirdas 20, 24, 28, 57, 58, 59, 65, 66, 80, 82, 86,
87, 88, 90, 92, 97
Skardžius Artūras 11, 46, 47, 51
Skritulskas Mindaugas 93

- Skvernelis Saulius 10, 11
 Slušnys Linas 27, 33, 35, 64, 83, 84
 Sodonis Arūnas 56, 70
 Starkevičius Kazys 93
 Stomma Thaddeus 55, 69
 Streikus Zenonas 53
 Stulginskis Aleksandras 53, 68
- Šalaševičiūtė Rimantė 35, 52, 81
 Šarknickas Robertas 34, 35, 47, 48, 50, 51, 71, 84, 94, 99
 Šedbaras Stasys 10, 11
 Šimonytė Ingrida 25, 59, 62
 Širinskienė Agnė 62
- Tamašunienė Rita 35, 43, 51, 66, 67, 92
 Targamadžė Vilija 33, 35
 Tomilinas Tomas 22, 23, 28, 64, 65, 66, 81, 82, 85, 86, 87, 88, 92, 98
- Vaišvila Zigmas 100
 Vaitkus Romualdas 99
 Valinskas Arūnas 51
 Valkiūnas Valdemaras 100
 Varkalys Jonas 9
 Varžgalys Juozas 9
 Vėgėlė Ignas 22
 Velička Vaidas 54, 69
 Venckienė Neringa 10
 Veryga Aurelijus 21, 24, 26, 27, 28, 30, 58, 61, 62, 63, 80, 81
 Vilkauskas Kęstutis 22, 46, 47, 91
 Vinkus Antanas 40, 91
 Vyšniauskas Andrius 66, 68, 97, 98
- Zingeris Emanuelis 18
- Žemaitaitis Remigijus 10, 11, 23, 25, 48, 86, 88

Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarija

Gedimino pr. 53, 01109 Vilnius

Tel. (8 5) 239 6060, faks. (8 5) 239 6289, el. p. *priim@lrs.lt*

Interneto puslapis *www.lrs.lt*